

Il-Martirju ta' Sant'Andrija Appostlu (Gregorio de Ferrari)

**SOCJETÀ FILARMONIKA
L-UNJONI A.D. 1880**
'Palazz Sant'Andrija'
90, Triq Sant'Andrija,
Luqa
Tel: 21676583
www.unionbandmalta.org

FESTA 2019

Bord Editorjali

Editur

Neil Zammit

Membri

Joseph Piscopo
Clifford Micallef
Raoul Briffa

Qari tal-Provi

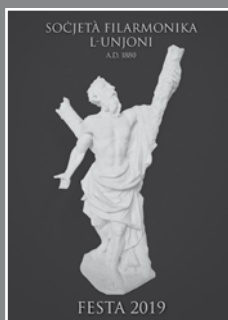
Neil Zammit

Ġbir ta' Reklami

Jake Cutajar
Clifford Micallef
Malcolm Muscat
Andrew Aquilina
James Ciappara
Joe Aquilina
Sandro Farrugia
Gareth Galdes
Tano Spiteri

Ritratti

Emanuel Cauchi, Massimo Cassar,
Neil Zammit, Kevin Camilleri,
Andrè Farrugia,
Roderick Bajada,
Raoul Briffa,
Joe Costa, Joseph Piscopo,
Kurt Law, Massimo Borg,
Christopher Magri,
Mark Micallef Perconte,
Fr Martin Micallef
Arkivji tal-Każin

Ritratt tal-Qoxxa
Statwa ta' Sani' Andrija, xogħol tal-iskultur
Vincenzo Cardona

Messaġġ mill-President.....	11
L-Istorja tkompli tinkiteb	23
Messaġġ tal-Kaxxier	31
Il-Mużika	35
“Ejjeu u taraw!” (ĠwI,39).....	43
Inizjattiva li tkompli tgħin lis-Socjetà Filarmonika L-Unjoni.....	51
Kisbiet u Successi.....	55
Ħidmet is-Sezzjoni Armar	59
Ergajna rrankajna	71
Messaġġ mis-Sezzjoni Nisa Ajklieri.....	83
Ħidmet is-Sezzjoni Żgħażaġh Ajklieri	87
Radju Sant'Andrija.....	97
Lehen is-Socjetà fuq il-mezzi tal-Komunikazzjoni Soċjali.....	99
Rispett u Għaqda bejn is-Socjetajiet	101
Festa Liturgika ad unur Sant'Andrija Appostlu	105
Minn Ħal Luqa għal Melbourne ... u lura!.....	111
Il-Filarmonika <i>L'Unione</i>	117
Wirja Spettakolari u Preseppju Statiku.....	129
Family Concert	133
Manutenzjoni fil-Każin matul is-sena	137
Il-Banda <i>L'Unione</i> f'Ħadd il-Palm.....	141
Sehem il-Filarmonika <i>L'Unione</i> fil-Purċissjoni Solenni tal-Ġimgha l-Kbira	143
Recording ta' Marci Funebri	145
Iter Passionis	151
Żjara minn Delegazzjoni tal-Parlament Sqalli	153
Il-Maestro Antonino Oddo mill-ġdid f'Ħal Luqa.....	155
Movies in Concert.....	157
L'Unione u l-1880 ... marbuta fl-istorja bla mittiefsa.....	179
Il-Plancier Artistiku Ġublew tad-Deheb 1969-2019.....	185
Ghotja tal-Uniformi tal-Banda mill-Familja Camilleri.....	203
Il-Filarmonika <i>L'Unione</i> fl-1894	205
Għeluq il-Mitt Sena mit-Twelid ta' Emvin Cremona	209
Il-Pedestall tal-Anglu... ..	213
Il-Marċ Popolari <i>Valley of Roses</i> jagħlaq 75 sena.....	219
Xbieha Antika ta' Sant'Andrija tal-Iskultura Vincenzo Cardona	221
Is-Sedji tal-Kor il-Qadim fil-Knisja Parrokkjali ta' Ħal Luqa	223
Tliet Mitt Sena mit-Twaqqif tal-Fratellanza tal-Madonna taċ-Ċintura f'Ħal Luqa.....	227
Joseph Abela Sclaro Surmast tal-Filarmonika <i>L'Unione</i>	237
It-Tempju Andrian ikompli jissebbaħ.....	243
Memorji Sbieħ ta' Ħames Snin Ilu... ..	253
Is-Socjetà <i>L'Unione</i> wara t-Tieni Gwerra Dinjija.....	254
Is-Surmast Gaetano Grech	258
L-Ewwel Kappillani tal-Parroċċa ta' Ħal Luqa.....	260
Dun Renè Camilleri	263
L-E.T. Marie-Louise Coleiro Preca.....	266
Vokazzjoni Museumina	267
Luqa Saint Andrew's Football Club.....	269
Luqa Youth Nursery.....	270
L- <i>Air Scouts</i> ta' Ħal Luqa	272
Luqa Youth Centre	274
Tislima lil Frankie Ciappara	278
Patri Timotju Azzopardi O.Carm.....	280
Carmelo Psaila.....	281
Lino Cremona	282
Renzo Gauci	283
Obitwarju.....	285
Sant'Andrija	287
Min irrekla f'din il-pubblikazzjoni	288

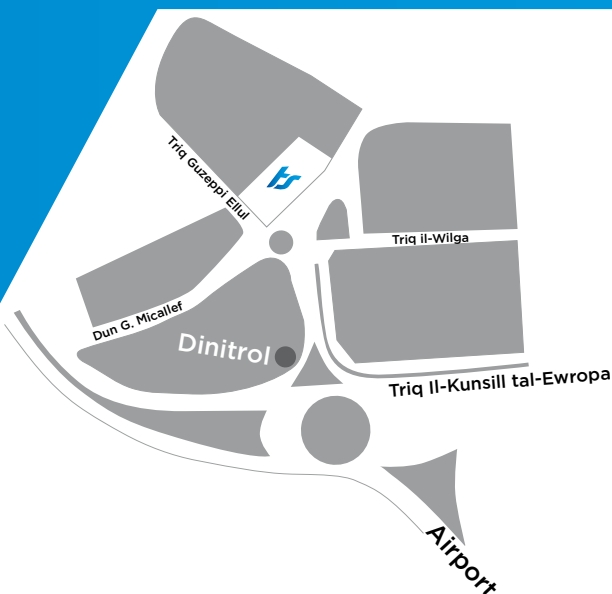

**Thomas Smith
Insurance Brokers**

WE'RE INSURANCE BROKERS THAT SAVE YOU TIME & MONEY!

Whatever form of insurance
you're looking for, we'll
source the right policy with
the right company and at
the right price for you.

HOME
BUSINESS
MOTOR
TRAVEL
HEALTH
MARINE
LIFE

Opening hours

Monday to Friday - 08:00 to 17:00

☑ Thomas Smith Insurance Brokers Ltd,
1, War Victims Square, Luqa LQA 1010

☎ 79015959

☎ 22058580

✉ info@tcsinsurancebrokers.com

🌐 www.tcsinsurancebrokers.com

Kumitat 2019-2020

Presidenti Onorarji

L-E.T. Marie-Louise Coleiro Preca, *President Emeritu ta' Malta*
L-E.T. Mons. Pawl Cremona O.P., *Arcisqof Emeritu ta' Malta*,
Dott. Manuel Mallia *L.L.D.*, Lino Abela Scolaro, Carmel Spiteri, Salvu Spiteri, Joe Mizzi,
Carmelo Penza, Charles Camilleri, Twanny Camilleri, Carmelo Camilleri,
Emmanuel Magri, Joe Faenza, Antoinette Fava (née Camilleri), Valerio Camilleri

Membri Onorarji

Donna Carmen Vella Haber, Joseph Brincat, John Camilleri, Twanny Ellul, Francis Costa,
Alex Spiteri, Paul Fiorentino, Dr Jamie H. Cremona, Charles Cremona,
Paul Cremona, Raymond Penza, Joseph Camilleri, Mario Cardona, Andrew Vella, Andrew Cassar,
Anthony Brincat, Lorry Sammut, Andrew Camilleri, Patrick Muxi, Pawlu Abdilla

Surmast Emeritus

Prof. Charles E. Zammit Ph.D.

Segretarju

James Ciappara

President

Joseph Piscopo
B.Accty(Hons), CPA, FIA, M.Sc.

Kaxxier

Clifford Micallef

Asst. Segretarju

Josef Sacco

Viçi President

Lawrence Cassar

Asst. Kaxxier

Malcolm Muscat

Arkivista

Neil Zammit *B.Accty (Hons), CPA, MIA,*
A.L.C.M, A.Mus.L.C.M,
L.Mus.LCM, A.L.C.M (Comp.)

Uffiċjal Relazzjonijiet Pubbliċi

Raoul Briffa

Kuratur

Andrew Aquilina

Assistent Surmast

u Direttur Tagħlim Muzikali

Norbert Camilleri *A.L.C.M, L.V.C.M.*
L.Mus, L.C.M. Dip. Sacred Music

Avukat tas-Soċjetà

Dr Geoffrey Vella *LL.D*

Direttur Spiritwali

Wisq Rev. Kan. Michael Zammit

Delegat tal-Banda

Joseph Bezzina
B.Ed (Hons), MA (Leeds)

Surmast Direttur

John D. Zammit
F.V.C.M., F.G.M.S., L.L.C.M.,
(T.D.) A.Mus. L.C.M., A.L.C.M.

Għalliema tal-Allievi

Victor Borg
Renè Barbara

*Il-Bottegin tas-Socjetà Filarmonika L-Unjoni
Lawrence Cassar u l-familja
jawguraw il-Festa t-Tajba lill-Ħalluqin kollha,
b'mod speċjali lill-Partitarji Ajklieri.*

*Il-bar ikun miftuħ kuljum
mit-3.00pm 'l quddiem fost il-gimgha
u l-gurnata kollha Sibtijiet, Ħdud u festi.*

*Joffri appetizzers ġenwini u jiġu organizzati
ikliet bejn il-ħbieb bħal fenkati u riċevimenti
bi prezzijiet raġonevoli.*

Dione Mini Bus Service
Tel: 99429127

T. SPITERI

**MINI READY-MIX
& MATERIAL TRANSPORT**
Mob. 7906 3000

Messagg mill-President

Joseph Piscopo

B.Accty (Hons.), MIA, CPA, M.Sc.

Gheziez Halluqin,

Għal sena oħra qed nipprezentaw dan il-ktieb tal-festa mimli informazzjoni dwar il-ħidma tas-Socjetà u diversi artikli u messagġi marbuta mal-festa u mar-raħal tagħna. Minn dan il-ktieb annwali wieħed jista' japprezza kemm is-Socjetà Filarmonika L-Unjoni hi waħda attiva u kemm qed tagħmel l-almu kollu tagħha sabiex tkompli tkun waħda mis-socjetajiet mużikali ewlenin f'pajjiżna.

Mill-festa ta' sena ilu sakemm qed nikteb dan il-messagġ annwali, il-Banda L-Unjoni għaddiet minn żewġ esperjenzi pjuttost uniċi. F'Diċembru li għadda fuq stedina tal-ex-President ta' Malta Marie-Louise Coleiro Preca, kellna l-privileġġ li nkunu magħżula sabiex intellgħu kuncert fl-iktar Palazz importanti fi Sqallija, il-Palazz Irjali u li fih jiltaqa' l-Parlament Reġjonali ta' Sqallija. Matul din il-mawra kellna wkoll żjara fil-Municipio ta' Palermo li għaliha attenda s-Sindku ta' Palermo Leoluca Orlando. Kienet okkażjoni ferm sabiħa tara l-bandiera Maltija tperper mal-bini tal-Municipio b'sinjal ta' rispett lejn iż-żjara tal-Banda tagħna. Ovvjament l-attività principali kienet kuncert b'mużika Maltija u Taljana li sar fis-*Sala Gialla* tal-istess Palazz. Minn din il-paġna niringrazzja lill-eks President ta' Malta Marie-Louise Coleiro Preca tal-fiduċja li dejjem kellha fis-Socjetà tagħna, liema fiduċja giet reċiprokata billi giet maħtura bħala President Onorarja tagħna.

Fi żmien tliet xhur kellna attività oħra kbira; kuncert li sar fis-Sala Repubblica ta' Dar il-Mediterran, liema kuncert attendew għalih 1,400 persuna. Din kienet l-oġġla udjenza li qatt kellna għal kuncert mużikali mtella' mill-Banda tagħna. L-idea ta' dan il-kuncert kienet li nkabbru fuq dak li sar fis-sena 2017 fil-Palazz ta' San Anton. Permezz ta' dan il-kuncert urejna li mhux vera li n-nies ma jhobbux il-baned. Però importanti li l-prodott offrut ikun mtella' b'mod professjonali u jiġġustifika l-ħlas. Kien riskju kbir għalina meta tqis li fi snin riċenti l-ebda banda ma' tellgħet kuncert f'dan it-teatru. Impossibbli nsemmi lil dawk kollha nvoluti fil-preparazzjoni għal dan il-kuncert u għalhekk niringrazzja b'mod generali lil dawk li taw sehemhom, b'mod speċjali lill-mużiċisti tagħna li qamu għall-okkażjoni u wrew li l-baned possibbli li jaslu, basta jkun hemm l-impenn li noħorġu 'l barra minn ċertu mentalità. Ta' min jgħid li f'dan il-kuncert taw sehemhom madwar disgħin mużiċist, ħamsin korist u madwar ħamsin tifel u tifla. Dan apparti il-ħafna

KITCHENS

UNITS

SOFAS

BEDROOMS

DOORS

**MONDAY TO FRIDAY 9:30am - 7:00pm
& SATURDAY 9:30am - 1:00pm**

21220610

**40, INDUSTRIAL ESTATE LUQA, LQA 3000
WWW.CONSTRUCTFURNITURE.COM.MT**

For all types of flags in :-

NYLON / WOOL
or
POLYESTER bunting.

We also supply wire ropes complete

with accessories for flag poles.

GAUCI BORDA & CO. LTD.

36, Ta' Xbiex Sea Front, Msida MSD 1513
53/54, Msida Road, Yacht Marina, Gzira GZR 03 GZR 1400
Tel: (+356) 21 334 255 • Fax: (+356) 21 343 604
E-mail: info@gauciborda.com

PHOENICIA

BAR & TAKE AWAY

Church Square, Luqa Tel: 2166 3526

Għal ħobż biz-żejt,
timpana,
ħobż bil-laħam u
ħobż bil-bacon.

Miftuħ
mit-Tnejn sal-Ħadd.

Il-Gimgha, is-Sibt
u l-Ħadd għal
drinks u appetizers.

nies wara l-kwinti b'xogħol fuq *marketing*, viżwali, dwal eċċ. Dan il-kunċert kien biss possibbli minħabba l-appoġġ tal-Kunsill Malti għas-Settur tal-Volontarjat li permezz ta' diversi skemi li joħroġ matul is-sena jgħin l-għaqdiet volontarji fl-attivitajiet tagħhom.

Hekk kif qed noqorbu lejn il-140 sena mit-twaqqif tal-ewwel għaqda muzikali f'Hal Luqa hu importanti li nżommu fil-memorja tagħna lil dawk kollha li ħadmu b'risq is-Socjetà. Kull darba li nara xi filmati ta' snin passati marbuta mal-ħidma tas-Socjetà u l-festa, niftakar f'kemm nies iddedikaw enerġija u ħidma sabiex isostnu s-Socjetà. Għalhekk tajjeb li napprezzaw dak kollu li dawn ħallewlna fi żminijiet li kienu ferm iktar diffiċli mil-lum il-ġurnata.

Kif se taqraw iktar 'il quddiem f'dan il-ktieb, din is-sena qed infakkru l-50 sena mir-ridekorazzjoni tal-planċier tal-Banda, kif ukoll il-25 sena mill-inawgurazzjoni tal-pedestall tal-Anglu. Dawn huma żewġ opri artistici li jzejn l-misrah tagħna fil-ġranet tal-festa u saru bil-hegga tal-membri tagħna. Il-programm muzikali tal-festa ta' din is-sena se jkun qed ifakkar dawn l-anniversarji speċjali għalina. Ta' min jgħid li din is-sena diversi partijiet ta' dan il-planċier kienu restawrati ħalli għal din l-okkazzjoni dan il-planċier ikollu d-dehra li tixraqlu.

Barra dan ix-xogħol ta' restawr, din is-sena s-Sezzjoni Armar se żżanzan tliet pavaljuni godda għal Triq Dun Pawl kompluti bil-pittura, filwaqt li s-Sezzjoni Żgħażaġh se żżanzan numru ta' pavaljuni għal Triq San Ġorġ. Is-Sezzjoni Żgħażaġh kienet ferm attiva matul din is-sena b'ħafna ħidma sabiex iżzomm il-ħajja fis-Socjetà iktar attiva u b'aktar preżenza ta' żgħażaġh. Persważ li bl-enerġija ta' dawn iż-żgħażaġh il-marċi tagħna għandhom ikomplu jkunu iktar kuluriti.

Din is-sena kienet l-ewwel sena ta' ħidma piroteknika wara li rġajna ftaħna l-post tan-nar tagħna fit-3 ta' Ġunju 2018. Hemm programm vast ta' nar ippreparat li għandu jagħti gost lil dawk kollha li jżuruna fil-ġranet tal-festa. Minn din il-paġna niringrazzja lil dawn il-membri li matul is-sena jkunu għaddejjin bil-preparazzjonijiet neċessarji għall-ġranet tal-festa. Ta' min jgħid li bis-saħħa ta' skema maħruġa mill-Kunsill Malti għall-Arti komplejna bl-investment fil-kamra tan-nar tagħna sabiex ċertu proċessi waqt il-manifattura tax-xogħol tan-nar isiru b'mod iktar sigur.

Investiment ieħor qiegħed isir fis-swali tal-Palazz tas-Socjetà sabiex dan ikompli jisbieh. Din is-sena tkompla x-xogħol ta' tisbiħ f'waħda mis-swali tagħna u wara l-festa hu ppjanat li jkompli x-xogħol permezz ta' pavimentar ġdid li jixraq għal dawn it-tip ta' swali. Akkwist ieħor għas-Socjetà kienet id-donazzjoni ta' statwa antika, xogħol l-artist Sqalli Vincenzo Cardona, mogħtija mill-familja tal-mibki eks President Ġakbu Ciappara. Sadanittant, din is-sena, se tkun irregalata lis-Socjetà uniformi tal-banda tagħna tas-sena 1923 tal-mibki bandist u kaxxier Thomas Camilleri. Din se tiġi rregalata minn uliedu.

Minn din il-ħarsa ħafifa lejn il-ħidma ewlenija li kellna wieħed japprezza kemm is-Socjetà Filarmonika L-Unjoni, għalkemm hi għaqda volontarja, tagħmel dak kollu li tista' sabiex mhux biss iżzomm it-tradizzjoni imma wkoll tidhol għal sfidi godda. Dan jista' jsir biss bil-ħidma ta' diversi persuni kemm mil-lat amministrattiv u kemm mil-lat organizzattiv. Wieħed irid japprezza li sabiex jinkisbu ċertu fondi jkun hemm ħafna xogħol ta' preparazzjoni, applikazzjonijiet, rapporti eċċ, liema xogħol kultant jieħu ammont konsiderevoli ta' ħin. Però, bis-saħħa ta' dawn l-opportunitajiet, l-għaqdiet volontarji jkunu jistgħu jikbru u jimirfu 'l quddiem.

Nagħlaq dan il-messaġġ tiegħi billi nagħti l-awguri għal festa sabiħa lill-membri,

DAR
SERVICES
LIMITED

FOR YOUR SECURITY & COMFORT

INTRUDER ALARMS

CCTV SYSTEMS

FIRE ALARMS & FIRE DOORS

FIRE EXTINGUISHERS

AIR CONDITIONING

info@darservicesmalta.com

7900 3388

www.darservicesmalta.com

2166 8022

Emmanuel

Jake's Chairs & Tables FOR HIRE

Mob: 99471862
79471862

- Holy Communion Parties
- Confirmation Parties
- Birthday Parties
- Baptism Parties
- B.B.Q.'s
- Bars
- Bistro Tables
- Band Clubs
- Feasts

(Everything is in good condition)

WE DO DELIVER TO EVERY VILLAGE IN MALTA

Bar & Restaurant

Tel: 2180 0243

Luqa, Malta

bandisti u lill-Ħalluqin kollha. Nawgura u niringrazzja wkoll lil W.R. Kappillan u Kleru, kif ukoll lis-Sindku u lill-kunsilliera kollha. Persważ li flimkien se niċċelebraw festa sabiħa, festa li tagħmel għieh lilna bħala Ħalluqin u lill-Patron tagħna Sant' Andrija Appostlu. Finalment niringrazzja lil dawk kollha mpenjati sabiex izommu lis-Socjetà Filarmonika L-Unjoni ħajja u attiva tul is-sena kollha.

Viva l-Filarmonika l-Unjoni

Viva Sant' Andrija

Il-President u l-Kumitat
tal-Filarmonika

L'Unione

jawguraw lil kulħadd
il-festa t-tajba

Viva Sant' Andrija

eretric Ltd

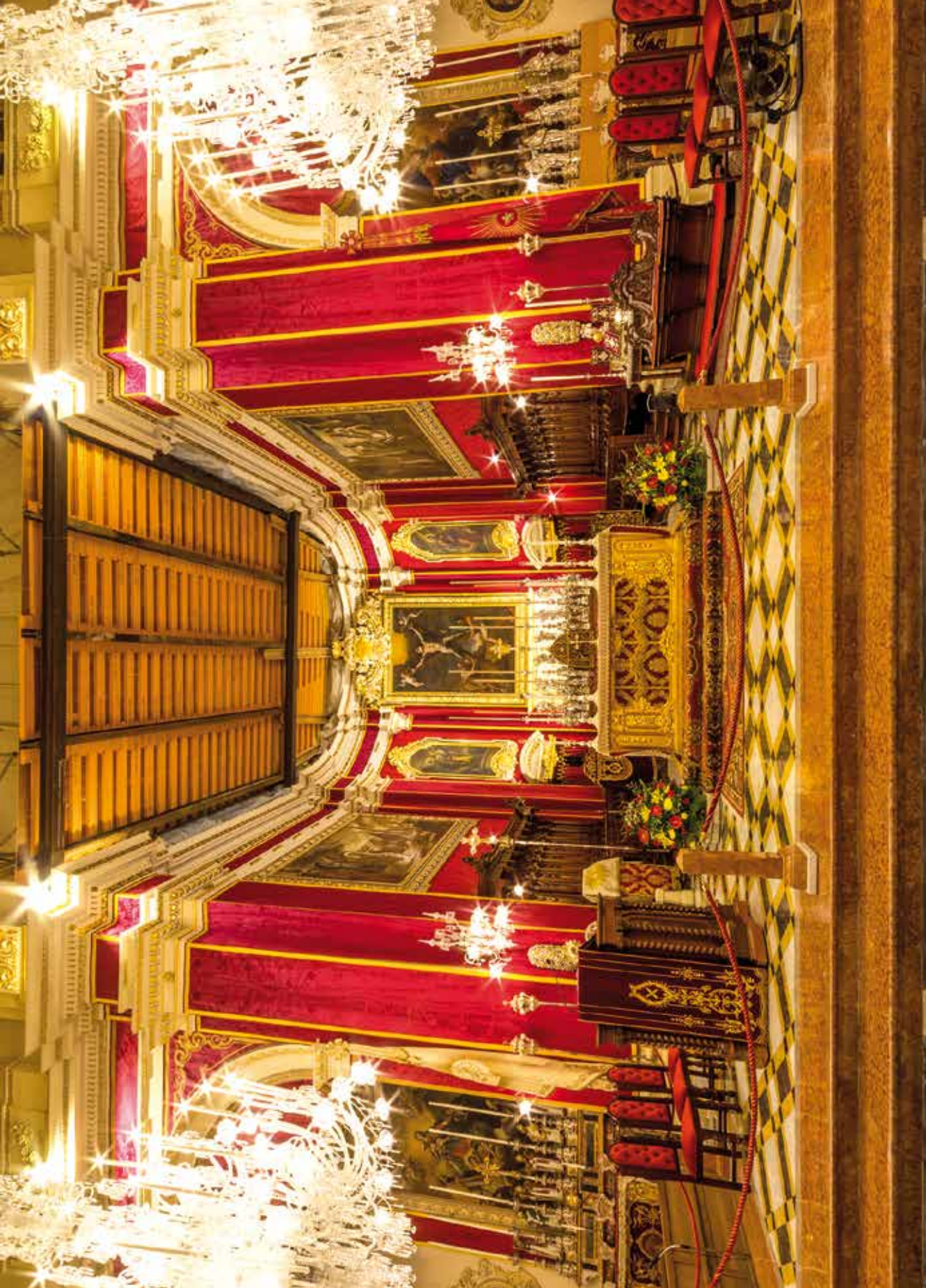
Importers & Distributors Of Auto-Marine Electrical Parts & Accessories

Tel: 21 665642 / 21 821769

Luqa

Brands that make us proud

KARAVAN

Kebab - Grill - Salad - Pizza

Triq il-Kunsill tal-Ewropa, Hal Luqa

Take Away

+356 21 803 117

call order pickup

www.karavan.com.mt

BERNARD

ta' Twanny

Tal-Haxix

Fil-pjazza ta' Hal Luqa

KULJUM

Ghall-aqwa kwalità ta'

haxix u frott

L-Istorja tkompli tinkiteb ...

James Ciappara

Segretarju

Meta l-ħidma tkun kontinwa u jkollok it-tmun tal-kumitat jaħdem bla heda u jkun ta' eżempju għal sħabu l-oħra, żgur li dak li tippjana jkun jista' jitwettaq u jinkiteb fl-istorja tas-Socjetà. Din is-sena nista' ngħid li kellna żewġ okkażjonijiet mill-aqwa u nista' ngħid b'wiċċ minn quddiem li fit-tnejn li huma ħriġna ta' nies u żgur li komplejna kabbarna l-isem ta' din is-Socjetà tant għażiża għalina.

Hawn nista' nibda nitkellem dwar il-Banda tagħna, fejn din is-sena żgur li l-bandisti zammejnihom impenjati iżjed mis-soltu. Dan peress li f'Novembru, bħalma jsir is-soltu nżamm il-marċ tradizzjonali ta' Sant'Andrija fil-festa liturgika fejn għall-ewwel darba iżżanznet l-istatwa ta' Sant'Andrija li ngiebet mill-Awstralja, xogħol il-bravu Michael Camilleri Cauchi. Fil-bidu ta' Diċembru bħas-snin l-imghoddija nżamm il-*Family Concert* ġewwa l-iskola primarja tar-raħal, li għal darba oħra kien hemm attendenza tajba ħafna għalih.

Kif jafu ħafna, il-Banda tagħna telgħet iddoqq ġewwa l-belt ta' Palermo bejn it-13 u s-16 ta' Diċembru 2018, fejn tlajna nirrappreżentaw lil pajjiżna f'isem l-Eċċ. Tagħha l-President ta' Malta. Din kienet mawra mill-isbaħ u ġejna stmati ħafna kull fejn daqqejna u attendejna, sew ġewwa l-Palazz Irjali, sew għand is-Sindku tal-Belt, kemm ġewwa l-Parlament kif ukoll fit-toroq sbieħ ta' din il-belt fejn il-banda daqqet marċi fost iċ-ċapċip tal-pubbliku prezenti.

Il-banda ma waqfitx hawn għax eżatt kif waslet minn din il-mawra bdew il-kunċerti għall-avveniment il-kbir. Dan peress li fit-23 ta' Marzu nżamm kunċert kolossali ġewwa Dar il-Mediterran għall-Konferenzi, fejn f'sala ppakkjata ndaqqu siltiet ta' mużika tal-films li dawk prezenti iddeskrivewh bħala eċċezzjonali u vera hekk kien għax l-udjenza ma riditx tieqaf iċċapċap għal kull biċċa mużika li ndaqqet.

Għalhekk fil-bidu ktibt li l-istorja tkompli tinkiteb. Dawn huma l-affarijiet li jgħollu l-isem tas-Socjetà tagħna. Ta' dan kollu ma nistax ma niringrazzjax lil dawk kollha li għamlu l-almu tagħhom sabieħ dawn is-successi saru realtà; lis-Surmast, bandisti, sħabi tal-kumitat u l-voluntiera kollha.

Nista' ngħid li f'dawn l-aħħar snin fis-Socjetà qed tirrenja arja pożittiva ta' ħidma u għaqda li qabel forsi kienet kemxejn nieqsa. L-għaqdiet fi ħdan is-Socjetà qed jgħinu aktar lil xulxin f'dak kollu li jkun hemm bżonn; tan-nar, tal-armar, iż-żgħażaġħ, in-nisa

The new MM Legacy collection

Tesor
JEWELLERY & GIFTS
Unique as you are

Tesor Jewellery & Gifts
Carmel Street, Luqa LQA 1131
T: +356 21 257 507
E: info@tesor.com.mt
W: www.tesor.com.mt

vertibus®
lifts • escalators

MANUFACTURING LIFTS AROUND YOUR NEEDS

SUPPLY AND
INSTALLATION OF:

- Panoramic Lifts
- Platform Lifts
- Parking Systems
- Dumbwaiters
- Escalators
- Hydraulic Lifts
- Traction Lifts
- Goods Lifts
- Car Lifts
- Commercial Lifts
- Home Lifts
- Industrial Lifts
- Reduced Pit
- Low Headroom
- Steel Structures
- Maintenance

Address:
MRA048D
Industrial Estate
Marsa, MRS 3000
Malta

General Enquiries:
2248 7100

Sales and Installations:
2248 7123 / 5

Repairs and Maintenance:
2248 7122

enquiries@adventlifts.com
www.adventlifts.com

MORIS
OFFICIAL AGENT

Emmanuel Sanchez

TA' MATTI

Għal kull xorta ta' Ġwież,
Bexx, Sulfalt, Demel artifiċjali u prodotti Agrikoli
ta' l-aqwa kwalità
irrikorri għand:-

ALEX AZZOPARDI

Ġużeppi Penza Street, Luqa.

Tel: 2180 9348 - 2166 3593 • Mob: 7971 0498

Ta' Maksar • Contractors

- *Excavation Works*
- *Road Works*
- *Civil Engineering Works*
- *Suppliers of Ready Mix Concrete*
- *Suppliers of Recycled Materials*

The Plant, Mdina Road
Żebbuġ ZBG 4103

Tel: 2146 5758

Fax: 2146 3835

Mob: 9949 3551

Email: marius@maksar.com

u r-radju. Lil dawn kollha ngħidilhom grazzi minn qalbi għal dak kollu li jagħmlu għal din is-Socjetà għax bis-saħħa tagħhom nibqgħu mexjin 'il quddiem u dejjem inkunu ta' eżempju tajjeb għal haddiehor. Grazzi lil dawn kollha tax-xogħol kollu li għandhom ippreparat għall-festa.

Din is-sena l-kumitat ħadem ukoll sabiex sebbi il-kamra tal-kumitat, sar tisbiħ ukoll fis-sala ta' barra li d-dehra tagħha nbidlet kompletament. Sar restawr fuq l-arkivju l-antik u sar restawr ukoll fuq il-*fireplace* li hemm taht l-inkwatru ta' Sant'Andrija. Içcaqalqet ukoll il-banka tal-lottu, mill-kamra li nafuha fl-imghoddi issa qiegħda għewwa l-kazin, fejn l-istess kamra qed tintuza għal skopijiet oħra li jkollna matul is-sena. Grazzi ta' dan kollu jmur l-ewwel u qabel kollox lill-kuratur tal-kazin għax ma jiqafx jaħdem mingħajr ħafna daqq ta' trombi u lil dawk il-voluntiera kollha li għenu sabiex dan kollu seta' jsir.

Kif rajtu ħidmet il-kumitat qatt ma tieqaf; ħidma li nista' ngħid li digà bdiet għas-sena d-dieħla. Din is-sena wkoll inżammet is-Seduta Ġenerali u fost l-oħrajn nixtieq niringrazzja lil dawk il-membri li kienu fil-kumitat u illum m'għadhomx, għax-xogħol siewi li għamlu kemm damu fl-istess kumitat u nista' ngħid li għadhom jaħdmu sal-lum għall-ġid tal-kazin.

Nagħlaq billi niringrazzja lil sħabi kollha tal-kumitat speċjalment lill-ħabrieki President tagħna għax-xogħol kbir li huwa jagħmel kif ukoll lill-Kaxxier, l-Arkivista, id-Delegat tal-Banda u l-Assistent tiegħi għax-xogħol li jagħmlu minn qalbhom sabiex jaraw lil din is-Socjetà tilhaq il-quċcata.

Fl-aħħar nagħlaq dan il-messaġġ billi nawgura l-Festa t-tajba lil-Ħalluqin kollha, speċjalment lil dawk il-morda u dawk li qegħdin rikoverati f'xi sptar. Jalla jkollna festa kbira li biha npaxxu lil dawk kollha li jzuru r-raħal tagħna b'dak kollu li se nkunu qegħdin noffru fil-Festa tagħna ad unur il-Kbir Patrun Sant'Andrija.

VIVA L-EWWEL BANDA L-UNJONI

VIVA L-EWWEL APPOSTLU SANT'ANDRIJA

LUQA SA SUMMER CAMP 2019

No matter what skill you have, come and join us for this year's Summer Football Training

Under the supervision of
Head Coach Rigers CEKA

- On the following dates:
2,9,16,23,30th July
6,9,20th August
- For Boys & Girls born
between 2015 - 2008

Lots of fun for all and
football training based on:

- Speed
- Agility
- Balance
- Coordination

Price: €50 for 8 sessions
Contact : mob 99231163 or
send message on our
Facebook page LUQA SA FC

Reebok adidas Ipnema NIKE DIADORA Reebok adidas Ipnema NIKE DIADORA Reebok adidas

BIG SAVE FOOTWEAR

OPENING HOURS:
 Monday - Friday - 9:00am - 1:00pm & 4:00pm - 7:00pm
 Saturday - 9:00am - 1:00pm
 St. Thomas Street, Luqa LQA 1510, Malta • T: 2166 0105 • info@bigsavefootwear.com • www.bigsavefootwear.com

NIKE / ADIDAS / REEBOK / DIADORA ADULTS FROM €37 | KIDS FROM €24.99

BEACH SANDALS FROM €10 - ORTHOPAEDIC LEATHER SHOES FROM €24.99

MORE SELECTION OF SHOES TO CHOOSE FROM OUR OUTLET!

Reebok adidas Ipnema NIKE DIADORA Reebok adidas Ipnema NIKE DIADORA Reebok adidas

Luxury Soap

Refillable Detergents by the tap

Triq Ġużeppi Ellul,
 Ħal Luqa

Opening Hours:

Monday, Tuesday, Thursday,
 Friday:

08:00 - 19:00

Wednesday, Saturday:

08:00 - 13:00

LuxurySoapLuqa

Mob: 99577499

Messaġġ tal-Kaxxier

Clifford Micallef

Il-festa reġġet waslet u permezz ta' dan il-messaġġ inkun nista' nagħti daqqa t'għajn lejn is-sitwazzjoni finanzjarja tas-soċjetà u kif intefqu l-flus matul dawn l-aħħar tnax-il xahar.

Kif tafu sew, mill-festa tas-sena l-oħra 'l hawn, il-kumitat kien impenjat ferm biex isem il-Banda tagħna jibqa' jżomm postu fil-quċċata. Kellna x-xorti li f'Diċembru li għadda mmorru Sqallija, proprju gewwa l-Belt ta' Palermo sabiex hemm il-Banda tagħna ddoqq fil-Palazz Irjali. Grazzi lill-Eċċ. Tagħha l-President Emeritu Coleiro Preca ta' din l-opportunità hekk sabiha.

Wara s-suċċess kbir li kellna s-sena l-oħra bil-kunċert *Movies at the Palace*, il-Kumitat, taht it-treġġja għaqlija tas-Sur Joseph Piscopo, iddeċieda li japplika għall-fond li gie mniedi mill-*Voluntary Organisations Projects Scheme*, biex fost affarijiet oħra naghmlu kunċert grandjuż ieħor, din id-darba fis-sala ta' Dar il-Mediterran għall-Konferenzi. B'sodisfazzjon kbir, dan il-proġett intgħazel mill-Bord tal-għazla u għaldaqstant bdiet ħidma kbira biex dan il-proġett seta' jitwettaq. M'għandniex xi ngħidu, biex torganizza kunċert ta' dan il-livell, trid ħafna xogħol imma wkoll ħafna flus u minn hawn nixtieq niringrazzja lill-President tas-Socjetà tagħna, li kien il-mutur ewlieni li kkoordinat din il-ħidma kbira biex din il-ħolma setgħet titwettaq. Ta' min jgħid li l-ebda banda f'Malta ma rnexxielha tagħmel kunċert ta' dan il-livell fl-akbar sala li teżisti Malta, quddiem udjenza ta' elf u erba' mitt ruħ li mlew kull sigġu disponibbli fis-sala.

Rigward is-servizzi tal-banda barra mir-raħal, bi pjaċir ninnota li din is-sena l-Banda reġġet ħarġet bl-unuri imma l-ispiza kienet waħda kkontrollata u m'għamilna l-ebda telf. Dan sar bil-ħidma sfiqa tad-delegat tal-banda, kif ukoll bl-għajjnuna u l-partecipazzjoni tal-maġġoranza tal-bandisti tal-post. Il-gabra għall-banda matul il-granet tal-festa kienet waħda sodisfaċenti u li permezz tagħha koprejna kwazi l-ispiza kollha tas-servizzi matul il-festa. Minn hawn nixtieq niringrazzja lis-Sur Anton Gatt tal-għajjnuna tiegħu fil-gbir matul il-gimġha tal-festa.

Mill-bqija bħas-snin l-imġhodija tkompla ħafna xogħol ta' tisbiħ u manutenzjoni fil-każin, biex dan jibqa' jinżamm fi stat tajjeb u kif jixraq lil din is-Socjetà hekk gloriuż. Dan ix-xogħol jista' jsir biss bl-għajjnuna tagħkom il-membri u wkoll permezz ta' diversi skemi ta' fondi li johorġu mill-gvern u entitajiet diversi, li jtaffu ftit mill-ispiza.

Malcolm Mifsud

Funeral Service 24 Hr

Coffin Makers & Importers

*37, Bird of Paradise
Triq Ċensu Decadia, Luqa*

Tel: 2782 29705

Mob: 9987 4970

**Mgarr Road
Xewkija Gozo
21550574**

**Monday - Friday: 9am - 1pm
4pm - 7pm
Saturday: 9am - 1pm**

**St Thomas Street
Luqa
(Opposite Lidl)
21420540**

**Monday - Saturday:
9am - 7pm**

Nirringrazzja lil shabi tal-kumitat, lis-sezzjonijiet kollha, lis-surmast u l-assistent surmast u lill-bandisti kollha tal-post tal-ghajjnuna li dejjem insib minghandhom matul is-sena. Naghlaq bl-appell tas-soltu, dak tal-ghajjnuna u l-generozità tagħkom fil-ġbir speċjalment fil-ġimgħa tal-festa. Nappella lilkom biex tattendu għall-attivitajiet li ntellgħu. Il-preżenza tagħkom tkompli timliena bil-kuraġġ u hegga biex inkomplu ngħollu isem is-Socjetà Filarmonika L-Unjoni A.D.1880.

O.K. Bar

**TRIQ IL-KARMNU,
LUQA**

Għal drink ġenwin
b'varjetà ta' *appetizers*
f'atmosfera tal-ħbieb

Inservu *breakfast* u *lunch*,
pasta dishes, *focaccias* u
ħafna ikel ieħor.

**Taħt sidien ġodda
u b'dehra aħjar
Tel: 21820778**

Il-Mużika

*L-Arti Dinamika
fl-Iżvilupp Uman*

John David Zammit

F.V.C.M., F.G.M.S., L.L.C.M., (T.D.) A.Mus. L.C.M., A.L.C.M.

Surmast Direttur

Aktar ma l-bniedem qiegħed javvanza fuq din il-pjaneta, aktar qed jagħraf l-importanza assoluta tal-mużika fil-ħajja tiegħu. Bħala lingwa internazzjonali, il-mużika tmiss l-emozzjonijiet tal-bnedmin kollha f'kull età. Dan għaliex il-mużika hija forza maġika li tgħin lill-bniedem fil-problemi kollha ta' ħajtu, fl-iżvilupp tal-intelligenza u fl-istudji kollha li jagħmel. Il-mużika tgħin ħafna fis-serħan tal-moħħ, tal-ġisem, tar-ruħ, u hija wkoll waħda mill-aqwa tipi ta' rikreazzjoni. L-arti angelika tal-mużika ġġib ferħ, paċi u kuntentizza. Ir-rwol tal-mużika, li twieldet mal-ħolqien tal-pjaneta tagħna, hu li tferraħ u tgħaqqad lill-bnedmin u l-ġnus kollha ta' rieda tajba.

Ħafna huma dawk l-għorrief mill-passat jew mill-preżent, fosthom Socrates, Platun, Aristotle, Confucius, Suzuki, Einstein, Shaw, Snyder, Moog, Salaman u Nietzsche, li jgħallmuna dwar l-importanza assoluta tal-mużika bħala wieħed mill-aqwa valuri fil-ħajja tal-bnedmin kollha.

B'mod l-aktar espressiv, il-mużika tasal biex issebbaħ kull attività fil-kulturi kollha. Bil-virtù tal-qawwa tagħha, il-mużika ġġib sodisfazzjon fiżiku, mentali u emozzjonali, u għalhekk hija tal-aktar importanza biex teduka lit-tfal fil-mixja akkademika tagħhom. Dan hu proprju wieħed mill-iskopijiet prinċipali li għalih teżisti s-Socjetà Filarmonika l-Unjoni li qiegħda hawn proprju biex tgħallem il-mużika lil tfal ta' kull età fl-ogħla livell bandistiku.

Il-mużika hija essenzjali l-aktar għaliex għandha importanza speċjali fil-ħajja tat-tfal kollha, hi x'inhil-età. Hi tgħin lit-tfal biex jidraw jikkoncentraw u jiżviluppaw l-abbiltajiet soċjali u intellettuali tagħhom. Hawnhekk nixtieq nikkwota l-kitba filosofika tal-mużicist, kompożitur u għalliem tal-mużika Indjan Ravi Shankar li twieled fl-1920 u kien popolari ferm fl-Amerika matul is-snin 50 u 60. Shankar jgħid hekk: "It-tradizzjoni tagħna (il-poplu Indjan) tgħallimna li l-hoss huwa Alla – NADA BRAHMA. Dan ifisser li l-hsejjes u l-esperjenza mużikali huma passi li jwasslu għar-realtà tal-ħajja. Ana nħarsu lejn il-mużika bħala dixxiplina spiritwali li twassal lill-bniedem għal paċi assoluta, kuntentizza u ferħ kbir. L-akbar skop tal-mużika tagħna huwa li din tirrivela l-essenza tal-univers li hija stess tirrifletti. Hekk, bis-saħħa tal-mużika wieħed jista' jikkomunika aktar ma' Alla". Ħafna għorrief jaqblu li l-mużika għandha konnessjoni diretta mal-

We offer the Best Prices
on HIGH QUALITY
Waterproofing Membrane
Materials & Services

**10
Years
Guatantee**

We specialize in:

Waterproofing for roofs, wells,
terraces, basements, damproofing
(appoġġi), balconies, roof gardens
& anti-mould problems (moffa)

Immediate Reliable Service with
Certificate on 10 Years Guarantee

Products applied in compliance
with European standards

For a FREE QUOTATION
in 48Hrs call us on
9987 9221 | 2180 3043

2, Triq tal-Habaq, Luqa • E-mail: alexgrech.waterproofing@gmail.com

DOMESTIC & COMMERCIAL SERVICES - ELECTRICAL & PLUMBING INSTALLATIONS

THREE PHASE & SINGLE PHASE INSTALLATION - DRAINAGE MAINTENANCE & INSTALLATION

WATER HEATERS & PUMPS INSTALLATIONS - FAULT FINDING & WATER PRESSURE TESTING

INTERCOM INSTALLATIONS - GYPSUM WORKS

DYLAN SPITERI

facebook.com/DLEDS2016

Email: dledsmalta@gmail.com

Mob: +356 7966 3535

V. Spiteri
VSS

& Sons Ent. Ltd.

TRANSPORT SERVICE: Fully Air Conditioned Vehicles

- **Open Top Buses**
- **Coaches**
- **Midi Coaches**
- **Super Low Floor Buses** - accessible for disabled & elderly people
- **Mini Buses ...**

seating capacity up to 74 seats

**Importers of VOLVO Bus & Truck - Parts & Diagnostic
HISPACOLD Air Conditions
IRIZAR Coaches
BOCK Compressors**

**29, 'Gratiae Plena',
Wesgħet il-Vittmi tal-Gwerra
Luqa LQA 1011**

Tel: 2182 0749 Mob: 9946 4405

Email: info@vss.com.mt

univers u li hija parti vitali fil-mixja kontinwa tiegħu. Din hija biss waħda mir-raġunijiet li juru li l-mużika hija l-lingwa tal-popli kollha.

Meta wiehed jeżamina l-filosofiji tal-ghorrief isib li l-mużika tista' tiġi applikata f'kull fażi tal-ħajja, f'kull sitwazzjoni, f'kull ħin tal-ħajja tagħna biex permezz tagħha nkabbru dak kollu li hu tajjeb għall-ġid ta' saħħitna u tal-intelligenza tagħna. Dan hu l-prinċipju ċar u utli li fuqu s-Socjetà Filarmonika L-Unjoni thaddem il-programm edukattiv tagħha, programm mimli b'attivitajiet għall-ġid tal-poplu u tagħlim tal-mużika b'xejn għal dawk kollha li jixtiequ jsiru ċittadini serji, onesti u intelligenti fis-socjetà tal-futur.

Nawgura festa mill-isbaħ lil kulhadd.

Jason Gatt Plastering Contractor

Għal kull xogħol ta' tibjid u tikħil

Kisi Normali • Fuq il-Fil • Fuq xogħol antik bil-pont

Kisi bil-Gibs • Graffiato Silicati

Mob: 9945 4235 Tel: 2180 5811

Beauty Elegance

31, Gorg Zahra Street, Luqa Tel: 2721 0808

- Facials
- Radio Frequency lifting treatments
- Collagen Induced treatment (C.I.T)
- Needling anti wrinkle treatments
- Cavitation anti cellulite treatments
- Fat Freezing for stubborn fat deposits
- Slimming wraps
- Presso therapy booties
- Bandages
- Slender tone
- Laser hair removal
- Make up
- Manicures & Pedicures
- Gels & Acrylic nail extensions
- Semi Permanent Make-up by Denise Ceci

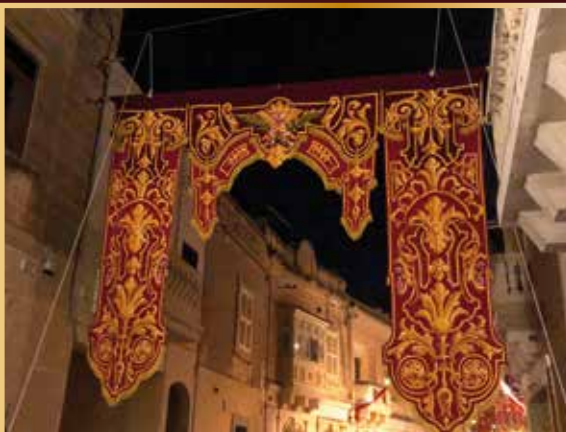
Ana's Creations Mob: 7927 1058

L-Isbah armar ...

**St. Andrew's Street,
Luqa (Luqa Square)**

**21806055
79806055**

**Open Monday till Sunday
from 5pm till 11:30pm
Tuesdays closed all day
Open on public holidays**

exquisite ... fresh ... affordable

FREE HOME DELIVERY SERVICE !!

**FREE
1.5L Pepsi**
Offer available every
day on orders over €25

Friday, Saturday & Sunday,
a €2 charge applies on orders less than €15.
Luqa free delivery on any order. Last order by 11pm.

“Ejjew u taraw!” (Ġw1,39)

Kan. Michael Zammit SThL

Kappillan

Sant'Andrija huwa l-Appostlu li ried iwassal lil kull persuna għand Ġesù. Dan insibuh f'kull episodju fl-Evangelju li fih niltaqgħu ma' Sant'Andrija. Huwa dejjem xtaq jara li l-bnedmin jagħmlu l-istess esperjenza li kien qed jagħmel hu. Ried li l-ferħ li kien qed jgħix hu, jgħixuh l-oħrajn miegħu wkoll.

Din ix-xewqa ta' Sant'Andrija għandha tkun ix-xewqa ta' kull Nisrani. In-Nisrani għandu jkollu xewqa f'qalbu li l-esperjenza spiritwali li qed jgħix hu, jaqsamha ma' haddiehor ukoll. Anki parroċċa li qed verament tgħix l-Evangelju għandha tagħmel kull sforz biex tgħix dan l-idejal ta' evangelizzazzjoni kontinwa.

Matul din is-sena li għaddiet kienet sena li personalment komplejt insib saqajja fil-Parroċċa ta' Hal Luqa u nipprova nifhem dak li jehtieg dan il-poplu sabiex jersaq aktar qrib ta' Ġesù. Għalhekk flimkien mal-Kunsill Pastoral Parrokkjali, l-għaqdiet parrokkjali u soċjali u l-voluntiera ħdimna bla heda sabiex jitwassal kemm jista' jkun l-isem ta' Ġesù fir-raħal tagħna. M'għandix kliem biżżejjed biex ngħid grazzi lil dawk kollha li fehmu dan il-messaġġ u kkoperaw miegħi sabiex b'għan wieħed naħdmu għat-tajjeb.

Nifhem li ġieli jkun hemm min ma jifhimx dak li jkun ġie deċiż, iżda kull deċiżjoni tkun ittiegħet sabiex naslu għall-verità u sabiex isir l-ogħla ġid fil-parroċċa tagħna. Is-serjetà, d-dixxiplina, u l-*accountability* huma prinċipji sagrosanti li fuqhom għandha tinbena kull istituzzjoni li tilqa' fi ħdanha eluf ta' persuni. Dawn il-prinċipji waslu sabiex anki rajna bosta kisbiet matul is-sena li għaddiet. Ġrajjet li se jibqgħu mnizzla fl-istorja tal-parroċċa tagħna bħalma huma: t-tlestija tal-proġett tas-saqaf tal-kor li wara tmien snin u nofs issa qed naraw opra meraviljuża tal-arti, tlestiet il-vara ta' Kristu Rxoxt biż-żebgħa u nduratura, saret iż-żebgħa tal-korsija fejn tneħħa darba għal dejjem il-kulur roża u bdiet tigi anki ndurata bid-deheb, bdew jinżebgħu b'skala waħda ta' kuluri l-artali kollha, nxtara lifter sabiex niproteġu s-saħħa ta' kull persuna li taħdem fil-knisja, tisbiħ tas-sagrastija, restawr tal-bankijiet u investment fil-pastoral speċjalment fil-katekezi.

Flimkien maż-żewġ għaqdiet mużikali u l-kunsill lokali tagħna ħdimna kemm fl-aħna għal għaqda reali fil-lokalità. Dan deher biċ-ċar fiż-żewġ festi li għamilna lil Kristu Rxoxt u anki f'kull okazzjoni li kellna. Dan juri ċar ir-rieda tajba li nkunu bħal fanal jixgħel fuq muntanja għall-kumpliment ta' pajjiżna. Għalhekk nixtieq ngħid grazzi lil kull persuna ta' rieda tajba li flimkien qed naħdmu sabiex Hal Luqa jimxi 'l quddiem.

Prezzijiet Moderati
24 siegħa servizz

Xogħol ta' Funerali

Twiebet ta' Malta u ta' Barra, Fjuri, Reffiegħa, Permessi, Karozzi tal-Mejtin, Xandir fur ir-Radju, Santi, Deffiena u dak kollu li għandu x'jaqsam mal-Funerali

95, St. Joseph Street, Luqa - info@scorfnagarage.com
79 912 912 - 2722 3394

Hruġ min-niċċa 2018

B&G Hardware Store

10% Discount on:
Paints
Electrical
and
Plumbing Fittings

Free Delivery Service

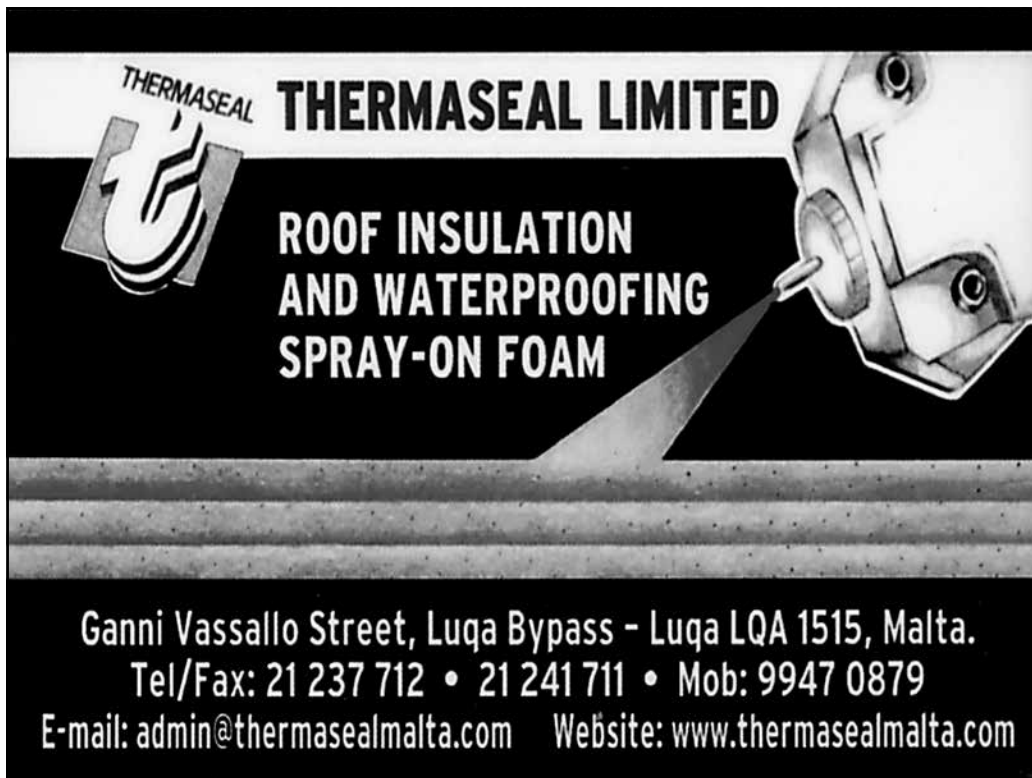
St Thomas Str, Luqa

Tel: 20340340 Email: info@bandg.com.mt

Mob: 7767 5362

Fadal hafna iżda xi jsir! F'Diċembru li għadda hareġ ir-rapport taċ-ċensiment, fejn fil-parroċċa tagħna, 1660 ruħ biss minn 5800 hassew li għandhom imorru quddies f'Jum il-Mulej. Dan għandu jinkwieta lil kull Nisrani għaliex ma nistgħux nifirfu meta naraw li għal hafna, l-jum tal-Ħadd m'għadux ifisser li nieqfu sabiex nduru lejn il-Mulej u nitolbuh flimkien bħala komunità. Jista' jkun li qed ngħixu ħajja mgħaġla u għalhekk hemm bżonn li nieqfu ftit u npoġġu l-prijoritajiet f'posthom. Jista' jkun li naħsbu li m'hemm bżonn ta' Alla u l-Knisja f'ħajjitna. Fil-parroċċa tagħna, aħna bħala saċerdoti qed nagħmlu kull sforz sabiex min jiġi jieħu sehem fil-quddies tal-Ħadd, jagħmel esperjenza spiritwali tajba f'ħajtu. Iżda kif jgħidu: tista' tieħu ż-żiemel hdejn l-ilma imma ma tistax iġġieghlu jixrob. Għalhekk nagħmel stedina sabiex dawki li għadhom jiġu l-quddies ta' nhar ta' Ħadd, jagħtu xhieda sabiħa lil haddieħor. Irridu nxandru li tkun Nisrani tfisser li tieħu interess u tfitteż dak li hu awtentiku f'ħajtek.

Nixtieq nawgura l-Festa t-tajba lil kulhadd. Festa mimlija ferħ, għaqda iżda fuq kolloxx spirtu ta' qdusija li permezz ta' Sant'Andrija naslu għand Ġesù. Nistieden ukoll lil kulhadd sabiex matul is-sena kollha nieħdu sehem aktar f'kull inizjattiva li tieħu l-parroċċa sabiex dejjem aktar nikbru fil-ħajja spiritwali tagħna. Inħeġġeġ sabiex f'din il-festa nsibu ċ-ċans għall-qrar u tqarbin. Ejjew anki fil-festa nieħdu b'idejn xulxin bla ebda distinzjoni ta' każin jew idejat. Din tassew tkun festa Nisranija li tagħmilna lkoll ulied denji ta' Ħal Luqa u Sant'Andrija.

THERMASEAL LIMITED

ROOF INSULATION AND WATERPROOFING SPRAY-ON FOAM

Ganni Vassallo Street, Luqa Bypass - Luqa LQA 1515, Malta.
Tel/Fax: 21 237 712 • 21 241 711 • Mob: 9947 0879
E-mail: admin@thermasealmalta.com Website: www.thermasealmalta.com

**GORI
BUTCHER**

Jispeċjalizza fil bejgh ta :

- ◆ Ċanga Friska
- ◆ Majjal
- ◆ Laħam Tal - Friża
- ◆ ZALZETT Frisk Malti

15A, triq Santa Marija,

Hal Luqa ☎21678484

**GORI
BUTCHER**

Cassarini Restaurant

Triq is-Sajjieda
Wied iż-Żurrieq, Qrendi
Tel. 20997911
Mob. 79647912

cassarini.restaurant@gmail.com

Cassarini Restaurant

Programm Mużikali tal-Festa 2018

(Johnny ta' Hal Luqa)

New Aluminium System

113A, Industrial Estate, Luqa, Malta

Tel: 2122 8896 / Mob: 9942 6356

E-mail: cassarjohnaluminium@gmail.com

30 years Experience

J. Cassar Aluminium provides the best Aluminium Works, with a higher standard in quality, latest aperture system & guaranteed aluminium profiles. We provide all type of nets including roller as well as aluminum repairs. All this at a very reasonable price.

A 15% discount will be given on all Aluminium Works all year round!

Inizjattiva li tkompli tgħin lis-Socjetà Filarmonika L-Unjoni

John Schembri

Sindku

Huti Halluqin,

Għal darb'ohra rgajna Itqajna għal dan l-appuntament annwali biex niċcelebraw il-festa ta' Sant'Andrija. Din is-sena kienet sena oħra ta' ħidma impenjattiva fejn kienet ikkaraterizzata bl-elezzjoni tal-Kunsilli Lokali u tal-Parlament Ewropew. Nibda billi ngħid grazzi minn qalbi lir-residenti ta' Hal Luqa u ta' Hal Farruġ tal-fiduċja kbira li reġġhu tawni biex immexxi l-Kunsill għal din il-leġislatura l-għdida u inwegħdkom li kif għamilt fil-passat, se nkompli nagħmel l-aħjar biex nirraprezentakom bl-aħjar mod. L-ammont ta' voti miksub nilqgħu b'umiltà, izda jagħtini wkoll iktar enerġija biex flimkien ma' sħabi inwettqu l-manifest elettorali li l-poplu Luqi ivvota bi ħgaru għalih. Nieħu din l-okkazjoni biex nifrah lill-kunsilliera li gew eletti u nhegġiġhom sabiex jagħtu l-kontribut tagħhom fil-kunsill għall-gid tar-raħal tagħna.

Mument storiku għalija u għall-kunsill preċedenti, kien dak il-ftehim li sar bejn il-Kunsill Lokali immexxi minni u l-għaqda tagħkom li bih stabbilixejna l-liema programmi muzikali u attivitajiet oħra fejn se jkun qed jagħmel tajjeb finanzjarjament il-Kunsill Lokali. Dan il-ftehim se jibbenefikaw minnu z-zewg kazini tal-baned lokali, li huwa ntiz li jgħin biex itaffi ftit mill-ispejjes li jkollhom. Huwa stat ta' fatt li l-festa fir-raħal tagħna kulma jmur dejjem tikber u ta' dan ngħid grazzi lil kumitat kif ukoll lil dawk il-volontiera li jaħdmu qattieħ matul is-sena kollha. Għalhekk nappella lil kulhadd biex tattendu għall-attivitajiet esterni li jiġu organizzati matul il-gimġha tal-festa u għall-funzjonijiet reliġjużi li jsiru fil-knisja biex b'hekk inkunu qed nagħtu l-ikbar gieħ lill-apostlu martri Sant'Andrija, Patron tar-raħal tagħna.

F'ismi u f'isem il-familja tiegħi, kif ukoll il-Kunsill nawgura minn qalbi l-festa t-tajba lill-Halluqain kollha.

Viva Sant'Andrija.

FULL ACCIDENT REPAIRS

Andrew's Car Centre Ltd.
Qormi Rd. Luqa
LQA9044
andrewsgaragetd@gmail.com
99296311/21226311

Triq Sant'Andrija
Luqa
Tel: 2180 2300

Opening Hours
Mon to Fri – 6.00am - 8.30pm
Sunday – 6.00am - 12.30pm

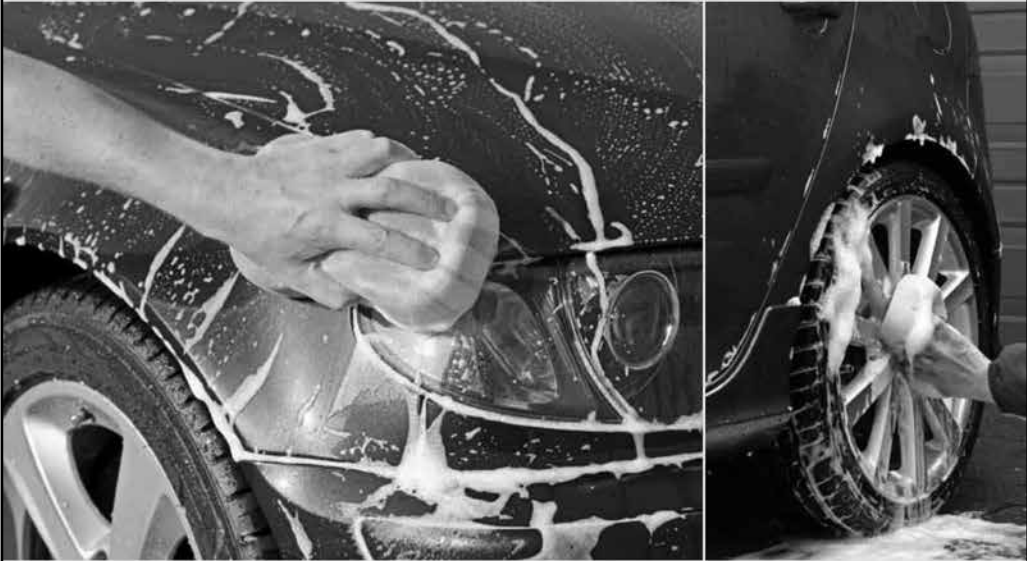
**YOUR DAILY NEEDS,
ESSENTIALS & MORE**

Detergents are also available

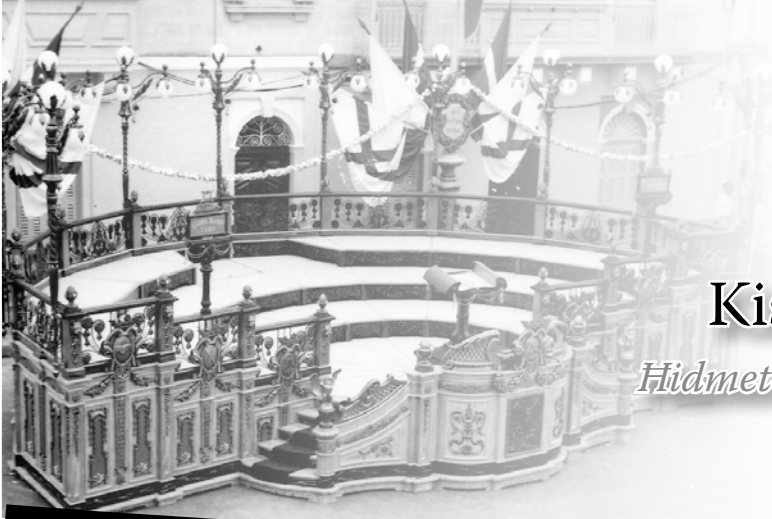
Tel: 2189 7917 / 2180 9376
www.magriautocare.com

WE RESTORE THE APPEARANCE OF CAR INTERIORS & EXTERIORS TO SHOWROOM CONDITION.

- Interior shampoo and wash including seats, carpet, roof and dashboard
- Complete renovation including external polish, interior shampoo and wash throughout
- Car wash (by hand) and interior vacuum
- Polish and wax of the external paintwork, tyres and vinyl dressing of plastic components

Triq I-Ajruport, Luqa LQA 9023
Fax: 2189 7911 | Email: magridrs@vol.net.mt

Kisbiet u Suċċessi

Hidmet il-Kummissjoni Banda

Norbert Camilleri

Assistent Surmast

Il-programm mużikali ‘Movies in Concert’ li ġie mtella’ f’Marzu li għada ġewwa Dar il-Mediterran għall-konferenzi żgur se jibqa’ mnaqqax fl-istorja tal-kazin tagħna. Programm li flimkien mal-Banda Unjoni ħadu sehem il-kor Amadeus Chamber choir taħt it-tmexxija tat-Tenur Brian Cefai u n-National Children’s Choir taħt it-tmexxija ta’ Tiziana Calleja. Kien programm li ħafna iddiskrivewh bhala il-quccata li banda lokali qatt tista tilhaq. Izda dan is-suċċess ma setgħax jkun possibbli mingħajr il-hidma intensiva tas-surmast John David Zammit li għamel l-arrangamenti ta’ bosta mis-siltiet muzikali flimkien mal-President tas-soċjetà Joseph Piscopo li bl-impenn kontinwu tiegħu, flimkien mal-kumitat, ħadmu għattih sabiex dan il-programm mużikali seta’ jitwettaq b’suċċess.

Il-Banda tagħna kienet ukoll impenjata b’kuncert ieħor, din id-darba ‘mtella’ ġewwa Palermo, Sqallija fuq stedina tal-eks President Marie-Louise Coleiro Preca. Liema kuncert sar ġewwa l-Palazz majestuż hekk imsejjah ‘Palazzo dei Normani’. Ċertament kienet esperjenza unika għas-Soċjetà tagħna u għal dawk li nġhaqdu magħna matul din iż-żjara kulturali.

Bhas-snin ta’ qabel l-allievi tagħna flimkien mal-banda tas-soċjetà ħadu sehem fil-programm tal-Milied li ġie mtella’ ġewwa l-iskola primarja ta’ Ħal Luqa nhar it-2 ta’ Dicembru. Kien programm xi ftit impenjattiv u għaldaqstant ridna nippreparaw għalih minn diversi ġimġat qabel. F’din is-serata għall-ewwel darba kellna ukoll allievi li daqqew siltiet akkumpanjati minni fuq il-pjanu. Din l-inizjattiva hadniha sabiex l-istudenti jrabbu aktar kunfidenza u tgħinhom sabiex meta eventwalment jagħmlu eżamijiet tal-istrument, ma jiddejqux jdoqqu quddiem l-ezaminatur.

It-tagħlim tal-mużika fil-kazin tagħna qed jingħata prijorità u għaldaqstant organizzajna masterclasses u nedejna sessjonijiet għat-tfal zgħar, taħt it-tmexxija ta’ Martin Camilleri u Patrick Camilleri. Dawn is-sessjonijiet ‘Music4kids’ huma immirati sabiex it-tfal jiġu aktar attirati lejn il-mużika. Saru wkoll numru ta’ masterclasses minn għalliema professjonali sabiex inkomplu ngħollu dejjem aktar il-livell tal-banda tagħna.

Nixtieq finalment nawgura festa mill-isbah lill-Ħalluqin kollha.

BOV PERSONAL LOANS

THE CHOICE IS ALWAYS YOURS

All loans are subject to normal bank lending criteria and final approval from the Bank. The term of the loan must not go beyond retirement age.

More information is available from www.bov.com or contact **2131 2020**.

Issued by Bank of Valletta p.l.c., 58, Triq San Żakkarija, Il-Belt Valletta VLT 1130
Bank of Valletta p.l.c. is a public limited company regulated by the MFSA and is licensed to carry out the business of banking in terms of the Banking Act (Cap. 371 of the Laws of Malta).

BOV
Bank of Valletta

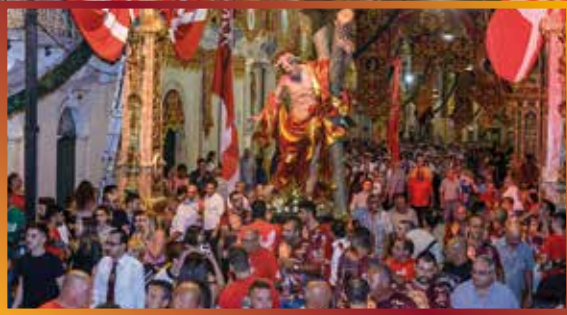
**CitySightseeing
Malta**

**CHARTER
a DOUBLE
DECKER!**

**Organise your special occasion on one of our double deckers!
Ideal for any celebration such as...
Football, Feasts, Bachelor / Hens Parties, Graduations ecc...**

**City Sightseeing Malta Ltd, 164/165, Industrial Estate, Luqa, Malta
Web: www.citysightseeing.com.mt • Email: info@citysightseeing.com.mt
• Tel: +356 2010 2090 • Mob: 99822416**

Març tat-Tieni Tridu 2018

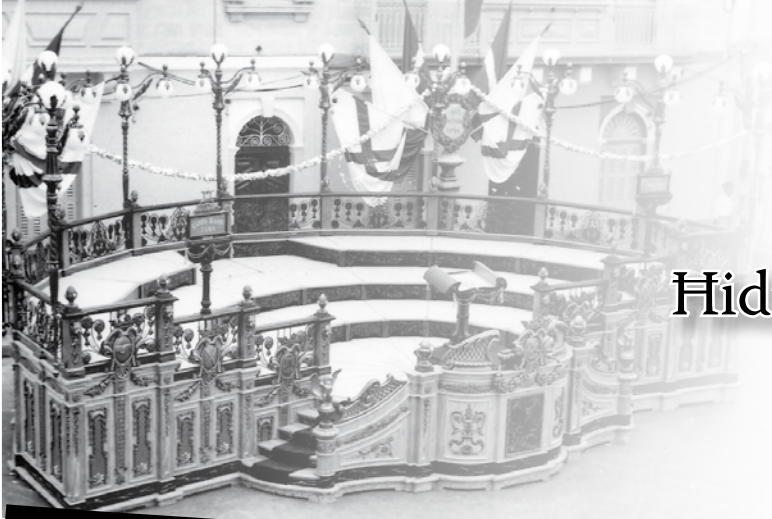
BORG BROS.

Furniture Transport

Borg Bros.
Triq id-Demnuq, Siggiewi

Tel: 2146 6664
Mob: 9947 5010
borgbros@gmail.com

Hidmet is-Sezzjoni Armar

Clifford Micallef

Ghezież partitarji ajklieri,

Reġa' wasal iż-żmien li nagħtu titwila lejn ix-xogħol li jsir fil-maħżen tal-armar matul is-sena.

Kif forsi ħafna minnkom jiftakru, is-sena l-oħra laqtitna maltempata qalila nhar il-25 ta' Ġunju, fl-ewwel ġurnata tal-festa. Għall-ħabta tat-tmienja u nofs ta' filgħodu tela' shab iswed u f'kemm trodd salib għaddiet tromba minn fuq ir-raħal u ħalliet herba warajha. Peress li kellna indikazzjoni li tista' tagħmel ix-xita, il-ġurnata ta' qabel ħadna ħsieb li nġhattu l-istatwi kollha bil-plastik. Iżda r-riħ tant ħakem fil-pjazza li sfortunatament qala' kolonna bl-istatwa b'kollox u din ġarrbet ħsarat sostanzjali. Dan minbarra xi ħsarat żgħar oħra li ġarrab l-armar li kien kollu barra. Il-kolonna u li fadal mill-istatwa żżarmaw u ttiehdu lura fil-maħżen. Kif għaddiet il-festa ġie kkuntattjat l-artist Joe Cutajar Zahra li kien ħadem l-istatwi tal-aṅġli biex naraw x'nisgħu nagħmlu u għall-ħabta ta' Ottubru tlajna r-Rabat Ghawdex bil-fdalijiet tal-aṅġli u ftehemna mal-artist biex din tisewwa u terġa' ssib postha fil-pjazza ewlenija. Il-kolonna wkoll ġarrbet ħsarat konsiderevoli u

PLUMBING

**ELECTRICAL
WORKS**

PAINTING

**GYPSUM
WORKS**

**DRAIN
LAYER**

**GENERAL
MAINTENANCE**

ODD JOBS

99294138

yousefmassa@yahoo.com

*Transulazzjoni Solenni
ta' Lejlet il-Festa 2018*

din giet irrestawrata minn Andrew Aquilina bl-ghajnuna ta' GannMarì Formosa. Il-brazz tal-anglu wkoll gie restawrat minn Andrew Aquilina.

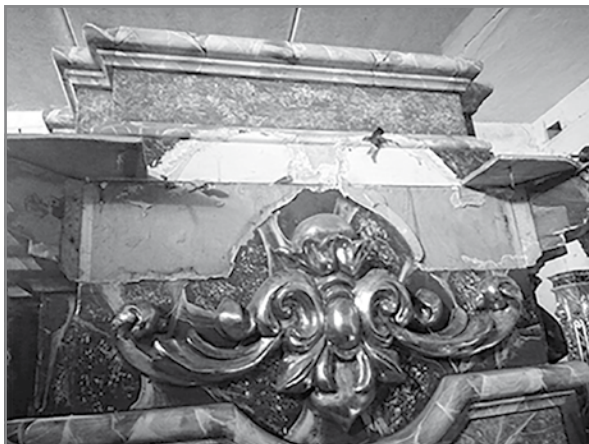
Din is-sena jahbat ukoll il-hamsin anniversarju minn meta żżanzan il-plancier artistiku tagħna kif nafuh illum. Għal din l-okkażjoni gie deciz li jsir xogħol ta' restawr fuqu li kien jikkonsisti fl-ixkatlar u lostru mill-ġdid tal-poġġaman tal-kewkba. Dan ix-xogħol ta' xkatlar sar kollu minn Andrew Aquilina u l-lostru gie fdat f'idejn GannMarì Formosa. Barra minn hekk inzebgħu l-leġġi kollha kif ukoll il-*platforms*. Dan ix-xogħol sar mis-Sur Antoine Psaila. Sar ukoll xi xogħol ta' welding fuq il-ħadid li jdawwar il-plancier minn Antoine Borg u dan gie miżbugħ mill-ġdid. Inhietu wkoll *covers* għas-siġġijiet biex dawn ma joborxux l-istess poġġaman.

Sar ukoll restawr estensiv fuq il-brazzi tal-kolonna ż-żgħar ta' Triq Sant'Andrija, hdejn l-iskola. Il-brazzi ġew xkatlati u nzebgħu mill-ġdid minn Antoine Psaila waqt li Andrew Aquilina ha ħsieb it-tiswija ta' *holders* u xogħol elettriku ieħor. Sar ukoll restawr fuq il-kancelli tal-ħadid tal-pedestall ta' Sant'Andrija u tal-Anglu. Dan gie xkatlat u miżbugħ mill-ġdid bl-istess kulur biex ikun kollox pariġġ. Inxtraw mitt globu tal-plastik godda biex jintużaw mal-brazzi tal-kolonna u l-angli.

Il-ħidma fil-maħżen ma ssirx biss fuq l-armor imma anke fil-bini nnifsu. Din is-sena nħadem tarag bil-poġġaman tal-ħadid fil-biħħa li jgħaqqad l-ewwel sular mat-tieni wieħed. Dan sar minflok sellum li konna nużaw qabel biex b'hekk issa nistgħu naċċessaw is-sular ta' fuq b'aktar kumdità u fuq kollox b'aktar sigurtà. Inħadem ukoll karru ieħor biex fuqu jintrefa' u jingarr il-parti ta' taħt tal-pedestall ta' Sant'Andrija. Dan ix-xogħol kollu sar minn Andrew Aquilina u Antoine Borg.

Armor ġdid għal din is-sena

Rigward armor ġdid komplejna bil-ħidma ta' pavaljuni godda għal Triq San Ġorġ, li qed jiġu

www.curtainraisermalta.com

CURTAIN RAISER

79918857

activities@curtainraiser.org

Il-Març il-Kbir ta' Lejlet il-Festa 2018

ATTENTION NAIL TECHNICIANS

NAIL TIPS
NAIL GLUE
CUTICLE PUSHERS
NAIL TIP CUTTERS
NAIL NIPPERS
NAIL FILES
PRIMERS
ACRYLICS
GELS
BASE GELS
TOP COATS
UV LAMPS
UV BULBS
LED LAMPS
NAIL DRILLS
NAIL BITS
NAIL ORNAMENTS
STICKERS
3D FLOWERS
RHINESTONES
& MUCH MUCH MORE

GUTZ
fashion
FASHION FOR ALL THE FAMILY
HAMRUN - LUQA - SIGGIEWI - PAOLA

BELLISSIMA
COSMETIC-HAIR-PERFUME
SHOP
EVERYTHING FOR YOU TO LOOK GOOD
OUR LADY OF SORROWS STR
HAMRUN

ffinanzjati mis-Sezzjoni Żgħażaġh. Wara li s-sena l-oħra żżanzan l-ewwel pavaljun, din is-sena huwa ppjanat li jitlestew żewġ pavaljuni oħra kompluti bl-isfumar. Se jiżżanzan ukoll pavaljun ieħor għal Triq Dun Pawl, fejn dawn il-pavaljuni godda qed jibdlu dawk li kienu saru fis-snin tmenin u b'hekk nittamaw li sa tliet snin oħra dan il-proġett jiġi fi tmiemu. Dawn qed jithallsu mis-Sezzjoni Armar, grazzi għall-benefatturi.

140 Anniversarju

Hekk kif il-Banda se tfakkar il-140 sena mit-twaqqif tagħha, is-Sezzjoni Armar diġà bdiet taħseb sabiex inżanznu wkoll armar ġdid li jkompli jsebbaħ il-pjazza u t-toroq prinċipali tar-raħal. Inhegġeġ minn hawn sabiex tkunu ġenerużi halli jingabru l-fondi meħtieġa sabiex dan il-proġett kbir isir realtà.

Fl-aħħar nett, nagħlaq billi nappella mill-ġdid għall-ġenerożità tagħkom fejn jidhol għbir ta' fondi għax b'hekk biss nistgħu nkomplu nżanznu armar ġdid biex ikompli jogħla l-livell diġà għoli tal-armar li għandna fir-raħal, dejjem ad unur il-Patrun tagħna Sant'Andrija. Inhegġeġ ukoll lil kull min jixtieq jgħin fl-armar u ż-żarmar fil-ġranet ta' qabel u wara l-festa biex jingħaqad magħna. Aħna bżonn kulhadd.

Viva Sant'Andrija!

Viva tal-Ajkla!

STARTING POINT

St. Thomas Street, Luqa
Tel/Fax: 2180 3017

A wide variety of domestic appliances including:

- Food processors, coffee and tea makers
- Kettles, toasters and irons
- Washing machines (automatic and twin-tub)
- Cookers, microwave ovens, pizza ovens, and B.B.Q.
- Refrigerators and freezers
- Televisions and video recorders/ playbacks
- Hi-fi equipment and satellite receivers
- Vacuum cleaners
- Heaters, fans, dehumidifiers and airconditioners
- Pots, pans and cutlery sets
- Hair dryers, shavers, kitchen and bathroom scales and other household goods.

Dalton's Chauffeur Services

*At Dalton's we offer a vast range of Bridal cars
Vintage cars for Pre and post wedding photo shoots
Vintage Buses—Coaches—Minibuses
Chauffeur Driven Wheelchair accessible Vehicles*

*We are the importers of various brands of brand new
wheelchair accessible vehicles*

Visit us at Dalton's Chauffeur Services 26, Binja tal-Gvern Triq il-Gdida Hal-Luqa

Tel:- 21221572

Mob:- 79426332

e-mail:- tony.dalli007@gmail.com

Web:- daltonmalta.com

Find us on

Març ta' Filġhodu 2018

Josef Penza
Refrigeration & Air Conditioning

☎ 79 202 626

✉ josefpenza@gmail.com

📘 facebook.com/AirconditioningMalta

Installation and repairs on all kinds of ACs

Prices for Inverter ACs
starting from

€580

Be COOL this Summer and install one of our TOP BRAND ACs

Haier Airwell ELECTRA LG HITACHI DAIKIN

Flower Touch

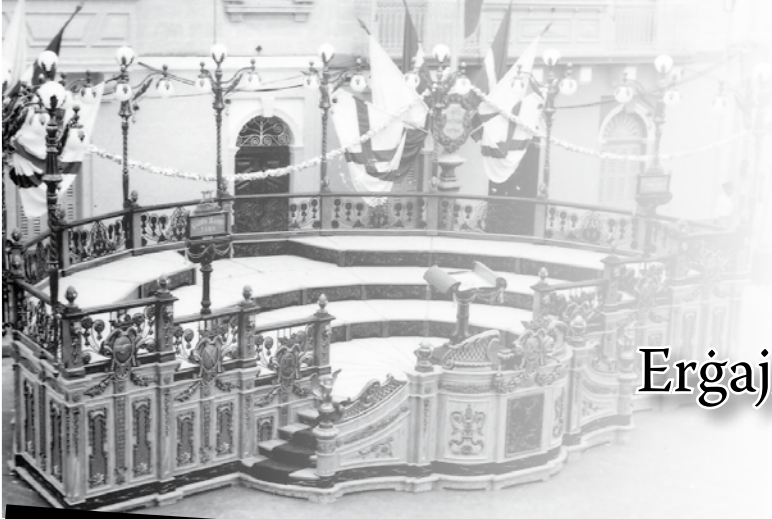
*Specializing in flower
arrangements for all
occasions, weddings
and more.*

Inkun il-pjazza ta' Hal-Luqa
kull nhar ta' Sibt.

Contact: Catherine

Tel: 2180 6800

Mob: 7980 6800

Ergajna rrankajna ...

Joe Aquilina

Licensee

Insellmilkom.

Bhal dan iż-żmien sena, eżattament fit-3 ta' Ġunju 2018, ġewwa r-raħal tagħna reġgħet inkitbet storja ta' suċċess għall-każin tagħna, dan permezz tal-Kumpless tan-Nar Sant'Andrija. Dakinhar saru ċelebrazzjonijiet sabieħ ġie inawgurat mill-ġdid l-estensjoni tal-istess kumpless. Dakinhar filgħodu bdejna b'quddiesa kif kien xieraq, li ġiet iċċelebrata mill-Kappillan Kan. Michael Zammit u li għaliha attendew nies distinti fosthom l-Eċċ. Tagħha l-President ta' Malta Marie Louise Coleiro Preca, u dawk kollha li taw l-għajnuna fil-bini tal-kumpless. Hekk kif spiċċat il-quddiesa, is-Sur Joe Aquilina flimkien mal-President tas-Soċjetà u l-Eċċ. Tagħha l-President ta' Malta kixfu lapida kummemorattiva għal din l-okkażjoni u wara nżammet bibita ġewwa l-istess kumpless għal dawk prezenti. Il-Banda L-Unjoni għamlet marċ fejn indaqqu marċi brijużi, fost il-briju ta' hafna partitarji prezenti, liema marċ spiċċa quddiem il-Każin tas-Soċjetà fejn hemm saru diversi prezentazzjonijiet ta' tifikira għal din l-okkażjoni.

Wara dawn iċ-ċelebrazzjonijiet kollha, dawk kollha liċenzjati bdew jippreparaw xi haġa żgħira għall-festa tal-istess sena. Hekk kif għaddiet il-festa ltaqajna sabieħ infasslu programm sħiħ għall-festa ta' Sant'Andrija ta' din is-sena, kif ukoll xi xogħol għal barra mir-raħal. Fosthom insemmu li hadna sehem ġewwa B'Bugia fl-attività tar-reġjuni tan-nofsinar, il-Munxar, San Ġorġ tar-Rabat Għawdex, Santa Venera, Kristu Re f'Raħal Ġdid u Santa Marija ta' Ħad-Dingli.

THE EVENTS COMPANY

Charles Magro
Director

9, No 1, Tensila Street, Qormi, QRM 1840 - Malta

e cmagro@tecmalta.com / info@tecmalta.com

m 00356 9944 8870

www.tecmalta.com

VISION 2000 SCULPTING GEL

NOW AVAILABLE IN TWO SIZES:
200ML IN A TUBE
AND THE ORIGINAL
500ML JAR

Available only from hair salons.

If you own a hair salon and wish to stock
Vision 2000 sculpting gel, please call Ray on

21665882 / 99407462

FOR IMMEDIATE DELIVERY!

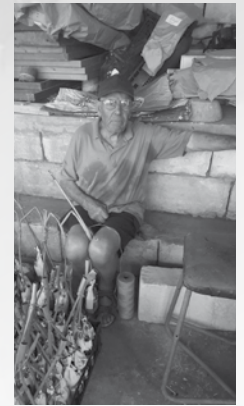

Purcissjoni Solenni tal-Festa 2018

Welcome

BAR AND GRILL

by Scieluna

OPEN DAILY FOR BREAKFAST, SNACKS & LUNCH
FREE DELIVERY SERVICE AVAILABLE

WE ALSO ACCEPT BOOKINGS FOR GROUP FUNCTIONS,
DINNER, HENS & BACHELORS PARTIES

99 864 200 / 21 663 409

[FACEBOOK.COM/WELCOMESNACKBAR](https://www.facebook.com/welcomesnackbar)

TRIQ IL-MIT-JAR LUQA (NEAR LUQA OLD AIRPORT)

Iter Passionis

Wirja ta' Arti Sagra

ghal imeni il-Gimgha Mqaddsa

musli min Sezzjoni Zghazagh Ajkljeri

fil-Kazin tal-Filmonika L'Unione ta' Hal Luqa

Mill-Hadd 14 sal-Gimgha 19 ta' April 2019

Hindjiet tal-Fesh

Martal il-Gimgha mill 1.00pm sa 3.00pm

Hanna ta' Xorra mill 3.00pm sa 12.00pm u min 4.00pm sa 12.00am

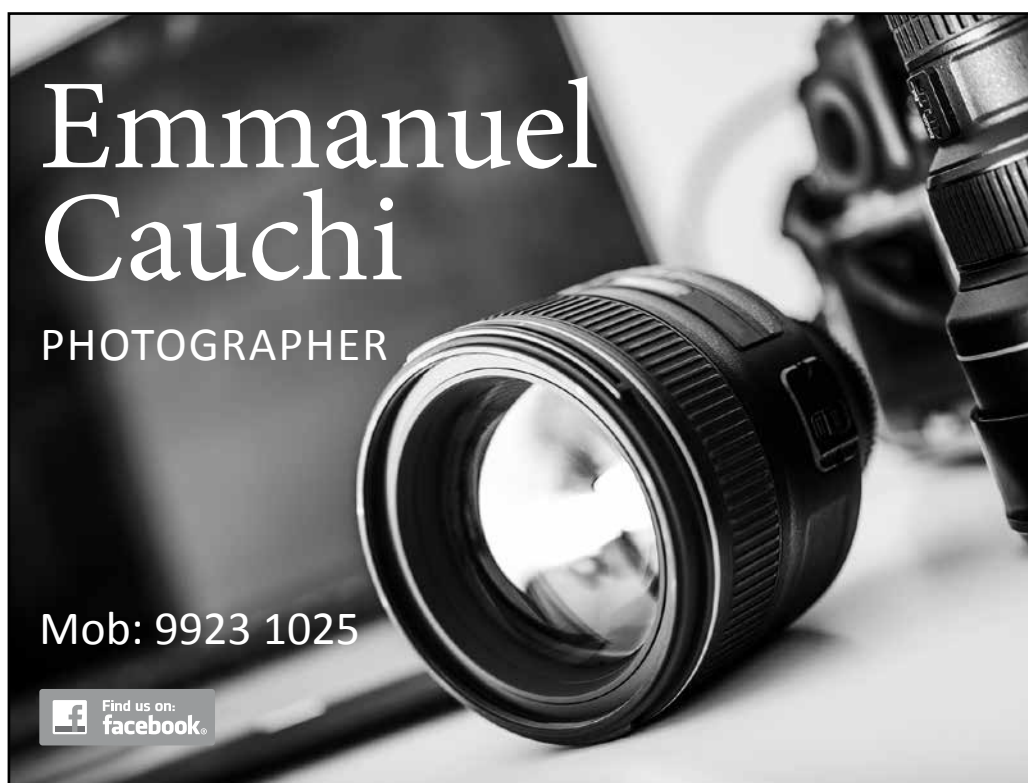
Gimgha l-Kbir mill 9.00am sa 12.00pm

The Everything Wedding Organizer
THE MAN YOU NEED
By Massimo Cassar
Contact No. +356 9986 1230

To Create, Organise & Coordinate The Most Beautiful Day Of Your Life

Emmanuel
Cauchi
PHOTOGRAPHER

Mob: 9923 1025

Find us on:
facebook.

Kif semmejt qabel, għall-Festa tal-Patron tagħna Sant'Andrija, thejja programm varjat hafna ta' murtali u wirjiet kif ukoll nar tal-art għal lejliet il-festa. Ma nistax ma nsemmix il-wirja illi saret is-sena l-oħra minn fuq il-bjut tal-kazin, illi kienet waħda ta' suċċess. Din l-istess wirja iżda b' mod iżjed vibranti se terġa' tittella' din is-sena fl-aħħar tridu wara t-tluġ tal-istatwa ta' Sant'Andrija.

Minn qalbi għal darb'oħra nixtieq nerġa' nerringrazzja lil dawk kollha illi kienu ta' għajjnuna sabiex sar il-proġett tal-kamra tan-nar. Grazzi wkoll lill-Onor. Ministru Prof. Edward Scicluna kif ukoll lill-Onor. Ministru Dott. Owen Bonnici talli għogobhom jagħtuna fondi sabiex inkomplu ntejbu l-hidma tagħna fil-post tan-nar. Nerringrazzja wkoll lill-Kumitat Ċentrali u fl-aħħar u mhux l-inqas lill-pirotekniċi šhabi illi b'sagrificċju u b'responsabbiltà taħt il-gwida tal-*licensee* jaħdmu ħinijiet twal volontarjament sabiex iwasslu dawn il-wirjiet lill-poplu Ħalluqi kif ukoll lil dawk kollha li jġu jżuruna minn madwar Malta u Għawdex.

Nawgura l-Festa t-tajba lill-Halluqin kollha.

Viva tal-Ajkla!

RENT-A-CAR

**Chauffeur Driven & Mini Bus Service
& Wedding Cars**

Gate Street Luqa

Tel: 2166 3576, 2166 6098

Mob: 9949 5993

Email: info@siljoegarage.com

Festa ta' Kristu Rxoxt 2019

LOOKING FOR QUALITY & SECURITY?

We offer the service of sending a draughtsman over to your premises to give you our professional advice and take the measurements onsite of your door and we will bring samples of colour and photos for you to choose from.

ALL THIS IS FREE OF CHARGE!

**FREE
PROFESSIONAL
ESTIMATES
& ADVICE**

We Specialise In:

- PVC Coated Doors
- Roller Shutters
- Insulated Sectional Doors
- Up & Over Doors
- Round The Corner Doors
- Folding Doors
- Gates & Fences
- Sheet Metal Doors
- Motorised Doors
- Moulds
- Substation Louvres
- Metal Doors Covered In Wood

New Street off Valletta Rd, Luqa LQA 6000
Email: info@alfredbaldacchinoltd.net

Tel: 21 827 421 / 21 673 397 Fax: 21 673 397

www.alfredbaldacchinoltd.net

**Also Specialising In
Metal Doors Covered In Wood**

ALFRED BALDACCHINO LTD
MALTA'S LEADING MANUFACTURERS FOR
INDUSTRIAL, COMMERCIAL & RESIDENTIAL

Look no further!

SILVERCRAFT PRODUCTS LTD

MRA 018A, Marsa Industrial Estate, Marsa MRS 3000

Tel: 21898046 • Fax: 21666400

Email: info@silvercraftltd.com

Silvercraft Products Limited is a family owned business, supplier to the fibreglass industry. Our list of products includes fibreglass, tissue, resin, brush cleaners, pigments, waxes and a variety of tools and other material related to the industry.

We also produce fibreglass products for domestic and industrial use, including swimming pools, sewage treatment plants, tanks, bowsers and other tailor-made products to suit the needs of our variegated clientele.

You are more than welcome to forward us your projects for a detailed quotation or visit our shop for your DIY tasks.

Messagġ mis-Sezzjoni Nisa Ajklieri

Gheziż Halluqin,

Reġgħet waslet il-Festa tal-Padrun tagħna Sant'Andrija li ta' kull sena lkoll nistnew b'herqa kbira wara sena hidma.

Bħala Sezzjoni Nisa organizzajna numru ta' *coffee mornings* kull xahar, kif ukoll lotteriji ta' kull ġimgħa. Nixtiequ niringrazzjaw lil kull min jattendi dawn l-attivitajiet għax bl-għajjnuna tagħom niġbru fondi għas-soċjetà.

Din is-sena l-fondi li qed niġbru se jmorru biex jinħadem armarju fis-Sala 'Joseph Abela Scolaro' biex fih jitpoġġew bandalori u standarti antiki. Dan qed jinħadem minn Joe Quilina u għandu jkun lest dalwaqt.

Nieħdu din l-okkażjoni sabiex nifirhu lill-Kumitat li gie elett din is-sena u nawgurawlu għall-ħidma kontinwa li jwettaq b'risq is-Soċjetà tagħna. Bla dubju l-ikbar zewg avvenimenti ta' din is-sena kienu l-kuncert li telgħet is-Soċjetà tagħna ġewwa Dar il-Mediterran il-Belt "Movies in Concert" kif ukoll is-safra ġewwa Palermo f'Dicembru li għadda. Kienu zewg okkażjonijiet memorabbli ta' livell ferm għoli. Nixtiequ ngħidu prosit kbira lill-bravu Surmast tagħna Mro. John David Zammit li flimkien mal-President Joseph Piscopo, l-Assistent Surmast Norbert Camilleri, l-Arkivista Neil Zammit u d-Delegat Banda Joe Bezzina ħadmu biex saru dawn l-avvenimenti.

Finalment nixtiequ niringrazzjaw lil kull sezzjoni fil-każin tagħna li lkoll naħdmu id f'id b'risq din l-Ewwel Banda Halluqija. Nawguraw il-Festa t-tajba lil kulhadd.

Viva l-Filarmonika *L'Unione*

Viva Sant'Andrija Appostlu

DermaMia

Ladies Beauty Clinic

LASER HAIR REMOVAL
FACIAL TREATMENTS
BODY TREATMENTS
MICRONEEDLING
MESOTHERAPY
ELECTROLYSIS
CRYOLIFTING

MAKE UP
WAXING
NAILS

19, Dun Pawl Street, Luqa
79458281 / 27820632
email:contact@dermania.net

LABORATOIRES FILORGA
AESTHETIC MEDICINE PIONEER

Mu**f**tieh

Property Brokers

1% commission

Bejgħ u xiri ta' kull tip ta' Propjetà

7749 1517 / 2749 1516

muftiehproperties@gmail.com

Find us on

facebook

201 - 202 NEW STREET, LUQA TEL: 2180 4997

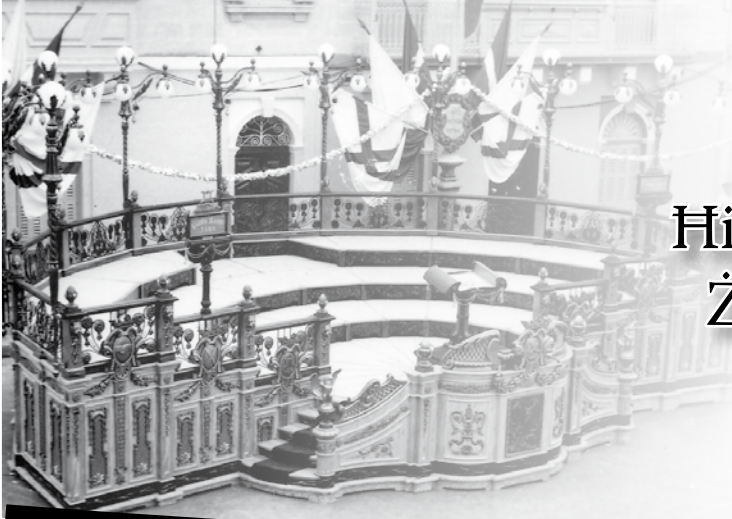
**PLUMBING & ELECTRICAL FITTINGS
WATER & OIL BASED PAINTS
CARPENTRY GOODS
CEMENT
KEY CUT**

Frankie Green Grocer

**Triq il-Karmnu
Luqa**

**Tel: 2180 6809
Mob: 9987 8638**

Hidmet is-Sezzjoni Żgħażaġh Ajklieri

A.D.1997

André Farrugia

Ċermen

Ninsabu fuq l-għatba ta' festa oħra li żgur aħna l-Halluqin qeġhdin nistennew. Għat-tieni sena qieghed nerġa nikteb dan il-messaġġ għalikom dwar il-ħidma tas-Sezzjoni Żgħażaġh tul din is-sena li għaddiet. Hekk kif għaddiet il-festa ta' sena ilu u l-kumitat preċedenti xolja, l-kumitat ċentrali ħareġ nonimi godda għal dawk imħajra li jidhlu fis-Sezzjoni Żgħażaġh għas-sena 2018/2019 din id-darba kien hemm sejha biex din is-sezzjoni tiġi ffurmata minn 12-il membru biss. Wara li ġew magħzula l-membri mill-ewwel bdiet bil-ħidma tagħha.

Minn hawnhekk din is-sezzjoni bdiet tippjana biex torganizza attivitajiet sa xahar ta' Dicembru fejn ġew organizzati diversi tombli ġewwa s-sede tas-Socjetà, tournament tal-football li sar fix-xahar ta' Novembru, kif ukoll bdiet il-ħidma mill-ewwel fuq il-faccata tal-Milied.

Għat-tieni sena reġgħet itellgħet l-attività 'Spooky Fiesta' għal jum tal-Halloween. Il-każin fis-sala t'isfel ġiet armata kif jixraq għal okkażjoni bl-għajna ta' Jacqueline u Louis Schembri li minn hawn niringrazzjahom. Mijiet ta' tfal reġgħu attendew għal din il-wirja li kienet waħda ta' suċċess li issa żgur dahlet fil-kalendarju ta' din is-sezzjoni.

Wasal Novembru x-xahar li fih niċċelebraw il-festa Liturġika ta' Sant'Andrija Appostlu. Kien xahar mimli attivitajiet kemm minn naħa ta' din is-sezzjoni kif ukoll minn sezzjonijiet oħra. Il-każin għal sena oħra ġie armat kif jixraq għal festa liturġika kemm bil-liedna kif ukoll bil-bnadar li jintużaw waqt il-marċi fil-jiem tal-Festa. Għal sena oħra reġa ġie organizzat il-marċ brijuż mill-Banda L-Unjoni fejn l-istess sezzjoni kompliet

tkabbar dan il-marċ fejn imbghad wara l-istess marċ sar Red Gathering għal partitarji li kienu prezenti.

Kif għaddiet il-festa liturġika ta' Sant'Andrija bdiet tintrama l-faccata għal żmien il-Milied. Biss il-preparamenti bdew kif reġa ġie ffurmat il-kumitat fejn kienu xhur impenjattivi

storm™

web. branding. marketing

- . website design
- . logo design & branding
- . online & social marketing
- . search engine optimisation
- . domains and email services

Contact us for a FREE quote:

+356 9989 7800

info@storm.com.mt

www.storm.com.mt

Triq San Tumas, Luqa

We work with you
to create beautiful
brands, effective
websites and
marketing
campaigns
that **sell.**

CENTRE STAGE

SUMMER 2019

Join our performing arts clubs

Drama Club

Every Wednesday

Kids from 4 to 7 years - 5PM till 6PM
Kids from 8 to 11 years - 6PM till 7PM

Every Thursday

From 12 years & over - 6PM till 7PM

Every Saturday

All kids up to 8 years - 11AM till 12PM

[Singing | Movement | Stage Presence
Performances | Team Building | Acting]

Send an email on
director.centrestage@gmail.com
or contact us on Facebook.

your satisfaction matters!

THE XZONE
DISCOUNT SHOP

FREE DELIVERY ALL OVER MALTA

PAUL BORG OLIVIER STR, SWATAR B'KARA
T:21 472 160 T:27 472 160 M:7947 2160
WWW.XZONEMALTA.COM

The Good Feelas Pizza & Grill

Wilga Street, Luqa T: 2169 6650 M: 7977 7767

KENDA

ROOFING & WATERPROOFING SERVICES

10 YEARS
GUARANTEE

Our company was founded by Kevin Grech in 1996 and is today one of Malta's leading companies which has been entrusted in waterproofing membrane works.

Many years of practical experience in the application of waterproofing and working on large projects awarded us successfully.

Our clients rely on our company as we guarantee high quality and service at all times.

OUR AIM IS YOUR SATISFACTION!

importers of
**PROFESSIONAL
ROOFING PRODUCTS**

7972 9967

www.kendawaterproofing.com

74, Triq Pawlu Magri, Luqa LOA 1472, Malta
T/F | 27018720 E | kwaterproofing@melita.com

PROBLEMS WITH LEAKING ROOFS?

20 Years experience ★★★★★

We Specialise In:

- Waterproofing Membrane (Different Colours)
  - Maintenance & Repair On Old Waterproofing Membrane
  - Special Liquid Membrane (Rubberised Paint) Different Colours
  - Cool Roofing System • Damp Proofing (Appogg)
  - Self-Adhesive Membranes • Anti-Roofing Membrane
  - Aluminium Foil Membrane
  - Thermal Roof Insulation With Waterproofing System
  - Waterproofing Accessories For Drain Outlets
  - Aluminium Paint • Floor Sound Proofing
  - Concrete Screeds & Expansion Joints
  - Resin, Epoxy & Polyurethane Paints for Flooring
  - Anti-Mould Products
  - Treatments Against Raising Humidity & Saltpetre
  - Liquid Membrane Cement Based
  - Free Inspections of Existing Membranes
  - Emergency Repairs to Prevent Roof Damage
- Products Are Used For **Roofs, Retaining Walls, Balconies, Terraces, Basements, Planters, Pillars, Swimming Pools**
- We Offer High Quality Materials And Services At All Times
  - We Add Value To Customers With Competitive Prices

PROBLEMS WITH MOULD?

KENDA LTD
SOLVES THE PROBLEM

74, TRIQ PAWLU MAGRI, LUQA LOA 1472. Tel: Fax: 27 018 720
www.kendawaterproofing.com
kwaterproofing@melita.com

Facebook icon: www.facebook.com/kendawaterproofing

FOR A FREE QUOTATION CALL **79 729 967**

Your Satisfaction is Guaranteed

għal membri tas-Sezzjoni Żgħażaġh u kif ukoll membri oħra fi hdan din is-soċjetà halla riżultat kif kien mixtieq.

Wara l-festi tal-Milied, il-kumitat reġgħa ltaqgħa fejn ħarstu marret lejn il-festi tal-Ġimgħa Mqaddsa u kif ukoll lejn il-festa Titulari ad unur l-Appostlu Sant'Andrija. Biss qabel ma nitkellem fuq dawn, is-sezzjoni reġgħet kienet involuta għal darb'ohra fil-preparament tal-kunċert 'Movies in Concert'. It-23 ta' Marzu, hija data oħra li tniżżlet b'ittri tad-deheb fl-istorja ta' din is-Soċjetà fejn gewwa Dar il-Mediterran sar il-kunċert 'Movies in Concert' mill-Banda l-Unjoni li mingħajr ebda tlaqliq kien wiehed ta' suċċess. Il-membri ta' din is-sezzjoni ħadu ħsieb l-organizzazzjoni dakinhar tal-kunċert kif ukoll fl-armar kemm tal-palk u affarijiet oħra li flimkien ma' membri oħra ta' din is-soċjetà għenu lil kumitat ċentrali biex dan il-kunċert ikun wiehed ta' suċċess kif kien. Mill-ġdid prosit lil kumitat ċentrali, lis-Surmast tal-Banda tagħna Mro John. David Żammit kif ukoll lil bandisti kollha, grazzi u prosit.

Għal żmien il-Ġimgħa l-Kbira itellgħet wirja oħra ta' livell għoli bl-isem 'Iter Passionis li l-attendenza tagħha għal din il-wirja kienet wisq tajba b'tifhir għal organizzazzjoni ta' din l-istess wirja. li dan is-sena giet armata isfel fejn qabel kien armata il-banka tal-Lottu.

Issa ninsabu li fix-xahar ta' Lulju li fih niċċelebraw il-festa titulari huwa x-xahar li din is-sezzjoni tippreżenta l-hidma tagħha. Wara l-festa ta' sena ilu fejn apparti sorpriži varji biex kabbarna iktar il-marċi, din is-sezzjoni sena ilu żanznet l-ewwel pavaljun b'disinn ta' Silvio Pace, ħjata ta' Henry Attard u sfurmar f'idejn Redrian Micallef, li din is-sena suppost għandhom jkunu lesti tlieta oħra. Biex hekk fil-festa tas-sena diehla it-triq tkun lesta. Kif jaf kulhadd is-sena diehla il-Banda tagħna tagħlaq 140 sena mit-twaqqif tagħha, bhala sezzjoni digà qegħdin nipreparaw biex dan l-anniversarju jigi mfakkar kif jixraq. Bhala sezzjoni se nkunu qegħdin ngħinu lis-Sezzjoni tal-Armar fi proġett ġdid għal pjazza Sant'Andrija kif ukoll se nidhlu għal proġett ieħor li se jsir fis-sede ta' din is-Soċjetà.

Qabel ma ngħalaq dan l-artiklu nixtieq niringrazzja lil Kumitat Ċentrali ta' din is-soċjetà li dejjem sibniehom warajna f'kull attività li għamilna, lis-sezzjoni Nisa u li flimkien ma' Anthea Spiteri l-għajnuna tagħhom kienet wisq apprezzabbli fl-organizzar tat-Tombli kif ukoll lil bqija tas-sezzjonijiet fi hdan din is-soċjetà hekk kbira. Ejjew halli niehdu pjaċir bl-affarijiet li bhala sezzjoni għandna preparati għalikom.

F'ismi u f'isem il-membri ta' din is-sezzjoni nawguraw il-festa t-tajba lil kulhadd.

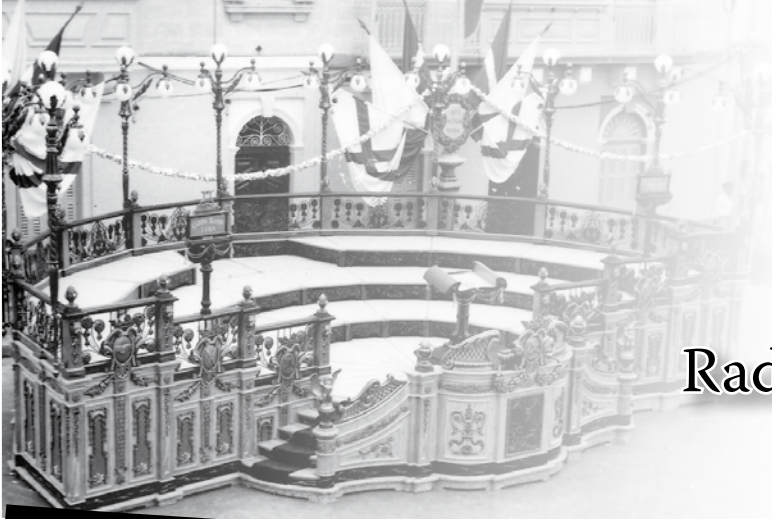
Viva Sant'Andrija, Viva l-Banda L-Unjoni

Nieqes fir-ritratt – André Bartolo

Radju Sant'Andrija

Patrick Camilleri

Li Soċjetà ħajja bħal tagħna twassal il-messaġġ tagħha huwa importanti speċjalmet f'dinja fejn illum il-mezzi ta' komunikazzjoni avvanzaw u qegħdin naraw tibdil kontinwu kif kulhadd jikkomumika. Hadd qatt ma basar li din il-frekwenza (88.4FM), se tibqa' xxandar għal 12-il sena sħaħ, però aktar kemm jgħaddi żmien, akter qegħdin nersqu lejn dinja digitali fejn il-mezzi soċjali tista' tgħid li saru l-aktar pjattaformi popolari kif wieħed iwassal il-messaġġ hemm barra kemm jista' jkun malajr u fl-inqas ħin.

Din is-sena sar investiment fl-istudio tagħna sabiex inkunu aktar attrezzati għaliex, minbarra li se nkunu qegħdin nużaw il-frekwenza tradizzjonali, se nintroduċu mezzi oħra ta' komunikazzjoni bħal Facebook live. Dan qegħdin nagħmluh, mhux biss sabiex minn ma jistax ikun preżenti magħna jkun jista' jsegwi l-festa b'mod reali fuq il-mobile jew komputer tiegħu, iżda wkoll sabiex nagħmlu riklam u nħajru aktar nies jersqu aktar viċin din is-Soċjetà.

Minn hawn nixtieq niringrazzja lil kumitat ċentrali, sponsors, u l-prezentaturi kollha ta' Radju Sant'Andrija u nhegġeg aktar nies jisimgħu din il-frekwenza matul dawn iż-żminijiet ta' festi. L-għan ta' dan ir-radju huwa li nkomplu nagħtu gost lis-semmiegħa imma fuq kollox li nwasslu l-messaġġ tagħna b'mod li jkun pożittiv u b'saħħtu. Nawgura lil Hal Luqin il-festa t-tajba lil kulhadd.

James Agius Woodworks Ltd

28, Industrial Estate, Luqa LQA 3000 Malta

Tel: +356 2124 4445

Mob: +356 7936 9176

Email: info@jagiuswoodworks.com

www.jagiuswoodworks.com

Made to Measure:

Kitchens • Staircases • Wallunits • Bedrooms • Bathroom Units
Doors • Loose Furniture • Banisters • Balconies etc

Lehen is-Socjetà fuq il-mezzi tal-Komunikazzjoni Soċjali

Kevin Camilleri

Għaddiet sena oħra u rġajna ninsabu fiż-żmien fejn Hal Luqa qed tiċcelebra l-festa tal-patrun Sant'Andrija. Żmien fejn l-entuzjażmu u l-preparamenti jkunu fl-aqwa tagħhom. Bhal dejjem l-impenn tagħna huwa li nżommukom aġġornati b'dak kollu li jkun qed jiġri fi ħdan is-Socjetà tagħna. Id-dinja li qed ngħixu fiha illum qiegħda kontinwament tiżviluppa u s-Socjetà tagħna jeħtieġ li timxi bl-istess ritmu sabiex tibqa' waħda ħajja u dinamika. U għalhekk irridu naħdmu kontinwament biex nipprovdu informazzjoni interessanti u immedjata lill-qarrejja u s-segwaċi tagħna sabiex wara kollox inkomplu nkabbru l-għarfien tas-Socjetà tagħna madwar id-dinja.

Din is-sena reġa' kellna aġġornamenti kontinwi kemm fuq il-paġna tal-internet kif ukoll fuq il-paġna ta' Facebook, b'għadd ta' materjal interessanti, artikli, ritratti, viżwal u oħrajn. Grazzi lil dawk kollha li jibagħtulna dan il-materjal kollu sabiex aħna nkunu nistgħu nipubblikawh.

U hawnhekk nieħu l-okkażjoni sabiex nistieden lil dawk l-artikolisti kollha li jixtiequ jikkontribwixxu permezz tal-kitba tagħhom dwar kwalunkwe sugġett relatat mar-raħal tagħna ta' Hal Luqa u l-Patrun Sant'Andrija. L-għan tagħna dejjem kien li nkabbru isem is-Socjetà tagħna u nwegħdukum l-impenn sħiħ tagħna f'dan il-qasam. Il-kummenti u s-suggerimenti tagħkom huma dejjem milqgħuha sabiex inkomplu ntejbu l-viżwal u l-kontenut tas-siti elettronici tagħna u tal-paġni tagħna fuq il-mezzi soċjali.

Intemm dan il-messaġġ billi nawgura l-festa t-tajba lil kulhadd.

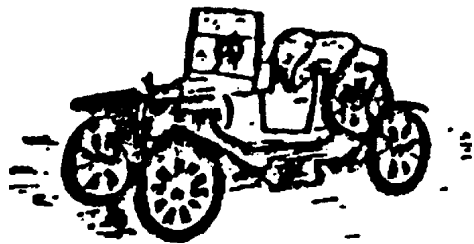
www.unionbandmalta.org

Socjetà Filarmonika L-Unjoni

EMMANUEL GATT

PETROL SERVICE STATION

GENERAL TYRE REPAIRS

ALSO

NEW TYRES

NEW STREET, LUQA - MALTA

TEL: 2180 9351

Jane's Hair Salon

Hair styling for all occasions

Tel: 21803312
janehairsalon@hotmail.com

Jane Schembri

101, Carmel Street, Luqa
Tuesday - Saturday 9:00am till 5:00pm

Rispett u Għaqda bejn is-Socjetajiet

Is-socjetajiet tal-banda huma sinonimi mal-festi tagħna. Dan huwa stat ta' fatt li ilu magħna għal aktar minn mija u hamsin sena. Imma huwa fatt ukoll li dan il-patrimonju ta' pajjiżna qiegħed jiġi mhedded b'mod reali. Mhedded minn ħafna elementi li ddaħħlu fil-festi tagħna u li qeġħdin jagħmlu ħsara anke lis-socjetajiet tal-banda.

Persważ li tinnutaw li l-entuzjażmu għall-marċi tradizzjonali naqas u ħafna drabi l-banda tkun waħidha fit-toroq biex imbagħhad tal-anqas fil-pjazza ewlenija jew quddiem il-bini tas-socjetà jingħaqdu magħha n-nies li jkunu preżenti hemm biss. Biss dan mhux kollox għaliex filwaqt li l-banda tkun qiegħda ddoqq xi marċ mhux l-ewwel darba li tisma' xi ħoss qawwi ta' mużika oħra gejjja minn bnadi viċin li kważi jitfi għalkollox il-ħoss tal-banda jew addirittura tgħaddi l-banda qisu xejn. U xi ngħidu għas-*cd's* li jinħarġu bi kliem kważi identiku għajr l-isem tal-qaddis jew l-isem tas-socjetà tal-Banda. Qisna qeġħdin ninsew l-importanza tal-banda fil-festa u rridu nwarbu t-tradizzjonijiet bl-iskuża li rridu ngeddu ħalli niġbdu ż-żgħażaġh. Li taħdem biex aktar tattira żgħażaġh lejn is-socjetajiet tal-banda hija ħaġa li żgur kulhadd jaqbel magħha imma żgur mhux għas-skapitu li twarrab it-tradizzjonijiet sbieħ tagħna li sawru l-kultura Maltija.

Il-lista tal-affarijiet li bil-mod il-mod qeġħdin kontinwament jinwadu s-sabiħ tal-festi tagħna u l-ħidma tas-socjetajiet tal-banda tagħna li hija mifruxa tul it-tnax-il xahar tas-sena ma tiqafx hawn. Hemm ukoll l-ispiza biex tamministra socjetà tal-banda liema spiza dejjem qiegħda tikber u dan minkejja li ħafna mill-ħidma ssir b'mod volontarju għall-beneficċju ta' dik il-belt jew raħal. Socjetà tal-Banda ma għandhiex tittiehed li qiegħda hemm jiġri x'jiġri u dejjem lesta biex tieħu sehem mingħajr ma tingħata kumpens xieraq għall-ħidma kollha li tagħmel kemm dik li tidher u anke dik li ma tidhirx. Ħafna drabi din it-tieni parti tal-ħidma tkun ferm akbar u ta' wġiġh ta' ras mill-ewwel parti.

Kien proprju għalhekk li s-Socjetajiet tal-banda membri fi ħdan l-Għaqda Kazini tal-Banda fi Frar 2019, approvaw dokument li permezz tiegħu ġew introdotti ċerti miżuri godda ħalli jkun hemm aktar rispett reciproku bejn l-istess socjetajiet, mal-mużiċisti li l-impenn tagħhom huwa ferm importanti għall-baned imma wkoll ma' entitajiet oħra fosthom il-parroċċi u l-kumitati responsabbli għall-festi. Din hija deċiżjoni li ttieħdet b'mod studjat u b'għaḡal u l-Għaqda Kazini tal-Banda tikkonsiderah li huwa l-ewwel pass sabiex inkomplu naħdmu flimkien ħalli l-ħidma tas-Socjetajiet tal-banda b'mod

TWO 9 SIX

LADIES' - GENTS', CHILDREN'S WEAR & UNDERWEAR
San Injazju & San Benedittu School Uniforms also available

NEW STREET, LUQA

Opening Hours 8.45am - 1.00pm & 4.15pm - 7.15pm

Jawguraw lill-klijenti kollha tagħhom il-Festa l-Tajba

Tel: 2182 0672 Mob: 7904 5951

Find us on:
facebook®

HUSYL

HOUSEHOLD & GIFTWARE

Tableware and Cookware

Kitchen Appliances and Utensils

Outdoor and Leisure

Loose Furniture and Giftware

Quality Mattresses

New Street, Luqa
Tel. 99471706

partikolari f'dak li għandu x'jaqsam il-banda u s-sehem tagħha fil-festi tagħna jibqa' sehem fundamentali fit-tifsira vera ta' festa Maltija.

Irridu lkoll naħdmu biex din it-tifsira nkomplu nsaħħuha u fuq kollox inħarsuha. Jekk ma nurux rispettt reċiproku u fuq kollox ħidma kollettiva allura dak li huwa wirt importanti ta' pajjiżna jista' jintilef. Għalhekk ikoll kemm aħna rridu nkunu t-tarka sabiex ma nħallu lil hadd u xejn li jtappan is-sinifikat tal-festa.

F'isem l-Għaqda Każini tal-Banda nawgura l-festa t-tajba, u niringrazzja lis-Socjetà tal-Banda u l-membri tagħha għax-xogħol volontarju kbir li jsir. Nappella sabiex dik il-ħidma tissarraf f'celebrazzjonijiet denji ta' festa li tgħaqqad il-poplu.

KARMNU TAL-ĦAXIX

*Fruit & Vegetable
Seller*

Mobile: 9946 2411

Frott u ħaxix frisk bi prezzijiet
moderati ħafna kuljum fil-pjazza ta' Ħal Luqa

Bejn l-4.30pm u s-7.30pm

Zneiber

CONFECTIONERY & PASTIZZERIA

*Orders accepted for
Weddings and all occasion parties*

134, Carmel Street, Luqa
Tel: 2180 3999   Mob: 7927 0794

J.B. GLASS WORK

For crystal & ordinary glass

- Mirrors
- Polish Edge
- Bevelled
- Stained Glass
- Emergency Repairs

DOMESTIC & COMMERCIAL

19, Qalb ta' Ġesù, Triq L-Imtall, Żurrieq
Tel: 21 689 948 Mob: 99 402 279

Festa Liturgika ad unur Sant'Andrija Appostlu

Raoul Briffa

Kull Halluqi għandu mnaqqxa fil-fond ta' qalbu d-data tat-30 ta' Novembru, hekk kif il-Knisja Kattolika madwar id-dinja tagħti għieh u qima lill-Appostlu Sant'Andrija.

Kif ilkoll nafu l-Festa liturgika fir-raħal tagħna tul dawn l-aħħar snin kienet biss tigi ċelebrata permezz ta' quddiesa kantata solenni fit-Tempju Andrean u għalhekk bħala Soċjetà xtaqna li din il-festa terġa' tieħu l-ħajja. Wara li fis-sena 2016 il-Banda tal-Filarmonika *L'Unione* reġgħet haċet l-inizjattiva biex fil-jum tat-30 ta' Novembru tagħmel marċ brijuż mat-toroq ewlenin tal-parroċċa, din l-idea ntlagħget tajjeb ħafna fost il-membri u l-partitarji. Għalhekk xtaqna li bħala Sezzjoni Żgħażaġh inkomplu nibnu fuq dak li nbeda tliet snin ilu.

Nhar is-17 ta' Novembru li għadda ġew armati l-antarjoli fil-pjazza prinċipali u magħhom ittellgħu l-palji bi xbieha ta' Sant'Andrija biex il-pjazza tieħu d-dehra li jixraqilha fl-okkażjoni tal-festa liturgika. Fil-jiem ta' wara ġew armati l-pjazza u t-triq prinċipali tar-raħal bil-bozoz u l-liedna. Ftaħna l-attivitajiet esterni tal-festa tax-xitwa nhar il-Ġimgħa 23 ta' Novembru fejn ġewwa s-sede tas-Soċjetà nżammet l-ikla tradizzjonali tal-festa li għaliha attendew numru sabiħ ta' membri u partitarji.

Imbagħad kien imiss il-qofol ta' din l-festa liturgika fid-29 u t-30 ta' Novembru. Fid-29 ta' Novembru fil-Knisja Parrokkjali saret it-Trasulazzjoni Solenni bis-sehem tal-Fratellanzi tas-S.mu Sagrament u mbagħad filgħaxija kif rajna li t-temp se jippermetti, ġew armati l-bandalori l-antiki fil-pjazza. Il-qofol intlaħaq mal-għodwa tat-30 ta' Novembru, fejn mas-sebħ tal-jum għall-ħabta tal-5:30 ta' filgħodu l-qanpiena l-kbira 'Andreana' instemgħet tidwi madwar ir-raħal biex tħabbar is-sebħ ta' dan il-jum sabiħ. F'nofsinar

Festa Liturġika 2018

Follow us on
facebook.
Bianca Bianca Carlys stationery
Carlys balloons

Carly's

Stationery, Gifts, Toys & More...

~ Helium Balloon Service ~

Censu de Candia Street, Luqa

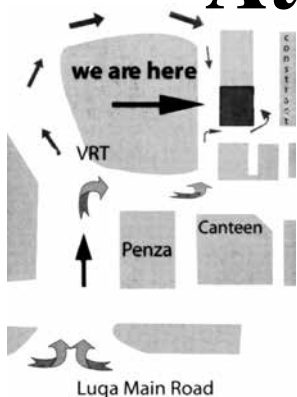
2180 3774

9980 7834

carlysluqa1@gmail.com

~ Opening Hours ~
Monday - Friday:
8.00am - 1.00pm
4.00pm - 7.00pm
Saturday:
8.00am - 1.00pm
Sunday:
7.30am - 11.30am

Atomic Garage

Car Sprayer & Panel Beating
Specialising in Modern Oven Bake &
Water Base for Auto Spray painting
Insurance approved

Tel: 2124 4659 • Mob: 9945 8525

Simon Ciantar

Atomic Garage 58, 59, 60,
Industrial Estate, Luqa LQA 3000
atomicgarageluqa@gmail.com

inżammet l-ikla tradizzjonali tal-festa fil-kazin u saru l-aħħar preparamenti biex filgħaxija l-banda toħroġ iddur fit-toroq prinċipali tar-raħal.

Membri tas-Socjetà *L'Unione* attendew għall-funzjoni solenni ġewwa l-Knisja Parrokkjali mmexxija minn Monsinjur Frans Abdilla. Wara l-funzjoni nġhata bidu għall-marċ. Dan il-marċ intlaqa' tajjeb mill-Ħalluqin kollha

tant li issa qiegħed iżid fil-popolarità tiegħu. Il-marċ intemm quddiem is-sede tas-Socjetà fejn indaqq l-innu tal-banda u nħaraq xi nar minn fuq il-bejt tal-kazin. Din is-sena akkumpanjat il-banda l-istatwa ta' Sant'Andrija, xogħol Michael Camilleri Cauchi. Din ingiebet mill-Awstralja, fejn għal numru ta' snin kienet miżmuma b'għozza minn hutna emigranti Luqin. Din l-istatwa issa qiegħda titgawda f'wahda mis-swali tas-Socjetà tagħna.

Radd il-ħajr lil dawk kollha li taw sehemhom sabiex dawn il-festi setgħu jkunu ċelebrati b'mod xieraq u dinjituż. Jalla din il-festa tibqa' tikber, sabiex dan il-jum tat-30 ta' Novembru jibqa' jigi mħares u bla mittiefes.

Tal-Mahznier Street,
Luqa LQA 1250, Malta

Tel: 2167 7999 Mob: 9945 3187

Email: info@computerbargainsmalta.com

Web: www.computerbargainsmalta.com

Phone Booth

Mobile & Hi-Fi Center Tel : 21820878

Mob: 79706821 79057161. 38, St Andrew Str' Luqa

iPhone 5 Samsung Galaxy S3 Nokia Lumia

Digital Cameras

Laptops

LED & 3D
Televisions

Home Cinema

Hi-Fi

Tablets

Minn Hal Luqa għal Melbourne ...u lura!

Neil Zammit

Kienu bosta dawk l-emigranti Halluqin li salpaw lejn l-Awstralja fis-sittinijiet bit-tama li jgħixu haġja aħjar. Minkejja d-distanzi twal għal din l-art imbiegħda, f'qalbhom xorta haġu magħhom l-imħabba u d-devozzjoni li kellhom lejn Sant'Andrija Appostlu, tant li għaddewh lil uliedhom ukoll. Dan wassal sabiex jitwaqqaf is-*Saint Andrews' Luqa Social Club* bil-għan li jieħu hsieb jiġbor fi hdanu lill-emigranti Halluqin u l-familjari tagħhom, waqt li jiċcelebraw ta' kull sena il-festa ad unur Sant'Andrija Appostlu qalb il-poplu ta' Melbourne.

Mal-medda tas-snin, giet ordnata wkoll statwa tal-qaddis minn Malta, u x-xogħol tagħha kien fdat f'idejn l-artist Għawdx Michael Camilleri Cauchi. Din l-istatwa haġimha f'nofs is-snin disgħin u ttiehdet lejn Melbourne sabiex tintuża għall-festa tal-qaddis patron. Fost is-sacerdoti li kien hemm ġewwa Melbourne insibu l-mibki Dun Indri Camilleri, li halliena ftit tax-xhur ilu. Huwa kien jorganizza bis-sħiħ il-festa ta' Sant'Andrija flimkien mas-*Saint Andrew's Luqa Social Club* u l-banda li kienet tipparteċipa f'dawn l-avvenimenti annwali. Mhux l-ewwel darba li għamilna kuntatt mal-membri tal-kumitat ġewwa Melbourne, saħansitra kienu baġtulna xi tifikiriet minn tagħhom u anke kienu hallsu wieħed mill-bankuni tal-forċini li jintuża għall-vari tal-Ġimgħa l-Kbira fi żmien il-parrokat ta' Mons. Kan. Karm Camilleri.

Gara iżda illi minħabba diversi raġunijiet, il-kumitat tas-*Saint Andrew's* sfaxxa fix-xejn u ma kien hemm hadd aktar interessat sabiex ikompli b'din il-hidma. Għaldaqstant, l-għaqda giet xolta ftit tax-xhur ilu u dawk li kien għad fadal qablu bejniethom illi l-istatwa għandha tiritorna lura lejn Malta għax hadd ma ried iżommha aktar għandu. Minn ġewwa Melbourne, persuni avviċinaw lil xi membri tas-Soċjetà *L'Unione*, fejn

DIRETTU
MRO VINCENZO CA
Professore
GASTO CABELL
PROF. GAETANO G
OMILANO CRESC

Sefora's Nail Tech

Full set €28.00 incl. nail art

Infills €20.00 incl. nail art

Nail art from €5.00

Mob: 7981 3588

Nails by Sef

Stephen Mini Market

St George's Street, Luqa

Mob: 9946 5227

*For all kind of groceries,
fresh fruit, vegetables and detergents*

dawn talbuhom jaċċettaw l-istatwa tal-qaddis bħala donazzjoni. Wara li sar qbil bejn iż-żewġ partijiet, gie deċiż illi l-istatwa tintbagħat lura lejn Malta, bl-ispejjeż tat-trasport u l-assikurazzjoni jithallsu mis-Socjetà *L'Unione*. Hawn ta' min inroddu ħajr lil Joe Camilleri kif ukoll lil Stefan Xuereb u l-familja li kienu strumentali sabiex din l-istatwa setgħet tasal hawn Malta qawwija u sħiħa.

Kien proprju f'Lulju, wara l-festa tas-sena l-oħra, meta l-istatwa waslet Malta wara vjaġġ kemxejn twil u mhux mistenni. Fraħna b'din l-ġhotja hekk sabiħa u ġeneruża u mill-ewwel ħadna d-deċiżjoni illi din għandha tiġi rrestawrata mill-artist innifsu sabiex tkun tista' tintuża għall-festa liturgika ta' Novembru. Proprju f'it tal-jiem qabel l-aħħar

ta' Novembru, l-artist Michael Camilleri Cauchi flimkien ma' martu Veronica ġew il-kazin minn filgħodu kmieni sabiex jagħmlu x-xogħol ta' restawr meħtieġ. Hsarat kbar ma kellhiex, għajr għal xi brix u qsim taż-żebgħa li kienu kkawżati maż-żmien. L-ispejjeż kollha tħallsu minni stess.

Grazzi għall-intervent f'waqt tal-artist Michael Camilleri Cauchi, din l-istatwa mill-isbaħ reġgħet ħadet il-ħajja u nisslet ferħ kbir hekk kif għall-ewwel darba fl-istorja, ħarġet mill-kazin nhar it-30 ta' Novembru li għadda sabiex iddur mat-toroq tal-parroċċa f'Jum Sant'Andrija. Tassew intlaqgħet tajjeb fost il-membri u l-partitarji u kienet tinħass verament arja ta' festa. Nieħdu din l-okkażjoni

sabiex nirringrazzjaw mill-ġdid lil dawk kollha li matul is-snin servew fil-kumitat tas-Saint Andrew's Luqa Social Club kif ukoll inroddulhom ħajr għal din id-donazzjoni hekk sabiħa. Żgur li din ix-xbieha se tibqa' f'qalbna għal dejjem għal kemm itul iż-żmien.

Great Discounts All Year Long

Emtes Stationery

Full Colour Photocopying
Printing from PenDrives & CD/DVD
Book Covering, Binding & Lamination
Computer Ink Cartridges & Refilling
Computer Media
Cards, Gifts, Toys, Books
Me to You Stuff & Much More

William Baker Str. Gudja
Tel: 21 891 305 / Mob: 99 461 305

HYGRADE BUTCHER

GHALL-AQWA KWALITÀ TA'
ĠANGA FRISKA, TIGIEĠ,
HARUF U LAHAM TAL-FRIŻA

Tel: 21 66 3549

NIXTIEQU L-FESTI T-TAJBA
LILL-HALLUQIN KOLLHA

Il-Filarmonika *L'Unione*

*tergà' tnaqqax isimha fl-istorja
għat-tieni darba 'l barra minn xtutna
għewwa Palermo, Sqallija
13 – 16 ta' Dicembru 2018*

Joe Bezzina

Kienet ilha tberren f' moħħ l-uffiċjali tas-Socjeta' Filarmonika *L'Unione* l-idea li wara s-suċċessi li kellha l-Banda tas-Socjeta' fi snin riċenti, dawn is-suċċessi jiġu replikati 'l barra minn xtutna. Għalkemm li tieħu l-banda barra mill-pajjiż tidher xi haġa sempliċi, it-tmexxija tas-Socjeta' dehrilha li ma kellhiex tikkuntenta sempliċiment li l-Banda tagħna titla' ddoqq f' xi festa barra l-pajjiż billi tagħmel sempliċi marċ. Mhux għax tali okkażjonijiet jagħmlu xi diżunur, xejn minn dan, iżda għax nemmnu li l-Banda tagħna hija Banda stmata u l-istima li tgawdi kellha tissarraf f'okkażjoni speċjali li tagħmel unur lil Malta. Fi kliem iehor ma xtaqniex li nsieferu bil-Banda biex ngħidu li sifirna bil-Banda iżda stennejna okkażjoni tajba li tagħmel gieħ lil din is-Socjeta'.

F'dan l-artiklu qed jinghata rendikont dettaljat ta' din l-okkażjoni unika biex hekk tibqa' mnizzla b'ittri tad-deheb fl-istorja tas-Socjeta' u mfakkra kif xieraq fiż-żmien li ġej.

Minn wara l-kwinti

Kien f' Ġunju 2018 meta l-Eċċ. Tagħha l-President tar-Repubblika ta' Malta Marie Louise Coleiro Preca għamlet żjara fi Sqallija fejn kienet mistiedna tindirizza l-*Assemblea Regionale Siciliana (ARS)*. Bla dubju, minbarra diskussjonijiet ta' natura politika ma naqsux diskussjonijiet oħra fosthom ta' natura kulturali u kien probabbli waqt diskursata minn dawn tal-aħħar li l-Eċċ. Tagħha giet mitluba favur partikulari. Fix-xhur ta' wara fil-Palazz Normann ta' Palermo, il-post fejn jiltaqa' l-parlament reġjonali ta' Sqallija, kienet se tkun organizzata esebizzjoni ta' arti relatata mal-Patrona prinċipali tal-Belt ta' Palermo – Santa Rosalia Vergni

u Martri. Jingħad li din il-qaddisa kienet kruċjali biex bl-interċessjoni tagħha l-belt ta' Palermo ħeslet darb'għal dejjem mill-epidemija qerrieda tal-pesta. Għal din l-okkażjoni l-President Coleiro Preca giet mitluba biex għal din l-esebizzjoni tiġi mislufa pittura tal-qaddisa mpittra minn Mattia Preti, liema pittura tinsab fil-Knisja ta' Sarria fil-Furjana.

M'għandniex xi ngħidu, il-President Coleiro Preca aċċettat bla tlaqliq. Huwa ta' unur li arti minn pajjiżna tkun esebita f'pajjiżi oħra, anke jekk ġirien tagħna. Biss l-Eċċ. Tagħha ħasbet li mal-pittura ta' Preti tiġi esportata wkoll parti oħra mill-kultura tagħna l-Maltin. Kien għalhekk li l-President ta' Malta proponiet li fl-okkażjoni ta' din il-kollaborazzjoni bejn iż-żewġ gzejjer ġirien titla' banda Maltija biex tagħti kuncert għall-mistednin distinti Palermitani.

PROGRAMMA

Cavalleria Rusticana – Intermezzo
Pietro Mascagni

Ammerland
Jacob de Haan

Gubileo D'Argento
Carlo Dacono

Nessun Dorma
Giuseppe Puccini

Sant'Anna
Charles L. Zanetti

E Pluribus Rockum
Jerry Williams

Diana
Joseph Abela Scolaro

Minuetto
Luigi Boccherini

Romanesque
J. Szwedynski

Calabria in Festa
L. Semeraro

Inno della Società L'Unione
Joseph Abela Scolaro

Inno Nazionale Maltese
Moris, Carmelo Pisilla / Robert Samut

Inno Nazionale Italiano
Goffredo Mameli / Michele Novaro

ARS
D'ARTE

Concerto Musicale
dalla
Società Filarmonica L'Unione A.D. 1880
Luqa, Malta

In occasione della partecipazione di Malta
alla Mostra Nazionale d'Arte
'Rosalia Eris In Peste Patrona'

Società Filarmonica L'Unione
A.D. 1880
Luqa, Malta

Palermo, Sicilia
Dicembre 2018

Palazzo Reale - Palermo, Sicilia
Sabato 15 Dicembre 2018

Il-President Coleiro Preca kienet diġà onorat lill-Banda *L'Unione* bil-preżenza tagħha fiż-żewġ kuncerti li s-Socjetà Filarmonika *L'Unione* tellgħet fl-2017 fil-Knisja Parrokkjali ta' Sant'Andrija Appostlu f'Hal Luqa u fl-2018 fil-Palazz ta' San Anton. Kienu żewġ kuncerti ta' kalibru li urew il-versatilità u s-serjetà tal-Filarmonika *L'Unione*, iżda wkoll taw prova li l-baned Maltin, meta jinqalghu mill-medjokrità u jieħdu l-affarijiet bis-serjetà, kapaċi jagħtu kuncerti mill-aqwa li jattiraw udjenza wiesa' ħafna.

Ma kinitx sorpriża għalhekk li wara li l-President tar-Repubblika assistiet għal dawn iż-żewġ kuncerti ħasbet biex il-banda magħżula sabiex titla' tirrappreżenta lil Malta f'din il-kollaborazzjoni kulturali tkun il-Banda tas-Socjetà Filarmonika *L'Unione* ta' Hal Luqa. L-Eċċ. Tagħha dehrilha li s-Socjetà tagħna kienet se tkun ambaxxattrici denja biex toħroġ lil pajjiżna bl-unuri kollha.

Kien għalhekk li t-tmexxija tas-Socjetà giet avvicinata sabiex tilqa' din l-istedina. Wara diskussjonijiet fil-kumitat ċentrali l-ewwel reazzjoni kienet li l-istedina għandha tiġi rifjutata. Dan għax ħassejna li ma kienx hemm biżżejjed żmien biex nilhqu nippreparaw kemm loġistikament kif ukoll mużikalment. Wassalna din ir-risposta lill-President ta' Malta, iżda din min-naħa tagħha insistiet bil-qawwa kollha li kellha tkun il-Banda *L'Unione* li tirrappreżenta lil pajjiżna għal din l-okkażjoni. Kien għalhekk li wara diskussjonijiet oħra fosthom mal-Eċċ. Tagħha nnifisha ż-żjara giet immexxija għal data iktar tard minn dik proposta oriġinarjament u ttieħdet id-deċiżjoni li l-Banda *L'Unione*, flimkien ma' kontingent ta' ammiraturi u partitarji, tilqa' l-istedina distinta tal-President

tar-Repubblika ta' Malta biex iżżur il-belt kapitali ta' Sqallija mit-13 sas-16 ta' Diċembru bil-qofol jintlaħaq nhar is-Sibt 15 ta' Diċembru 2018 b'kuncert strumentali mill-Banda *L'Unione* fis-Sala Piersanti Mattarella, magħrufa bħala s-*Sala Gialla* fil-Palazz Normann ta' Palermo.

LA SOCIETÀ FILARMONICA L'UNIONE
A.D. 1880
LUQA, MALTA

La Società Filarmónica L'Unione di Luqa, Malta, era stata fondata nel lontano 1880 dal Maestro Vincenzo Camilleri con l'aiuto dei suoi figli, i celebri musicisti Matteo Gavino e Ferdinando. Lo scopo principale della Fondazione della Società era quello di provvedere l'istruzzjoni musicale durante la festa di Sant'Andrea Apostolo, il santo patrono del nostro villaggio.

Durante la sua esistenza, la Società Filarmónica L'Unione ebbe l'onore di ingaggiare alcuni dei direttori musicali più talentuosi dell'isola. È opportuno citare il Professor Gaetano Grech, Maestro Orlando Criscimanno, Maestro Joseph Nicola Scialoja e il Professor Charles E. Zammit. Il direttore musicale attuale è il Maestro John D. Zammit, sotto la direzione di questi celebri direttori, la Società ha partecipato in vari eventi di portata nazionale fra cui visite reali, feste e anniversari nazionali.

Su base annua, la nostra Società organizza un concerto sinfonico in un teatro locale. Questa iniziativa serve per aumentare la reputazione della nostra Società e contemporaneamente, offre ai suoi musicisti l'opportunità a mettere in mostra i loro talenti che durante tali concerti sono in stretto legame con l'orchestra invece che con le bande con gli strumenti a fiato.

A Novembre del 1997 la Società L'Unione si recò ad Amalfi, dove a parte il fatto che prese parte nelle feste di Sant'Andrea, tenne un concerto nella chiesa della cittadina di Scala e suonò nella Sala Nervi nel Vaticano durante un'udienza con il Papa San Giovanni Paolo II.

Nel 2004 nella Chiesa Parrocchiale di Luqa dedicata a Sant'Andrea Apostolo, era stato organizzato un concerto di musica sacra sotto la direzione del Professore e Maestro Charles E. Zammit, durante cui la Filarmónica L'Unione aveva eseguito due pezzi musicali composti dal compianto Maestro Joseph Nicola Scialoja intitolati *Hymnus in Dum Andivem Apostolum* e *Vexilla Regis*. Per questo concerto era stata la partecipazione del coro *Chorus Libano*, diretto dal Dottor John Galia.

È anche degno di note il concerto eseguito nel 2011, ancora una volta nella Chiesa Parrocchiale di Sant'Andrea Apostolo, intitolato *Trinita Est Anima Mater* in cui c'era stata la musica sacra di diversi periodi con la partecipazione del Coro del Centro. Questo concerto comprese pezzi che erano stati presentati per la prima volta, composti da tre dei nostri musicisti locali. Inoltre, questo concerto è anche andato in onda sul canale televisivo nazionale, coinvolgendo così da vari musicisti professionali che hanno partecipato con la nostra orchestra.

Per di più, quest'anno la nostra orchestra ha eseguito un altro concerto di successo nel Palazzo Presidenziale di San Anton. Questo concerto intitolato *Movie of the Palace* si è concentrato sulle colonne sonore di alcuni film di successo. Questo concerto era sotto il distinto patrocinio di Sua Eccellenza Marie-Louise Galea Peca, Presidente di Malta.

Presentemente, la Società Filarmónica L'Unione si sta impegnando per offrire un'istruzione musicale professionale sia a un numero sostanziale di studenti che sono membri della sua scuola di musica che ai nostri musicisti già stabiliti, organizzando varie classi specialistiche concentrando sugli strumenti di fiato e ottone. Le lezioni musicali impartite sono sia teoriche che pratiche. Di tanto in tanto un numero sostanziale di musicisti giovani sono scelti per suonare accanto ai musicisti stabiliti della stessa orchestra affinché possano migliorare il loro insegnamento e nel frattempo acquisendo un'esperienza utile e altri aspetti vari musicali.

Minn hawn 'il quddiem bdew il-preparamenti kollha biex din iż-żjara tkun suċċess. Biex ikollna gwida professjonali mil-lat logistiku giet avvicinata l-aċenzija Micallef Joe Travel li huma rinomati sew għall-giti li jorganizzaw lejn Sqallija. Is-Sur Micallef mill-ewwel accetta li jagħtina l-għajjnuna tiegħu biex din iż-żjara tkun suċċess. Ta' min jgħid li s-Sur Micallef kien disponibbli l-hin kollu fil-gimghat ta' qabel din il-mawra biex stajna navvicinawh b'kull problema li setgħet tinqala'.

Min-naħa tas-Socjetà, il-President is-Sur Joseph Piscopo flimkien mas-Segretarju s-Sur James Ciappara u l-Arkivista Neil Zammit ħadmu bla heda biex jingabar numru sabiħ ta' partitarji u ammiraturi li akkumpanjaw il-Banda f'Palermo. Intant is-Sur Micallef u n-nies tiegħu hejjew itinerarju interessanti biex il-kontingent kollu jkollu esperjenza sabiħa, interessanti u fl-istess waqt divertenti biex hekk ukoll din iż-żjara serviet ta' vaganza rilassanti għal dawk li ssieħbu mal-gita.

Mil-lat muzikali l-Banda *L'Unione* kienet komposta minn xejn inqas minn sebgha u erbghin bandist, b'magħġoranza assoluta ta' bandisti tal-post. Mal-bandisti tal-post żdiedu wkoll xi bandisti mistiedna li għoġobhom jingħaqdu mal-Banda *L'Unione* għal din iż-żjara storika. Is-Surmast John D. Zammit hejja repertorju muzikali varjat biex hekk il-Banda tagħna terġa' għal darb'ohra turi l-versatilità tagħha anke barra minn xtutna. Il-Banda għamlet madwar xahrejn provi qabel ma tellgħet il-kuncert fil-15 ta' Diċembru.

Iż-Żjara

Nhar il-Ħamis 13 ta' Diċembru fil-ħamsa ta' filgħodu, kontingent ta' 108 persuni ħallew Malta permezz tal-katamaran MV La Valette biex jibdeu iż-żjara fi Sqallija. Hekk kif wasalna Pozzallo mill-ewwel qbadna t-trasport li ħadna għall-ewwel waqfa tagħna, proprju fil-belt ta' Catania. Hawnhekk kulħadd kellu ċ-ċans idur iċ-ċentru storiku fil-waqt li dawk li riedu jmorru sas-suq famuż ta' din il-belt setgħu jagħmlu hekk ukoll. Wara biżżejjed ħin f'din il-belt issuktajna triqitna lejn il-kapitali ta' Sqallija, Palermo fejn

kellna nkunu alloġġjati għat-tlett iljeli ta' wara f'waħda mil-lukandi ewlenin fiċ-ċentru tal-belt.

L-għada mbagħad kellna ppjanati żewġ żjajjar interessanti ferm; waħda fil-belt ta' Cefalù segwita minn mawra fuq Monte Pellegrino. Fil-belt ta' Cefalù żorna postijiet interessanti bħall-Katidral

tal-belt mibni taħt il-ħakma Normanna kif ukoll l-għajn tal-ħasselin. Wara passigġata max-xtajta ta' din il-belt pittoreska qbadna triqitna lejn Monte Pellegrino. Dan huwa lok marbut mal-kult tal-qaddisa tal-Belt Santa Rosalia, fejn hemm Santwarju ddedikat lill-istess qaddisa li jigbed id-devozzjoni ta' ħafna. Minn dan il-lok ukoll wieħed jista' jammira diversi veduti mill-isbaħ tal-Belt ta' Palermo mifruxa fil-pjanura ta' taħt il-muntanja. Sadanittant, delegazzjoni tas-Socjetà flimkien mar-rappreżentanta tal-Uffiċċju tal-President ta' Malta ltaqgħu mas-Segretarja tal-ARS sabiex jiddiskutu l-logistika tal-kunċert li kellu jittella' l-għada.

Is-Sibt 15 ta' Diċembru kien il-jum prinċipali li kulhadd kien qed jistenna f'din iż-żjara f'Palermo. L-għodwa ta' filgħodu kienet libera għal dawk li ma kienux parti mill-Banda sabiex flimkien mal-gwidi jżuru ċ-ċentru storiku ta' Palermo. Fost is-siti interessanti ta' min isemmi it-*Teatro Massimo* u l-wesgħa magħrufa bħala *I Quattro Canti*, pjazza barokka li uffiċjalment għandha l-isem ta' *Piazza Vigliena*.

Għall-membri tal-kumitat u bandisti dan kien jum impenjattiv. Flimkien ma' diversi volontiera, membri mill-kumitat bdew bil-preparamenti sa minn kmieni filgħodu sabiex filgħaxija l-Banda tagħti l-kunċert skedat. F'nofsinhar, il-membri tal-Kumitat Ċentrali tas-Socjetà, flimkien mal-bandisti kollha kienu l-mistiedna speċjali tas-Sindku ta' Palermo Prof. Leo Luca Orlando. Il-Prof. Orlando laqgħa b'kordjalità kbira lill-membri

u bandisti tas-Socjetà fejn fost l-oħrajn konna ospitati f'diversi swali ta' *Palazzo Pretorio*, magħruf ukoll bħala *Palazzo delle Aquile*. Fl-indirizz tiegħu lil dawk preżenti s-Sindku Palermitan għamel enfasi kbira fuq il-fatt li illum il-belt ta' Palermo hija belt sigura li thares 'il quddiem wara l-passat turbolenti li għaddiet minnu minhabba l-Mafja

Siciljana. Enfasizza li għalkemm il-Mafja hija fenomenu li għadu jeżisti, illum f'Palermo ma tiggvernax il-Mafia. Il-President tas-Socjetà s-Sur Joseph Piscopo min-naħa tiegħu rringrazzja lil Prof. Orlando tal-ospitalità tiegħu u rrimarka dwar is-sens ta' għaqda u fraternità bejn iż-żewġ gżejjer ġirien filwaqt li nnota wkoll il-gid li jhallu dawn l-iskambji kulturali. Wara d-diskorsi kien hemm skambju ta' rigali filwaqt li s-Sindku stieden lil dawk prezenti fl-uffiċċju tiegħu sabiex jiffirmaw il-ktieb tal-mistednin. Din kienet l-ewwel darba fl-istorja li d-delegazzjoni sħiħa ta' aktar minn ħamsin persuna ffirmaw il-ktieb tal-vizitaturi, fost il-ħafna mistednin distinti li jżuru din il-binja storika fil-qalba ta' Palermo.

Wara kien imiss li fit-tlieta ta' wara nofsinhar il-Banda *L'Unione* tagħmel marċ qasir f'*Corso Vittorio Emanuele*, it-triq li twassal sa quddiem il-Palazz Normann fejn tiltaqa' l-ARS. Indaqqu marċi tal-kompożituri John D. Zammit, il-Prof. Charles Zammit, Joseph Abela Scolaro u Prof. Gaetano Grech u bla dubju l-Innu marċ immortali *Lill-Banda L-Unjoni* li qanqal l-emozzjonijiet tal-ġitanti kollha prezenti. Wara kien imiss żjara gwidata tal-Palazz Normann fejn fost l-oħrajn dawk prezenti ġew mistiedna jżuru s-sala fejn tiltaqa' l-ARS sa mill-1946 u l-*Cappella Palatina*, kampjun mill-aqwa tal-istil Għarbi-Normann-Bizantin li kien tant popolari fis-seklu tmax fi Sqallija. Dawk prezenti ġew ukoll indirizzati mill-President tal-ARS is-Sur Gianfranco Miccichè. Wara diskorsi qosra mis-Sur Miccichè u mill-President tal-Filarmonika *L'Unione* kien hemm skambju ta' rigali.

Il-mument li konna ilna naħdmu għalih xahrejn sħaħ kien wasal. Fis-6.30p.m. il-Banda tas-Socjetà Filarmonika *L'Unione* taħt id-direzzjoni abbli tas-Surmast John D. Zammit tat kuncert strumentali fejn ġew esegwiti diversi siltiet b'abbiltà kbira. Il-kuncert inżamm f'waħda mis-swali principali tal-Palazz Normann, proprju fis-Sala Piersanti Mattarella. Ta' min isemmi li l-Palazz Normann, li fih daqqet il-Filarmonika *L'Unione*, huwa l-eqdem residenza Rjali fl-Ewropa.

Il-Programm esegwit kien dan:

Cavalleria Rusticana – Intermezzo
 Ammerland
 Giubileo D'Argento
 Nessun Dorma
 Sant'Anna
 E Pluribus Rockum
 Diana
 Minuetto
 Romanesque
 Calabria in Festa

Pietro Mascagni
 Jacob de Haan
 Carlo Diacono
 Giacomo Puccini
 Charles E. Zammit
 John Williams
 Joseph Abela Scolaro
 Luigi Boccherini
 J. Swearingen
 L. Semeraro

Il-Kunċert għalaq bi tliet innijiet li dakinhar issigillaw suċċess li kompli għaqqad lil Malta u lil Sqallija u saħħaħ ir-rabta u l-ħbiberija bejn iż-żewġ gżejjer: L-Innu immortali *Lill-Banda L-Unjoni*, li f'din l-okkażjoni iktar minn qatt qabel indaqq mill-qalb u bi kburija mill-bandisti tal-Banda *L'Unione*, L-Innu Malti u L'Inno di Mameli, l-Innu Nazzjonali Taljan.

Minbarra l-kontingent Malti kollu, għall-kunċert attendew diversi mistednin distinti fosthom il-President tal-ARS is-Sur Gianfranco Miccichè, rappreżentanti tal-Militar Taljan, membri tal-Parlament Palermitan kif ukoll is-Sinjura Rosette Fenech f'isem l-Eċċ. Tagħha l-President ta' Malta. Mid-diversi kummenti wiehed seta' jara li l-kunċert intlaqa' tajjeb ħafna u dawk preżenti apprezzaw il-mużika li giet esegwita. Fost dawn jispikka tassew il-kumment li ta l-President Miccichè fejn awgura tant u tant xewqat sbieħ lis-Socjetà *L'Unione* bħala ambaxxatriċi ta' Malta u talab li tingħatalu ingravata tas-Socjetà sabiex iżommha tifikira personali tal-okkażjoni.

Kienet ġurnata mimlija daqs bajda u impenjattiva ferm, biss is-sodisfazzjon deher fuq wiċċ kull min kien involut.

Sodisfazzjon għax, iktar minn kollox, is-Socjetà Filarmonika *L'Unione* kienet tabilhaqq ambaxxatriċi denja għal Malta.

Il-Ħadd 16 ta' Diċembru kulhadd qam sodisfatt wara l-wirja eċċellenti li tat il-Banda *L'Unione* fil-kunċert tal-lejla ta' qabel. Issa kien imiss jum ta' mistrieħ. Fid-disgħa ta' filgħodu qbadna triqitna lura lejn il-port ta' Pozzallo. Dan it-traġitt kien maqsum b'waqfa għax-xiri minn *Porte di Catania* u wara waqfa oħra mal-*lungomare* ta' Pozzallo għall-kannoli. Intant il-President tas-Socjetà ppreżenta tifikira lis-Sur Joe Micallef bħala ringrazzjament għall-għajjnuna li sibna mingħandu. Fis-sebġha u nofs ta' filgħaxija intemmet iż-żjara fi Sqallija hekk kif il-katamaran *MV La Valette* tharrek minn mal-moll tal-port ta' Pozzallo.

Ringrazzjamenti

Inkunu qed nonqsu jekk ma niringrazzjawx l-ewwel nett lill-Eċċellenza Tagħha l-President ta' Malta Marie-Louise Coleiro Preca, tal-fiduċja sħiħa u l-ħbiberija kontinwa tagħha, u fuq kollox tal-istedina distinta min-naħa tagħha sabiex il-Filarmonika *L'Unione* setgħet tgħix din l-esperjenza indimentikabbli. Radd il-ħajr ukoll lis-Sinjuri John Camilleri u Rosette Fenech mill-Uffiċċju tal-President tal-ħidma tagħhom f'dan ir-riġward.

Niringrazzjaw ukoll lill-President u l-membri tal-Kumitat Ċentrali li ħadmu qatigħ sabiex din il-ħolma setgħet issir realtà u tissarraf f'suċċess kbir. Grazzi kbira

lill-bandisti kollha li ingħaqdu magħna, kif ukoll lis-Surmast Direttur, id-Delegat tal-Banda u l-Arkivista tal-impenn sħiħ min-naħa tagħhom fir-rigward tal-banda. Grazzi wkoll lis-Socjetà Fil. Naz. *La Valette* tal-Belt Valletta li għogobha tislifna l-legiji għall-kuncert. Grazzi lill-gitanti kollha li laqgħu

l-istedina tagħna u ingħaqdu mal-Banda *L'Unione* f'din il-mawra storika, kif ukoll lid-ditta *Micallef Joe Travel* tal-koperazzjoni sħiħa min-naħa tagħhom.

Fuq kollox radd il-ħajr lil Alla l-imbieriek li żamm idejh fuqna u kollox għadda b'wiċċ il-gid.

It-Triq 'il Quddiem

Bla dubju ta' xejn, is-Socjetà Filarmonika *L'Unione* tibqa' għatxana għal aktar suċċessi. B'umiltà iżda b'fehma sħiħa li tibqa' tkun minn ta' quddiem nett fil-qasam kulturali, it-tmexxija tas-Socjetà se tibqa' taħdem bla heda biex tkompli tgholli 'l fuq l-isem li

tant hu għal qalbna – *L'Unione Vincitrice*. Il-Filarmonika *L'Unione* mhix biss il-Banda tal-marċi tal-festa. Dak huwa biss element wiehed li jsaħħaħ il-versatilità tal-Banda tagħna. Il-Filarmonika *L'Unione* hija l-Banda tal-kuncerti uniċi li jattiraw mijiet ta' nies, hija l-Banda b'element qawwi ta' bandisti tal-post, hija l-Banda li dejjem attirat lejha l-aqwa diretturi muzikali tal-epoka, hija l-Banda li tallegra l-poplu ta' raħalna fil-festa ta' Sant'Andrija, hija l-Banda mistiedna f'diversi festi principali barra minn raħalna u issa wkoll saret il-Banda mistiedna mill-Ogħla Awtorità f'pajjiżna sabiex tirrappreżenta lil Malta lil hinn minn xtutna.

Il-Filarmonika *L'Unione* tibqa' Banda ħajja, Banda serja, Banda li kull fejn semmgħet lehinha ħarġet bl-unuri kollha.

Evviva l-Filarmonika *L'Unione!*

The Convenience Shop

**Open 6am TILL 10PM
Monday to Sunday
(even on PUBLIC HOLIDAYS)**

TEL: 2249 8231

*The
Garage Door People*

Serving You
Since 1962

FGP Ltd. is Malta's longest established garage door manufacturer. We supply a full range of residential, commercial & industrial garage doors and gates, barriers, bollards, remote control automations as well as miscellaneous sheet metal works.

INSULATED OVERHEAD SECTIONAL DOORS

- Silent • Weather Sealed • Various Designs & Finished
- Residential & Industrial Doors • Competitive Prices
- Remote Control available

109, Valletta Road, Luqa LQA 1762 | T: 2166 7107/8, 2167 3627 | E: sales@fgp.com.mt | W: www.fgp.com.mt

Programm Festa 2019

Socjetà Filarmonika L-Unjoni, Hal Luqa

i

Festa 2019

Programm tal-Festi Solenni fit-Tempju Andrean f'għieh

Sant'Andrija Appostlu Patrun u Protettur Ewlieni ta' Hal Luqa

Il-Ħadd 30 ta' Ġunju

Jum iz-Żgħażaġh

- 10:30am** Quddiesa speċjali għaż-żgħażaġh fil-Knisja Parrokkjali. Mistiedna ż-żgħażaġh kollha b'mod speċjali ż-żgħażaġh tal-għaqdiet religjużi u l-għaqdiet soċjali. Iqaddes ir-Rev. Fr Franco Fenech.
- 12:00pm** Tindaqq mota tat-thabbira tal-festa.

It-Tnejn 1 ta' Lulju

Hruġ min-Niċċa – Jum l-Għaqdiet Soċjali

- 6:30pm** Jitlaq Korteo mill-Knisja Parrokkjali għal ħdejn l-istatwa ta' Sant'Andrija Appostlu ta' Wied il-Knejjes sabiex nagħtu għieh lill-patron tagħna u lil missirijietna. F'isem l-Għaqdiet u s-Socjetajiet kollha tal-Parroċċa, is-Sindku flimkien mal-Kappillan ipogġu kuruna tar-rand f'riġlejn l-istatwa. Wara jkompli l-korteo għall-Knisja Parrokkjali.
- 7:00pm** Quddiesa Kantata mir-Rev. Mons. Karm Camilleri fil-Knisja Parrokkjali. Fi tmiem il-quddiesa, titkanta l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas* filwaqt li jsir il-hruġ tal-istatwa titulari ta' Sant'Andrija minn niċċa.
- 8:00pm** Il-Banda Sant'Andrija flimkien mal-komunità parrokkjali isellmu lil Sant'Andrija bl-Innu Popolari.

It-Tlieta 2 ta' Lulju

Jum it-Tfal

- 6:30pm** Quddiesa għat-tfal kollha tal-parroċċa ġewwa l-Knisja Parrokkjali, immexxija mir-Rev. Kan. Luke Seguna mill-Parroċċa tal-Madonna tar-Rużarju, Marsaxlokk. Wara toħroġ purċissjoni bl-istatwa ż-żgħira ta' Sant'Andrija li tghaddi minn Misraħ il-Knisja, Triq San

Pawl, Triq id-Dokkiena, Triq il-Ħabaq, Triq il-Parroċċa, Triq San Ġużepp, Triq San Ġorg, Triq Sant'Andrija, Misraħ Sant'Andrija u lura fil-Knisja. Wara t-tfal kollha mistiedna sabieħ imorru l-qasam tal-MUSEUM fejn ikun hemm loġħob u attivitajiet oħra.

L-Erbgħa 3 ta' Lulju

L-Ewwel Jum tat-Tridu – Jum l-Anzjani u l-Emigranti

6:30pm Quddiesa Kantata Solenni tal-Ewwel Tridu mmexxija mir-Rev. Kan. Keith Scicluna, Viċi Parroku Parroċċa Santa Marija, Ħal Ghaxaq. Jagħmel l-omelija tat-Tridu ir-Rev. Fr. Franco Fenech. Wara l-quddiesa tingħad il-Kurunella, titkanta l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas*, tingħata l-Barka Sagramentali u jitkanta l-Innu Popolari lil Sant Andrija. Mistiedna speċjali l-anzjani u l-emigranti li jkun fosta għall-jiem tal-Festa.

Il-Ħamis 4 ta' Lulju

It-Tieni Jum tat-Tridu – Jum il-Morda u l-Familja

9:30am Ċelebrazzjoni għall-morda li jinsabu d-dar u l-anzjani tal-Parroċċa residenti f' San Vincenz de Paule. Iqaddes ir-Rev. Kan. Charles Cini, Arcipriet ta' San Publiju Floriana.

6:30pm Quddiesa Kantata Solenni tat-Tieni Tridu mmexxija mir-Rev. Dun Rene' Camilleri. Jagħmel l-omelija tat-Tridu ir-Rev. Fr. Franco Fenech. Wara l-quddiesa tingħad il-Kurunella, titkanta l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas*, tingħata l-Barka Sagramentali u jitkanta l-Innu Popolari lil Sant Andrija. Mistiedna speċjali l-familji u l-Koppji miżżewġin speċjalment dawk li qeġhdin jicċelebraw l-għaxra, l-ħamsa u għoxrin, u l-ħamsin sena żwieġ, kif ukoll dawk li żżewġu matul din is-sena. Wara jkun hemm il-prezentazzjoni lil Sant'Andrija tat-trabi li twiedu matul din is-sena, fejn nitolbu wkoll il-Barka fuq il-ġenituri tagħhom biex tgħin hom fit-trobbija ta' wliedhom.

Il-Ġimgħa 5 ta' Lulju

It-Tielet Jum tat-Tridu – Jum l-Għaqdiet Parrokkjali u l-Vokazzjonijiet

5:00pm Qrar.

6:30pm Quddiesa Kantata Solenni tat-Tielet Tridu mmexxija mir-Rev. Dun Gordon Refalo, Kappillan tal-Parroċċa Santa Marija, Ħal Ghaxaq. Jagħmel l-omelija tat-Tridu ir-Rev. Fr. Franco Fenech. Wara l-quddiesa tingħad il-Kurunella, titkanta l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas*, tingħata l-Barka Sagramentali u jitkanta l-Innu Popolari lil Sant Andrija. Mistiedna speċjali huma l-għaqdiet reliġjużi tal-parroċċa u r-Reliġjużi.

Is-Sibt 6 ta' Lulju

Lejlet il-Festa

- 9:00am** Quddiesa ta' Ringrazzjament. Iqaddes ir-Rev. Dun Martin Micallef, Direttur tad-Dar tal-Providenza. Wara jitkanta l-Innu ta' Ringrazzjament, it-*Te Deum*.
- 9:30am** Qrar sal-10:30am.
- 6:00pm** Transulazzjoni Solenni tar-Relikwija ta' Sant'Andrija Appostlu mill-Knisja tal-Madonna tal-Ftajjar għall-Knisja Parrokkjali fejn isir il-Kant tal-Innu Popolari lil Sant Andrija u l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas*. Jiehdu sehem il-fratellanzi tal-parroċċa, il-kleru u l-abbatini. Wara jsir il-kant tal-Primi Vespri Solenni ta' lejliet il-festa u Ċelebrazzjoni Ewkaristika. Imexxi r-Rev. Kan. Michael Zammit, Kappillan.
- 7:15pm** Quddiesa Solenni bl-omelija ta' lejliet il-festa. Iqaddes is-saċerdot novell Dun Aayrton Ray Muscat.

Il-Ħadd 7 ta' Lulju

Jum il-Festa Titulari ta' Sant'Andrija Appostlu

- 7:00am** Quddiesa.
- 9:00am** Konċelebrazzjoni Solenni tal-Festa mmexxija mir-Rev. Fr. Franco Fenech, f'għeluq il-25 sena mill-Ordinazzjoni Saċerdotali tiegħu. Jinseg il-Panigierku r-Rev. Kan. David Farrugia Kappillan tal-Parroċċa ta' San Pawl, Ħal Safi.
- 11:30am** Quddiesa Letta.
- 5:30pm** Quddiesa Kantata bl-omelija. Iqaddes Rev. Mons. Alfred Vella.
- 6:15pm** Sekondi Vespri Solenni ta' nhar il-Festa. Imexxi r-Rev. Mons. Alfred Vella.
- 7:15pm** Titkanta l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas* u tibda hierġa l-Purċissjoni Solenni bl-istatwa titulari ta' Sant'Andrija Appostlu, Patrun ta' Ħal Luqa, immexxija mis-saċerdot novell Dun Aayrton Ray Muscat.
- 10:30pm** Ningabru fuq iz-zuntier biex nilqgħu l-istatwa ta' Sant'Andrija Appostlu lura fil-Knisja Parrokkjali. Mad-dhul, titkanta l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas* u tingħata l-Barka Sagramentali.

Is-Sibt 13 ta' Lulju

Quddiesa ta' Radd il-Ħajr

- 6:30pm** Quddiesa ta' Radd il-Ħajr fil-Knisja Parrokkjali u wara jsir id-dhul tal-vara ta' Sant'Andrija lura fin-niċċa. Il-quddiesa tkun animata mill-Kor Parrokkjali. Iqaddes ir-Rev. Kan. Michael Zammit, Kappillan.

Waqt il-jiem tat-Tridu Solenni, lejlet u nhar il-festa, il-quddies ta' filgħaxija jkun animat mill-Kor Parrokkjali, bis-sehem tal-organista John Fsadni taht id-direzizzjoni

ta' Mro. Norbert Camilleri *L.Mus. L.C.M., LVCM, Dip Sacred Music*. Jigu esegwiti l-*Missa Sancti Andreae* ta' Norbert Camilleri, *Missa Pro Europa* ta' Berthier u l-*Missa de Angelis*, kif ukoll l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas* ta' Fra Domenico Anastasi *OSA* u Dottor Paolo Nani.

Lejlet u nhar il-festa tindaqq il-mużika tas-Surmastrijiet Ferdinando u Giuseppe Camilleri, Rev. Michael D'Amato u Neil Zammit. Tigi esegwita l-Antifona *Cum Pervenisset Beatus Andreas* ta' Ferdinando Camilleri, Dottor Paolo Nani u Fra Domenico Anastasi *OSA*. Il-kor u l-orkestra jkunu taht id-direzzjoni ta' Mro. Hermann Farrugia Franz, *Maestro di Cappella*, bis-sehem tal-*Coro Bel Canto* u l-organista Mark Vassallo.

Ċeremonjier waqt il-funzjonijiet kollha se jkun Bro Vince Axiaq *OFM Cap.*, assistit minn Patrick Muxi.

Programm tal-Festi Esterni organizzati mis-Socjetà Filarmonika *L'Unione* f'għieh Sant'Andrija Appostlu

Il-Gimgha 28 ta' Ġunju

8.00pm Ikla tradizzjonali tal-festa għall-membri, partitarji u l-familjari kollha fi Triq Sant'Andrija.

Il-Hadd 30 ta' Ġunju

10.30am Il-membri zghazagh tas-Socjetà jattendu għal quddiesa speċjali ġewwa l-Knisja Parrokkjali.

It-Tnejn 1 ta' Lulju

Hruġ tal-Istatwa Titulari min-nieċa

6.30pm Il-Kumitat Ċentrali flimkien mal-membri tas-sezzjonijiet kollha tas-Socjetà jieħdu sehem f'*korteo* bis-sehem tal-Għaqdiet kollha tal-parroċċa u l-kleru li jibda minn quddiem l-istatwa ta' Sant'Andrija fi Triq il-Karmnu u jispiċċa fil-Knisja Parrokkjali fejn issir il-quddiesa.

8.00pm Hruġ tal-istatwa ta' Sant'Andrija min-nieċa għal fuq iz-zuntier tal-knisja.

It-Tlieta 2 ta' Lulju

8.30pm Riċeviment mogħti mill-Kumitat Ċentrali lill-mistednin distinti, Kleru, Kunsill Lokali, Għaqdiet, membri, benefatturi, partitarji u ħbieb tas-Socjetà.

L-Erbgħa 3 ta' Lulju

L-Ewwel Jum tat-Tridu

8.30pm Il-Banda L-Unjoni tesegwixxi programm mużikali fuq il-plancier artistiku fi Pjazza Sant'Andrija taħt id-direzzjoni tas-Surmast John D. Zammit *F.V.C.M.* sabiex jitfakkar il-ħamsin anniversarju mir-renovazzjoni tiegħu.

10.00pm Il-Banda L-Unjoni tibda marċ brijuz minn quddiem il-Każin fi Triq Sant'Andrija u jgħaddi minn Pjazza Sant'Andrija, Triq Dun Pawl, Triq San Ġorġ, Triq Sant'Andrija u Pjazza Sant'Andrija.

Il-Gimgħa 5 ta' Lulju

It-Tielet Jum tat-Tridu

- 9.00pm** Marċ kbir mill-Baned L-Unjoni u Santa Katarina V.M. taż-Żurrieq. Iż-żewġ baned jibdeu flimkien minn quddiem il-Każin fi Triq Sant'Andrija u mbagħad jieħdu r-rotot rispettivi tagħhom sakemm jingħaqdu flimkien fl-aħħar tal-marċ għat-tluġh tal-istatwa ta' Sant'Andrija fuq il-pedestall tagħha fi Pjazza Sant'Andrija, fost il-ferħ tal-partitarji.
- Il-Banda L-Unjoni tibda l-marċ minn Triq Sant'Andrija u tkompli għal Pjazza Sant'Andrija, Misrah tal-Knisja, Triq San Ġużepp, Triq San Ġorġ, Triq Dun Pawl, Triq il-Ġdida, Triq Sant'Andrija u Pjazza Sant'Andrija.*
- Il-Banda Santa' Katarina V.M. tibda l-marċ tagħha minn Triq Sant'Andrija u tkompli għal Pjazza Sant'Andrija, Triq il-Karmnu, Triq G. Trigance, Triq Indri Micallef, Triq Ċensu de Candia, Triq Tumas Galea, Triq Ġorġ Zahra, Triq Sir Ugo Mifsud, Triq Sant Andrija u Pjazza San Andrija.*

Is-Sibt 6 ta' Lulju

Lejlet il-Festa

- 8.30pm** Il-Banda L-Unjoni tibda l-marċ popolari ta' lejlet il-festa minn quddiem il-każin fi Triq Sant'Andrija u timxi għall-Pjazza Sant'Andrija, Triq San Ġużepp, Triq Santa Marija, Triq il-Ġdida, Triq Dun Pawl, Triq San Ġorġ, Triq Sant'Andrija għall-Pjazza Sant'Andrija fejn isir it-tluġh tant mistenni tal-istatwa tal-Anġlu fuq il-pedestall tiegħu fost il-ferħ u l-briju tal-partitarji.

Il-Ħadd 7 ta' Lulju

Jum il-Festa

- 9.00am** Il-Kumitat Ċentrali u rappreżentanti mis-sezzjonijiet tas-Socjetà jattendu għall-Konċelebrazzjoni Solenni tal-festa fil-Knisja Parrokkjali.
- 6.00pm** Il-Banda 12th May ta' Haż-Żebbuġ, mistiedna tas-Socjetà Filarmonika L-Unjoni, tibda' marċ minn quddiem il-każin fi Triq Sant'Andrija u timxi għall-Pjazza Sant'Andrija, Triq San Ġużepp, Triq San Ġorġ, Triq Sant'Andrija u jintemm fi Pjazza Sant'Andrija.
- 7.30pm** Il-Banda 12th May, minn fuq il-plancier fi Pjazza Sant'Andrija tilqa' l-istatwa titolari ta' Sant'Andrija fil-ħruġ tagħha mill-knisja għall-purċissjoni bid-daqq tal-innijiet ta' Mro. Gaetano Grech u Mro. Angelo Pace bis-sehem tal-Coro Bel Canto. Wara, l-istess banda tesegwixxi programm mużikali fuq il-plancier taħt id-direzzjoni ta' Mro Hermann Farrugia Frantz.
- 10.00pm** Il-Banda 12th May issellem lil Sant'Andrija hekk kif jasal fil-pjazza ewlenija bid-daqq tal-Inno Sant'Andrea, kompożizzjoni tas-Surmast Orlando Crescimanno (1912), bis-sehem tal-Coro Bel Canto u t-tenur Charles Vincenti.
- 10.30pm** Il-Banda 12th May issellem lil Sant'Andrija bl-innijiet popolari fid-dhul tal-purċissjoni lura fil-Knisja Parrokkjali. Mad-dhul tal-purċissjoni, il-Kumitat Ċentrali flimkien mar-rappreżentanti tal-membri tas-Saint Andrew's Fireworks Factory u s-sezzjonijiet l-ohra jidhlu l-knisja sabiex mal-Kappillan u l-poplu preżenti jroddu ħajr lil Alla u lil Sant'Andrija wara li l-festa tkun intemmet b'wiċċ il-ġid.
- 11.15pm** Il-Banda L-Unjoni taghlaq il-festa bil-Marċ tan-Nar tul Triq Sant'Andrija.

Programm Muzikali mill-Filarmonika *L'Unione*

Fuq il-Plancier Artistiku
fi Pjazza Sant'Andrija, Hal Luqa
F'gheluq il-Ħamsin Anniversarju
mir-Renovazzjoni Tiegħu fl-1969
L-Erbgħa 3 ta' Lulju, fit-8:30pm

Calabria in Festa

Il-Kavallieri ta' Malta

The Avengers

You raise me up

You'll Be In My Heart

The Godfather (Love Theme)

When You Believe

Band Suite

Burning Heart

Naples medley

Innu lil Sant Andrija Appostlu

Innu lill-Banda L-Unjoni

L. Semeraro

J. Abela Scolaro

A. Silvestri

(Arr. M. Brown)

B. Graham & R. Lovland

(Arr. J. Wasson)

Bis-sehem ta' Ella Mangion u l-kor tat-tfal Centre Stage Kids

Ph. Collins

(Arr. J. D. Zammit)

Bis-sehem ta' Jeffrey Scicluna u l-kor tat-tfal Centre Stage Kids

N. Rota

(Arr. R. Longfield)

S. Schwartz

(Arr. J. D. Zammit)

Bis-sehem ta' Eleanor Cassar u l-kor tat-tfal Centre Stage Kids

N. Camilleri

J. Peterik & F. Sullivan III

(Arr. J. D. Zammit)

Bis-sehem ta' Tiziana Calleja u l-kor tat-tfal Centre Stage Kids

Various

(Arr. B. Sadler)

G. Grech

J. Abela Scolaro

Surmast Direttur: John David Zammit FVCM

Tipprezenta: Graziella Camilleri

Socjetà Filarmonika L-Unjoni, Hal Luqa

ix

Festa 2019

Marċi li ser jindaqqu mill-Filarmonika *L'Unione*

Andreas Damian

L-Ajkla Rebbieha

L'Unione Brass Quintet

Forza Universali

Janice

The Union Band Stand

Indrì u Ġuża

El Chevalier

Victory

L-Ewwel Appostlu

30th November

Spirit of Victory

Innu lil Sant'Andrija Appostlu

Innu lill-Banda L-Unjoni

John D. Zammit

Norbert Camilleri

Victor Borg

Andrew Borg Fiorentino

John B. Zarb

Andrew Zarb

Charles E. Zammit

Joseph Casapinta

Joseph Abela Scolaro

Andrew Fava

Neil Zammit

John D. Zammit

Gaetano Grech

Joseph Abela Scolaro

Servizzi tal-Filarmonika *L'Unione* 2019

<i>Movies in Concert</i>	Kunċert Sinfoniku	Dar il-Mediterran	23 ta' Marzu
Ħadd il-Palm	Kunċert ta' Marċi Funebri	Ħal Luqa	14 t' April
Ġimġha l-Kbira	Programm u Proċessjoni	Ħal Luqa	19 t' April
Kristu Rxoxt	Proċessjoni	Ħal Luqa	21 t' April
San Filep	Marċ u Programm	Ħaż-Żebbuġ	9 ta' Ġunju
San Nikola	Marċ u Programm	Is-Siġġiewi	30 ta' Ġunju
Sant'Andrija	Programm u Marċ (L-Ewwel Tridu)	Ħal Luqa	3 ta' Lulju
Sant'Andrija	Marċ (Tielet Tridu)	Ħal Luqa	5 ta' Lulju
Sant'Andrija	Marċ (Lejlet il-Festa)	Ħal Luqa	6 ta' Lulju
Sant'Andrija	Marċ tal-Aħħar (Nhar il-Festa)	Ħal Luqa	7 ta' Lulju
San Ġorġ	Marċ	Belt Victoria	19 ta' Lulju
Santa Marija	Marċ	Imqabba	12 t' Awwissu
San Leonardu	Marċ u Programm	Ħal Kirkop	25 t' Awwissu
Santa Katarina	Marċ	Żurrieq	1 ta' Settembru
Marija Bambina	Marċ	Senglea	7 ta' Settembru
Santu Wistin	Marċ u Programm	Il-Belt Valletta	18 ta' Settembru
Sant'Andrija (Festa Liturġika)	Marċ		30 ta' Novembru

Programm tan-Nar

Festa Titulari

Sant'Andrija Appostlu

It-Tnejn 1 ta' Lulju – Hruġ min-Niċċa

- 8.00am** Bomba u Murtaletti
- 12.00pm** Bomba u Murtaletti
- 7.30pm** Salut, Kaxxa infernali u Murtali bil-logħob
- 9.15pm** Murtali, Beraq tal-kulur, Beraq pront u kulur

L-Erbgħa 3 ta' Lulju – L-Ewwel Jum tat-Tridu

- 8.00am** Bomba u Murtaletti
- 12.00pm** Bomba u Murtaletti
- 8.00pm** Bomba u Murtaletti
- 11.30pm** Nar tal-Art f'Wesgħet il-Vittmi tal-Gwerra

Il-Ħamis 4 ta' Lulju – It-Tieni Jum tat-Tridu

- 8.00am** Bomba u Murtaletti
- 12.00pm** Bomba u Murtaletti
- 9.15pm** Murtali, Beraq tal-kulur, Beraq pront u Murtali tal-kulur

Il-Ġimgħa 5 ta' Lulju – It-Tielet Jum tat-Tridu

- 8.00am** Bomba u Murtaletti
- 12.00pm** Bomba u Murtaletti
- 20.00pm** Bomba u Murtaletti
- 9.15pm** Beraq pront, Beraq tal-kulur u Murtali tal-kulur
- 11.50pm** Wirja spettakolari bis-sistema *Fire One* minn fuq il-bejt tal-każin

Is-Sibt 6 ta' Lulju – Lejlet il-Festa

Te Deum

- 9.00am** Salut, Kaxxa bomba u Spanjola, Murtali bil-logħob
- 11.45am** Bomba u Murtaletti

Transulazzjoni

- 6.00pm** Salut, Kaxxa bomba u Spanjola, murtali bil-logħob
- 21.15pm** Murtali tal-beraq pront, Beraq tal-kulur, Murtali tal-Kulur u Spettaklu sabiħa ta' nar tal-ajru li jkunu gwidati permezz tas-sistema *Fire One*
- 12.15am** Nar tal-Art Mekkanizzat, b'wirja ta' funtani kkuluriti f'Wesgħet il-Vittmi tal-Gwerra

Il-Ħadd 7 ta' Lulju – Jum il-Festa

- 8.00am** Bomba u Murtaletti
- 11.30am** Bomba u Murtaletti

Hruġ tal-Purċissjoni

- 7.30pm** Salut, Kaxxa infernali mżewqa b'ħafna effetti pirotekniċi. Wara l-kaxxa jsegwu settijiet ta' murtali bil-logħob.
- 21.15pm** Lampjun, Murtali tal-beraq pront, Beraq tal-kulur u Murtali tal-kulur, Sfejjer u Blalen.

Dan ix-xogħol kollu ġie maħdum ġewwa s-Saint Andrew's Fireworks Factory

A.D. 1864

Marçi li ser jindaqqu mill-Banda Santa Katarina V.M. Il-Ġimgha 5 ta' Lulju

Innu Març Banda Santa Katarina V.M.
S'Insegna e S'Impara
Dun Anton Vella
Coronation
Kollna Ferh
Ave Virginum
Ġemellaġġ
Mattia Preti (1613-2013)
Supremazija
Lill-Fundatur Dun Vincenz Schembri
The Golden Band Stand - 1956
Bint ix-Xemx - 1983
150 Sena Anniversarju
Mary Rose - 1964
Doriette - 1961
San Corrado - 1954
Santa Katarina - 1964
St Catherine - 1960
Good Luck Catherine
Per Sempre Patrona
Victory
Valley of Roses
No Competition
L-Imghallem

Francis Falzon
Andrew Coleir
Francis Falzon
Joseph Azzopardi
Josef Grech
Alan Schembri
Keith Sacco
Chris Cachia
Nikola Bugeja
Josef Grech
Giulio Tanti
Francis Falzon
Ray Sciberras
Luigi Bongailas
Espedito Deguara
Vincenzo Ciappara
Angelo Pullicino
J. Abela Scolaro
Angelo Pullicino
Alan Schembri
Vincenzo Ciappara
Charles Zammit
John Zammit
Anthony Aquilina

Surmast Direttur: **Josef Grech**

Programm
mill-Banda 12th May
Esegwit nhar il-Festa ta' Sant'Andrija Appostlu
Il-Hadd 7 ta' Lulju

Suite for Variety Orchestra

Dmitri Shostakovich

Mazeppa

Franz Liszt

Aladdin

Alan Menken

Die Frau Meisterin

Franz von Suppé

The Greatest Showman

John Debney & Joseph Trapanese

Un Giorno di Regno

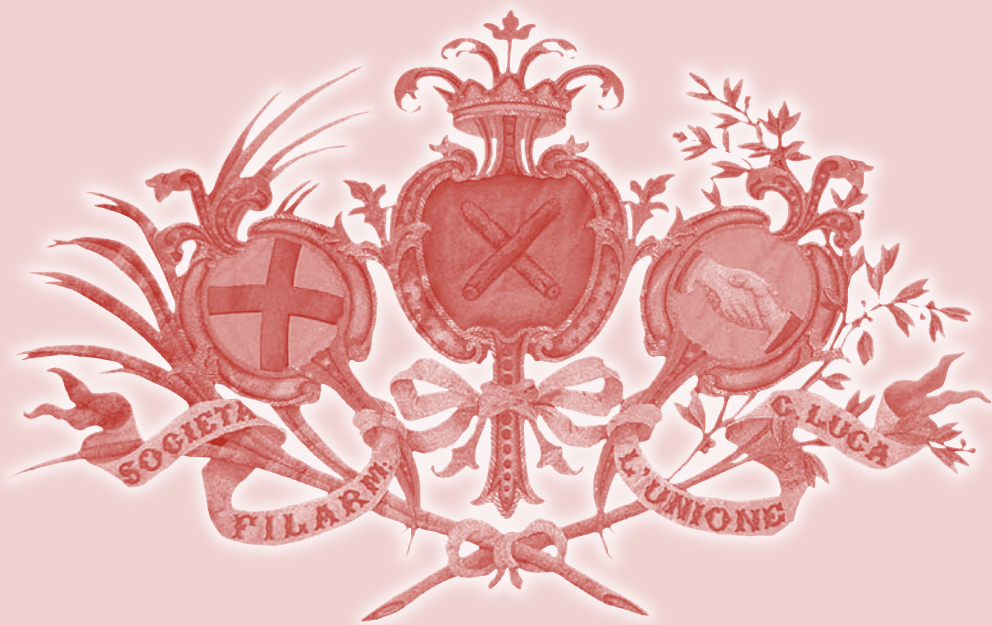
Giuseppe Verdi

Surmast Direttur: **Hermann Farrugia Frantz**

Festa 2019

Socjetà Filarmonika L-Unjoni, Hal Luqa

XV

Wirja Spettakolari

ta' dwal sinkronizzat mal-mużika

u Presepju Statiku

ghal zmien il-Milied

André Farrugia

Għal darb'ohra, is-Sezzjoni Żgħażaġh Ajklieri hadet hsieb torganizza spettaklu ta' dwal sinkronizzat mal-mużika permezz ta' *The Facade in Yuletide*. Wara li fl-2017 il-pubbliku li ġie jżur din il-wirja ġie offrut bi spettaklu ta' dwal sinkronizzat mal-mużika b'effetti godda fl-okkażjoni tal-għaxar anniversarju, il-membri tas-Sezzjoni flimkien ma' membri oħra fi hdan is-Socjeta' hasbu biex għall-Milied 2018 din il-faccata tiġi armata b'festuni godda peress li l-festuni precedenti kienu waslu biex jinbidlu. L-ispiza ma kinitx zghira izda bid-determinazzjoni u l-hidma ta' kulhadd ingabru l-flus u nxtraw is-settijiet il-godda li zgur sebbhu l-faccata tal-Kazin u Triq Sant'Andrija.

Minn hawn nixtieq niringrazzja lil kull min ta l-għajnuna tiegħu fuq dan il-proġett speċjalment lil André u Leli Magri, Andrew Zammit, Lawrence Cassar, Omar Xerri, Anthea Spiteri, Patrick Camilleri u l-membri tas-Sezzjoni Żgħażaġh li flimkien hadmu id f'id biex din il-holma saret realtà. Nixtieq niringrazzja wkoll lil *Dar Services*, *Computer Bargains*, *B&G Hardware Store* u *Erelectric Ltd* għall-għajnuna tagħhom bhala *main sponsors* ta' din l-attività, kif ukoll lil dawk kollha li taw donazzjoni b'risq dan il-proġett.

SIMPATIA CRAI

J & S Store

For all types of groceries, fresh fruit & vegetable, frozen foods & detergents

Now
SIMPATIA CRAI

outlet

**FREE
DELIVERY**

Misraħ Sant'Andrija, Luqa
Tel: 2166 4082

DANIEL Woodworks

Joiners & Importers of Febal Cucine & Top Quality Italian Doors

febal
cucine

TECA
porte

86, Valletta Road, Luqa LQA 1762
Tel/Fax: 356 2166 7106 Mob: 356 7940 7622
www.danielwoodworks.com

Għal żmien il-Milied ukoll giet organizzata wirja ta' presepju kbir statiku, maħdum mill-membri Sandro Farrugia. Dan il-presepju bħas-soltu ġibed lejha ammiraturi u dilettanti li setgħu japprezzaw mill-qrib ix-xogħol dettaljat u sabiħ li kien fih. Niringrazzjaw lill-esebitur tas-sagrificċju personali tiegħu sabiex jarma dan il-presepju sabiħ.

paperway
stationery

- **Newsagent**
- **Books**
- **School & Office Stationery**
- **Greeting Cards**
- **Toys & Educational Games**
- **Gifts**
- **Colour and B/W Photocopying service**
- **Printing from all Media**
- **Photocopies starting from 2c**
- **Book Binding & Covering**
- **Laminations**
- **Passport Photo Service**

Smart Card Accepted

Paperway Stationery, Dun Pawl Street, Luqa.

Telephone: 21690689 E-Mail: paperwayluqa@gmail.com

MARK'S GARAGE

Mechanical Service & Repairs

Sales of Second Hand Parts

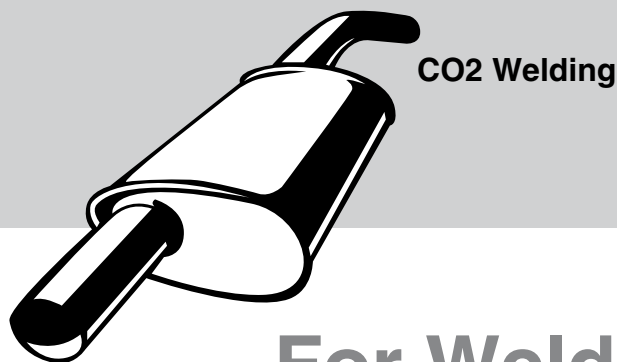
Agent for Cepsa Lubricants & PBR Filters

Tel: 2168 9456

Mob: 9947 6370, 7922 5926

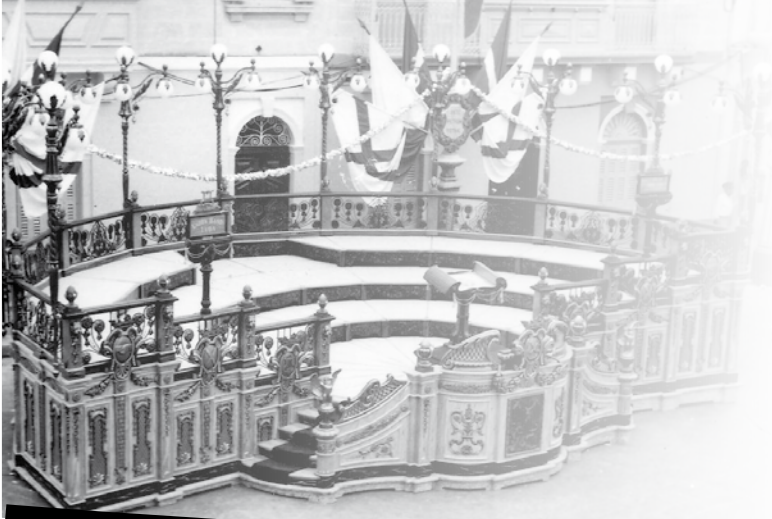
Cepsa Motor Oil PBR Filters

JERRY'S SILENCER REPAIRS

**For Welding
& Silencer Repairs**

**Teddy's Garage, Siggiewi Road, Mqabba
Tel: 2164 0750 – Mob: 9944 9237**

Family Concert

ghal żmien il-Milied

Joseph Piscopo

Fit-2 ta' Diċembru 2018 reġa' gie organizzat il-*Family Concert* bis-sehem tal-Banda L-Unjoni flimkien mal-istudenti li jinsabu fi stadju kemxejn avvanzat tal-istudju mużikali tagħhom fis-sala tal-Iskola Primarja ta' Ħal Luqa. Din is-sena dan il-kunċert ħa xejra kemxejn differenti, minħabba l-fatt li xi wħud mill-istudenti daqqew siltiet fi gruppi ta' tnejn jew tlieta akkumpanjati mill-ġhalliem Norbert Camilleri fuq il-pjanu.

Din l-attività hi waħda li tagħti spazju lil dawn l-istudenti u għalhekk is-siltiet magħżula jkunu ftit iktar faċli għax l-iskop hu li dawn jingħataw ċerta esperjenza bħala esekuzzjoni quddiem udjenza. Barra minn hekk il-ġenituri ta' dawn l-istudenti jkunu jistgħu japprezzaw l-avvanz fl-istudju mużikali ta' uliedhom.

Fost is-siltiet magħżula din is-sena kien hemm *Blue Bells of Scotland* bis-sehem ta' Luke Sammut (B^b Baritone) u Daniel Vella (B^b Trumpet), *Sharpshooter's March* bis-sehem ta' Aleandro Farrugia (Saxophone Soprano), Jake Degabriele, Andreas Ciappara u Gail Grech (B^b Trumpet), silta minn *Lobesang* bis-sehem tal-flawtisti Megan Galea u Yana Chetcuti, *Old Folks at Home*, bis-sehem ta' Mariah Ciappara, Anisha Grech, Sarah Theuma u Michela Zahra ilkoll fuq il-klarinetta u finalment *Doctor Who* fejn kellna lill-bandist ta' età zġhira Daniel Vella fuq il-kurunetta. Barra minn dawn kien hemm siltiet oħra b'tema marbuta mal-Milied u siltiet oħra mill-pinna ta' kompożituri Maltin bħal *St Ann* u *Diana* ta' Prof. Charles Zammit u Joseph Abela Scolaro rispettivament.

Banda Unjoni Luqa

Family Concert

**Mill-Banda Unjoni flimkien mal-allievi
fl-Iskola Primarja ta' Ħal Luqa
nhar il-Ħadd 2 ta' Dicembru fil-5.30pm**

**Taħt id-direzzjoni ta' l-Assistent Surmast
Norbert Camilleri**

Il-Kumitat jirringrazzja lill-ġhalliema taġna s-Surmast John David Zammit, Norbert Camilleri, Victor Borg u l-ġhalliem ġdid René Barbara, għall-preparazzjoni ta' dawn l-istudenti, kemm għal din l-attività kif ukoll fit-tagħlim li jagħtu tul is-sena kollha.

email: info@wilgastores.com

website: www.imper.it

- **Waterproofing Membrane**
- **Bitumen Elastomer Pastes**
- **Liquid Membranes**

We Import Timber & Wood

S & L Import & Export Ltd
Wilga Stores, Triq Il-Wilga, Luqa LQA 1530
Tel: 21 897 912 Fax: 21 690 685

Nardu tal-Haxix

Haxix u frott frisk
bi prezzijiet moderati

FREE DELIVERIES • MOB: 9946 4420

Kuljum filgħodu hdejn il-Kunsill Lokali, Luqa
It-Tnejn u l-Hamis filgħaxija hdejn il-playing fields

"KOLLOX SPECIAL"

do not waste your time
going around stop at

MAZINI
AUTOPARTS & ACCESSORIES

where you will find
everything under one roof

More brands available...

Qrendi Road, Żurrieq (Hdejn l-Armerija) ZRQ 04
Tel / Fax: 21 642465

Manutenzjoni fil-Każin matul is-sena ...

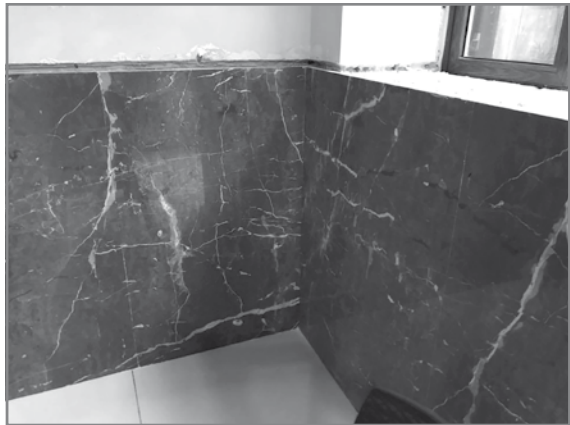
Joseph Piscopo

Wara l-festa tas-sena li għaddiet tkomplew diversi xogħlijiet fil-bini tal-Każin sabiex dan jissebbaħ dejjem iktar. Wieħed irid japprezza li x-xogħol ta' tisbiħ u anke ta' manutenzjoni ta' bini kbir huwa tassew vast u allura dan ma jkunx jista' jsir li kieku ma jkunx għall-ħeġġa tal-membri u l-għajnuna finanzjarja.

Rilokazzjoni tal-Banka tal-Lottu

Hekk kif għaddiet il-festa tas-sena l-oħra ġie deċiż li jsir xi ċaqliq fis-sular t'isfel biex nutilizzaw l-ispazju aħjar. Sar xogħol ta' elettriku fin-naħa ta' fejn ġejja l-banka tal-lottu biex ir-riċevitur tal-lottu jkun moqdi tajjeb u ntrax *mobile partition* biex tifred il-banka mill-kumplement tal-każin. Dan sar biex tiġi rispettata l-privatezza tan-nies li jkunu qed jinqadew mill-istess banka. Dan iċ-ċaqliq fil-banka sar biex b'hekk irbaħna l-użu tal-kamra fejn qabel kienet il-banka, kif ukoll l-użu tal-kamra ta' warajha, li qabel kienet tintuża bhala l-uffiċċju tas-segretarju.

L-uffiċċju tas-segretarju ġie trasferit għal kamra laterali, liema kamra se tibqa' armata bhala uffiċċju s-sena kollha u fejn wieħed ikun jista' jilqa' xi mistednin. Iż-żewġ kmamar li ġew battala issa se jibdeu jintużaw biex fihom isiru wirjiet matul is-sena, primarjament dawk tal-Milied u l-Ġimgħa Mqaddsa, kif ukoll għal xi okkażjoni li tista' tinqala'.

Xogħol fil-Bar Area

Fis-Sajf tas-sena li għaddiet inbidlu l-aperturi kollha tal-*area* tal-bar u dawn saru tal-*aluminium*. Barra minn hekk saret ukoll iz-zokklatura tal-irħam tal-parti ċentrali tal-*bar area*. Il-ħsieb hu li issa nkomplu b'dan ix-xogħol mad-dawra kollha tas-sular t'isfel. Dan ix-xogħol ħa jkun jiffirma parti minn proġett estensiv li hu ppjanat għas-sena d-dieħla sabiex l-entrata tal-Każin tagħna tieħu dehra iktar addattata għaž-żminijiet tal-lum. Dan kollu se jkun qed isir bi preparazzjoni għall-140 sena mit-twaqqif tas-Socjetà tagħna.

Xogħol fis-Swali

Wara li qabel il-festa tas-sena li għaddiet għie mwahħal il-*wallpaper* fil-Kamra tal-Kumitat, tkompla wkoll dan ix-xogħol billi għie mwahħal il-*wallpaper* fis-Sala Vincenzo Camilleri. Barra minn hekk għie miżbugħ is-saqaf u l-bordura b'kuluri iktar addattati. Dan ix-xogħol ta' żebgħa sar mis-Sinjuri Andrew Aquilina u Oliver Magri. Dan ix-xogħol seta'

jsir bl-għajjnuna tal-iskema VOPS tal-Kunsill Malti għall-Volontarjat. Barra minn hekk qed isir ukoll restawr fuq il-*fireplace* antik li jzejjien din is-sala. Dan ir-restawr kien jiffirma parti minn proġett li jkopri xogħlijiet oħra ta' restawr, fosthom il-plancier u l-arkivju l-antik tas-Socjetà. Dan ix-xogħol sar bl-appoġġ tal-Kunsill Malti Għall-Arti li hareġ skema għal xogħol ta' restawr ta' opri antiki li jinsabu fil-Każini tal-Baned.

Wara l-festa li gejjja se jkompli x-xogħol ta' tisbiħ billi tigi wkoll msebbħa s-Sala Joseph Abela Scolaro, bi twahħil ta' *wallpaper*, art ġdida kif ukoll għamara ġdida sabieħ fiha nżommu l-affarijiet antiki li s-Socjetà għandha. Hafna minn dan ix-xogħol se jsir b'ko-finanzjament minn fondi Ewropej, permezz ta' skema maħruġa apposta għall-għaqdijiet volontarji mill-Fondazzjoni GAL Xlokk.

Wara li jitlestew dawn ix-xogħlijiet kollha ppjanati għandu jkollna swali denji ta' Palazz fejn fihom inżommu t-tifkiriet sa mit-twaqqif tal-Banda tagħna, kif ukoll ikollna

ambjent isbaħ għall-attivitajiet kulturali u mużikali li jsiru minn żmien għall-ieħor fil-bini tas-Socjetà tagħna.

Il-Kumitat tas-Socjetà jirringrazzja lill-voluntiera kollha li għenu f'dan ix-xogħol bil-hidma u l-kontribuzzjonijiet tagħhom. Barra minn hekk jirringrazzja wkoll lill-Kunsill Malti għall-Arti u l-Kunsill Malti għas-Settur tal-Volontarjat li permezz ta' skemi li joħorgu minn żmien għal żmien, jgħinu lil għaqdiet volontarji bħal tagħna sabiex jinvestu fi proġetti kapitali u ta' restawr.

Baseggio

paints

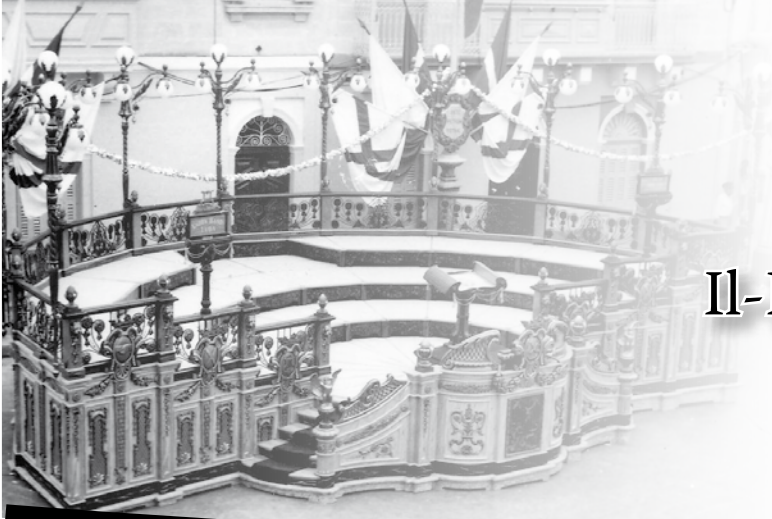
LE VERNICI DI VENEZIA

Imported By: **'Tahabel Ltd.'**

E-mail: daniel_ferriggi@hotmail.com

Mob: 7953 6969

Il-Banda *L'Unione* f'Ħadd il-Palm

Neil Zammit

Il-Filarmonika *L'Unione* organizzat kuncert ta' marċi funebri nhar Ħadd il-Palm filgħodu li ħabat fl-14 ta' April. Il-Banda kienet magħmula minn numru kbir ta' bandisti tal-post kif ukoll għadd ta' allievi li bħalissa qed jitgħallmu l-mużika fi ħdan is-Socjeta' tagħna. Il-Banda, immexxija mill-għalliem Victor Borg, esegwiet dan il-programm ta' marċi fil-preżenza tal-Kappillan, is-Sindku, il-kunsilliera u mistednin oħra:

Il-Ġimgħa Mqaddsa 2007
Post Tenebros Lux
Funeral March
Addio Per Sempre
A Mio Amico
Marcia Funebre Numero 5
Requie
Marcia Funebre Numero 8

Prof. Charles Zammit
John David Zammit
Ludwig van Beethoven
Giappesi
Rossi
Antonio Miruzzi
Pétrarque
Antonio Miruzzi

Wara li ntemm il-programm, dawk kollha preżenti assistew għall-ftuħ tal-wirja ta' arti sagra mtella' mis-Sezzjoni Żgħażaġh Ajklieri fl-okkażjoni tal-Ġimgħa Mqaddsa.

LORENZA BAZAAR

Fejn issibu kull kwalità

ta' Haberdashery, żraben tal-kbar u ż-żgħar, hwejjeg għall-familja kollha, kif ukoll hwejjeg ta' taht, bhal qliezet u flokkijiet, nightdresses u oħrajn.

Sehem il-Filarmonika *L'Unione* fil-Purçissjoni Solenni tal-Ġimgħa l-Kbira

Neil Zammit

Ġhal darb'ohra, il-Banda tas-Socjetà Filarmonika *L'Unione* tat is-sehem shiħ tagħha fil-purçissjoni solenni tal-Ġimgħa l-Kbira organizzata ġewwa l-Parrocċa ta' Ħal Luqa nhar il-Ġimgħa 19 ta' April 2019.

Waqt il-ħruġ tal-purçissjoni, il-banda esegwiet programm ta' mużika adattata taħt id-direzzjoni tas-Surmast John D. Zammit. Aktar tard, il-Banda *L'Unione* sellmet lil Kristu Msallab bid-daqq tal-innu immortali '*La Croce*' u wara komplet iddoqq marċi funebri tul il-purçissjoni kollha quddiem il-Vara l-Kbira.

Intant, dan li ġej huwa l-programm mużikali li ġie esegwit mill-Filarmonika *L'Unione* fuq iz-zuntier tal-knisja:

Parade of the Charioteers

John 19:41

Adagio in Sol Minore

Cordis Salutatio – Lil Ommi Michelina

Invocazione per Venerdì Santo

In Memoriam – Innocenzo Camilleri

Amor Sempiternus – In memory of Michael D'Amato

La Croce

Miklos Rozsa

Andrew Lloyd Webber

Tommaso Albinoni

John D. Zammit

Charles E. Zammit

Norbert Camilleri

Neil Zammit

Orlando Crescimanno

Din is-sena rajna wkoll lill-Banda *L'Unione* terġa' timmarċja bil-pass waqt li akkumpanjat il-purçissjoni. Dan kompla jżid mas-serjetà u d-dinjità li biha timpenja ruħha l-banda tagħna kull fejn issemma' leħinha, speċjalment f'servizzi prestigġjużi bħalma hu dan, li ħafna jkunu qed jistennew bil-ħerqa.

SANTA MARIJA SERVICE STATION

MAIN STREET MELLIEHA

Panel Beater

**Car Repairs & Servicing
Battery & Tyre Servicing**

Wheel Balancing

Car Wash Service

also available

Tel: 2157 3918

South Street, Valletta VLT 1105

Tel: 2123 6001

Recording ta' Marçi Funebri

Kompożizzjoni ta' Neil Zammit

Joe Bezzina

Is-Socjetà Filarmonika L-Unjoni kburiġa li fost il-mużiċisti tagħha dejjem kellha elementi li jagħmluha unur. Dan kollu ħafna drabi mingħajr daqq ta' trombi u ftaħir żejjed. Imma r-riżultati qegħdin hemm biex jarahom kulhadd. Għaldaqstant din is-Socjetà bir-ragun tifraħ meta mużiċisti minn tagħha jilħqu tragwardi importanti fil-karriera mużikali tagħhom.

Hekk kienet il-ġurnata tat-13 ta' Ottubru li għadda, fejn fis-sala tat-Teatru Metanoia sar *recording* ta' Marçi Funebri kollha kemm huma kompożizzjoni tal-mużiċist, kompożitur u arkivista tas-Socjetà Neil Zammit. Kienet inizzjattiva personali tas-Sur Zammit li jsir dan ir-*recording* biex b'hekk jaqta' xewqa li kienet ilha tberren f'moħħu għal numru ta' xhur. Ġew irrekordjati total ta' disa' marçi funebri li hu kkompona fl-aħħar snin u li ndaqqu kull sena mill-banda tas-Socjetà Filarmonika L-Unjoni fi żmien il-festi tal-Ġimgha Mqaddsa.

Neil Zammit beda jistudja l-*pianoforte* u t-teorija mużikali taht is-supervizjoni ta' Prof. Charles Zammit fl-età ta' sitt snin u fl-1995 ingħaqad mal-Banda tal-Filarmonika L-Unjoni bħala kurunettista wara li tħarreg taht John David Zammit, Surmast Direttur prezenti, u Mario Galea. Aktar tard tgħallem ukoll taht Mario Micallef fi hdan il-Filarmonika Nazionale *La Valette*. Ha sehem f'diversi kuncerti sinfoniċi f'teatri ewlenin fosthom fit-Teatru Manoel filwaqt li mal-Filarmonika L-Unjoni daqq ukoll bħala solista fil-*Concerto for Two Trumpets* ta' Vivaldi lura fl-2008.

Matul is-snin huwa kompli l-istudji tiegħu fl-armonija, l-kuntrapunt, il-fuga u l-istorja mużikali taht is-supervizjoni ta' John David Zammit u Norbert Camilleri. Akkwista diversi diplomi fil-*pianoforte* u t-teorija mużikali mil-*London College of Music* fi hdan *Thames Valley University* ta' Londra. Fl-2012 beda t-taħriġ tiegħu fl-istudji orkestrali u l-kompożizzjoni taht is-supervizjoni ta' Ray Sciberras u f'it xhur wara akkwista d-diplomi *L.Mus. LCM* fit-teorija mużikali u *ALCM* fil-kompożizzjoni. Zammit

SIX BAR

Żuru dan il-Bar
għal
xorb ġenwin
b'appetizers
f'atmosfera familjari
u ferrihija

**Jiftaħ kuljum mill-3.45am
'il quddiem**

Triq Mons. Pietru Pawl Saydon, Żurrieq

Cheveux Classique
by Otilia

New Street, Luqa
Tel: 2182 0487

Monday: open by appointment
Tue to Fri 9.00am - 6.00pm
Saturday 8.00am - 5.00pm

We specialize in: Up Styles (especially for weddings), Hair Extensions, Hair Cuts, Blowdries, Colours, Highlights, Hair Treatments, Scalp Treatments, Scalp Stone, Massage, Brazilian Anti-Frizz Treatment, Straightening and more... We also specialize in Make-up and Nails.

huwa kompożitur ta' numru sabiħ ta' marċi brijużi u funebri, xogħlijiet profani u sagri għall-orkestra, *musica da camera*, banda sinfonika u vuċijiet. Fost l-aħħar xogħlijiet li kkompona nsibu is-silta *Mandatum Novum Do Vobis* fejn Zammit żewweġ tant tajjeb il-ħoss tal-orgni ma' dak tal-banda sinfonika. Din ġiet esegwita għall-ewwel darba nhar is-Sibt l-1 ta' April 2017 fil-kunċert *Tristis Est Anima Mea* li ttella' mill-Filarmonika L-Unjoni fil-knisja ta' Ħal Luqa. L-istess silta reġgħet ġiet esegwita sena wara mill-Banda tal-Korp tal-Pulizija f'kunċert li ttella' fil-Katidral tal-Imdina.

Għalkemm dan ir-*recording* kien kollu kemm hu inizzjattiva personali ta' Neil Zammit, inkluż l-ispejjeż relatati, is-Socjetà Filarmonika L-Unjoni offriet kull għajjnuna possibbli fosthom l-użu tas-sala

għall-provi tal-banda u apparat ieħor biex setgħet titwettaq din l-inizzjattiva. Is-Socjetà kburija wkoll li l-maġġoranza tal-mużiċisti li taw sehemhom f'dan ir-*recording* huma mużiċisti tas-Socjetà stess li bl-iktar mod ammirevoli taw dan is-servizz volontarjament. Magħhom ingħaqdu ħbieb mużiċisti oħra li huma regolari mal-Filarmonika L-Unjoni. Il-Banda kienet taħt id-direzzjoni tal-kompożitur innifsu. Ir-*recording* kien fdat għal darb'oħra f'idejn is-Sur Alan Schembri li daħal għal din il-biċċa xogħol b'serjetà kbira biex hekk jipprovi l-aqwa prodott finali possibbli. Il-banda kienet kontinwament taħt is-supervizzjoni għaqlija tas-Surmast John David Zammit li assigura li l-ħoss tas-sezzjonijiet kollha tal-banda jkun wieħed bilanċjat filwaqt li mill-esperjenza tiegħu kien il-ħin kollu lest b'pariri siewja biex il-prodott finali jkun wieħed eċċellenti.

Is-Socjetà Filarmonika L-Unjoni, bir-raġun, kburija li wieħed minn uliedha laħaq dan it-tragward fil-karriera muzikali tiegħu. Is-Socjetà tibqa' kommissa li timbotta 'l quddiem inizzjattivi ta' din ix-xorta mill-mużiċisti fi ħdanha. Tibqa' kommissa wkoll li toffri l-aqwa ambjent biex kull min jixtieq jissieħeb ma' waħda mill-aqwa baned fil-gzejjer Maltin, jersaq u jieħu l-edukazzjoni muzikali tiegħu fi ħdan din is-Socjetà.

J.B. CONCRETE MIX

**SUPPLIER OF CONCRETE & SOFT STONE
SMALL TRUCK SERVICE SINGLE AXLE
HIGH UP SERVICE • CRANE HIRE**

PLANT

Misraħ Sinjura in Siggiewi Road, Qrendi

Tel: 2164 0778

Mob: 9947 3741

RESIDENCE

'JulieJo', Ramija Street, Siggiewi

Tel: 2146 4622

ROY'S
UNISEX SALON

MOB: 99596769
Triq Leonardu Abela c/w
Triq il-Kurunell Mas
Tarxien

Steam pod: the new straightening and smoothing service,
for a sleek, shiny-looking finish.

Keratin Treatment from € 70

Full Maybelline makeup range in stock

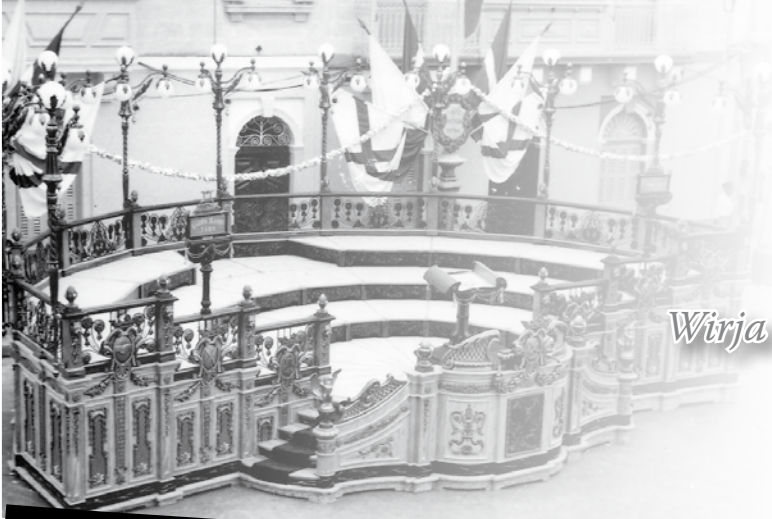
Opening Hours:

Tuesday & Wednesday by appointment

Thursday 4pm till 7pm

Friday 4pm till 8pm

Saturday 9:30 am till 5:30pm

Iter Passionis

Wirja t'Arti Sagra għal żmien il-Ġimgħa Mqaddsa

Malcolm Muscat

Is-Sezzjoni Żgħażaġh Ajklieri fi hdan is-Socjeta Filarmonika L-Unjoni ta' Hal Luqa organizzat wirja t'arti Sagra għal żmien il-Ġimgħa Mqaddsa bl-isem *Iter Passionis* li nfethet il-Ħadd 14 t'April, nhar Ħadd il-Palm, u giet imbierka mill-Wisq.Rev Kanonku Kappillan Dun Michael Zammit. L-istess wirja li baqgħet miftuħa sa jum il-Ġimgħa l-Kbira bla tlaqliq nistgħu nqas li kienet ta' suċċess ieħor fejn l-attendenza tad-dilettant kienet waħda tajba ħafna.

Din il-wirja kienet imqassma f'żewġ partijiet; l-ewwel parti tikkonsisti f'sett ta' vari artistici maħduma mill-maġhruf Karlu Darmanin, u li huma propjeta tas-Socjeta Filarmonika L'Unione. Fit-tieni parti tal-wirja kien hemm esebiti numru ta' xogħlijiet artistici, fosthom pitturi u statwi ta' artisti magħrufa fix-xena lokali fosthom Paolo Camilleri Cauchi, Carlo Darmanin, Girolamo Dingli, Renzo Gauci, John Massa, Joe Cutajar Zahra u xogħlijiet ta' Lecce.

Qabel ma nagħlaq dan l-artiklu nixtieq niringrazzja lil dawk kollha li minn sena għal sena jesebixxu xi opra ta' arti fil-wirjiet li jiġu mtellgħa. B'mod speċjali nixtieq niringrazzja wkoll lil Neil Zammit, Gareth Galdes, Andrew Zammit u Eric Camilleri tal-ghajnuna kontinwa tagħhom fi żmien il-Ġimgħa Mqaddsa.

HORACE ENTERPRISES

TROPHIES, SPORTS GOODS AND EQUIPMENT

84, Triq Il-Gudja, Ghaxaq GXQ 2175

☎ 21696302 / 99420346

✉ horaceltd@gmail.com

🏠 www.horace-ent.com

WE PRINT ON T-SHIRTS

SMART BUILDING SOLUTIONS

As a leading building material manufacturer,
we understand your needs and deliver - Everytime.

When using our PPB Predalle and Prestressed Beam you will...

SAVE COSTS

SAVE TIME

ENVIRONMENTALLY
FRIENDLY

DESIGN & QUALITY
CONTROL

ELBROS
built for life

Get more information about our quality building materials today

Call: 2298 1200 or Email: info@elbros.com.mt www.elbros.com.mt

Żjara minn Delegazzjoni tal-Parlament Sqalli

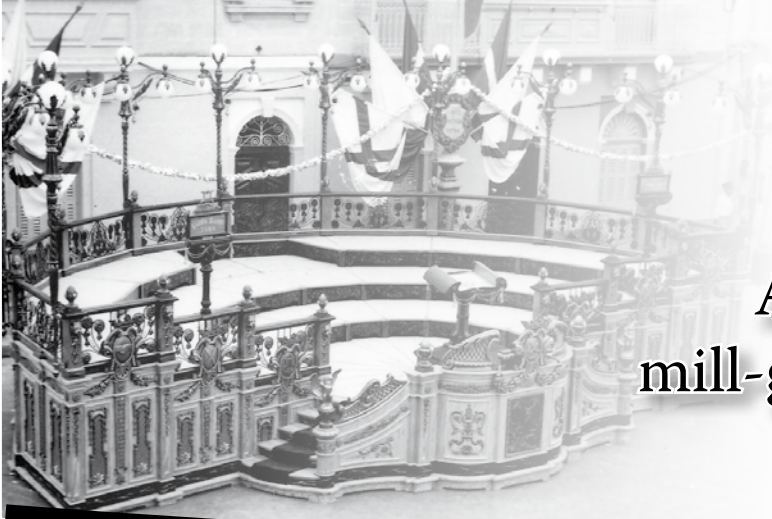
Joseph Piscopo

Nhar il-21 ta' Settembru 2018, fis-sede tas-Socjetà kellna żjara mhux tas-soltu. Dan minħabba li fuq invit tal-E.T. Marie-Louise Coleiro Preca, kellna żjara ta' delegazzjoni mill-*Assemblea Regionale Siciliana*, li hu l-Parlament Reġjonali ta' Sqallija, liema delegazzjoni kienet Malta għaċ-ċelebrazzjoni ta' Jum l-Indipendenza.

Din id-delegazzjoni kienet magħmula fost l-oħrajn minn Prof. Cristina Tornali u Prof. Ignazio Vecchio. Huma kienu wkoll akkumpanjati mis-Sinjorina Rosette Fenech, bħala rappreżentanta tal-Uffiċċju tal-President ta' Malta. Id-delegazzjoni ntlaqgħet mill-President tas-Socjetà tagħna, is-Sur Joseph Piscopo, li spjega l-irwol tal-għaqdiet mużikali f'kull belt u raħal u l-importanza li għad għandhom fil-ħajja tal-Maltin. Min-naħa tagħhom huma spjegaw fuq is-similaritajiet tat-tradizzjoni bandistika fi Sqallija u f'Malta. Ta' min jgħid li din iż-żjara serviet ukoll bħala parti mill-preparazzjonijiet għaž-żjara li l-Banda għamlet tliet xhur wara gewwa Palermo.

Il-Maestro Antonino Oddo mill-ġdid f'Hal Luqa

Neil Zammit

Għat-tieni sena konsekuttiva, il-Filarmonika *L'Unione* ta' Hal Luqa kellha x-xorti tilqa' fi hdanha lis-Surmast magħruf Sqalli Antonino Oddo nhar il-Ħadd 14 ta' April. Dan wara illi fuq inizzjattiva tal-Filarmonika Nazionale *La Valette* tal-Belt, dan is-Surmast ġie mistieden sabiex jagħti kuncert ta' marċi funebri ġewwa t-Teatru tal-Istitut Kattoliku.

Tajjeb insemmu illi s-Socjetà tagħna ħadet sehem ukoll flimkien ma' baned oħra permezz ta' bandisti minn tagħha li ngħaqdu flimkien mal-Filarmonika Nazionale *La Valette* għal dan il-programm ġewwa l-Istitut Kattoliku tal-Furjana. Kienet okkażjoni sabiha wkoll tara lil din il-*mass band* immexxija mill-eks surmast tal-Banda *La Valette*, Mro Joseph Sammut, li minkejja l-veneranda età li għandu, tela' fuq il-palk biex jidderiegi l-banda waqt l-eżekuzzjoni ta' marċ funebri li huwa stess kiteb għal din l-okkażjoni.

L-ghada mbagħad, Mro Oddo wettaq żjara ta' kortesija ġewwa Hal Luqa fejn żar lis-Socjetà *L'Unione*. Huwa seta' jammira l-banda tagħna waqt il-programm ta' marċi funebri mtella' fl-okkażjoni ta' Ħadd il-Palm bis-sehem tal-istudenti zghazagh. Qabel telaq minhabba l-hafna impenji li kellu, il-President tas-Socjetà tagħna pprezentalu tiffkura u saru diskorsi tal-okkażjoni.

Nieħdu din l-okkażjoni sabiex nringrazzjaw lil Mro Oddo kif ukoll lis-Sur Jonathan Grima, President tal-Fil. Nazionale *La Valette*, ta' din l-opportunità sabiha. Jalla jkollna aktar okkażjonijiet fejn niltaqgħu ma' esponenti barranin fil-qasam muzikali, waqt li nitgħallmu aktar sabiex ngħollu l-livell tal-baned tagħna l-Maltin.

BARTOLI

9, Empire Stadium Street, Gzira
Tel: (+356) 2345 8000

For all your professional kitchen requirements...

Home of premium quality catering
& hotel equipment brands.

EXCLUSIVE DISTRIBUTORS FOR

LA **CIMBALI**

ZANUSSI
PROFESSIONAL

 Electrolux
Professional Laundry Systems

 Scotsman

Movies in Concert

*Spettaklu ta' Muzika u Viżwal
mid-Dinja ta' Ċinema*

Is-Sibt 23 ta' Marzu, 2019

Joe Bezzina

Wara s-suċċess miksub fil-21 t'April tas-sena l-oħra fil-kunċert *Movies at the Palace* li nżamm fil-Palazz ta' San Anton, konna kważi qtajna qalbna li nistgħu intellgħu kunċert ta' dak il-livell. Mhux għax is-sodisfazzjon ma kienx hemm, xejn minn dan, iżda l-ammont ta' xogħol li hu involut biex jittella' avveniment ta' dak il-livell huwa kbir ferm. Iktar u iktar meta wieħed iqis li x-xogħol kollu biex seta' jittella' kunċert bħal dak sar kollu kemm hu minn ftit voluntiera li għandhom għal qalbhom il-Banda tas-Socjetà Filarmonika L-Unjoni u jixtiquha tasal fejn ftit baned oħra jistgħu johlmu li jaslu. Bil-kunċert tal-2018 kienu diġà ntlahqu qċaċet li għall-isfera bandistika lokali huma għoljin ħafna. Insemmu biss il-fatt li konna fost l-ewwel, jekk mhux l-ewwel banda Maltija li qatt talbet ħlas għall-kunċert. Dakinhar, fil-bitha tal-Palazz ta' San Anton kellna udjenza ta' madwar 700 persuna.

Iżda l-kummenti li kellna wara *Movies at the Palace* ftit li xejn hallew dubju li, minkejja l-eżawriment u l-għejja wara l-kunċert li kien għaddu kif għadda, fl-2019 kellna nerġgħu intellgħu kunċert tal-istess livell jekk mhux aħjar. Il-kummenti tal-udjenza li kellna mlewna bil-kuraġġ. Kważi kważi l-Kumitat tas-Socjetà ħass li jkun qed jonqos jekk lil din l-udjenza li urietna daqstant fiduċja fl-2018 iħalliha bil-għatx minn spettaklu ieħor ta' din ix-xorta. Kien għalhekk li

SOCIETÀ FILARMONIKA L-UNJONI
presents

MOVIES IN CONCERT

A CELEBRATION OF FILM MUSIC

L-UNJONI PHILHARMONIC BAND
WITH THE PARTICIPATION OF
THE AMADEUS CHAMBER CHOIR
AND THE MALTA NATIONAL CHILDREN'S CHOIR

JOHN DAVID ZAMMIT
CONDUCTOR

23.03.2019
MEDITERRANEAN CONFERENCE CENTRE
19:30HRS

with music from
STAR WARS • SUPERMAN • PIRATES OF THE CARIBBEAN
THE AVENGERS • THE MISSION • ROCKY • LEGENDS OF THE FALL AND MORE

TICKETS AT €16/€12/€15, CAN BE PURCHASED FROM SHOWSHAPPENING.COM
THIS EVENT WILL SUPPORT THE MALTA COMMUNITY CHEST FUND FOUNDATION

This concert forms part of a project that has been funded through the Voluntary Organisations Project Scheme managed by the Malta Council for the Voluntary Sector on behalf of Parliamentary Secretary for Youth, Sports and Voluntary Organisations within the Ministry for Education and Employment

Malta Council for the VOLUNTARY SECTOR

VOPs

waqt li konna għadna qed nifirfu bis-suċċess tal-kunċert li kien għadu kemm għadda, is-Socjetà bdiet taħseb sabiex ittella' kunċert ieħor is-sena ta' wara. Avvenimenti ta' din ix-xorta jirrikjedu hafna preparamenti u allura ma stajniex inhallu wisq żmien jgħaddi jekk ridna nerġgħu nirrepetu suċċess ieħor. Wara qbil mas-Surmast tal-Banda John David Zammit, li hu l-mutur ewlieni wara s-suċċessi muzikali tal-Banda L-Unjoni ġie deċiż li għall-2019 nerġgħu nżommu mal-istess tema li kellna fl-2018, jiġifieri kunċert ieħor ta' muzika mid-dinja ċinematografika, din id-darba bit-tema *MOVIES IN CONCERT*.

Mill-ewwel beda x-xogħol fuq il-kunċert tal-2019. Forsi ftit jobsru kemm avveniment bħal dan jinvolvi xogħol. *MOVIES IN CONCERT* kellu jinżamm is-Sibt 23 ta' Marzu 2019. Deċiżjoni mill-iktar kruċjali kienet il-lok fejn se jittella' l-kunċert. Konna konxji li wara l-udjenza ta' 700 persuna li attirajna fl-2018 il-probabbiltà kienet li l-udjenza kienet se tikber. Ġie deċiż li fl-2019 il-kunċert isir fis-Sala Repubblika ta' Dar il-Mediterran għall-Konferenzi. Deċiżjoni ambizzjuża fejn issa ridna nattiraw udjenza ta' madwar 1,400 persuna sabiex jimtela' dan it-teatru. Dan ukoll kien ifisser piż finanzjarju ikbar. Is-Socjetà hasbet biex terġa' tapplika għall-fondi biex hekk tibbenefika u tkun tista' ssostrni finanzjarjament proġett ta' din ix-xorta. Mill-ewwel saru wkoll laqgħat bejn dawk konċernati biex, flimkien mas-Surmast Direttur tiġi magħżula l-muzika li se tindaqq fl-2019. Beda wkoll mill-ewwel il-kuntatt mal-mużiċisti u hekk kif ġie deċiż ir-repertorju, saru wkoll il-kuntatti meħtieġa mal-korijiet u mas-solisti li kienu parti integrali mill-kunċert.

Mill-ewwel is-Surmast John David Zammit beda jaħdem fuq il-magġoranza tal-arranġamenti muzikali. Ta' min jagħmel enfasi u jirringrazzja lis-Surmast tagħna li b'abbiltà liema bħalha jirnexxielu joħloq arranġament leali lejn l-oriġinal. Forsi ftit huma dawk li japprezzaw kemm dan ix-xogħol jinvolvi

kapacità, hin u paċenzja. Forsi wkoll ftit huma dawk li jobsru li x-xogħol fl-arranġamenti muzikali għall-kunċert tal-2019 beda sa minn Mejju 2018. Flimkien mas-Surmast saru wkoll arranġamenti b'abbiltà kbira mill-Assistent Surmast Norbert Camilleri u l-mużiċista u kompożitur fi hdan il-Banda tagħna Neil Zammit. Dan kollu wassal biex ikollna repertorju ta' sittax-il silta muzikali ta' diversi kompożituri li kollha għamlu isem fil-qasam tal-muzika tal-films.

Ir-repertorju magħżul kien dan:

The Avengers

The Ludlows

The Girl from Ipanema

Hymn to the Fallen

Star Wars

Crimson Tide

Alan Silvestri

James Horner

Antonio Carlos Jobim

John Williams

John Williams

Hans Zimmer

You'll be in My Heart
When You Believe
Midnight Express
Superman
On Earth As It Is In Heaven
Burning Heart
Braveheart
One Day
The Greatest Show
The Ecstasy of Gold

Phil Collins
Stephen Schwartz
Giorgio Moroder
John Williams
Ennio Morricone
Jim Peterik/Frankie Sullivan
James Horner
Hans Zimmer
B.Pasek, J.Paul & R.Lewis
Ennio Morricone

Kif wiehed jista' jinnota ntgħazlu siltiet li mhux biss huma tal-widna u popolari iżda wkoll li ntużaw f'films li għamlu suċċess u li nkitbu minn kompożituri magħrufa sew f'dan il-qasam. Wiehed jinnota wkoll il-varjetà fl-istili tal-mużika magħżula biex hekk ġie assigurat li nolqtu l-akbar firxa ta' nies possibbli. Għal dan il-għan ittiedet in konsiderazzjoni wkoll is-sekwenza ta' kif se tiġi esegwita l-mużika biex hekk l-udjenza tibqa', mill-bidu sal-aħħar, attenta u interessata f'dak li qed isir fuq il-palk.

Tajjeb insemmu wkoll li għat-tieni sena konsekuttiva il-Banda L-Unjoni kienet se tkun komplimentata b'diversi strumenti tal-korda, primarjament sezzjoni ta' għaxar vjolini, tliet vjolinċelli u tliet kuntrabaxxi. Dan huwa kunċett innovattiv fil-qasam bandistiku lokali li iżda ntlaja' tajjeb hafna mill-udjenza prezenti għal *Movies at the Palace*. Mal-istrumenti li soltu naraw fil-baned Maltin ingħaqdu wkoll arpa, fagotti, *lead guitar* u *bass guitar* u sezzjoni estensiva ta' strumenti tal-perkussjoni. Dawn kollha kienu neċessarji biex johorġu l-effetti meħtieġa mir-repurtorju li ġie esegwit. Mal-mużiċisti din id-darba kien hemm il-ħtieġa li ninkludu żewġ korijiet. Wara proċess ta' għażla ġie magħżul l-*Amadeus Chamber Choir* tas-Surmast Brian Cefai. Inghaqad ukoll mal-Banda L-Unjoni il-*Malta National Children's Choir* taħt it-treġija ta' Tiziana Calleja. Ġew avvċinatti wkoll il-kantanti popolari Tiziana Calleja, Eleanor Cassar u Chris Grech biex ikantaw diversi siltiet waqt dan l-ispettaklu. Dawn aċċettaw mill-ewwel li jissiehu f'dan il-proġett.

Il-provi għal *MOVIES IN CONCERT* bdew fl-ewwel ġimgħa ta' Jannar. Ta' min jgħid li l-Banda L-Unjoni kienet għadha kemm ġejja minn suċċess iehor fiż-żjara storika f'Palermo u allura ma stajniex nibdew il-provi qabel tgħaddi din iż-żjara. Kien għalhekk li kif għaddew il-festi tal-Milied u l-Ewwel tas-Sena il-mużiċisti tal-post flimkien mas-Surmast meddew għonqhom għall-impenn biex jippreparaw bl-aħjar mod possibbli.

Ma' dawn ingħaqdu wkoll mużiċisti oħra, uħud mill-aħjar li hawn Malta, li b'impenn sħiħ u b'lealtà lejn is-Socjetà tagħna attendew għall-provi biex hekk seta' jintlaħaq il-livell mixtieq. Waqt li kien għaddej dan kollu u ferm qabel, is-Sur Joseph Piscopo, President tas-Socjetà, flimkien mal-Kumitat, kien kontinwament għaddej b'ħafna xogħol ieħor relatat ma' logistika

u kuntatti ma' diversi individwi li konna se nieħdu servizz mingħandhom. Importanti li f'dan l-istadju nirrimarka li wara dawn is-suċċessi tal-Banda L-Unjoni il-mutur ewlieni huwa l-President tas-Socjetà Joseph Piscopo. Ma nkunx qed nesagera jekk ngħid li kien hu l-persuna li flimkien ma' ftit oħra kellu l-viżjoni, lura fl-2015 hekk kif daħal għall-impenn ta' President tas-Socjetà, li jgħib isem u r-reputazzjoni tal-Banda L-Unjoni fuq nett fil-lista tal-aqwa baned f'Malta. U ma nkunx qed nesagera lanqas jekk ngħid li, kieku ma kienx hu s-suċċessi li kellha l-Banda L-Unjoni tul dawn l-aħħar snin ma konniex nesperjenzawhom. Dan filwaqt li qatt ma abbanduna xogħol ieħor fis-Socjetà.

M'għandniex xi ngħidu li kulhadd kien qed jistenna d-data tat-23 ta' Marzu. Kien sar xogħol kbir biex naslu għal suċċess ieħor. Mhux faċli tikkoordina spettaklu li involuti fih kien hemm mill-inqas mitejn persuna, biex ma nsemmux il-persuni li ħadmu minn wara l-kwinti! Mhux l-iskop tal-artiklu li jiddeskrivi kull silta mużikali. Izda bla tlaqliq ngħidu

li kienet serata meraviljuża. Il-mużika magħżula giet interpretata b'mod eċċezzjonali mill-mużiċisti, korijiet u solisti. Is-Surmast Zammit kellu kontroll assolut tal-Banda kif ukoll tal-korijiet u d-direzzjoni kienet waħda impekkabbli. Okkażjonijiet bħal dawn jikkonfermaw lil John David Zammit mhux biss bħala arrangatur u kompożitur mill-aqwa iżda wkoll bħala wieħed mill-aqwa diretturi mużikali li għandna f'Malta. Dan jixhduh ukoll id-diversi mużiċisti li jdoqqu taħt id-direzzjoni tiegħu. L-udjenza ta' madwar 1,400 persuna li ppakkjat it-teatru ta' Dar il-Mediterran għall-konferenzi kellha kliem ta' tifhir għall-Banda L-Unjoni kif ukoll lejn dawk kollha li flimkien magħha pprovdew dan l-ispettaklu uniku. Ix-xogħol li kien sar minn kważi sena qabel kien ħalla l-frott mixtieq u l-Banda L-Unjoni reġgħet għal darb'oħra ħarġet bl-unuri u naqqxet isimha bħala waħda mill-aqwa Baned li hawn f'Malta. Dan ma ngħiduhx aħna iżda huwa konfermat mill-udjenzi li din il-Banda tigbed lejha. Is-suċċess tal-Banda L-Unjoni huwa wkoll konferma li l-Baned Maltin jistgħu jkunu attrazzjoni mużikali u joffru

Palermo 2018

MOVIES IN CONCERT

A CELEBRATION OF FILM MUSIC

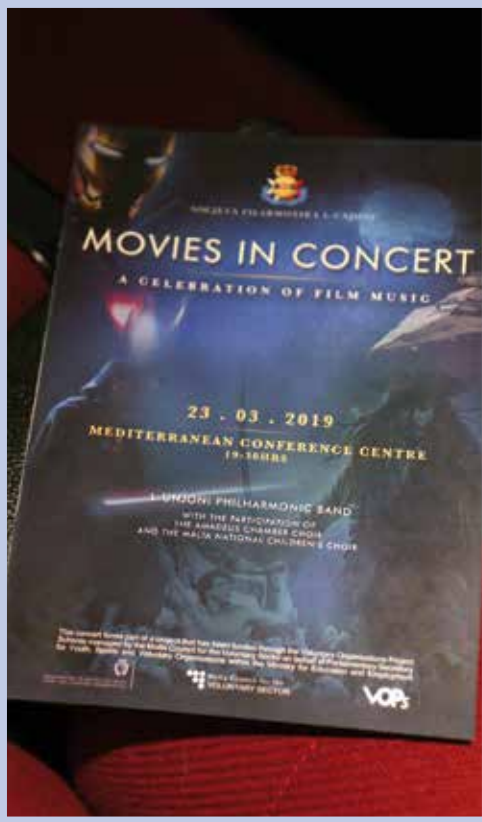

prodott mill-aqwa jekk jieħdu l-missjoni tagħhom bis-serjetà u ma jiddevjawx minn dak li twaqqfu għalih.

Ma nistax intemm dan l-artiklu jekk ma niringrazzjax lil diversi persuni li kienu kruċjali sabiex *MOVIES IN CONCERT* kien suċċess. Insemmu l-Kumitat Ċentrali tal-Filarmonika L-Unjoni b'mod partikulari il-President Joseph Piscopo, is-Surmast tal-Banda L-Unjoni John David Zammit li xogħlu kien imprezzabbli, l-Assistent Surmast Norbert Camilleri, lill-mużiċisti kollha, speċjalment dawk tal-post li b'impenn kbir attendew għall-provi u ħadmu qatigh biex ikollna s-suċċess mixtieq. Ringrazzment speċjali jmur lill-Viċi President tas-Soċjetà Lawrence Cassar li jagħmel ħafna xogħol li ma jidhirx u jagħti sostenn finanzjarju kontinwu lis-Soċjetà meta tiġi għal dawn l-avvenimenti.

Dan il-kunċert kien ukoll possibbli bl-għajjnuna mogħtija mill-Kunsill Malti għas-Settur tal-Volontarjat u l-iskema VOPS, Karl Camilleri li ha ħsieb l-*artwork* professjonali kollu li kellna, George Azzopardi li għen fl-*event management*, l-Arkivista Neil Zammit

li pprepara l-mużika kollha meħtieġa, Andrew Zammit, André Magri u *Nexos Lighting* għad-dwal, Norbert Friggieri ta' *Evolution Media* li pprepara l-vizwali sbieħ li kellna, Jonathan Farrugia ta' *Flash Productions* li kien inkarigat mill-*filming*, Sergio Costa, li ha ħsieb is-*sound*, l-Inġinier Johan Psaila u l-fotografi Max Cassar u Emanuel Cauchi. Finalment niringrazzja wkoll lil dawk kollha li għenu b'diversi modi speċjalment lil Josef Sacco, Reno Spiteri, André Farrugia, Raoul Briffa, Eman Cachia, Omar Xerri, Damian Psaila, *Zneiber Confectionery* u lil *Construct Furniture* li dejjem għenu lis-Soċjetà f'dawn it-tip ta' proġetti li nidhlu għalihom.

Issa nħarsu 'l quddiem għal aktar proġetti ta' dan il-livell sabiex inkomplu ngħollu isem is-Soċjetà L-Unjoni u l-isem il-baned Maltin.

L'Unione u l-1880 ... marbuta fl-istorja bla mittiefsa

Fuq l-ghatba tal-140 Anniversarju

Neil Zammit

Kemm dati u stejjer instemgħu jidwu f'dawn l-aħħar snin biex ixejnu dan l-annu sinifikanti u wisq għażiż għalina! Izda żgur li jibqa' l-fatt illi l-1880 tibqa' dik is-sena l-aktar importanti u li matulha ħarget l-ewwel forma ta' banda mużikali fl-inħawi ta' Wied il-Knejjes u li bir-ragun titqies bħala omm il-baned Hħalluqin. Għammduha bl-isem *L'Unione* u aktar tard ħadet it-titlu ta' *Vincitrice*; isem li jagħti għieh lil min ħadem u stinka kemm felaħ sabiex igib 'il quddiem lil din l-għaqda mużikali li kellha tkun punt ta' riferiment għal bosta għaqdiet oħra li twaqqfu warajha.

U dan kien biss il-bidu. Għaliex din il-banda kellha tinbena fuq sisien sodi bi prinċipji serji u dixxiplinati li wasslu lil din il-banda tikseb popolarità kbira tul is-snin. Dan kollu grazzi lill-bravu Surmast Vincenzo Camilleri li flimkien ma' uliedu Gavino, Enrico, Ferdinando u Emanuele żerghu tant tajjeb l-arti mużikali fost it-tfal u ż-żgħażaġh Hħalluqin li ħafna minnhom kienu

kwazi illitterati. Barra t-tagħlim mużikali, is-Socjetà *L'Unione* tat ukoll kontribut fil-qasam soċjo-kulturali ta' pajjiżna, għax kellha fit-tmun bosta personagġi ta' stoffa li mexxewha fit-triq tas-suċċess. Insemmu biss lill-ewlenin Presidenti Vincenzo Cremona u Nicola Sammut, li ħallew impatt tant qawwi fuq din is-Socjetà tant li isimhom baqa' intrinsikament marbut mal-ewwel snin dehbiena tas-Socjetà *L'Unione*.

Propju b'dan l-isfond ta' storja mill-aktar glorjuża, ninsabu hawn fuq l-ghatba tal-mija u erbghin anniversarju mit-twaqqif ta' din il-Banda ewlenija tagħna. Banda li kull fejn marret issemma' lehinha, qalgħet l-applawsu u t-tifhir tal-poplu, tant li kienu ħafna dawk li kitbu fil-gazzetti lokali tal-epoka. Irridu niftakru illi f'dik il-ħabta, il-mezzi ta' komunikazzjoni kienu kemxejn limitati. Għaldaqstant, li wieħed jasal biex jikteb fil-gazzetta biex ifaħħar il-Banda ta' Hal Luqa kienet xi ħaġa aktar minn speċjali. M'għandniex xi ngħidu, it-tifhir li kienet taqla' l-Banda kien ukoll mertu tas-Surmast tagħna. Kull min hu midħla

tas-surmastrijiet tal-baned lokali jaf illi l-Filarmonika *L'Unione* dejjem kellha l-aqwa surmastrijiet li mexxewha, u dan huwa sinjal ċar illi l-Banda tagħna kienet minn dejjem meqjusa bħala waħda mill-ewlenin ta' pajjiżna.

Jekk naghmlu eżami tal-kuxjenza u nistaqsu lilna nfusna, kemm aħna denji nfakkru dan l-anniversarju? Bizżejjed insemmi li aħna

fid-dmir illi nindukraw lil din is-Socjetà li għaddewlna ta' qabilna u nghadduha lil ta' warajna possibilmnt aħjar minn kif sibniha aħna. Nerga' nistaqsi, qegħdin naghmluh dan? Ir-risposta definittiva mhux se nagħtiha jien, imma nħalli għall-gudizzju tagħkom.

Li hu żgur hu illi sa' minn ekuniti meta kien għad baqa' uħud mill-esponenti anzjani tal-kazin mimlija bil-ghomor, dejjem kont nismagħhom jitkellmu fuq il-Banda b'imħabba u zelu liema bhalu. Aktar ma beda jgħaddi z-żmien, din l-imħabba ġenwina rajtha ssarraf f'ħidma minn numru ta' persuni li verament ħabbew lil din is-Socjetà, b'mod speċjali lill-Banda. Ngħidu aħna, il-Banda dejjem ingħatat il-priorità li tixirqilha, tant li baqgħet għal numru ta' snin waħda mill-ftit baned lokali li tellgħet kuncert sinfoniku annwali. Barra minn hekk, il-Banda baqgħet ħajja tul is-sena kollha, u dan huwa l-ingredjent ewlieni sabiex ikollok banda soda u ta' fibra kif dejjem kienet meqjusa *L'Unione*.

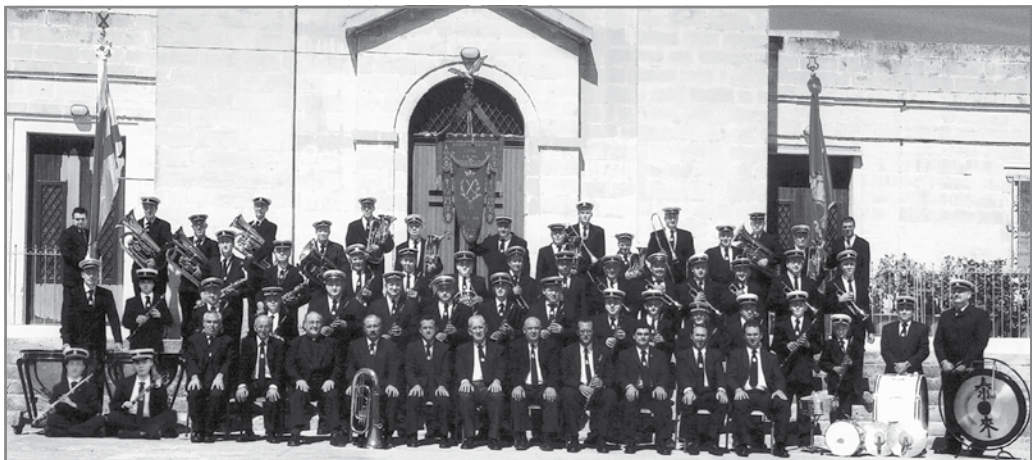
Aktar ma nersqu lejn zmienna, aktar nikkonfermaw kemm il-Banda *L'Unione* baqgħet tgħolli l-livell muzikali tagħha. Mhux talli zammet mal-iskop li għalih giet imwaqqfa fl-1880, talli kompliet tifrex fuq dan l-iskop u marret lil hinn minnu billi fethet orizzonti godda għall-baned Maltin. Dan qed ngħidu b'responsabbiltà kbira għax

is-suċċess miksub jitkellem għalina. Filli konna mdorrijin naraw lill-Banda *L'Unione* ddoqq ġewwa t-teatri tal-Istitut Kattoliku u l-Metanoia, mingħajr ma nnaqqas l-ebda mertu lejn isimhom, u filli rajna lil din il-Banda ttella' tliet kuncerti annwali kbar li x-xena bandistika Maltija f'it li xejn rat bħalhom qabel. Qiegħed ngħid hekk għax il-livell għoli miksub f'dawn l-avvenimenti huwa wieħed ċar u indiskutibbli. U dan mhux biex niftaħru, iżda biex napprezzaw l-isforzi kollha li s-Socjetà *L'Unione* tagħmel matul is-sena sabiex tkun hi xempju tal-baned Maltin. U dan jimlina b'unur u sodisfazzjon liema bħalu. Avvenimenti bħal dawn jgħollu isem il-Banda tagħna sabiex b'hekk ma tkunx banda komuni tat-triq, iżda tkun banda sinfonika li tagħmel ġieħ lil dawk kollha li qabilna ħabbewha u ndukrawha bla mittiefes.

Bil-ħidma kollettiva ta' diversi persuni, illum qed ingawdu Banda ħajja bi storja ta' suċċess u mimlija unuri kemm lokali kif ukoll barra minn xtutna. Għax irridu ngħidu li l-Banda tagħna serviet ukoll bħala ambaxxatrici ta' Malta għal darba darbtejn. Minkejja kollox, din il-Banda tagħna xorta tibqa' dik l-istess Banda illi b'umiltà u responsabbiltà tagħmel ħilitha kollha sabiex tixpruna lill-baned l-oħra ta' madwarha ħalli jagħrfu l-ġid mużikali li wieħed jista' jikseb minn esperjenzi diversi. *L'Unione* dejjem żammet saqajha mal-art, u dan wassal sabiex tikseb is-suċċess u r-rispett li tgawdi illum. Qatt ma nsejna minn fejn tlaqna. Qatt ma ħarisna lura, anzi dejjem b'ħarsitna 'l fuq mgħollija sabiex nimiru f'orizzonti ġodda. Dan kollu grazzi għal dawk kollha li jagħtu ħinhom, saħħithom u flushom sabiex il-ħolm li jkollha l-Banda tagħna jkun jista' jissarrarf fi storja ta' suċċess.

Propju dawn huma l-ħsibijiet tiegħi, meta ninsabu fuq l-għatba ta' dan l-anniversarju importanti għalina. Mija u erbghin sena għal Socjetà bħal tagħna mhumiex f'it. Dejjem inżommu f'moħħna li kollox idur mal-kelma

volontarjat. U jekk ma jkunx dan il-volontarjat, is-Socjetà tagħna, bħal hafna oħrajn, tispicċa fix-xejn u tmut mewta naturali bla ma tħalli xejn warajha. Izda dan mhux il-każ, għax is-Socjetà *L'Unione* dejjem kellha fi ħdanha nies ta' stoffa li verament iħobbu l-arti muzikali u lil pajjiżna. Għax wara kollox, *L'Unione* hija wirt nazzjonali ta' missirijietna. *L'Unione* mhix ta' Ħal Luqa biss, imma hija patrimonju ħaj Malti! U jkun tassew għajb għalina jekk ma nindukrawhiex u mmexxuha fit-triq tas-suċċess.

Nawgura li dawn il-ħsibijiet ikomplu jixprunawna sabiex inżommu l-ewwel u qabel kollox l-isem tas-Socjetà Filarmonika *L'Unione* fil-quċċata, rebbieħ u bla mittiefes, u ma nħallu lil ħadd u lil xejn ikażbar dan l-isem tant għażiż għalina. Għax dan l-isem ifisser hafna għalina! Huwa simbolu ta' għaqda u saħħa ġenwina, bil-hafna tifsiriet tagħhom f'oqsma diversi.

Evviva l-Filarmonika *L'Unione* A.D. 1880

Twieldet sabiex tibqa' għal dejjem!

Marindex Trophies
offers a wide selection of trophies, medals, shields, plaques, glass tokens, wooden tokens, plates, frames & mugs which suit all types of events and sport. All items are found at an affordable price and high quality materials.

Managed By Gold Lady

Opening Hours: 08:30 - 12:00 / 16:00 - 19:00
E-Mail: goldlady@onvol.net, marindex@onvol.net
Tel: 21673928, 27673928
Address: 1, Sir Paul Boffa Avenue, Zejtun

The Gallery

113, Sir Ugo Mifsud Street, Luqa
Tel: 21803636

Our stylist is recognized by the good salon guide uk salon as 4 star salon, Its owned by young energetic team of hair dressers and barbers Whether it's edgy and modern or sleek and elegant, we strive to create the perfect look for each individual client. We're also determined to provide each and every client with the highest degree of customer service in a friendly and professional setting. We are dedicated to performing our craft exceptionally well.

Our services

blowdry	10euros
curl at the end	starting from 15euros
mens hair cut	10euros
beard shave	5euros
women hair cut	15euros
color roots	16euros
full color	starting from 30euros
half head lights	starting from 40euros
full head lights	starting from 50euros
upstyles	starting from 25euros

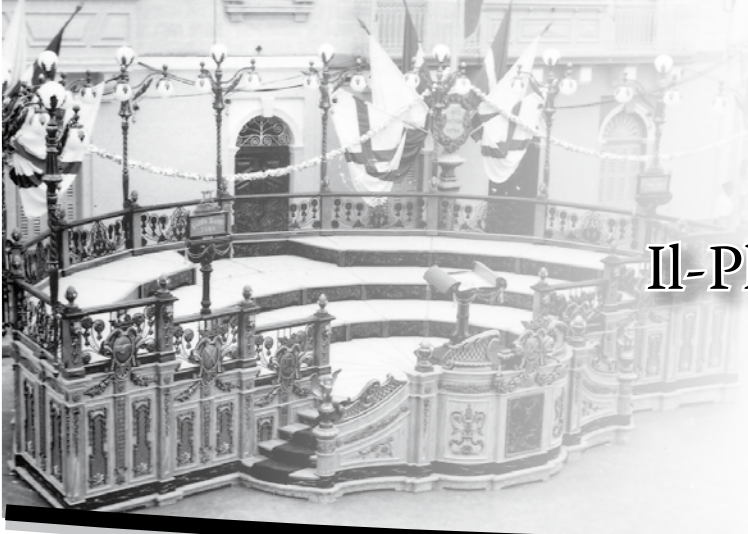
Present this voucher on your first appointment with us and be entitled for a free blowdry or hair treatment.

Opening hours
from Monday to Saturday
from 9am to 6pm

We do also Sunday barbering
from 9am till 2pm

Il-Plancier Artistiku

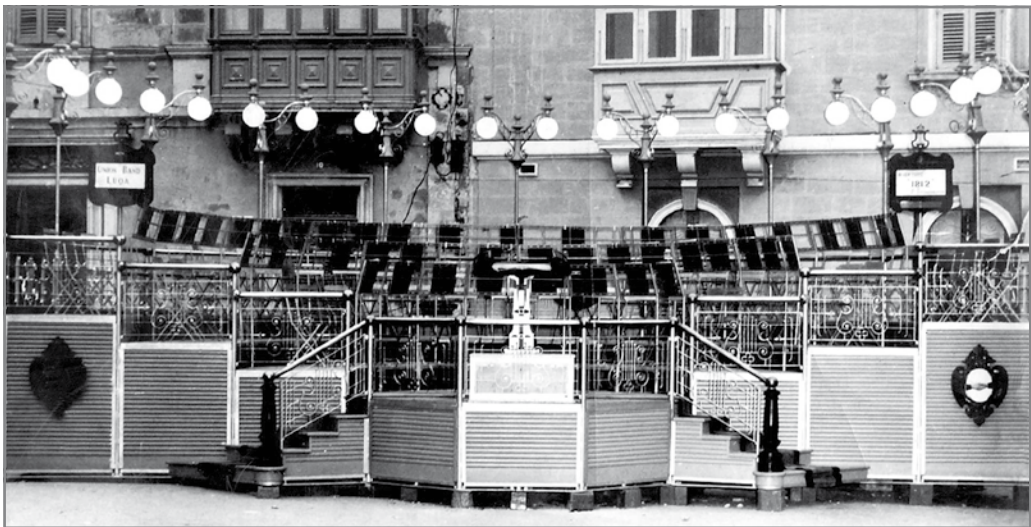
Ġublew tad-Deheb

1969-2019

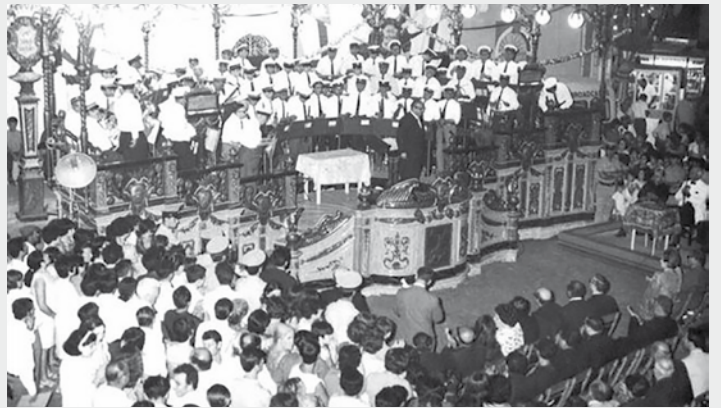
Neil Zammit

Meta wiehed iqalleb fl-istorja tas-Socjetà Filarmonika *L'Unione* minnufih jintebaħ illi tul dawn is-snin kollha ta' ħidma kontinwa, dawk li mexxewha ħadmu u stinkaw kemm felħu sabiex ikabbru dejjem aktar il-festa titulari ta' Sant'Andrija, waqt li jgħollu 'l fuq l-isem gloriuż tas-Socjetà. Tant hu hekk, illi sa mill-bidu nett tat-twaqqif tagħha l-Banda *L'Unione* dejjem kienet imfittxija sabiex tesegwixxi għadd ta' kuncerti memorabbli f'okkażjonijiet nazzjonali diversi. Ma' dawn ma naqsux ukoll numru kbir ta' programmi annwali li l-Banda *L'Unione* esegwiet b'tant ħila u eżattezza fil-pjazza ewlenija ta' Ħal Luqa fl-okkażjoni tal-festa titulari u tant festi oħra.

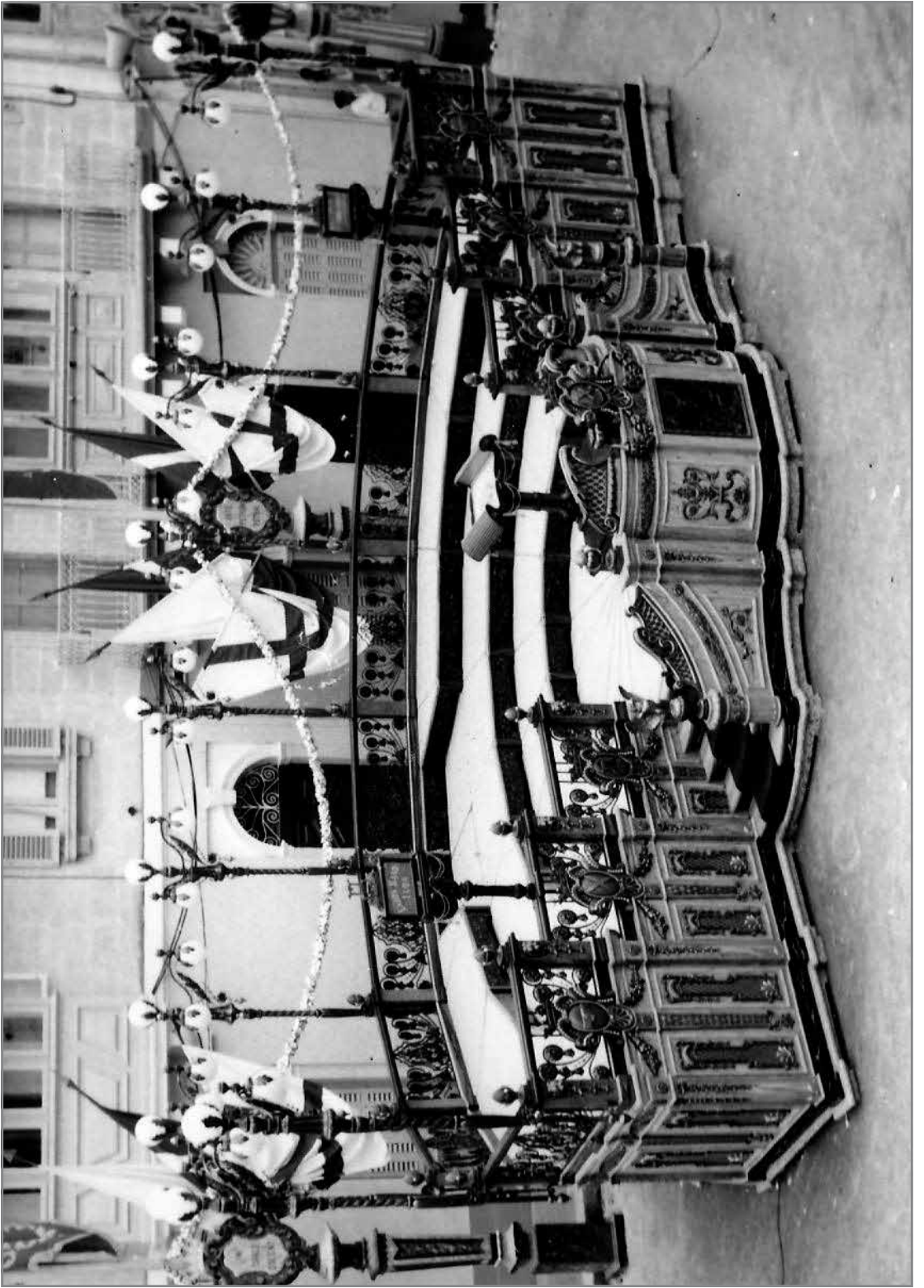
Matul din is-sena, is-Socjetà Filarmonika *L'Unione* qed tfakkar il-ħamsin anniversarju mill-inawgurazzjoni uffiċjali tar-renovazzjoni tal-plancier artistiku tagħha li jintrama ta' kull sena fil-jiem tal-festa. Permezz ta' dan l-artiklu se nagħtu ħarsa lejn il-ġrajja li sawret dan il-kapulavur ta' arti, u li minkejja li għaddew tant snin minn fuqu, għadu sa lllum jiġbed lejħ bosta ammiraturi u dilettanti li jżuruna ta' kull sena fil-jiem tal-festa. Izda qabel dan kollu, se mmorru aktar lura fiż-żmien sabiex napprezzaw aktar dan l-avveniment storiku ta' ħamsin sena ilu.

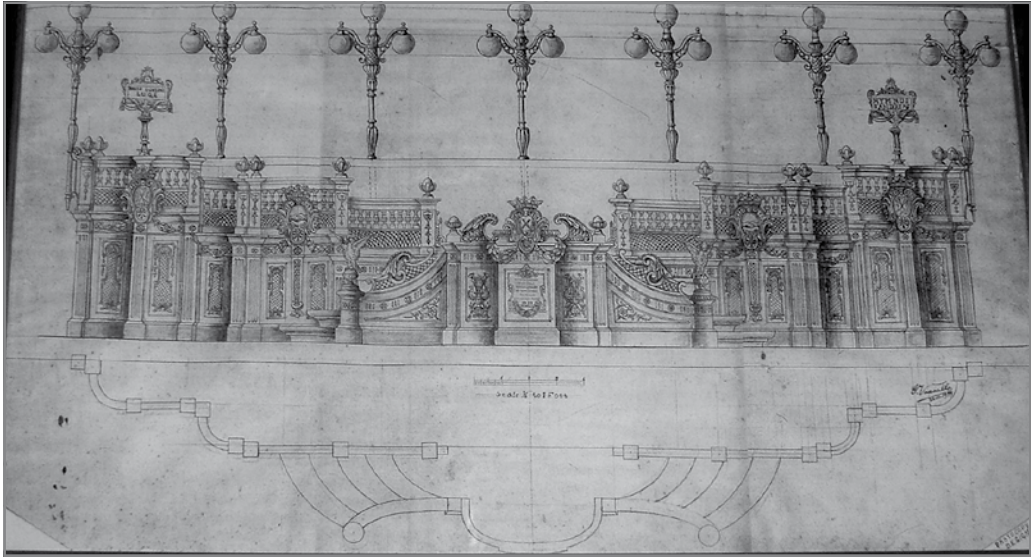

Il-Plancier tal-1953

Id-Disinn originali tal-plancier il-ġdid – Mastru Carmelo Vassallo (1959)

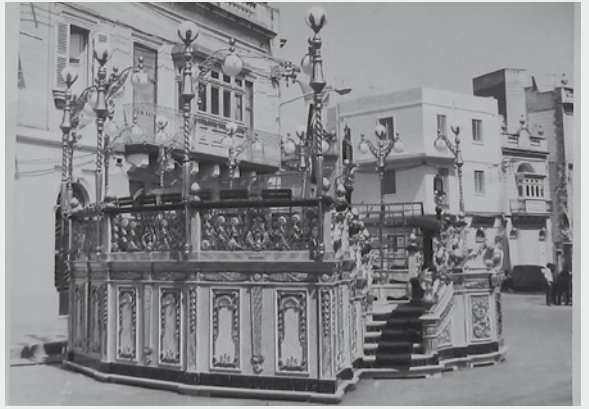
Il-plancier tal-1953

Minn dokumentazzjoni bikrija tas-Socjetà nsibu illi sa mill-aħħar snin tas-seklu 19, is-Socjetà *L'Unione* kienet tarma palk, magħmul minn qafas tal-ħadid baxx miksi bit-twavel tal-injam, sabiex fuqu tesegwixxi l-programmi mużikali tagħha. Dan kien jintrama fi *Piazza Chiesa* peress li f'kull festa li kienet issir ġewwa Hal Luqa, il-Banda *L'Unione* kienet tagħmel il-programmi mużikali tagħha f'din l-imsemmija pjazza. Sa nofs is-seklu 20, is-Socjetà *L'Unione* kienet diġà għamlet użu minn żewġ palkijiet tal-banda. Izda mbagħad inħasset il-ħtieġa li jsir plancier ġdid sabiex jaqdi aktar il-ħtigijiet tal-banda li dejjem baqgħet tikber u tissahħaħ.

Ftit snin wara li ntemmet it-tieni gwerra dinjija, ir-raħal ta' Hal Luqa beda jieħu xejra oħra minn kif kien qabel. Fl-1945, il-Kumitat tad-direzzjoni ingaġġa lis-Surmast Joseph Abela Scolaro *F.L.C.M.* sabiex jieħu t-tmexxija tal-banda u fi ftit tax-xhur, il-Banda *L'Unione* reġgħet issahhet wara l-herba kbira li ħalliet warajha l-gwerra. Żdiedu n-numru ta' kunċerti li l-Banda *L'Unione* bdiet tesegwixxi taħt id-direzzjoni ta' Mro Abela Scolaro, u għaldaqstant il-kumitat tas-Socjetà *L'Unione* ħaseb sabiex isir plancier ġdid. Dan kellu jibda jintrama fi Pjazza Sant'Andrija faċċata tal-knisja parrokkjali, wara li s-Socjetà tagħna akkwistat din il-pjazza, filwaqt li l-pjazza l-oħra ta' maġenb il-knisja giet mogħtija lis-socjetà l-oħra.

Il-plancier il-ġdid inħadem mill-membri tal-kazin fuq dak ta' Birkirkara, wara li dan l-istess plancier kien ġie misluf mill-kumitat tal-festa ta' Birkirkara sabiex jintrama fil-pjazza ewlenija ta' Hal Luqa. Ix-xogħol tal-ħadid sar kollu minn Trofimo Baldacchino filwaqt li membri oħra fosthom Ġuzeppi Camilleri (*tal-Unu*) u Tusè Mallia (*Santi*) ħadu ħsieb il-kumpliment tax-xogħol. Kien tul il-presidenza tal-Inġinier Joseph M. Azzopardi meta, nhar il-Ħadd 6 ta' Settembru 1953 fil-festa tal-Madonna taċ-Ċintura ġie inawgurat dan il-plancier ġdid quddiem folla kbira illi attendiet bi ħgarha għal dan l-avveniment. Lejlet iċ-ċerimonja giet mistiedna il-Banda Duke of Connaught ta' Birkirkara sabiex tesegwixxi marċ tal-okkażjoni. L-għada, jum l-inawgurazzjoni, il-Banda *L'Unione* esegwiet kunċert kbir taħt it-tmexxija ta' Mro Joseph Abela Scolaro. Il-plancier ġie

inawguratur mill-Prim Ministru l-Onor. Dott. Giorgio Borg Olivier, waqt li gie mbierek mill-E.T. Mons Isqof Emmanuel Galea. Wara li ntemmet din iċ-ċerimonja u l-banda daqqet l-innijiet tal-għeluq kulhadd assista għal spettaklu sħiħ ta' loġhob tan-nar maħdum mid-dilettanti tal-każin.

Planċier ġdid

Minkejja li iċ-ċerimonja tal-inawgurazzjoni tal-planċier kienet għadha friska, ma laħqux għaddeu tant snin meta bdiet tinbet l-idea li jsir planċier ieħor aktar lussuż kif verament kien jixraq lill-Banda *L'Unione*. Tajjeb insemmu illi tliet snin biss wara li żżanzan dan il-planċier (1956), ġewwa ż-Żurrieq inħadem planċier sabiħ għall-festa titolari ta' Santa Katarina. Id-disinn tiegħu sar minn Mastru Carmelo Vassallo tar-Rabat, li dak iż-żmien kien meqjus bħala wieħed mill-aqwa disinjaturi li kellna f'pajjiżna. Kien għalhekk illi fl-1959, numru ta' membri fi hdan is-Socjetà *L'Unione* esprimew ix-xewqa illi jsir planċier ġdid, isbaħ minn dak li kien għadu kemm gie mżanzan sitt snin qabel.

Minnufih, Ġanni Psaila (*il-Baglu*), Ninu Camilleri (*tas-Salv*) u Frank Ciappara (*ta' Ċomba*) rħewla lejn ir-Rabat sabiex ikellmu lid-disinjatur Vassallo halli dan iħejji disinn għal planċier ieħor. Mastru Carmelo Vassallo, li kien joqghod f'Nru 14, Strada San Publio r-Rabat (Malta) laqa' t-talba li saritlu u fi ftit tal-gimghat huwa ppreżenta disinn elaborat ferm għal din l-opra l-ġdida.

Inbeda l-ġbir minn fost il-membri, iżda minħabba iċ-ċirkustanzi ta' dak iż-żmien, ma kienux qed jingabru flus biżżejjed. Il-planċier il-ġdid kien jirrekjedi somma kbira ta' flus minħabba l-iskultura fl-injam li kien fiħ, u għalhekk kienet kważi impossibbli li dan isir realtà. Iżda dawn il-fatturi kollha ma qatgħux qalb il-membri, u sena wara l-oħra kompli l-ġbir sabiex seta' jinbeda x-xogħol. Il-president ta' dak iż-żmien, Dottor Giorgio Borg M.D. kien tal-fehma illi qabel ma jingabru l-flus kollha meħtieġa, il-planċier il-ġdid ma setax jibda jinħadem. Il-kumitat qabel ma' din id-deċiżjoni u għalhekk kellhom jgħaddu aktar minn tmien snin sabiex ix-xogħol fuq din l-opra l-ġdida jibda jirranka sewwa.

Fil-fatt, fl-1967 il-Kumitat tas-Socjetà ta' l-kunsens tiegħu sabiex jinbeda x-xogħol fuq dan il-proġett il-ġdid. Hafa kienu tal-fehma illi l-planċier jibqa' bl-istess għamla bħal ta' qablu sabiex ikun jista' jintuża l-istess qafas tal-ħadid li kien inħadem fl-1953.¹

Fil-fatt, fl-1967 il-Kumitat tas-Socjetà ta' l-kunsens tiegħu sabiex jinbeda x-xogħol fuq dan il-proġett il-ġdid. Hafa kienu tal-fehma illi l-planċier jibqa' bl-istess għamla bħal ta' qablu sabiex ikun jista' jintuża l-istess qafas tal-ħadid li kien inħadem fl-1953.¹

Mastru Carmelo Vassallo

Carmelo Psaila

¹ Minn dan il-planċier baqa' biss il-qafas tal-ħadid kif ukoll żewġ biċċiet skultura li kienu jintramaw fil-faċċata tiegħu. Il-panewijiet kollha kienu nbiegħu lill-każin *La Stella* tal-Gudja, fejn għadu jintrama sa illum fil-festi ta' Santa Marija u dik tar-Rużarju.

Inqalghu wkoll xi intoppi dwar kif kien se jinhadem ix-xoghol, speċjalment f'dak li jirrigwardja l-faċċata u l-gallerija ta' dan l-istess plancier. Fil-fatt, Ġużeppi Camilleri (*tal-Unu*) kien issuggerixxa illi d-disinn originali jiġi rranġat halli jkun aktar Prattiku biex il-plancier jinhadem fir-realtà. Għaldaqstant, id-disinn originali ta' Mastru Carmelo Vassallo ġie modifikat minn Carmelo Psaila (*is-So*). Karmnu hażż id-disinn il-ġdid *to scale* mal-ħajt ta' waħda mis-swali tal-każin sabiex il-membri setgħu jarawh, u fil-fatt dan kien intgħogob mill-ewwel. Wara li għaddiet il-festa ta' dik is-sena, numru ta' membri middew għonqhom għax-xogħol sabiex dan il-plancier il-ġdid jitlesta fl-iqsar żmien possibbli. Inxtara l-injam kollu meħtieġ (kawba bajda) waqt li l-qafas tal-plancier l-antik intrama kollu f'biċċa art fi Triq id-Dokkiena sabiex b'hekk setgħu jittiehdu l-qisien qabel ma jinbeda x-xogħol.

Prof. Vincent Apap

Kienu bosta dawk in-nies illi kienu involuti sewwa f'dan il-proġett ambizzjuż. Fost dawn ta' min insemmu lill-magħruf artist il-Prof. Vincent Apap, li hejja xi disinni għall-iskultura fil-bronż kif ukoll kien immudella l-panew tal-faċċata li turi l-Martirju ta' Sant'Andrija, Carmelo Psaila (*s-So*) u Carmelo Camilleri ħadu ħsieb ix-xogħol ta' karpenterija, Twanny Ellul ħadem fuq l-iskultura fl-injam, Pawlu Camilleri (*tas-Salv*),

Il-Banda L'Unione takkumpanja lill-E.T. Mons Emmanuele Gerada sa Pjazza Sant'Andrija

Ġanni Psaila (*l-Baglu*), Salvu u Ċensinu Camilleri ħadu ħsieb ix-xogħol ta' fonderija, waqt li Ġużeppi Camilleri (*tal-Unu*) ħadem fuq ix-xogħol tal-ħadid.

Mhux l-ewwel darba illi kienu jiltaqgħu fil-garaxx ta' *Daniel* flimkien ma' Carmelo Camilleri sabiex iqattgħu l-gwarniċar kollu tal-panewijiet u jaħdmu fuq it-torn. Mill-lat ta' skultura, dan ix-xogħol kien isir ġewwa l-garaxx tal-iskultur Ellul stess, waqt li x-xogħol ta' fonderija kien jinħadem fil-ħanut ta' Ġużeppi Camilleri. Il-kumplament tax-xogħol kien isir fil-maġġoranza tiegħu ġol-każin tas-Socjetà stess. Filgħaxijiet kienu jiltaqgħu sabiex jiddiskutu u jaħdmu fuq dak kollu li kellu jsir sabiex dan il-plancier ma jkun jonqsu xejn u fl-istess waqt jitlesta malajr. Saħansitra, sabiex ix-xogħol jitlesta fil-ħin, Carmelo Psaila (*s-So*) kien iddeċieda illi fl-aħħar ġimġhat huwa jaħdem fuqu ġranet sħaħ. Għaldaqstant, il-Kumitat qabel sabiex jagħtih kumpens żgħir għall-flus li kien qed jitlef mill-impjieg regolari tiegħu.

Għadd ta' membri oħra taw is-sehem tagħhom f'dan il-proġett fosthom Joseph Camilleri (*il-paddy*), Charles Camilleri (*il-paddy*), Frank Ciappara (*ta' Ċomba*), Joseph Camilleri (*tas-Salv*), Joseph Schembri (*ta' Daniel*), Joseph Saliba (*ta' Daniel*), Ninu Camilleri (*tas-Salv*), Emanuel Magri (*iz-Zirizett*), Trofimo Baldacchino, Ġueppi Zarb (*Peppu*), Anthony Schembri (*tax-Xelin*), Anthony Theuma (*it-tazzez*), Joseph Penza, Lino Zahra, John Bonnici u oħrajn.

Ix-xogħol beda miexi b'ritmu mgħaġġel u dam sejjer għal ftit inqas minn sentejn sħaħ. Fil-fatt, il-faċċata ħadet kważi sena sħiħa sabiex tlestiet filwaqt li l-kumplament tax-xogħol dam sejjer għal madwar għaxar xhur. Partijiet mill-plancier intramaw diversi drabi sabiex isiru l-provi u l-alterazzjonijiet meħtieġa. Fil-fatt, kien ta' spiss jintrama ġol-każin tas-socjetà stess, kif ukoll drabi oħra f'remissa fi Triq San Ġakbu, f'oħra fi Triq id-Dokkiena u fi Triq Dun Pawl (għand *ta' Ċomba*). L-aħħar prova qabel ma żżanzan kienet ġewwa l-*Empire Cinema* ta' Triq San Ġorġ (għand *tal-Ħawsla*). Wara li tlesta x-xogħol kollu fl-injam, il-pittur George Atkins gie nkarigat sabiex jiżbogħ il-plancier, waqt li l-iskultura jagħtiha laqta kulur il-bronż.

L-istennija fost il-poplu ta' Ħal Luqa kienet kbira, tant li ġriet il-kelma ma' Malta kollha li l-każin *tal-ajkla* kien se jkollhom plancier mill-isbaħ, kapulavur tal-arti u uniku f'pajjizna. Dan il-kliem wasal ukoll minn fomm il-Professor Vincent Apap, li faħħar mhux ftit ix-xogħol li sar fuq dan il-plancier.

Il-Kumitat tad-direzzjoni għażel il-jum tal-Ġimġha 4 ta' Lulju 1969 sabiex dakinhar jiġi inawgurat uffiċjalment dan il-plancier il-ġdid tal-banda. Interessanti l-fatt iżda, li sabiex din iċ-ċerimonja setgħet issir nhar l-aħħar tridu, kellu jintlaħaq ftehim mas-

Il-Gvernatur Sir Maurice Dorman waqt l-inawgurazzjoni tal-plancier

soċjetà l-oħra peress li din ma qablitx għall-ewwel. Dan wara li f'it tas-snin qabel kien gie ffirmat il-*Gentlemen's Agreement* fejn fost l-oħrajn kien jgħid illi wara kull attività għda li kellha ssir fil-gimgha tal-festa ried ikun hemm il-kunsens tal-partijiet kollha involuti. Tajjeb ngħidu li l-festi esterni f'għieħ Sant'Andrija f'dawk iż-żminijiet kienu jsiru biss lejlet u nhar il-festa. Ix-xewqa tal-kumitat kienet illi l-festa tal-planċier issir f'gurnata separata, u kien għalhekk illi l-għażla waqgħet fuq l-aħħar jum tat-tridu. Wara xi diskussjonijiet bejn iż-żewg partijiet, sar qbil sabiex il-festa tal-planċier issir il-Gimgha kif mixtieq, waqt li s-soċjetà l-oħra hatfet l-okkażjoni u talbet li tibdel ir-rotta tal-marċ tagħha ta' lejlet il-festa sabiex tgħaddi wkoll minn Pjazza Sant'Andrija. Is-Soċjetà *L'Unione*, immexxi b'serjetà liema bħalha mill-President Borg qablet minnufih fuq dan l-imsemmi ftiehim għall-għid tal-festa ingenerali.

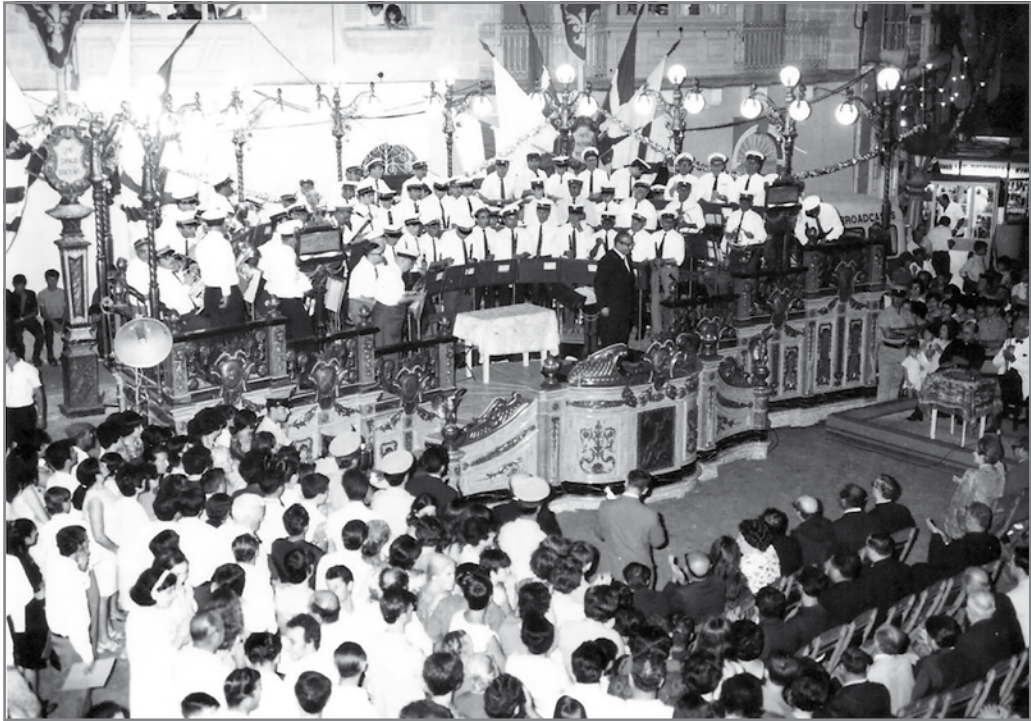
Intant, għal din l-okkażjoni storika ġew mistiedna diversi personalitajiet distinti, flimkien mal-Kappillan Dun Innocenz Borg u l-membri tal-kleru. Mal-wasla tal-E. T. Mons Isqof Emmanuele Gerada, il-Banda *L'Unione* akkumpanjatu minn Triq il-Ġdida sa Pjazza Sant'Andrija. F'it tal-ħin wara wasal ukoll il-Gvernatur Ġenerali Sir Maurice Dorman. Il-President Dottor Giorgio

L-E.T. Mons Emmanuele Gerada waqt it-tberik tal-planċier il-ġdid

Borg M.D. għamel id-diskors tiegħu tal-okkażjoni, fejn fost l-oħrajn irringrazzja lil dawk kollha li ħadmu sabiex din l-opra artistika setgħet tirnexxi tassew. Mons Isqof Gerada bierek il-planċier il-ġdid waqt li wara, il-President Borg stieden lill-Gvernatur Sir Maurice Dorman sabiex jinawgurah uffċjalment. Ma setax jonqos ukoll li l-Banda *L'Unione* tesegwixxi programm impekkabbli fuq il-planċier artistiku taħt id-direzzjoni tas-Surmast Joseph Abela Scolaro *F.L.C.M.* Iċ-ċerimonja ntemmet permezz ta' spetaklu ta' loġħob tan-nar maħdum mill-membri tal-każin. Kemm il-Gvernatur kif ukoll l-Isqof Gerada ġew mistiedna sabiex jagħmlu żjara ġewwa s-sede tas-Soċjetà f'dan il-jum hekk speċjali. Mons Isqof irregala lis-Soċjetà l-karlotta tiegħu sabiex din tibqa' tifkira tal-okkażjoni fil-waqt li tiegħed ritratt ta' tifkira.

Kienet tassew gurnata memorabbli, wara tant ħidma kontinwa u bla waqfien sabiex titlesta din l-opra artistika. Tant irnexxiet din l-okkażjoni illi l-eks President tas-soċjetà l-oħra s-Sur Alex Serge, f'ittra mibgħuta lis-segretarju tas-Soċjetà Filarmonika *L'Unione* nhar l-10 ta' Lulju, 1969 jifrah personalment lil Dottor Giorgio Borg M.D. u lill-kumitat kollu tas-Soċjetà *L'Unione* għal din l-okkażjoni impekkabbli. Fost l-oħrajn jikteb hekk – *Intom kellkom il-ħila bil-ħidma tal-kumitat tagħkom li turu lil kulhadd, kemm Maltin kif ukoll strangieri li f'Hal Luqa tafu tagħmlu festi kbar ...*

Il-Banda L'Unione u s-Surmast Joseph Abela Scolaro jirċievu applawsu kbar fi tmiem il-kunċert

Intant, sena wara nħasset il-ħtieġa li l-plańċier jerga' jinżebagħ u jigi rħamat u indurat mill-ġdid. Dan, wara li xi membri kienu tal-fehma li kien ikun isbaħ li kieku l-iskultura kollha tal-plańċier tiġi indurata bid-deheb minflok tithalla kulur il-bronż. Għal dan ix-xogħol ġie nkarigat għal darb'ohra Carmelo Psaila, li rħama u indura l-plańċier kif nafuh illum. Aktar tard, fl-1990 reġa' nħass il-bżonn illi l-plańċier jerga' jinżebagħ mill-ġdid. Għalhekk, wara l-festa ta' dik is-sena nbeda x-xogħol ta' restawr mill-istess Carmelo Psaila li ħa ħsieb għal darb'ohra ix-xogħol ta' irħamar waqt li John Camilleri ġie fdat bl-induratura tal-iskultura u l-panewijiet kollha. Membri ohra kienu ta' għajjuna f'dan

*Dottor Giorgio Borg M.D.,
President tal-Filarmonika
L'Unione*

ix-xogħol fosthom Ġanni Psaila, Pawlu Camilleri, Joe u Andrew Aquilina, Raymond Penza u ohrajn. Dan ix-xogħol tlesta kollu sal-festa tal-1991, u f'Lulju ta' dik is-sena reġa' intrama għall-festa titulari ta' Sant'Andrija, jgħaxxaq bi ġmielu l-pjazza ewlenija ta' Ħal Luqa. Din is-sena wkoll, fl-okkażjoni ta' dan l-anniversarju, ġie illustrat mill-ġdid il-puġġaman tal-plańċier kollu bil-lostru tat-tajjara minn Andrew Aquilina u Ġanni Formosa.

Fil-konkluzjoni ta' dan ir-rakkont ħsiebna sabieħ nippubblikaw għall-ewwel darba l-indirizz li kien għamel Dottor Giorgio Borg M.D., President tas-Socjetà Filarmonika L'Unione fl-okkażjoni tal-inawgurazzjoni tal-plańċier il-ġdid erbgħin sena ilu. Min-naħa tagħna, inroddu ħajr lil dawk kollha li ħadmu għal din l-opra tant maestuża, li għad trid tibqa' titgawda għal tant u tant snin.

**Indirizz mill-President tas-Socjeta Filamonika L'Unione
Dottor Giorgio Borg M.D. fiċ-ċerimonja tal-Inawgurazzjoni
tal-Plancier Artistiku
Il-Ġimgħa 4 ta' Lulju, 1969**

Your Excellency, Eċċellenza Reverendissima, Sinjuri,
Merħba

B'ferħ kbir illum jien niċċelebra magħkom din iċ-ċerimonja tant mistennija tal-inawgurazzjoni ta' dan il-plancier. Nistedinkom biex tammiraw is-sbuħija tal-arti u l-finezza tas-sengħa li biha gie maħdum.

Illum hija l-quċċata ta' serje twila ta' attivitajiet u sagrafiċċji min-naħa tal-membri tal-Kazin tal-Banda L'Unione li rnexxielhom jipproduċu dan il-kapolavur, li se jibqa' jissemma u li sejjer isebbaħ, il-festa titulari tal-parroċċa tagħna, il-festa ta' Sant'Andrija, u l-pjazza maġġura fejn issa se jibda jintrama' kull sena.

Meta niftakar fil-finezza u l-eżattezza tax-xogħol tal-iskultura tal-injam, bil-forma ħelwa tal-bronż, bid-disinn sabiħ u qawwi tal-ħadid, bl-isfumar u bl-iskala tal-kuluri taż-żebgħa ta' dan il-plancier li jinsab quddiemna, jien mhux se nkun qiegħed ngħid kliem fieragħ, imma nkun qiegħed nikkwota lill-Professor tal-arti, Vincenzo Apap, l-akbar skultur li għandna f'Malta meta minn qalbu esklama quddiem it-13 il-membri tal-kumitat tiegħi li, "*Dan il-plancier se jkun uniku f'Malta*".

Il-kliem "*Uniku f'Malta*" għadhom jidwu f'widnejja għax fil-qosor ta' tliet kelmiet, lili wrewni li plancier bħal dan m'hawnx fi gżirtna, u għalhekk għandi raġun nifraħ u nferraħ il-partitarji tal-Kazin tagħna għax illum aħna qegħdin niproduċu dak li ilna ħafna żmien nistennew u naħdmu għalih.

Il-Kumitat tas-Socjeta Filamonika L'Unione flimkien mal-mistednuin distinti

Irrid infakkar is-sabar, ix-xogħol li nħadem filgħaxijiet u fl-iljieli wara x-xogħol, l-għeja, it-tahbit u l-paċenzja li ħadu l-artisti li ħadmu fih, li għalkemm jgħidu li huma biss dilettanti, imma x-xogħol li pproducew hawnhekk jgħidilna xort'oħra. Kienu bosta dawk li middew idejhom u ħadmu fih, imma minn fosthom irrid b'mod partikolari nsellem lil Karmenu Psaila, Ġuzeppi Camilleri, Twanny Ellul u Karmenu Camilleri li kkontribwew fil-parti l-kbira tax-xogħol. Grazzi wkoll lil Karmenu Vassallo li għamel id-disinn originali, lill-Professor Vincenzo Apap li għamel id-disinn tal-iskultura tal-bronż, u lill-pittur George Atkins li żebagħ dan il-planċier.

Dan il-planċier sabiħ se jservi bħala pedestall artistiku għall-banda tagħna, banda bi storja muzikali ċelebri, sew mill-bidu nett tagħha fl-1880 u kemm matul il-medda taż-żminijiet li jwasslu sal-lum. Din hija banda magħrufa u msemmija għall-kapaċitajiet tal-bandisti bravi tagħha u li fil-preżent qiegħda taħt it-tmexxija għaqlija tas-Surmast Joseph Abela Scolaro u l-assistent Karmenu Brincat.

Il-planċier artistiku armat fil-bidu tas-snin tmenin (seku 20)

Il-bejta ta' din il-banda, bħalma tafu intom, hija l-Każin *L'Unione*. Il-Każin tagħna jiffirma l-akbar soċjetà numeruża u f'saħħitha li hawn f'Hal Luqa. Huwa jservi ta' mezz importanti fil-ħajja kulturali tal-pajjiż tagħna għax joffri lok fejn ta' kuljum tiġi pprattikata l-arti nobbli tal-mużika, u fejn din l-arti tiġi mgħallma lil ħafna żgħażaġh tagħna li għada pitgħada jkunu il-bandisti tagħna.

Lilkom sinjuri hawn miġbura, li ġejtu biex tiffesteġġjaw magħna f'dan il-jum, jien irrid niringrazzjakom. Nixtieq nifraħ minn qiegħ qalbi lill-partitarji tal-Każin *L'Unione*, il-każin tagħna, għas-sehem kbir li taw f'din l-opra ġdida, kif ukoll lis-surmast u l-bandisti, lid-dilettanti tan-nar li ħadmu kemm felħu biex din il-festa tal-lum tibrilla iżjed u mhux l-inqas lin-nisa ammiraturi tal-Każin tagħna għall-parti importanti tagħhom ukoll biex ikabbru din l-okkażjoni.

Nixtieq niringrazzja lill-membri kollha tal-kumitat tiegħi li għal disa' xhur sħaħ ħadmu u organizzaw biex din iċ-ċerimonja tirnexxi sewwa, u fl-aħħar u mhux l-inqas grazzi lilek Monsinjur Isqof Emmanuele Gerada talli mal-ewwel aċċettajt bil-ferħa l-istedina tagħna u tiġi fostna biex tbierek dan il-planċier. Minn qalbi, Viva l-Banda L-Unjoni u s-surmast tagħha, Viva l-Każin *L'Unione*, il-membri u l-ammiraturi kollha tiegħu u Viva l-festa kbira tagħna.

Your Excellency Governor General and Lady Dorman, I welcome you tonight in Luqa. In these my few words that I have just said to this beautiful gathering, I extolled the merits of the artists that have accomplished with great craftsmanship this fine bandstand. I know that you are highly interested in the social and cultural life of our people, as your presence amongst us today on this big day clearly indicates and so I want to thank you heartily for accepting our invitation to come and preside this inauguration ceremony. Your Excellency, I will now invite you and the Excellency Bishop, to inaugurate this new bandstand in the presence of us all.

Thank you.

Referenzi

Francis Galea, *Hal Luqa u l-Banda tagħha L-Unjoni*, Soċ. Fil. L-Unjoni, Luqa, 2005

Arkivji tas-Socjetà Filar. L-Unjoni

Testimonjanza verbali minn għadd ta' persuni li ġew intervistati fl-2009.

Għotja tal-Uniformi tal-Banda mill-Familja Camilleri

Neil Zammit

Fl-1923, il-Filarmonika *L'Unione* ta' Hal Luqa għexet wiehed mill-isbaħ mumentu ta' hajjitha, fejn taħt id-dell tal-Knisja Parrokkjali fi *Piazza Chiesa*, esegwiet programm mużikali u wara ġew imbiekka l-uniformi u l-istrumentatura l-godda tal-banda. Din il-ġrajja kienet tfsisser ħafna għall-bandisti u l-kumitat ta' dak iż-żmien għax kienu saru ħafna sagrificcji sabiex tintefaqq somma sostanzjali għal dan il-proġett ambizzjuż.

Din l-uniformi l-bajda baqgħet tintuża għal numru ta' snin, sakemm imbagħad twarrbet u ma baqgħetx tintuża aktar. Dawk il-bandisti kollha li kellhom din l-uniformi ħaduha magħhom u zammewha, tant li s-Socjetà ma kellhiex waħda bħala tifikira. Konna nafu li l-uniku waħda li kienet baqgħet fi stat tajjeb kienet tal-bandist Tumas Camilleri, li aktar tard serva bħala kaxxier tal-istess Socjetà.

Ix-xewqa li xi darba din l-uniformi tiġi lura fil-kazin baqgħet tberren fl-imħuħ tul dawn is-snin kollha, tant li ftit tal-ġimgħat ilu kien avvicinani s-Sur Antoine Borg, membru tas-Socjetà, fejn qalli li kienet fuq xewqa tal-aħwa Camilleri li din l-uniformi tingħata lis-Socjetà tagħna bħala tifikira tal-għażiż missierhom Tumas Camilleri.

Din l-għotja tassew intlaqgħet tajjeb mill-Kumitat tas-Socjetà *L'Unione* u minnufih bdew il-preparamenti sabiex din tiġi esposta kif xieraq fis-swali prinċipali tal-kazin. Hadd ma baqa' ħaj minn dawk li jiftakruha tintuża, iżda żgur li se tnissel fina ċerta nostalgija lejn ġrajjet il-Filarmonika *L'Unione* li f'dik il-ħabta kienet meqjusa bħala l-banda l-aktar popolari ta' Hal Luqa.

Huwa tassew xieraq u f'waqtu illi niringrazzjaw mill-qalb lill-Familja Camilleri ta' din l-għotja tassew sabiħa u ta' valur storiku għas-Socjetà tagħna. Grazzi ta' dan il-ġest hekk nobbli, għax bis-saħħa t'hekk, l-istorja glorjuża tal-Filarmonika *L'Unione* tkompli tingabar taħt saqaf wiehed sabiex ilkoll nagħtu ġieħ lil ta' qabilna filwaqt li ngħaddu dan il-patrimonju bla mittiefes lil ta' warajna.

THE CORE
BEAUTY & WELLBEING
... where Beauty is at Heart
6, Sebastian Saliba Street , Luqa

"My mission is to be fully committed in treating and advising my clients to reach their highest potentials for obtaining healthier skin, feeling unique, make every appointment worth while, leaving looking and feeling beautiful"...

Mariella Bong

We have **experience** and we get **results** by combining **powerful Brands** together with the **latest technologies, electrical modalities** and **Diode Laser Platform**.

Offering **Dermologica** and **Guinot** customised facial treatments for all skin types and conditions - Anti-ageing , Non Surgical Lifting , Acne Prone skins , Pigmentation challenges , Problematic skins suffering from dehydration, dryness, Eczema , Rosacea ...

Laser Hair Removal using the **Xlase Plus Diode Platform**

Electrolysis -- Waxing -- Eyelash Tinting -- Eyebrow Shaping /Eyebrow tinting -- Make-up Services

For appointment call 21806989 or 99273375 and follow us on The Core Beauty and Wellbeing

Il-Filarmonika *L'Unione*

fl-1894

125 sena ilu ...

Frans Galea

Fl-aħħar snin tas-seklu dsatax, il-Filarmonika *L'Unione* ta' Hal Luqa kienet meqjusa bħala waħda mill-baned ewlenin ta' pajjiżna. U dan bir-raġun għax l-esperjenza li kisbu l-bandisti kif ukoll il-popolarità tas-Surmast Gaetano Grech ġabu ħidma sfiqa u impenn qawwi għall-imsemmija Banda.

Nhar il-Ħadd 27 ta' Mejju 1894 il-banda esegwiet programm varjat u ferrieħi bi bċejeċ ta' Verdi, Muller u Hume, fil-misraħ tar-raħal mill-5.00 ta' filgħaxija 'l quddiem. Jidher li dan l-esperiment irnexxa ħafna, tant li fix-xahrejn ta' wara, il-Banda *L'Unione* rrepetiet dawn il-kunċerti. Fil-programm tal-Ġimgħa 15 ta' Ġunju 1894 reġgħet daqqet biċċiet mużikali interessanti mill-5.00 ta' filgħaxija 'l quddiem.

Nhar il-Ħadd 8 ta' Lulju 1894, id-Direttur Gaetano Grech, li dik il-ħabta kiseb id-Diploma ta' Professur M.A.C.R.B., idderieġa l-banda fil-5.30 ta' filgħaxija fil-misraħ tar-raħal b'dawn is-siltiet:

Marcia
Sinfonia
Grande scelta
Valser
Serenata

Les Layonais
Zampa
Pagliacci
Mariana
La Paloma

Guerin
Herold
Leoncavallo
Waldteufel
Bonnisseau

Imbagħad bdiet sensiela ta' attivitajiet marbuta mal-festi titulari, billi l-banda daqqet fl-okkażjoni tal-festa ta' San Lawrenz fil-Birgu nhar il-Ġimgħa 10 ta' Awwissu 1894 fit-8.30 ta' filgħaxija. Jumejn wara, il-Banda *L'Unione* nizlet lejn ix-xatt ta' Birżebbuġa fejn daqqet programm fil-5.30 ta' filgħaxija. Il-livell għoli li laħqet din il-banda joħroġ mhux biss mix-xhieda tas-siltiet mużikali li kienet iddoqq kull fejn tmur, iżda fuq kollox mill-kummenti ta' dawk li

kienu j isimghuha. Xi hadd li attenda għall-attività f' Birzebbuga, kiteb li l-banda daqget b' eżattezza kbira u spikkat ħafna fl-interpretazzjoni tas-*selection* mill-opra *I Pagliacci* tal-kompożitur Leoncavallo. Huwa faħħar ħafna l-isforz tal-bandisti u qal li jixriqilhom inkoraġġiment, waqt li faħħar it-tmexxija serja tas-surmast u Professur Gaetano Grech.

Għall-festa tal-Madonna taċ-Ċintura ċelebrata fir-raħal ta' Ħal Luqa, il-Banda *L'Unione* daqget flimkien mal-banda tal-Birgu *The Duke of Edinburgh*, immexxija wkoll mis-Surmast u Professur Gaetano Grech nhar il-Ħadd l-1 ta' Settembru 1894. Għal darb' oħra mhux biss il-banda ħarget bl-unuri iżda wkoll is-Surmast Grech kien għadu kemm gie mogħti midalja tal-fidda miċ-*Circolo Bellini* ta' Catania.

Għaċ-ċelebrazzjonijiet tal-Festa Nazzjonali fil-Birgu, il-Banda *L'Unione* daqget nhar il-Ħadd

23 ta' Settembru 1894. L-ewwel daqget hi u timmarċja fi Triq Porta Maggiore sal-pjazza u mbagħad mexxiet il-programm li kellha mhejji. Mal-Banda *L'Unione* daqqew ukoll il-banda Tal-Grazzja ta' Ħaż-Żabbar, dik tal-Birgu u l-banda tar-Riġment *Royal Malta Artillery*. F'dak l-ambjent ta' mixgħela u loġhob tan-nar, *L'Unione* daqget l-Innu Nazzjonali li kien gie mmużikat apposta mill-istess surmast Grech.

F'dawk iż-żminijiet fir-Rabat Malta, kienu jsiru festi li jfakkru fil-ġrajja ta' meta l-Konti Ruġġieru, bil-miġja tiegħu heles lill-Maltin mill-ħakma tas-Saraċini. Din iċ-ċelebrazzjoni saret nhar il-Ħadd 30 ta' Settembru 1894. Għadd kbir ta' nies attendew għal din il-festa li fiha daqqew tliet banded, jiġifieri ċ-Ċittadina Konti Ruġġieru tar-Rabat, il-Banda *L'Unione* ta' Ħal Luqa u l-Banda Pinto ta' Ħal Qormi. Wara li dawn il-banded

immarċjaw flimkien fit-toroq ewlenin tar-Rabat, mexxew programm mużikali. Fl-istess ċelebrazzjoni kien hemm ħruq tan-nar kif ukoll tiġrijiet taż-żwiemel f' diversi kategoriji. Għal xi żmien, is-Surmast Gaetano Grech kien ukoll is-surmast tal-Banda *Cittadina L'Isle Adam* tar-Rabat, u jista' jkun li għalhekk il-Banda *L'Unione* bdiet titla' ddoqq lejn dawk l-inħawi. Hekk reġa' ġara nhar il-Ħadd 30 ta' Settembru 1894 meta fl-4.00 ta' wara nofsinhar esegwiet dan il-programm:

Marcia	La Patria	Sarde
Sinfonia	I Diamanti della Corona	Auber
Pezzi scelti	I Pagliacci	Leoncavallo
Valses	Mariana	Waldteufel
Finale IV	Il Trovatore	Verdi
Gavotte	Stephanie	Czibulka

Izda sabiex tagħlaq is-sena bil-kbir, il-Banda *L'Unione* mexxiet programm mużikali fil-misraħ tal-knisja nhar il-Ħadd 28 ta' Ottubru fl-4.00 ta' filgħaxija. U fl-aħhar ħarġa tas-sena, *L'Unione* marret iż-Żejtun. Il-Ħadd 25 ta' Novembru 1894, il-Banda daqget

dawn is-siltiet nhar il-festa ta' Santa Katerina fit-3.00 ta' wara nofsinhar:

Passo Doppio	Kneller Hall	Hume
Sinfonia	Zampa	Herold
Grande scelta	I Pagliacci	Leoncavallo
Valser	Mariana	Waldteufel
Pezzi Scelti	Nabucco	Verdi
Galoppo	Treno Diretto	Strauss

Tal-Familja

Restaurant

*... a typical Maltese family run restaurant,
serving fresh fish & shell fish
and Maltese dishes*

Triq il-Gardiel, Marsascala, Malta

Tel: 2163 2161, 99473081

Opening Hours

Monday to Saturday
Early Morning till 12.00pm

Sunday/Public Holidays
Early Morning till 10.00am

St. Joseph Street - Ħal Luqa - Mob: 79 814 679

Kurt Zerafa
Managing Director

M: +365 9949 8466

T: +365 2169 5226

E: info@marbleinnovation.com

W: www.marbleinnovation.com

MARBLE ▽ GRANITE ▽ QUARTZ

KORDIN INDUSTRIAL ESTATE MALTA

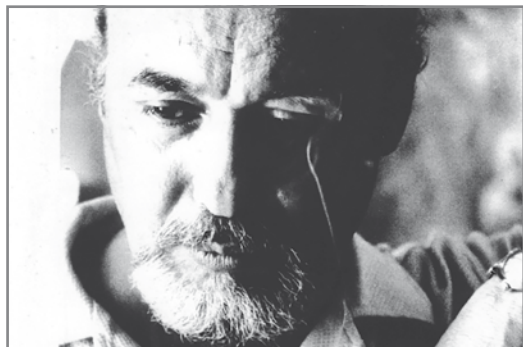

Għeluq il-Mitt Sena mit-Twelid ta' Emvin Cremona

Il-pittur tal-erba' kwadri tal-kor tal-Knisja Parrokkjali ta' Hal Luqa

Vincent Galea

Jekk kellna pittur li ddistingwa ruħu b'timbru partikolari fit-tieni nofs tas-seklu għoxrin dan kien bla dubju ta' xejn Emvin Cremona. Cremona tweled il-Belt Valletta fis-27 ta' Mejju 1919. Studja l-arti fl-iskola tal-Arti fil-Belt taħt Edward Caruana Dingli u Karmenu Mangion u aktar tard studja wkoll l-anatomija u n-nudo fl-iskola ta' Josef Kalleya. Minn hawn tharreg biżżejjed biex tella' l-ewwel wirja personali fi Strada Rjali, l-Belt Valletta.

Emvin Cremona

Fl-1938 Cremona mar Ruma fejn kien student tar-*Regia Accademia delle Belle Arte*. Hemm tgħallem taħt Carlo Siviero, madankollu kellu jtemm il-kors fi żmien sena minħabba li faqqgħet il-gwerra. Matul is-soġġorn tiegħu f'Ruma flimkien ma' sħabu tal-*Accademia* ipparteċipa f'Wirja Kollettiva. Lura Malta reġa' tella' Wirja personali fil-Belt. Fl-1941 ingabar bil-lieva fil-KOMR madankollu anke tul il-gwerra irnexxielu jesebixxi xi xogħlijiet f'żewġ wirjiet kollettivi u

din id-darba wera l-esperjenza li kien ha fl-Italja. Aktar tard fl-1943 organizza wirja personali taħt l-awspiċi tal-British Institute.

Fl-1945 ha sehem f'Wirja kbira ta' Arti Sagra li kienet saret f'Malta stess. Dik is-sena stess rebaħ borsa ta' studju u mar fl-*Slade School of Fine Arts* fl-Università ta' Londra fejn tharreg taħt il-Professor Randolph Schwabe. Hawnhekk reġgħet gietu opportunità li jerga' jiegħu sehem f'esebizzjoni flimkien ma' sħabu l-istudenti. Minn hemm mar Parigi fl-*Ecole Superieure des Beaux* fejn kellu l-opportunità li jistudja taħt Jean Dupas. B'esperjenzi akkademici hekk vasti u differenti nistgħu ngħidu li kien imhejji sewwa biex meta gie lura Malta jibda jirċievi xi kummissjonijiet. Cremona pitter kemm sagra u anke profan. L-ewwel xogħol sagra tiegħu ta' skala kbira kien fil-knisja tal-Im sida meta l-kappillan t'hemm kien qabbd u jtemm ix-xogħol li kien beda sieħbu Anton Inglott li kien miet hešrem fl-aqwa tal-karriera tiegħu. Fl-1949 sar għalliem fl-iskola tal-Arti fil-Belt fejn dam sa ma lahaq il-quċċata tal-karriera tiegħu fl-1952, meta taħt l-awspiċi tal-Malta Cultural Institute tella' esebizzjoni fil-Lukanda Phoenicia li fiha wera 84 biċċa xogħol

li pproduċa bejn 1-1943 u 1-1951. Ħa sehem b'suċċess fil-Biennale Internazzjonali ta' Venezja filwaqt li fil-1958 esebixxa xi xogħlijiet fil-*Commonwealth Institute* ta' Londra, dawn ġew imfahhra ħafna mill-kritiċi tal-Arti.

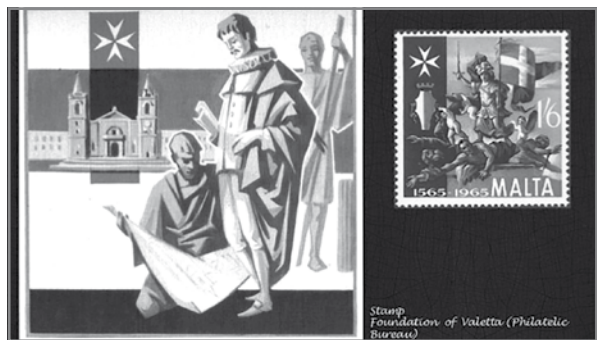
Wara tnax-il sena jgħallem kellu jirriżenja minħaba li mpenja ruħu totalment fid-dekorazzjonijiet taċ-Ċentinarju ta' San Pawl tal-1960. Għal dan l-impenn assidwu fl-1961 hu rċieva l-unur ta' Kavallier tal-Ordni Ekwestri ta' San Silvestru mill-Papa Gwanni XXIII. Għal din l-okkażjoni l-*Institute for Cultural Exchanges* nieda wirja kommemorattiva u retrospettiva tal-artist. Sentejn wara s-Socjetà tal-Arti Manifattura u Kummerċ onoratu bil-

Pittura li turi lil San Pawl wara l-gharqa f'Malta

medalja tad-Deheb. Fl-1969 organizza l-aħħar Wirja personali tiegħu fil-Mużew Nazzjonali fil-Belt. Din il-wirja kienet qajmet ftit tal-kontroversja minħabba l-esperimentazzjoni tiegħu fl-astratt li mis-snin 50 'l quddiem kienet ħadet dimensjoni aktar avventuruża.

Wara x-xogħol fil-knisja tal-Imsida ma ħarisx lura u nistgħu ngħidu li kienu diversi l-knejjes li kkummissjunawh biex illum jiftaħru b'xogħlu. Bla dubju ta' xejn l-opra kbira tiegħu tinsab fil-knisja parrokkjali ta' San Gejtanu fil-Hamrun. Hemm hu pitter il-koppla, l-arzella u s-saqaf u ta lil din il-knisja d-dehra prezenti anke permezz tal-kuluri taż-żebgħa li hu kkumplimenta max-xogħol tal-pittura. Il-ftuħ arkitettoniku ta' din i-knisja tah iċ-ċans li jiċċelebra t-talenti tiegħu. Il-kuluri użati jdħlu ferm tajjeb mal-istil li din il-knisja inghatat. Fi knejjes oħra pitter xi kuppletti bħal fil-kas tal-Kolleġjata ta' San Pawl Nawfragu fejn hemm pitter il-kuppletta tal-kappella tas-Sagrament. Fil-Belt pitter ukoll kupletta fil-knisja ta' Santu Wistin. Interessanti ħafna huma l-kwadri twal u dojoq ta' San Duminku u tal-Madonna tar-Rużarju li għamel għall-parroċċa ta' Gwardamanga. Pitter ukoll il-kwadru titolari tal-Lunzjata għall-knisja tad-Dumnikani fil-Birgu. L-eskuzzjoni tiegħu flimkien mad-dehra mistika tal-kwadru jagħmluh wiehed mill-aqwa xogħlijiet tiegħu. Il-kuluri cari f'kuntrast mal-oranġjo jispikkaw ħafna. Għall-istess knisja għamel il-kwadru tal-Madonna tar-Rużarju. Pitter ukoll il-Madonna tal-Avjazzjoni għall-kappella tal-ajruport u l-Madonna tal-Emigranti għall-kappella ta' Dar l-Emigrant fil-Belt. Mhux ta' min iħalli barra l-kupletti kważi monokromatiċi fil-knisja ta' Hal Balzan u s'intendi il-kwadri laterali tal-kor li nsibu fil-Knisja Parrokkjali ta' Sant'Andrija f'Hal Luqa. Ta' min jgħid li għall-Bażilika Ta' Pinu f'Għawdex ħadem fuq il-kartun id-disinji tal-mużajk li naraw mxerred mas-santwarju kollu.

Wahda mill-ħafna bolli li ddisinja Emvin Cremona

Imma Cremona ma hadimx fil-qasam tal-Arti Sagra biss. Fit-tieni nofs tas-seklu għoxrin iddisinja diversi settijiet ta' bolol, kollha jingħarf u mill-istil tipiku, hafna drabi geometriku tiegħu. Nistgħu ngħidu madankollu li l-qofol tax-xogħlijiet tiegħu saru aktar minn ħamsin sena ilu u kollha kienu marbuta maċ-Ċentinarju ta' San Pawl tal-1960. Kien iddisinja t-tribuna li kienet intramat fuq il-Fosos tal-Furjana, pitter diversi pitturi biż-żejt li jfakkru l-okkażjoni u li illum tnejn minnhom jinsabu barra minn pajjiżna, waħda fil-Kwartieri Ġenerali tan-Nazzjonijiet Magħquda fi New York u l-oħra fil-World Health Organisation f'Ginevra. Pittura oħra kienet ipprezentata lill-Maestà Tagħha r-Regina Elizabetta II waqt zjara li kienet għamlet fl-1967. Uħud għadhom jgħozzu kopji ta' kartelluni li kienu saru dak iż-żmien fuq disinn ta' Cremona bħal qoxra speċjali tal-gurnal *Lehen is-Sewwa*.

Cremona għamel minn kollox biex jipprova jdewwaq stil differenti ta' arti minn dik barokka li l-Maltin tant intrabtu magħha. Fl-arti tiegħu ipprova jsib kompromess għaqli bejn it-tradizzjoni akkademika u l-idjoma libera moderna. Ħadem fuq diversi kummissjonijiet li fihom kollha ħalla t-timbru personali tiegħu. Għal xi żmien kien donnu qed jirnexxielu jdawwar għajnejn il-pubbliku il-barokk u jgħibu midħla ta' arti aktar kontemporanja. F'dan l-ambitu kien iddisinja wkoll għadd għmielu ta' pavaljuni meta lejn it-tmien tas-sittinijiet u l-bidu tas-sebghinijiet beda jidhol l-użu tad-drapp fit-tiżjin tal-festi. Fost l-oħrajn kien għamel disinn għal sett pavaljuni għall-festa ta' San Duminku fil-Belt, liema sett dam jintuża sal-aħħar tad-disgħinijiet. Għall-festa ta' Santa Marija fil-Mosta iddisinja l-armar ta' Triq il-Kbira fejn barra d-disinn tal-pavaljuni kien anke ħoloq kuncett ta' stilel tal-injam jixegħlu, lkoll kemm huma b'enfasi fuq il-linji b'kuntrast ma' crieiki u simboli ġeometriċi oħra. Cremona kien magħruf ukoll għall-collages li kien jagħmel bil-ħgieg miksuri. Għad hawn familji li għandhom xogħol ta' dan it-tip xhieda tal-versatilità ta' dan l-artist.

Imma jekk Envin Cremona jibqa' mfakkar għall-pitturi tiegħu ma nistgħux ma nsemmuhx fil-qasam tad-disinji tal-bolol. Mill-istudju tiegħu f' medda ta' 22 sena bejn 1-1957 u 1-1979 ħarġu 62 sett ta' bolli, kollha juru l-ħila tal-artist fl-esperimentazzjoni tal-kultur, id-dellijiet u l-ġometrija. Fl-aħħar nett wiehed ma jistax jinsa jsemmi li hu kien ukoll disinjatur tal-qxur tal-kotba. Kien dejjem jenfasisza s-semplicità u

Dehra ġenerali tal-Kor tal-Knisja Parrokkjali ta' Hal Luqa

l-kuntrast fil-kuluri. Fost dawn id-disinji ta' min isemmi l-qora tal-erba' volumi tal-bijografija *Rajt Malta Tinbidel* ta' Herbert Ganado u l-qoxra tal-ktieb *Dun Karm il-Poeżiji Migbura* li kienet waħda mill-aħħar xogħlijiet tiegħu. Emvin miet fid-29 ta' Jannar 1987 fil-għomor ta' 67 sena.

Għall-knisja Parrokkjali ta' Sant'Andrija f'Hal Luqa, kif għedna diġà Cremona pitter erba' kwadri mill-isbaħ. Il-knisja mibnija mill-ġdid wara

l-herba tat-Tieni Gwerra bdiet tizzejjien b'diversi opri tal-arti u l-Luqin ma damux ma tefgħu ħarsithom fuq Cremona biex ikunu jistgħu jagħmlu erba' kwadri għall-kor li jkunu jistgħu jikkumplimentaw il-kwadru titulari ta' Mattia Preti. Naturalment il-kwadri l-godda tpittru f'idjoma differenti għalkollox mit-titular u jirriflettu ż-żmien li fih inħadmu. Il-kwadri ta' San Pietru u San Pawl ta' fuq il-bibien laterali tal-kor juru lill-qaddisin fil-poża tradizzjonali tagħhom iħarsu b'mod imponenti. Lil San Pawl liebes il-kuluri tradizzjonali aħdar u aħmar narawh bis-sejf f'idu l-waħda u l-ktieb fl-oħra. Hu jidher iħares 'l isfel. San Pietru fuq in-naħa l-oħra jidher liebes l-ilbies pontifikali bil-palju u b'ħarstu lejn is-sema. Id-dija madwar l-uçuħ tal-qaddisin jenfasizzaw il-wicc, waqt li l-iskala tal-kuluri kważi monokromatiku ma taçcentwax xi parti jew oħra tal-pittura u żzomm ix-xogħol f'sintonija mal-kuluri oskuri u sobri tat-titular.

Il-kwadri laterali l-kbar ta' fuq is-sedji tal-kor huma aktar movimentati. Fihom mill-ewwel tinħass it-teknika ta' Cremona fit-tqassim tal-figuri u l-paneġġi tal-ilbies. Kwadru minnhom juri lil Sant'Andrija quddiem is-salib tal-martirju. Il-qaddis jidher għarrkubbejh fiç-çentru tal-kwadru, akkumpanjat minn suldat Ruman fuq żiemel. Jidhru wkoll xi dixxipli ta' Sant'Andrija jħarsu mgħaġġba lejn l-għodda tal-martirju u jistagħgħbu bil-perseveranza u l-qawwa tal-appostlu Indri. Interessanti li fil-kwadru Sant Andrija biss jidher çar b'dettalji anatomici speçjalment fil-parti ta' fuq ta' ġismu. Għall-kuntrarju l-personaġġi l-oħra mill-ewwel jieħdu parti sekondarja fil-kompożizzjoni tal-kwadru u d-dettalji tagħhom huma minimi u donnhom imdella.

Fil-kwadru l-ieħor naraw it-trasport ta' ġisem Sant'Andrija wara l-martirju. L-istess bħal kwadru ta' pariġġu huwa l-qaddis li jisraq ix-xena bid-dixxipli jidhru neqsin mid-dettal. Prominenti tidher ix-xitla tar-rand, simbolu tal-kuruna tar-rand li qatt ma jintemm, li ngħata l-qaddis fis-sema. Interessanti l-persuni fuq il-lemin tal-kwadru li jidhru jħarsu mill-bogħod waqt li jiddiskutu l-martirju. L-għata tar-ras ta' dak li qed iħares 'il barra hija tipika ta' Cremona u mill-ewwel tfakkrek fi kwadri oħra tal-istess artist.

Għalkemm Envin Cremona ilu mejjet 'il fuq minn tletin sena, għadna nħossuh tant qribna permezz tal-arti tiegħu. Ħallilna patrimonju vast u f'generi differenti li min jaf kemm għad irid jiġi studjat fid-detall biex noħorġu l-vera relevanza artistika tiegħu fl-isfond ta' dak li kien għaddej fid-dinja artistika fit-tieni nofs tas-seklu għoxrin.

Il-kwadri laterali l-kbar ta' Emvin Cremona

Il-Pedestall tal-Anglu...

25 sena jsebbah il-pjazza ewlenija

Joseph Piscopo

L-istatwa tal-Anglu tqanqal wisq emozzjoni hekk kif lejlet il-festa din tittella' b' mod mill-aktar grandjuż fuq il-pedestall fost il-ferħ tal-partitarji u l-poplu li jingabar fil-pjazza ewlenija. Kienet ilha tinħass il-ħtiega illi jsir pedestall akbar minn dak li kellu qabel fl-antik, peress li dan kien qed jidher zgħir fil-pjazza hdejn l-armar l-ieħor li kien qed isir.

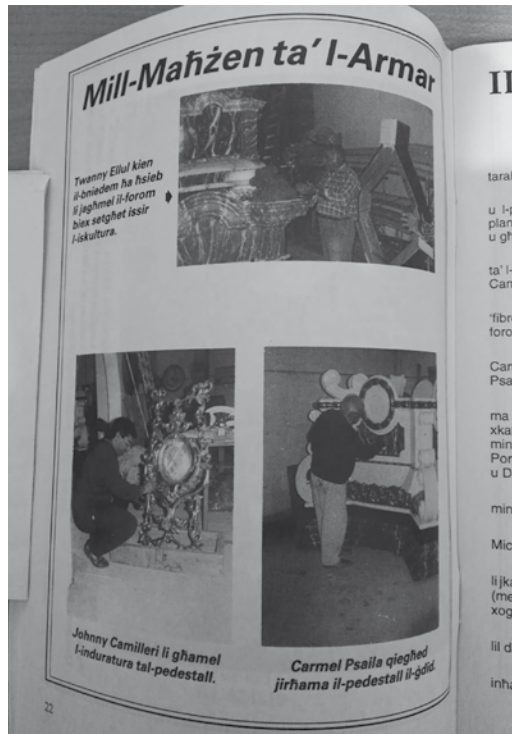
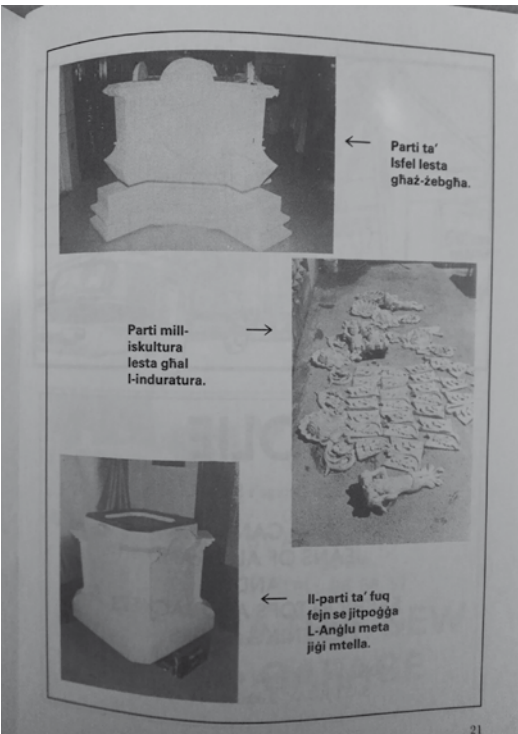
Is-sena 1994 kienet waħda speċjali għas-Sezzjoni tal-Armar tas-Socjetà tagħna. Dan minħabba l-fatt li wara sentejn ta' ħidma, nhar il-Ħamis 30 ta' Ġunju, fost il-ferħ tal-partitarji, inkixef il-pedestall tal-Anglu fi Pjazza Sant'Andrija mill-President ta' dak iż-żmien is-Sur Salvu Spiteri. Dan kien inkixef wara programm muzikali fuq il-plancier mill-Banda L-Unjoni.

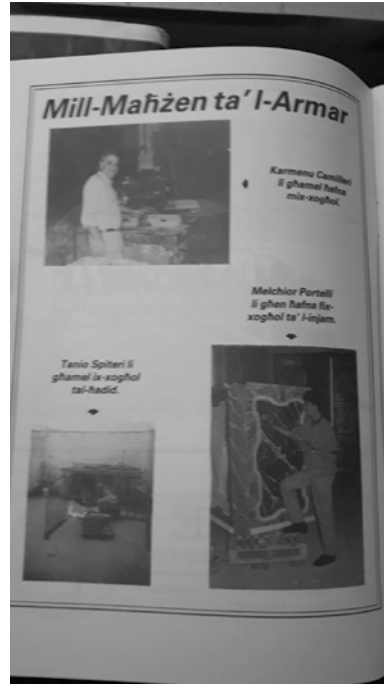
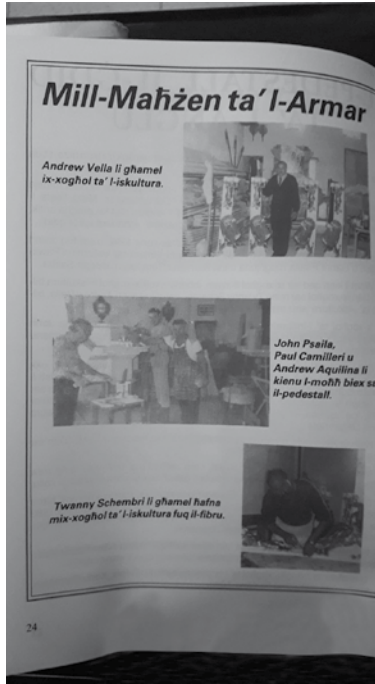
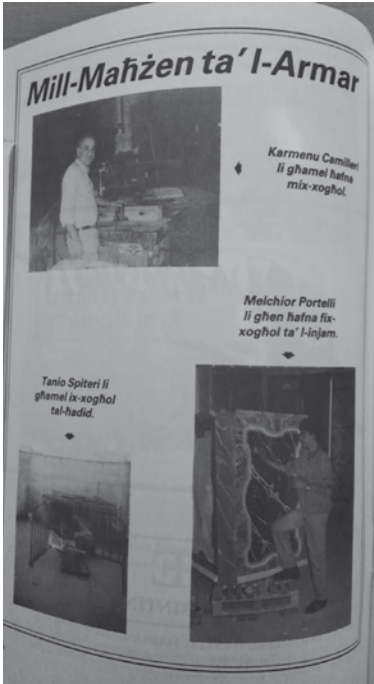
Dan il-pedestall kien ġie ddisinjat minn Karmnu Psaila, magħruf bhala s-So, u li ddisinja ħafna mill-armar tas-Socjetà tagħna tul is-snin. Ħadmu fuqu diversi membri, li wħud minnhom m'għadhomx magħna. Ix-xogħol tal-injam sar kollu minn Pawlu Camilleri u Ġanni Psaila, meġġuna minn Karmenu Camilleri u Joseph Saliba. L-iskultura saret mill-artist Twanny Ellul waqt li x-xogħol fil-*fibre* nħadem minn Twanny Schembri u Andrew Vella. L-induratura kienet fdata f'idejn John Camilleri u l-irħamar sar minn Karmenu Psaila. Bosta membri oħra taw l-għajjnuna tagħhom waqt il-ħidma fosthom Andrew Aquilina, Melchior Portelli, Joe Aquilina, Angelo Dalli, Lino Ciappara, Lawrence Spiteri, Mark Magro u Dione Degabriele. Il-flus sabiex seta' jsir dan ix-xogħol ingabru minn Andrew Micallef, Innocent Camilleri u Ġanni Psaila.

Ta' min jgħid li għall-okkażjoni tal-inawgurazzjoni ta' dan il-pedestall, l-istatwa tal-Anglu kienet ġiet indurata u miżbugħa minn Emanuel Pulo u John Camilleri rispettivament. Barra minn hekk saru wkoll kuruna u palma tal-fidda għand id-Ditta

Tifkiriet ta' 25 Sena ilu ...

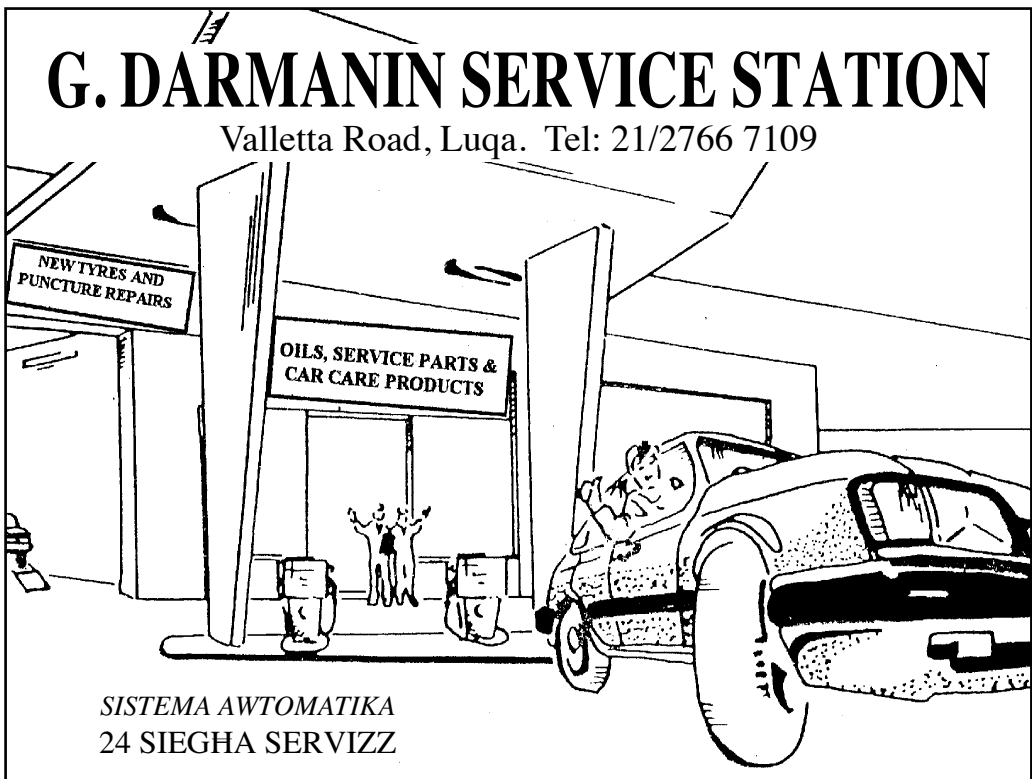

Aquilina ta' Hal Qormi, bl-ispejjeż jithallsu mis-Sinjuri Innocent Camilleri u Andrew Micallef.

Dan il-pedestall inħadem ikbar mill-antik ta' qablu sabiex l-istatwa tal-Anglu tkun tista tittella' b' mod iktar trijonfali fi tmiem il-marċ ta' lejlet il-festa u jiġi jikkumplimenta l-armor l-ieħor fil-pjazza. Fil-parti ċentrali ta' dan il-pedestall insibu dekorazzjoni sabiħa bl-arma ta' Sant'Andrija, filwaqt li fil-kantunieri hemm erba' ajkli li huma s-simbolu tas-Socjetà tagħna. Fil-parti ta' fuq insibu erba' puttini sbieħ f'kull kantuniera. Dan il-pedestall kien u għadu mfahħar ħafna mid-dilettanti tal-armor tal-festi. Matul is-snin saru diversi interventi ta' manutenzjoni fuqu sabiex jibqa' fi stat tajjeb.

Ta' min jgħid li f'dik is-sena kien ġie armat *scaffolding* ġdid sabiex titkompla t-tradizzjoni antika li din l-istatwa titla' fuq l-idejn. Dan baqa' jintuża sas-sena 2017 peress li s-sena li għaddiet dan ġie mibdul b'wieħed aktar sigur ħalli filwaqt li nżommu t-tradizzjoni ta' missirijietna, nagħornaw din it-tradizzjoni maż-żmien tal-lum.

Il-pedestall originali tal-Anglu, maħdum għall-ħabta tas-sena 1885, illum il-ġurnata għadu jintrama quddiem il-kazin fi Triq Sant'Andrija u għal fuqu, iktar tard, kienet inħadmet statwa ta' San Ġwann Battista, xogħol l-artist Halluqi Twanny Ellul.

Il-Març Popolari *Valley of Roses* jagħlaq 75 sena

Neil Zammit

Min hu midhla tal-baned u l-festi Maltin żgur li xi darba jew oħra sema' jew daqq il-març *Valley of Roses* ta' Prof. Charles E. Zammit. Dan il-març kitbu meta Zammit kellu biss erbatax-il sena u ndaqq għall-ewwel darba fl-1944 mill-Banda San Gejtanu tal-Ħamrun fil-festa tal-qaddis patron. Fi ftit tas-snin inxtered ma' Malta kollha u ħafna mill-baned idoqquh fil-marçi tagħhom, fost il-briju u l-ferħ tal-partitarji tal-festa.

M'għandniex xi ngħidu, is-Socjetà Filarmonika *L'Unione* kisbet ukoll dan il-març popolari u mill-ewwel darba li ndaqq Ħal Luqa kiseb popolarità kbira, tant li għadu jindaqq u jtkanta sa llum. Bix-xieraq, għax l-istess kompożitur qatta' xejn anqas minn wieħed u tletin sena jmessi l-Filarmonika *L'Unione* b'tant għaqal u dixxiplina mużikali.

Nieħdu din l-okkażjoni sabiex filwaqt li nifirħu lis-Surmast Emeritu Charles Zammit

f'dan l-anniversarju sinifikanti, inroddulu ħajr ukoll tal-ħidma sfiqa li wettaq magħna lkoll għall-gid tal-Filarmonika *L'Unione* u tal-mużika f'pajjiżna.

Grazzi Surmast u *ad multos annos!*

Paul's Store

PJAZZA TAL-KNISJA, LUQA

TEL: 2166 2016 MOB: 9940 5511

*Fejn issibu kollox frisk kuljum
b'varjetà shiha ta' ikel ġenwin
u dak kollu meħtieġ għall-familja kollha
bi prezzijiet mill-aqwa*

Free delivery

**Anton Gatt
u l-familja
jawguraw
il-Festa t-Tajba
lil kulhadd**

Xbieha Antika ta' Sant'Andrija tal-Iskultur Vincenzo Cardona

Joseph Piscopo

Matul ir-riċeviment annwali tal-festa mogħti mill-Kumitat tas-Socjetà s-sena li għaddiet, ulied l-eks President tas-Socjetà tagħna Ġakbu Ciappara pprezentaw bhala rigal statwa artistika ta' Sant'Andrija li kienet tifforma parti mill-kollezzjoni ta' missierhom u li għal snin twal żejnet l-intrata tad-dar ta' din il-familja partitarji tas-Socjetà tagħna.

Din l-istatwa hi xogħol fl-*istucco* tal-artist rinomat Sqalli l-Professor Vincenzo Cardona. Cardona ħadem f'pajjiżna lejn it-tmiem tas-seklu dsatax u fil-bidu tas-seklu għoxrin. Ħafna xogħlijiet fl-*istucco* ta' dan l-artist isebbħu diversi Palazzi madwar Malta, fosthom il-*Ballroom* ta' Palazzo Parisio fin-Naxxar li ħadem flimkien ma' Giulio Moschetti, il-Borsa fil-Belt Valletta u t-Teatru Salesjan f'Tas-Sliema. Barra minn hekk, għandu ħafna xogħlijiet f'kollezzjonijiet privati. Fis-sena 1896 hu ngħata midalja tad-deheb mis-Socjetà tal-Arti, Manifattura u Kummerċ b'rikonoxximent tal-ħidma artistika tiegħu.

L-istatwa li ngħatat lis-Socjetà tagħna hi maħsuba li kienet abbozz għall-Bażilika tal-Isla sabiex isiru sett Appostli għal fuq l-artal maġġur. Imma mid-dehra kien hemm xi dizgwid u dawn baqgħu ma nħadmux u b'hekk dan l-abbozz gie akkwistat mis-Sur Ġakbu Ciappara li kien kollezzjonist kbir tal-arti, speċjalment dik sagra. Hu kien President tas-Socjetà bejn is-snin 1947 u 1949, fi snin pjuttost diffiċli meta l-kazin kien reġa' nbena mill-ġdid wara t-tifrik tal-gwerra. Ta' min jgħid li fis-sena 2017, ulied Ġakbu Ciappara kienu rregalaw sett vari antiki u

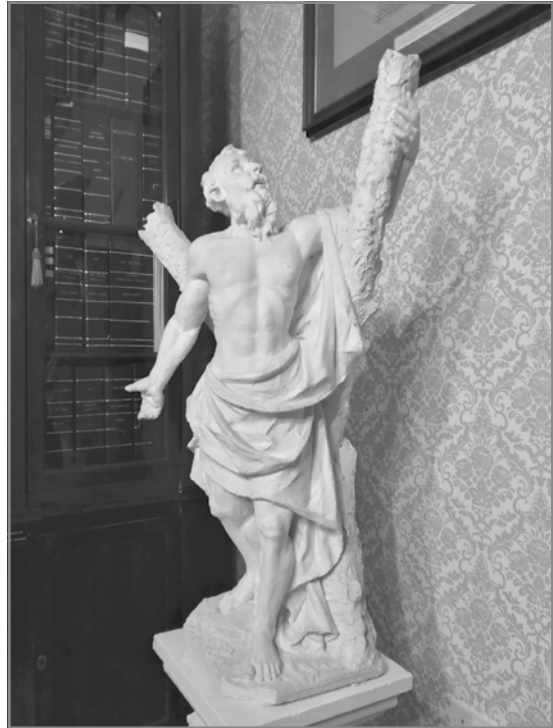

Is-Sur Ġakbu Ciappara

mill-isbaħ tal-Ġimgha l-Kbira, xogħol Carlo Darmanin u li kienu wkoll parti mill-kollezzjoni ta' missierhom.

Il-Kumitat jirringrazzja lill-familja tal-mibki Ġakbu Ciappara għax b'dawn ix-xogħlijiet tal-arti qed inkomplu nsebbħu l-Palazz tagħna, Palazz Sant'Andrija, b'aktar rikkezzi li jistgħu jitgawdew tul is-sena kollha minn kull min jiġi jżurna.

PALAZZO. *PRECA*

RESTAURANT

WHERE YOU MEET, EAT & GREET

54, STRAIT STREET VALLETTA

TEL: 2122 6777 - 9986 6640 - 9984 6866

EMAIL: info@palazzoprecarestaurant.com

OPEN TUESDAY TO SATURDAY FOR LUNCH & DINNER
SUNDAY: DINNER ONLY (SUMMER) - LUNCH ONLY (WINTER)

Is-Sedji tal-Kor il-Qadim fil-Knisja Parrokkjali ta' Hal Luqa

Anton Morana

Fil-Knisja Parrokkjali ta' Hal Luqa, wahda mill-isbaħ partijiet li kellha qabel il-gwerra, kien bla dubju l-Kor. Din il-parti tal-knisja ma kintx imġarrfa bil-gwerra iżda minhabba li l-knisja l-ġdida kellha titkabbar u kienet se tkun fuq stil differenti, il-kor kellu jtkisser kollu. Biex sar hekk, kellhom jinqerdu ħafna affarijiet bla bżonn li kienu jagħmlu dan il-kor wiehed mill-isbaħ li kien hawn fil-knejjes f'Malta. Ir-ritratti li għad fadal juri dan li qieghed ngħid. Biss hemm oġġetti oħrajn moħbijin wara l-artal maġġur il-qadim li ma jidhrux.

X'fadal mill-kor il-qadim? Giet salvata l-pittura tal-Martirju ta' Sant'Andrija, xogħol ta' Mattia Preti. L-iskultura kollha, il-gallarija tal-orgni, l-orgni Naplitan, is-sedji tal-kor u l-legġiju tal-Antifonarji ġew meqruda kollha. Kien hemm għalfejn din il-qerda kollha? Qabel twaqqja l-kor, kollox kellu jinħatt. Allura, kif juru r-ritratti, kollox seta' jiġi salvat! Eżempji: l-istatwi ta' San Pietru u San Pawl, li qabel kienu parti mill-iskultura tal-kor għadhom jeżistu u qegħdin fiċ-ċimiterju tar-raħal. Fil-kor radmu wkoll il-kannierja tal-oqbra tal-kleru li kienet saret fl-1731. Wiehed jiskanta kif waslu biex kissru wkoll il-Legġija tal-Antifonarju! Minn dan fadal il-panewijiet tiegħu, li l-iskultura

tiegħu tixbah ħafna lil dik tas-sedji. Fadal ukoll xi biċċiet mill-gallarija tal-orgni u sa ftit tas-snin ilu, fil-kampnar kien għad hemm xi pajpijiet tal-orgni, li mbagħad għebu.

YO BET IT

EVERYDAY WE'RE SHUFFLING

YOBETIT.COM

"PLAY RESPONSIBLY" RGF.ORG.MT
YOBETIT.COM

LICENSE: MGA/B2C/227/2012
*T&CS APPLY **mga**

BRIGHTSIDE BAND

Contact Norbert Camilleri for more information
on 79803056

Kien l-Isqof Pawlu Alpheran De Bussan li nsista biex fil-knisja parrokkjali ta' Hal Luqa jsiru s-sedji tal-kor b'dak kollu li kien hemm bżonn. Waqt żjara pastorali, l-Isqof Alpheran qabbad tliet qassisin biex jieħdu ħsieb li jsiru s-sedji. Is-sedji kellhom isiru skont disinn li kellu jiġi approvat mill-Isqof. Sal-1737 ma kien għadu sar xejn. L-Isqof gábar lill-kleru ta' Hal Luqa u heġġgħom biex is-sedji meħtieġa jsiru. Imheġġa minn din il-laqgħa mal-Isqof, il-qassisin wiegħdu li joħorġu bejniethom 174 skud. Dun Luqa Tonna u Dun Lawrenz Caruana, fl-istess laqgħa nħatru biex jaraw din il-ħidma sseħħ.

Fis-7 ta' Frar 1745, Dun Lawrenz u Dun Duminku Farrugia, li daħal minflok Dun Luqa, għamlu kuntratt mal-imgħallem Antonio Farrugia mill-Isla biex jaħdmilhom l-injam. Id-disinn tawhulu huma. Id-disinn mhux magħruf ta' min kien.

Kellu jintuza njam tal-punent fejn tidhol l-iskrittura u njam aħmar fix-xogħol l-ieħor kollu. L-imgħallem Farrugia ntrabat li s-sedji jaħdimhom f'Hal Luqa stess. L-iskultura tas-sedji saret mill-Ħalluqi Pietru Saliba, iben l-imgħallem Beneditt. Dan kellu jagħmel, skont il-kuntratt, l-armi ta' Sant'Andrija u tal-Isqof Alpheran, waħda fuq is-sedja tal-Kappillan u l-oħra fuq dik faċċata tagħha. Meta Monsinjur A.Gurgion għamel viżta pastorali fir-raħal, fit-23 ta' Settembru 1745, minflok l-Isqof Alpheran, mar jara l-kor jinħadem f'ħanut tal-mastrudaxxi ħdejn il-knisja. Antonio Farrugia, l-imgħallem tal-injam, ma lestiex is-sedji sat-30 ta' Novembru 1745 għax sa Mejju 1745 ix-xogħol kien għadu sejjer. Tlesta sal-festa ta' Sant'Andrija tal-1746 u gie jiswa b'kollox 340 skud.

L-Isqof Alpheran għamel viżta pastorali fl-1752 u meta rah f'postu għoġbu ħafna. Fir-rapport tal-viżta pastorali jgħid li "għandu disinn li jolqot l-għajn mill-ewwel... u mzejjen bi skultura tassew sabiħa."

Il-kuntratt tas-sedji tal-kor kien sar għand in-Nutar Tommaso Magri fis-7 ta' Frar 1745. Il-kuntratt jikkellem dwar ħafna dettalji u jgħid fost l-oħrajn x'tip ta' njam kellu jintuża, l-imsiemer u dwar l-iskultura li kellu jagħmilha l-Ħalluqi Pietru Saliba. Ta' Saliba kienu magħruffin bħala skulturi tal-injam, tal-ġebel u bennejja mill-aqwa. Jikkellem ukoll dwar l-armi li kellu jagħmel jiġifieri dik ta' Sant'Andrija u tal-Isqof Pawlu Alpheran De Bussan.

X'sar mill-injam tas-sedji tal-kor meta żarmawh wara l-gwerra? L-imghallem Ġużeppi Galea kien qalli li kienu ħaduh kollu fil-maħzen fejn jinżammu l-vari tal-Ġimgha l-Kbira. Maż-żmien, meta l-maħzen kien irrangat jidher li dan l-injam kollu intrema 'l barra. Niftakarni nara l-arma skolpita tal-Isqof Alpheran.

Il-leġiju tal-Antifonarji kissruh biċċiet u għad fadal il-panewijiet tiegħu merfugħin fil-kampnar. Illum il-fdalijiet tal-kor jinsabu ppreservati fil-Mużew Parrokkjali.

Dan il-leġiju ma kienx hemm għalfejn jtkisser għax kien għamara li setgħet tingarr. Baqgħu wkoll xi leġiji, li wieħed minnhom hu mzejjen b'ħafna skultura. Għadha teżisti wkoll il-gradenza ta' fuq il-presbiterju li hija xogħol kontemporanju mas-sedji tal-kor u l-iskultura tiegħu hija tal-istess id.

Il-kor kien parti utli ħafna għas-servizz liturgiku u l-kant kien isir b'dinjità kbira matul is-sena u fil-festi solenni. Fih wieħed kien jilmaħ lill-kleru tar-ralhal flimkien, juffiċċjaw flimkien bil-kant Gregorjan, kant li l-Isqfijiet bħal Gori Mancini, Alpheran, Rull u Pellerano dejjem insistew fuq it-tagħlim tiegħu. Wara l-gwerra l-knisja tagħna damet sal-1959 biex kellha kor ġdid. Meta dan sar iżda ma għamilx għajb lil dak ta' qablu.

Referenzi

Dun Ġużepp Micallef - Hal Luqa Niesha u Ġrajjietha.
Arkivju Notarili, Valletta - Nutar
Tommaso Magri NAV 924/12 f65.

Tliet Mitt Sena mit-Twaqqif tal-Fratellanza tal-Madonna taç-Ċintura f'Hal Luqa

*Devozzjoni Marjana
li baqgħet Hajja tul is-Snin*

Neil Zammit

Il-Fratellanza tal-Madonna taç-Ċintura f'Hal Luqa kienet waħda minn tal-ewwel li twaqqfu f'Malta, u proprju din is-sena qed jifakkur it-tliet mitt anniversarju mill-fondazzjoni tagħha. Din id-devozzjoni Marjana baqgħet hajja tul dawn it-tliet sekli u kienu ħafna dawk li rrikorrew lejha fil-mumentu diffiċli tagħhom sabiex isibu l-faraġ. Wara kollox, Ommna Marija Santissima taqdi r-rwol tagħha tant tajjeb bħala omm il-faraġ u twassalna għand binHa Ġesù. U proprju dan kien il-ħsieb li tliet mitt sena ilu xegħel il-fjamma sabiex il-kult lejn Ommna Marija Santissima jkompli jinfirax anke permezz tal-Fratellanzi u d-devozzjonijiet Marjani. Forsi ġieli niġu kkritikati li l-Madonna għandha wisq titli marbuta magħha, però dawn huma biss xhieda tal-qima kbira li aħna l-Insara għandna għal Marija Santissima bħala ommna u difensur tagħna quddiem binHa Ġesù. L-għan ta' kull devozzjoni huwa li jressaqna aktar lejn il-Verġni Marija u nsiru nixbħuHa. Jekk ma nagħmlux dan, allura nkunu tliet kull skop fil-hajja tagħna.

Intant, il-Verġni Marija taħt it-titlu tal-Konsolazzjoni, magħrufa l-aktar fostna bħala l-Madonna taç-Ċintura, hija l-patrona speċjali tal-Ordni Agostinjan. Il-patrijiet fi ħdan din l-Ordni li jagħtu ġieħ ukoll lil Santa Monika u lil binha Santu Wistin, għandhom devozzjoni kbira lejn il-Madonna taħt dan it-titlu taç-Ċintura u l-festa liturġika tagħha ssir nhar l-4 ta' Settembru, f'tit jiem fuq it-tifkira tal-istess żewġ qaddisin fundaturi tal-Ordni Agostinjan. F'pajjiżna nsibu diversi knejjes li jicċelebraw din il-festa għaziża f'ġieħ Ommna Marija Santissima, fosthom dawk tal-patrijiet Agostinjani tal-Belt Valletta u tar-Rabat, fil-Gudja, Hal Qormi, is-Siġġiewi, il-Qrendi, Hal Luqa u oħrajn. Minbarra hekk, insibu wkoll għadd sabiħ ta' fratellanzi mxerrda ma' Malta u Għawdex iddedikati lill-Madonna taħt dan it-titlu.

*Dettall tal-istatwa
tal-Madonna taç-Ċintura*

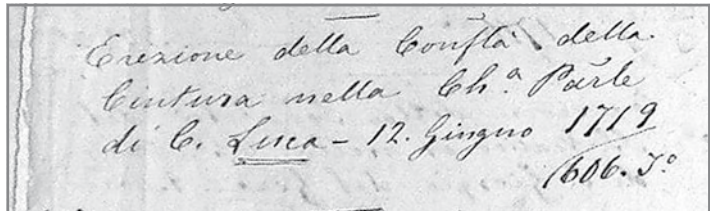

L-Isqof Giacomo Cannaves

Insibu fl-istorja illi propju tliet mitt sena ilu, nhar it-12 ta' Ġunju 1719, l-Isqof Canaves laqa' t-talba li saret nhar it-8 ta' Ġunju mill-W.R. Dun Gio Domenico Stellini, it-Terz-Ordni Agostinjan u l-Kappillan Ignazio Agius sabiex titwaqqaf il-Fratellanza tal-Madonna taċ-Ċintura fil-Knisja Parrokkjali ta' Hal Luqa. Wara din l-aħbar, saru bosta preparamenti sabiex iċ-ċerimonja solenni saret nhar it-28 t'April tas-sena ta' wara u tmexxiet mill-Kappillan Agius u Patri Antonio Mifsud O.S.A. Interessanti huwa l-fatt illi din il-fratellanza twaqqfet ufficjalment fuq l-altar iddedikat lil San Mikiel Arkanglu peress li sa dak iż-żmien, altar taċ-Ċintura kien għad m'hemmx. Dan huwa simili ħafna għal dak li ġara kwazi mitt sena qabel meta twaqqfet

il-Fratellanza tar-Rużarju fis-seklu sbatax. Minkejja dan, xorta waħda l-Fratellanza taċ-Ċintura kellha tgawdi l-privileġġi u l-indulġenzi kollha mogħtija lilha permezz tal-*Bolle Pontificie*. Insibu wkoll li Dun Gio Domenico Stellini flimkien mat-terzjarji Agostinjani kienu ħallsu għal kwadru żgħir tal-Madonna taċ-Ċintura sabiex setgħet tikber id-devozzjoni lejha u b'hekk tkun tista' titwaqqaf il-fratellanza l-ġdida. F'dan il-kwadru wiehed seta' jara x-xbihat tal-Madonna bil-Bambin flimkien ma' Santu Wistin u Santa Monika.

Il-festa taċ-Ċintura f'Hal Luqa bdiet issir fl-1720 u baqgħet issir ta' kull sena u kienet tiġi ċċelebrata nhar l-aħħar Hadd t'Awwissu jew l-ewwel Hadd ta' Settembru. Tul il-medda tas-snin insibu li d-devozzjoni lejn iċ-Ċintura żdiedet u kienu ħafna dawk il-benefatturi li ħallsu xi opri artistici sabiex jintramaw fil-festa. Insibu illi sas-sena 1727, il-Fratellanza taċ-Ċintura ma kellhiex artal tagħha u għalhekk inħasset il-ħtieġa sabiex din l-istess Fratellanza takkwista wiehed mill-artali li diġà kien hemm fil-knisja parrokkjali. Fil-fatt, il-prokuraturi tal-Fratellanza taċ-Ċintura, Gio Domenico Zammit u Giuseppe Mifsud bagħtu supplika lill-Isqof ta' Malta f'Settembru 1727 sabiex l-artal eżistenti taħt it-titlu tas-Santissima Trinità jingħata lill-Fratellanza taċ-Ċintura u b'hekk ikun jista' jsir kwadru fiss iddedikat lill-Madonna tal-Konsolazzjoni. Il-kwadru tas-Santissima Trinità kellu fih ukoll ix-xbihat ta' Santu Rokku u San Franġisk di Paola. Għalhekk, ġie kkummissjonat l-artist Enrico Arniaud sabiex ipitter dan il-kwadru l-ġdid li għadna naraw sal-ġurnata tal-lum. Dan hejja disinn mill-aqwa fejn fih daħħal ix-xbihat tal-Madonna, Santa Monika u Santu Wistin fiċ-ċentru tal-kwadru, filwaqt li fl-irkejjen tan-naħa ta' isfel insibu lil Santu Rokku u San Franġisk di Paola u fuq nett fl-isfond tidher it-Trinità Mqaddsa. Dan kollu jikkonferma illi qabel ma sar il-kwadru l-ġdid, kien

Manuskritt li juri t-twaqqif tal-Fratellanza taċ-Ċintura

hemm dak iddedikat lis-Santissima Trinità li illum hadd ma jaf x'sar minnu. Il-kwadru l-ġdid tal-Madonna taċ-Ċintura tlesta fl-1728 u għadna ngawduh sal-lum.

Jidher illi din is-supplika mibgħuta mill-prokuraturi tal-Fratellanza taċ-Ċintura gābet magħha reazzjoni negattiva min-naħa tal-Fratellanza tar-Rużarju mwaqqfa fl-istess parroċċa. Dan minħabba l-fatt illi l-Fratellanza tar-Rużarju kienet meqjusa aktar anzjana minn dik taċ-Ċintura u għalhekk oġġezzjonaw bis-shiħ għall-għotja tal-artal taħt it-titlu tas-Santissima Trinità lill-Fratellanza l-ġdida. Il-Fratellanza tar-Rużarju ma riditx taċċetta din il-proposta peress li l-artal tat-Trinità Mqaddsa milli jidher kien iddekorat sewwa u għalhekk taċ-Ċintura kien se jkollhom artal sabiħ jekk mhux isbaħ minn dak tar-Rużarju. Kienet x'kienet ir-raġuni eżatta, nafu illi l-pittura l-ġdida tal-artist Arniaud saret kif mixtieq u twaħħlet flok dik tat-Trinità Mqaddsa għall-qima tal-fidili.

Matul is-snin, saru wkoll l-istandart il-prim bir-rakkmu tad-deheb, erba' lanternni, surġentina u żewġ slaleb tal-fidda, bankun għall-istess fided, sett karti gloria, terħa bajda, sopra terħa rrakkmata, ventaltar bl-

iskultura u rakkmu bid-deheb, sett gandlieri ndurati bil-fidda u diversi aċċessorji oħra. Aktar tard, fl-1911, il-prokuratur tal-Fratellanza s-Sur Giuseppe Borg ħa ħsieb sabiex ikompli jzejjen l-artal taċ-Ċintura billi talab xi flus mill-kaxxa tad-dħul sabiex jitlesta l-irħam kollu tal-artal. Dan insibuh f'supplika mibgħuta nhar id-9 ta' Diċembru 1911 mill-Kappillan Dun Anton Vella għan-nom tal-prokuratur Giuseppe Borg. Dan l-istess artal jintrama b'sett statwi mill-isbaħ, xogħol miġjub minn Lecce (l-Italja) filwaqt li l-artal maġġur tal-knisja jintrama b'sett Appostli kbar ikkuluriti u indurati bid-deheb, xogħol l-istatwarju Wistin Camilleri. Dawn kollha saru fis-snin sittin tas-seklu l-ieħor fi żmien il-Prokuratur Galea.

Għall-bidu fil-purċissjoni ma kinitx toħroġ vara, izda fl-1875 insibu li l-Fratellanza taċ-Ċintura talbet lill-Fratellanza tar-Rużarju sabiex l-istatwa tal-Madonna tibda toħroġ

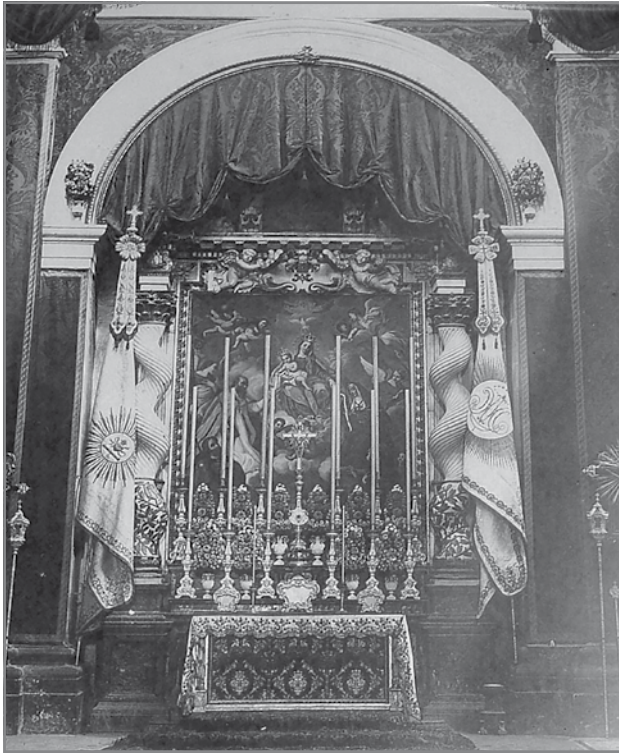
Il-Bozzett għall-Kwadru tal-Madonna taċ-Ċintura

L-Istatwa artistika tal-Madonna taċ-Ċintura

L-Artal tal-Madonna tač-Ċintura (Seklu 19)

L-artal tal-Madonna tač-Ċintura fil-preżent

ukoll fil-purċissjoni tač-Ċintura. Dan wara li fl-istess sena, iż-żewġ fratellanzi qasmu l-ispejjeż involuti sabiex jinżebagħ mill-ġdid il-karnaġġjon tal-istatwa tal-Madonna u l-Bambin mill-pittur magħruf Giuseppe Cali. Fil-fatt l-istatwa kienet titneħħilha l-kuruna u minflok kien jitpoġġa č-čintorin, simbolu tal-konsolazzjoni. L-istatwa tal-Madonna tač-Ċintura hija waħda mill-isbaħ illi nsibu fil-gzejjer Maltin. Aktarx li saret bejn l-1692-93, minn skultur mhux magħruf. Fl-1917 giet indurata u sgraffjata mill-ġdid mill-induratur Francesco Coleiro tal-Belt, sarilha stellarju fuq disinn tas-Sur M. DeGiovanni u nxtraw bradella u bankun mingħand il-prokuratur tal-Knisja tal-Immakulata Kuncizzjoni ta' Bormla li kienu jintużaw għall-istatwa tal-Kuncizzjoni qabel ma nħadmu dawk preżenti. Fis-snin disgħin tas-seklu l-ieħor, l-istatwa giet miżbugħa mill-ġdid mill-Kav. Alfred Camilleri Cauchi. Il-purċissjoni bl-istatwa tal-Madonna baqgħet toħroġ sal-1987, u minn dakinhar 'l hawn il-festa baqgħet issir biss fil-knisja permezz ta' quddiesa kantata bil-prietka fuq il-Madonna.

Meta wiehed ikompli jqalleb fl-istorja tal-parročča jintebaħ illi l-festa tač-Ċintura kienet waħda popolari hafna u mistennija minn sena għall-oħra. Dan minħabba l-fatt illi peress li Sant'Andrija kien jigi f'Novembru, il-festi ta' barra kienu esposti għall-elementi naturali. Għalhekk il-festi esterni tač-Ċintura kienu

jkunu aktar imfittxija mill-poplu peress li l-festa kienet tigi ċelebrata fl-eqqel tas-sajf Malti. Il-knisja kienet tkun imzejna b'armar sabiħ u l-funzjonijiet kollha kienu jsiru bl-akbar solennità. Insemmu biss is-sena 1907, meta l-Kappillan Dun Anton Vella, għannom tal-prokuratur tal-Fratellanza taċ-Ċintura baġhat supplika lill-Arcisqof ta' Malta nhar it-23 t'Awwissu sabiex jitkantaw is-sekondi vespri b'mużika tal-magħruf Surmast Ħalluqi Ferdinando Camilleri, iben il-fundatur tal-Filarmonika *L'Unione* Vincenzo Camilleri. Kellhom jitkantaw ukoll *Salve Regina* u *Tantum Ergo* tal-istess Surmast Camilleri.

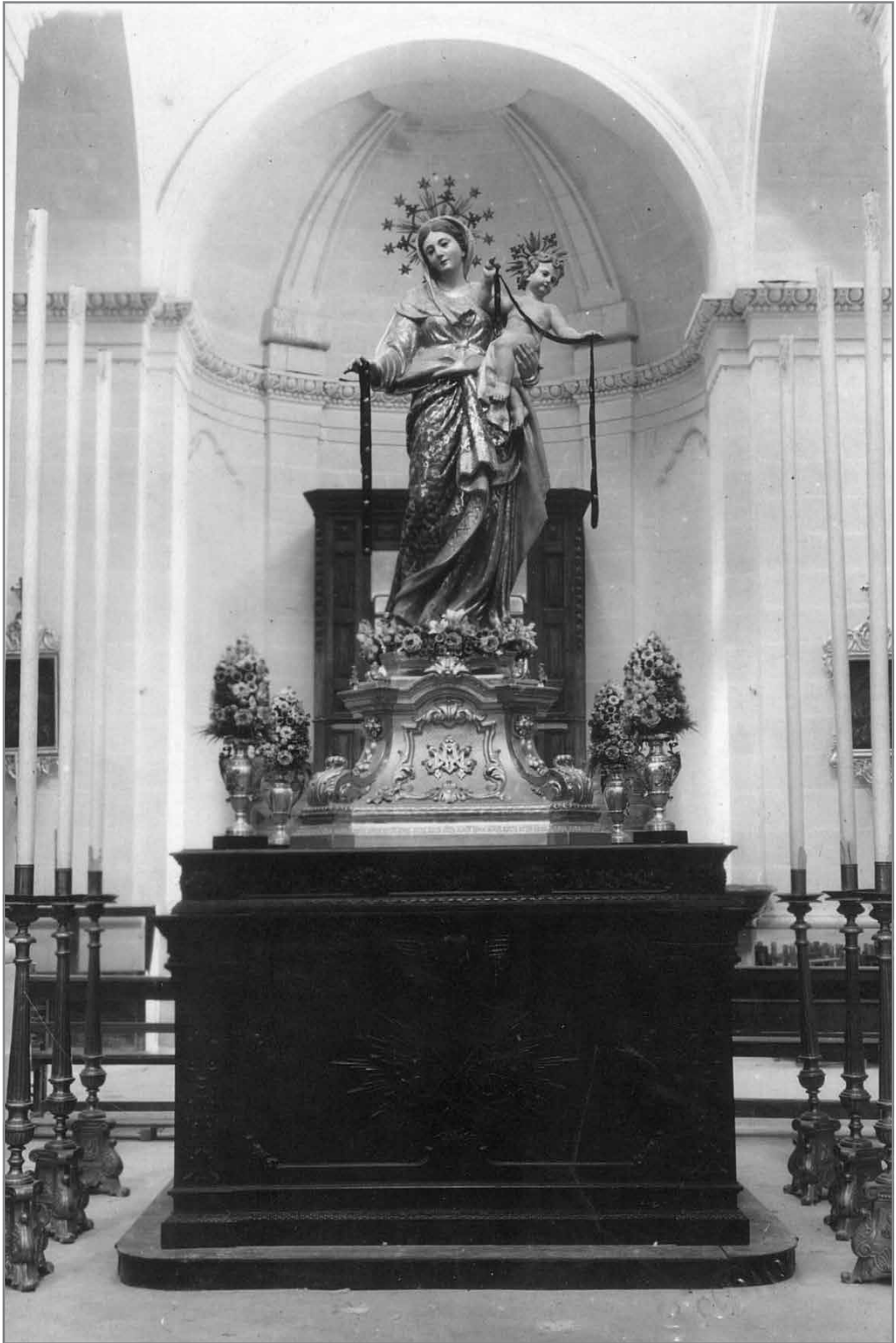
Ir-rabta tal-Filarmonika *L'Unione* ma' din il-festa tmur lura għall-1885. Dik is-sena nsibu bħala Prokuratur tal-festa tal-Madonna taċ-Ċintura lis-Sur Andrea Sammut. Fil-fatt, Andrea Sammut gie elett bħala prokuratur wara li Giuseppe Micallef spiċċa minn din il-kariga. Dan tal-aħħar, wara li tilef l-elezzjoni għall-president tal-Banda *L'Unione* u waqqaf iċ-Circolo *Sant'Andrea* fl-1883, stieden lill-Banda Sant'Andrija ta' dak iż-żmien sabiex tipparteċipa fil-festa taċ-Ċintura tal-1884. Dan il-ġest xejn ma niżel tajjeb fost il-poplu Ħalluqi, u mis-sena 1885 'il quddiem, il-Banda popolari *L'Unione* dejjem ipparteċipat weħidha f'din il-festa sakemm baqgħet issir.

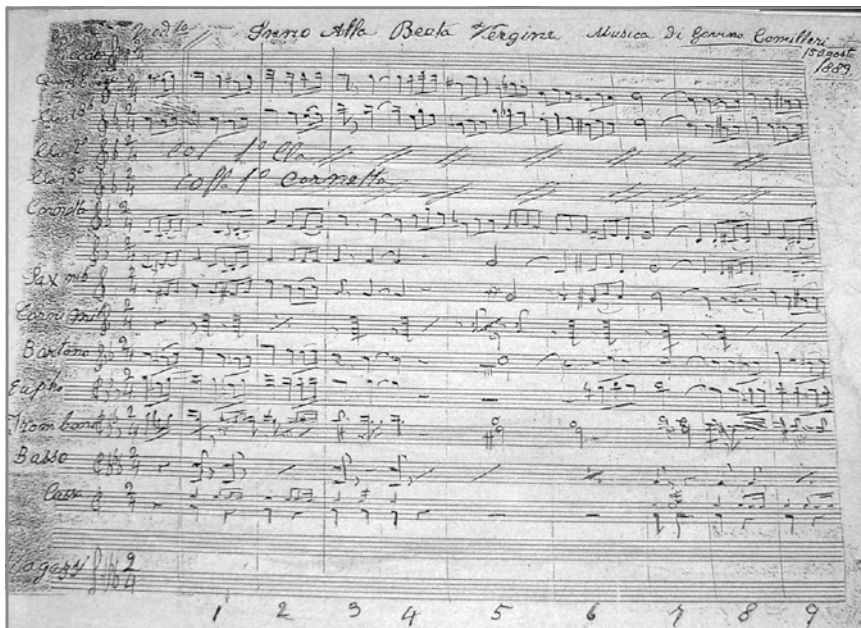
Kienet ħaġa naturali li meta s-Sur Andrea Sammut ħa l-prokura taċ-Ċintura fl-1885, huwa stieden lill-Filarmonika *L'Unione* li tagħha ħuh Nikola Sammut kien President, sabiex tagħti s-sehem tagħha f'din il-festa. Insibu li dik is-sena l-Filarmonika *L'Unione*, taħt id-direzzjoni tas-Surmast Gavino Camilleri żanznet innu ta' ġieħ lill-Madonna taċ-Ċintura, kompożizzjoni tal-magħruf surmast Ferdinando Camilleri fuq versi tal-Ħalluqi Francesco Xuereb bis-sehem ta' kor tat-tfal. Nistgħu ngħidu illi dan l-innu kien l-ewwel wieħed tax-xorta tiegħu f'Hal Luqa.

“La festività della N.S. della Consolazione in casal Luca che ebbe luogo il 30 dello scorso mese fu in quest'anno oltremodo solenne. Le care melodie del Sig. Maestro Ferdinando Camilleri, gli arredi del tempio e mille altre cose che sarebbe lungo l'enumerare reserò quella festa degnissimo spettacolo e della campagna per prendere parte all su detta festa. All'esterno poi non sapremmo che rum meglio lodare se la bellissima illuminazione, se il modo col quale erano ornate la piazza e le strade, se la Banda dello stesso casale delle quali merita speciale menzione quella diretta dagli egregi fratelli Camilleri che esegui con ammirazione di tutti un bellissimo Inno composto per si fatta occasione di Sig. Francesco Azzopardi e vestito di dolcissime e simpatiche note dall' impareggiabile Mro Ferdinando Camilleri il quale meritò e riconosse frenetici applausi da tutta la gente ivi occorsa. Abbia intanto il su lodato Maestro com pure i suoi degnissimi fratelli li nostre congratulazioni e insieme di tutti coloro che presero parte a quel festevole trattamento da loro regalato in quella sera.”

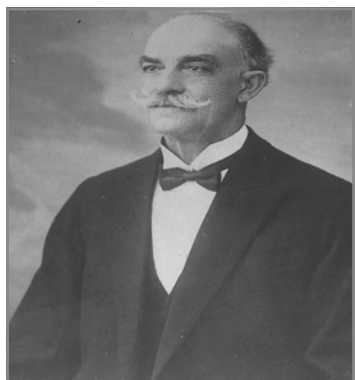
Malta, 2 Settembre 1885

Dan l-innu tant sabiħ ta' Ferdinando Camilleri kien biss l-ewwel minn sensiela ta' innijiet li s-surmastrijiet tal-Filarmonika *L'Unione* kitbu sabiex jiġu esegwiti mill-istess Banda fil-festa tal-Madonna taċ-Ċintura. Fil-fatt, erba' snin wara, eżattament fl-1889, is-Surmast Gavino Camilleri kiteb innu ieħor lill-Madonna taċ-Ċintura għall-banda u kor tat-tfal. Dan ukoll beda jindaqq ta' kull sena f'din il-festa. Fl-1904, hekk kif is-

L-Innu 'Alla Beata Vergine' tas-Surmast G. Camilleri

Is-Surmast Ferdinando Camilleri

Surmast Orlando Crescimanno ha l-kariga ta' direttur tal-Filarmonika *L'Unione*, dan ukoll kiteb *Inno alla Beata Vergine*, xogħol miktub għal banda kbira u kor.

Is-sena 1954 giet iddikjarata mill-Papa Piju XII bħala sena Marjana. Dik is-sena l-festi kollha tal-Madonna madwar Malta u Għawdex ġew iċċelebrati b'mod pompuż aktar mis-soltu. L-istess sar f'Hal Luqa fil-festa tal-Madonna taċ-Ċintura. Saħansitra nhar il-25 ta' Awwissu 1954 ingħataw prominenza qawwija fil-ġurnal *Il-Berqa* ċ-ċelebrazzjonijiet kbar li kienu se jsiru f'Hal Luqa fit-28 u 29 ta' Awwissu ad unur il-Madonna taċ-Ċintura. Lejlet il-festa taċ-Ċintura, nhar it-28 ta' Awwissu 1954, il-Filarmonika *L'Unione* għamlet marċ qasir u programm fuq il-planċier armat fil-pjazza ewlenija tar-raħal.

F'dik il-lejla żżanzan innu ġdid *Lill-Madonna taċ-Ċintura*, kompożizzjoni mill-aqwa tas-Surmast tal-banda Joseph Abela Scolaro F.L.C.M. fuq versi tal-magħruf Rev. Dun Frans Camilleri. Dan l-innu flimkien ma' dak ta' Sant'Andrija, San Gejtanu u ta' San Pawl huma meqjusa bħala fost l-aqwa xogħlijiet tas-Surmast Abela Scolaro.

Jekk inħarsu lura nintebħu illi ċ-ċelebrazzjonijiet esterni ta' din il-festa marjana kienu minn dejjem marbuta mas-Socjetà Filarmonika *L'Unione* u dan jixhdu l-fatt illi fl-arkivji tas-Socjetà nsibu xejn anqas minn erba' innijiet kbar iddedikati lill-Madonna taċ-Ċintura kif semmejna aktar 'il quddiem. Is-Socjetà tagħna, flimkien mal-Fratellanza dejjem kienet minn ta' quddiem sabiex tkabbar il-festi ta' raħalna b'kull mod possibbli. Sfortunatament, ġie żmien lejn l-aħħar tat-tmeninijiet fejn iddakkret ċertu apatija u kawża ta' hekk, il-festa taċ-Ċintura ma baqgħetx issir. Ir-rizultat ta' dan kollu kien li lanqas il-vara ma kienet toħroġ min-niċċa, għall-ebda raġuni speċifika.

*Il-Banda L'Unione
waqt l-esekuzzjoni
tal-innu l-kbir tas-
Surmast Joseph Abela
Scolaro (seklju 20)*

Sas-sena l-oħra din il-festa baqgħet issir fil-knisja b'quddiesa kantata fil-knisja parrokkjali. Għadd ta' devoti tal-Madonna baqgħu jgħibu bukketti ta' fjuri sabiex iżejnu lil din ix-xbieha qaddisa, xhieda tal-imħabba vera li l-poplu Hħalluqi għandu lejn Ommna Marija Santissima, kif wara kollox hekk għandu jkun. B'xorti tajba, l-armar fil-knisja għal din il-festa xorta waħda baqa' jintrama, grazzi għall-voluntiera tal-knisja. Fuq kollox huwa d-dmir tagħna illi nippreservaw dak kollu li hħallew ta' qabilna għax dik hi parti mill-istorja u ma jista' jħassarha hħadd.

U din is-sena, propju fit-tliet mitt anniversarju mit-twaqqif tal-Fratellanza tal-Madonna taċ-Ċintura, u għalkemm itul iż-żmien, ix-xbieha devota tal-Madonna se terġa' tinħareg pellegrinaġġ għall-qima tal-fidili. Dan seta' jseħh grazzi għar-rieda tajba ta' dawk kollha li f'qalbhom verament għandhom imħabba speċjali lejn Ommna Marija Santissima taħt it-titlu tal-Konsolazzjoni. Radd il-ħajr lil Mons. Arcisqof Charles Jude Scicluna, lill-Vigarju, lill-Wisq Rev. Kappillan Kan. Michael Zammit, lil Dun Renè Camilleri, iż-żewġ Każini tal-banda u lid-devoti kollha li emmnu f'din ix-xewqa li setgħet issir realtà. Issa ntemmet ix-xewqa ta' qalbna!

Grazzi Madonna!

Referenzi:

Archivium Curia Melitensis

"Malta" Mercoledì 2 Settembre 1885

Galea, Francis. "Hal Luqa u l-Banda tagħha L-Unjoni"

Soċjetà Filarmonika L-Unjoni - Pubblikazzjoni annwali tal-festa 2000

Joseph Abela Scolaro Surmast tal-Filarmonika *L'Unione*

Fl-40 Anniversarju minn Mewtu

Neil Zammit

Għall-membri u l-ammiraturi tas-Socjetà Filarmonika *L'Unione*, isem is-Surmast Joseph Abela Scolaro jfisser hafna. L-ebda haġa oħra ma tista' qatt tifred lil dan il-maħbub surmast minn mas-Socjetà tagħna, li għal erbgħa u tletin sena sħaħ mexxiha fit-triq tas-suċċessi mużikali. Is-Surmast Abela Scolaro żgur li jibqa' mfakkar l-aktar għall-imħabba u d-dedikazzjoni kbira illi huwa kellu lejn din il-banda għażiża tagħna. Isem is-Surmast Abela Scolaro se jibqa' marbut intimament mas-Socjetà *L'Unione*, bħala l-banda illi tant gābitlu suċċessi u li tant ħadem u stinka għaliha. Xhieda tar-rispett kbir illi kien igawdi s-Surmast Abela Scolaro hija l-aħħar tislma li ngħatatlu waqt is-servizz funebri li sar ġewwa Hal Luqa bis-sehem tal-Banda *L'Unione* nhar it-28 t'April 1979, propju erbgħin sena ilu, fejn għadd kbir ta' soċi, ammiraturi u rappreżentanti ta' għaqdiet oħra attendew bi ħġarhom sabiex isellmu lil dan il-kbir surmast.

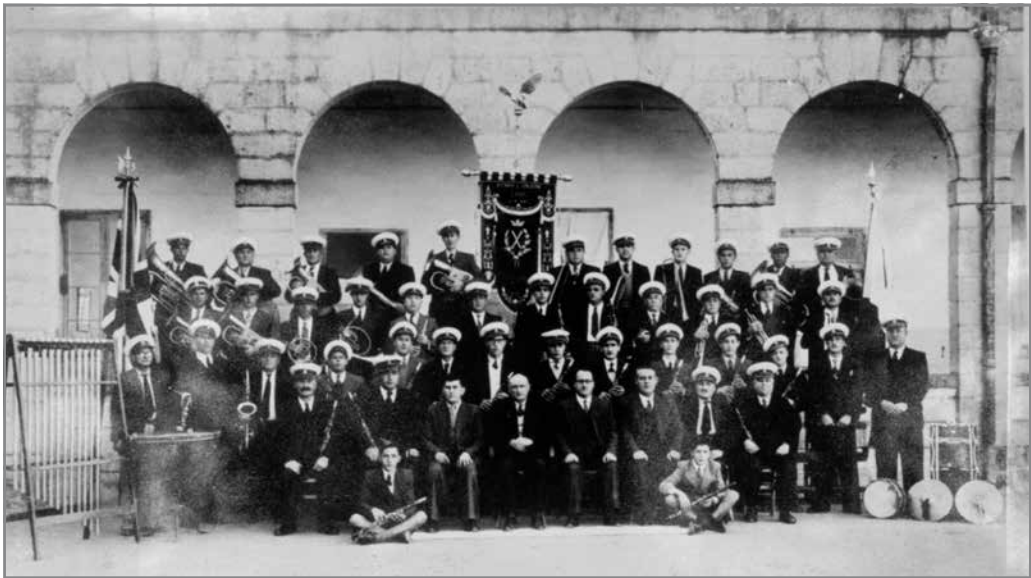

Is-Surmast Joseph Abela Scolaro, nisel il-mużiċisti, iben Carmelo u Margerita née Camilleri twieled il-Ħamrun fid-9 ta' Frar 1910. Sa minn ċkunitu kellu l-mużika f'demmu. Missieru Karmenu, barra li kien kurunettista prim fit-Teatru Rjal, kien surmastta' diversi baned, fosthom tal-Banda *Progresso Vincitrice* tal-Isla, fundatur tal-banda tal-Istitut ta' San Ġużepp u kien jgħallem il-mużika fil-Kazin tal-Banda San Gejtanu. Zijuh Salvu wkoll kien Surmast tal-Banda San Gejtanu, u ħuh il-kbir, Luigi, kien idoqq prim flawt fit-Teatru Rjal. Dan il-ġenju ħabb il-mużika minn ċkunitu. Beda jitgħallem ma' missieru, u għalhekk ma setax ma benieq fuq sisien sodi l-ewwel taġħrif tal-arti mużikali. Fl-età tenera ta' disa' snin, tilef lil missieru u kompli l-istudju tal-*pianoforte* għand is-Surmast Lwiġi Vella, imbagħad għand il-pjanista Anġlu Abdilla. Aktar tard, huwa

kompli l-istudju tal-mużika għand tnejn fost l-ikbar mużiċisti li qatt kellha Malta, Carlo Diacono u Carmelo Pace. Għand is-Surmast Diacono beda l-armonija, imbagħad kompli l-istudju fil-kuntrapunt, fl-istrumentazzjoni, storja u forma għand is-Surmast Pace. Dan l-istudju wasslu biex kiseb dawn id-diplomi minn *London College of Music: Associate*

(A.Mus.L.C.M.) fl-1937; *Licenciate* (L.Mus L.C.M.) fl-1945 u *Fellowship* (F.L.C.M.) fl-1950, biex b'hekk sar wieħed mill-ewwel ftit Maltin li rnexxielhom jiksbu din id-diploma.

Huwa kien beda l-kariga ta' surmast direttur mal-Banda tal-Istitut ta' San Ġuzepp. Mill-1943 sal-1972 mal-banda San Gejtanu tal-Ħamrun, mill-1945 sa ma miet fl-1979, mal-Banda *L'Unione* ta' Ħal Luqa, fejn anke kien jorqod fil-kazin tal-istess banda fis-sena 1945. Kien ukoll surmast tal-Banda *Maria Mater Gratiae* ta' Ħaż-Żabbar u mal-Banda *Leone* ta' Għawdex. Dawn il-baned kollha, taħt it-tmexxija għaqlija tiegħu, imxew hafna 'l quddiem fl-arti angelika.

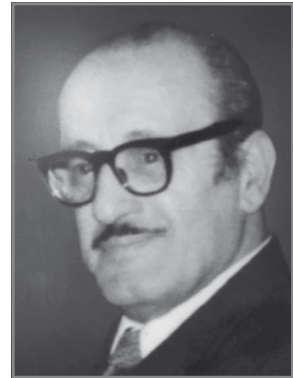

Is-Surmast Abela Scolaro kien kompożitur ta' fibra qawwija, pjanista mill-aqwa, direttur kbir tal-mużika u kompożitur prolifiku ta' mużika sagra u profana. Barra d-diversi innijiet li kiteb għall-Banda *L'Unione*, fuq il-versi ta' Dun Frans Camilleri li kien ħabib kbir tiegħu u poeti oħra, bħal Dun Karm Psaila, Patri Cuschieri, Mons. Giuseppe Schembri, D.D., LL.D., latinista b'għerf kbir u ħafna oħrajn, huwa kiteb l-Innu *Vexilla Regis*, biċċa xogħol ta' kalibru kbir, b'għeluq grandjuż maħdum b'fuga u kontrapunt. Din ġiet trasmessa minn fuq ir-*Rediffusion* bil-kollaborazzjoni tal-Banda *L'Unione*, u nġoġbot u tfaħħret mill-ġurnali. Ikkompona wkoll sitt quddisiet, responsorji u l-improperji tal-Gimġha l-Kbira. Sbieħ tassew huma *In Monte Oliveti*, *O vos Omnes*, *Viae in Lugeni*, it-talba *A Maria Dolente* u *Madre Pietosa*. Dawn flimkien mal-*Vexilla Regis* u l-marċ funebri *Sul Golgota* smajniehom minn fuq ir-*Rediffusion* fil-31 ta' Marzu 1947, esegwiti mit-tenur Victor Cauchi, il-baritonu Joe Bezzina u s-sopran Mae Vella Saetta, kor ta' tletin tifla u l-Banda *L'Unione*, dejjem taħt id-direzzjoni ta' Abela Scolaro.

Xogħol ieħor li ħareġ mill-pinna metikoluża tal-istess kompożitur huwa r-responsorju *Tristis Est Anima Mea* u l-marċ funebri *9 ta' April 1942* li kkompona għall-Banda *L'Unione*, b'tifkira tal-martirju li għaddiet minnu Ħal Luqa f'din id-data partikolari fiż-żmien mudlam tat-Tieni Gwerra Dinjija (1939-1945). Din il-mużika kollha tinsab fl-arkivju tas-Socjetà Filarmonica *L'Unione* flimkien ma' diversi marċi funebri oħra, marċi brijużi u t-tliet innijiet kbar li Scolaro kkompona għal Sant'Andrija – *Hymnus in Divum*

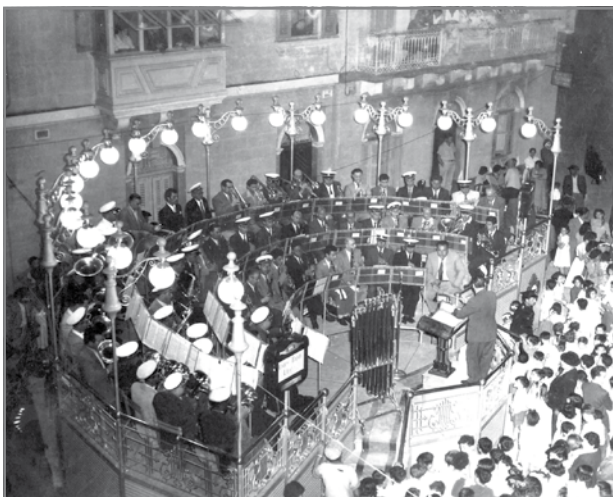
Andraeam Apostolum, lill-Madonna taċ-Ċintura u lil San Pawl – *Canata Sanct Paule*. Iżjed minn innijiet kbar, dawn nistgħu nsejnhom bħala Oratorji Klassiċi. Il-*Cantata* f'għieh Sant'Andrija għet miktuba mill-Professor Mons. Giuseppe Schembri, latinista b'għerf kbir, u mużika ta' Mro. Joseph Abela Scolaro li tant kien iżomm b'għożża kbira u li kien isejjilha l-opra tiegħu. Din il-kantata nkitbet fl-1948 u ndaqget għall-festa tal-istess sena, komposta minn kor b'erba' vuċijiet u żewġ solisti.

Fil-festa tal-1951, il-Kumitat tal-Banda *L'Unione* kien irraġġa biex din il-kantata tixxandar fuq is-sistema tar-*Redifussion* nhar Sant'Andrija f'nofsinhar minhabba li kien hemm xi biża' illi l-permessi sejrjn jinżammu wkoll għall-festa ta' Sant'Andrija tal-istess sena. L-innu taċ-Ċintura huwa kitba ta' Dun Frans Camilleri u mużika ta' Mro. Joseph Abela Scolaro u l-istess nistgħu ngħidu għall-*Cantata Sancte Paule*. Mro. Joseph Abela Scolaro kien kiteb ukoll l-innu tant popolari lill-Banda L-Unjoni - *Ejjeu Halluqin*, fejn fil-jiem tal-festa minbarra li jindaqq mill-banda jiġi wkoll kantat mill-partitarji tal-Banda *L'Unione*. Fl-arkivju tas-Socjetà jezisti innu marċ lil Sant'Andrija tal-istess kompożitur, li flimkien mal-mużika li tinsab hemm jagħmlu l-istess arkivju wieħed għani u fost l-ewlenin li hawn f'Malta u Għawdex.

Il-*Cantata Sancte Paule* kienet tkantat b'suċċess kbir mill-kor tal-*Malta Operatic Choral Society*, li tiegħu s-Surmast Abela Scolaro kien l-ewwel direttur u li mbagħad biddlet l-isem f'*Chorus Melitensis*. Il-mibki John Lopez kien ħareġ minn Malta l-ewwel kor Malti biex jiehu sehem fl-Esteddfod Internazzjonali ta' Wales fl-1955. Il-ġurija internazzjonali kella tifhir kbir għall-mużika delikata u sabiħa li kiteb is-Surmast Abela Scolaro għall-innu *Wasal il-Feddej* ta' Dun Frans Camilleri. Fuq il-kliem ta' Dun Frans Camilleri, is-Surmast Abela Scolaro kkompona ħafna mill-innijiet tal-parroċċi u tal-każini tal-baned, il-kantata lil San Pawl u l-innu taċ-ċentinarju *Lil San Pawl* li rebaħ l-ewwel premju fil-Konkors Nazzjonali. Ma rridux ninsew ukoll l-oratorju klassiku *Lil San Gejtanu*, kompożizzjoni tiegħu wkoll.

Huwa kiteb ukoll mużika klassika għall-versi ta' Dun Frans - *My Heart Remembers* u *Invito all'Amore* li kantaw b'delikatezza kbira kemm it-tenur Joe Zammit Harrison

kif ukoll is-sopran Miriam Gauci Tabone. Fost xogħlijiet oħra ta' min isemmi wkoll *Immorru l-Imnarja* u *Volli Sempre Volli*. Fost il-mużika profana li kiteb insemmu l-overtures *Slavonia* u *Alcestes*, tal-ewwel imfassla fuq il-ħajja u d-drawwiet fis-Slavonja u tal-aħħar mibnija fuq ġrajja tal-mitoloġija. Aktar mużika ta' din ix-xorta hija *Racconto Sinfonico* u *Reverie Tone Poem*. Insibu wkoll il-*marcia sinfonica Diana* u *Kavallieri ta' Malta*

Tone Poem. Xi biċċiet mużikali oħra huma *Salut* u *l-marcia militare Heroes on Parade*. Fost l-arrangamenti ta' Scolaro nsibu selezzjoni mill-*Carmen* ta' Bizet, selezzjoni mill-*Principessa Della Gzardas* ta' Kalman, *Torandot* ta' Puccini, *Peer Gynt* Suite No. 1 ta' Edward Grieg u *Solvejgs Song* Suite No. 2 ta' Grieg ukoll. Din il-mużika kollha tinsab fl-arkivju tas-Socjetà Filarmonika *L'Unione* ta' Hal Luqa flimkien man-numru kbir ta' mużika li diġà semmejna aktar 'il fuq. Ikkompona wkoll żewġ operetti *Cure For Colds* u *Midas*, flimkien mal-*marcia sinfonica* l-oħra *Narcissus*.

Is-surmast Abela Scolaro rebaħ premijiet f'konkorsi mużikali mnedijin mill-kumpanija *Redifussion*, fosthom bl-operetta *Midas* li ħadet it-tieni premju u b'xi kanzunetti. Fl-1960, is-Surmast Abela Scolaro nħatar bhala *Music Organiser* fl-iskejjel tal-Gvern. Ma jistax jonqos li f'din il-ħarsa lejn il-karriera hekk sabiħa u gloriuża segwita b'ħafna unuri tas-Surmast J. Abela Scolaro, wieħed ma jsemmix ukoll li s-surmast kien imfittex ħafna għal-lezzjonijiet tal-mużika. Fost dawk li tgħallmu għandu nistgħu nsemmu lis-surmastrijiet: Patri Albert Borg O.E.S.A. - *Maestro di Cappella* ta' San Ġwann, Prof. Dr Charles Zammit - is-suċċessur tiegħu fit-treġġija tal-Banda *L'Unione* ta' Hal Luqa, J.M. Barbara, F.S. Sammut, Patri Daniel Sammut O.C. li kompli jistudja barra, u oħrajn. Fost il-kantanti li huwa għallem insemmu lil Hilda Tabone, li fi żmienha kienet l-aqwa sopran ta' Malta u lin-neputija tagħha Miriam Gauci, li bħal zijitha hi mzejna b'vuċi qawwija mill-isbaħ.

Ftit granet wara l-Gimgha l-Kbira fis-27 ta' April tal-1979, is-Socjetà *L'Unione* giet maħsuda bil-mewt għall-għarrieda tas-Surmast Joseph Abela Scolaro. Mro. Scolaro kien ilu direttur tal-banda 34 sena. Hawn tajjeb li nkunu nafu wkoll li l-Banda *L'Unione* kienet l-iżjed wahda li dan il-bravu surmast dam jidderiegi fl-istorja tiegħu, għax kienet banda tal-programmi. Il-katavru tiegħu ngieb Hal Luqa

mir-residenza tiegħu f'Santa Venera fejn il-Banda *L'Unione* tagħtu l-aħħar tislma qabel id-difna tiegħu fiċ-ċimiterju tal-Addolorata. Għall-funeral attendew ħafna soċjetajiet u persuni distinti fil-qasam tal-mużika.

B'hekk ingħalaq il-kapitlu tal-għaxar surmast fl-istorja tas-Socjetà *L'Unione*, li bil-mużika klassika li kiteb żgur li kompli għolla l-isem ta' din il-banda minn waħda ċelebri għal dik illustra. Biex il-memorja tas-Surmast Abela Scolaro tibqa' dejjem ħajja fis-Socjetà li tant ħabb u għożż matul il-ħajja tiegħu, fil-festa taċ-Ċentinarju tas-Socjetà, nhar il-Ħamis 3 ta' Lulju 1980, fit-tieni jum tat-tridu tal-festa ta' Sant'Andrija, iżżanzan bust tal-istess surmast maħdum artistikament mis-Sur Twanny Ellul ta' Hal Luqa. Il-bust flimkien mal-arkivju b'mużika minn tiegħu ġew inawgurati mis-Sinjura Margaret Abela Scolaro (mart is-Surmast), u mbierka minn Monsinjur Innoċenz Borg B.A., Lic.D. Ftit taż-żmien wara, is-Surmast Charles Zammit ikkompona marċ funebri bħala rikonoxximent

għal Mro. Scolaro bl-isem *Alla Memoria Di Mro Joseph Abela Scolaro*.

Ma nkunux qed nonqsu jekk ngħidu li l-mużika u l-mużikanti li hargu minn taht idejh huma monument nazzjonali li ma jintemm qatt.

Il-Filarmonika *L'Unione* kburija li kellha lil dan il-ġentlom bħala surmast li mexxiha għal erbgha u tletin sena shaħ. U biex nagħlqu dan l-omaġġ lejn is-Surmast Abela Scolaro, se nipubblikaw għall-ewwel darba testimonjanza verbali mibgħuta lili personalment f'Mejju li għadda mis-Sinjura Rosalie Freestone-Bayes, originarjament mill-Hamrun, u li hadmet tant mill-qrib tas-Surmast Joseph Abela Scolaro lura fis-snin ...

“He was a very, very talented man, and very humble too. He was easy to work with and very understanding. He taught me a lot, he treated us all, his staff, with the greatest dignity and respect. Some days when we were together in the office, even in our break, he would go quiet and start to write down a few notes, and within minutes, he would have written a new tune for a song or possibly a hymn. It came so natural to him.

We visited all the schools in Malta and Gozo, and I worked with him for ten years. Our work was to teach music appreciation and singing in schools. I eventually did mostly the Rediffusion broadcasts along with some other of the music teachers. When he started the job as Music Organiser, he had a staff of two men, Maestro Camilleri KOMR and Mr. Mangion, a MUSEUM chap from Siggiewi. Then, Miss Bianco and I started as the new add ones. After that, Maestro Vella, Miss Galea, Miss Busuttil and Miss Grech joined in.

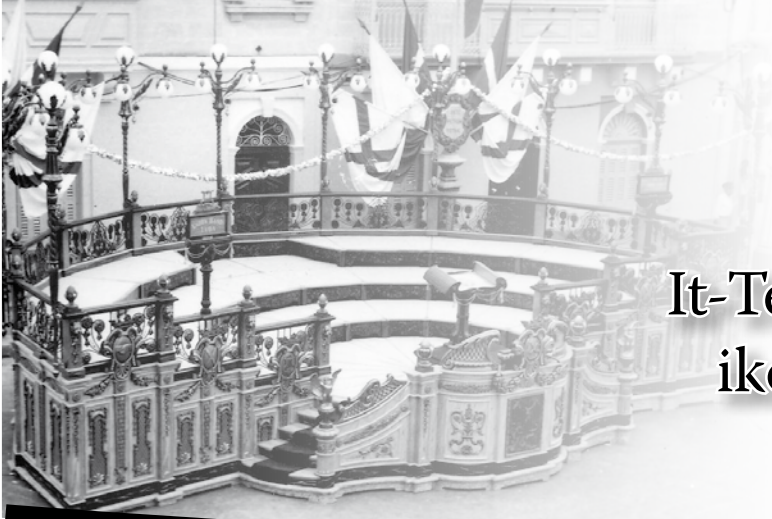
My parents knew him too as we were all from Hamrun. At times when we worked in Valletta schools he would take me to their home in Old Mint Street and his lovely wife always welcomed me with tea or coffee, and there I met his two children when they were quite small ...”

Referenzi:

Frans Galea, *Hal Luqa u l-Banda Taġħha L-Unjoni*, 2005.

Soċ. Fil. L'Unione, *Programm tal-Festa ta' Sant'Andrija*, 1999.

It-Tempju Andrean ikompli jissebbaħ

Neil Zammit

Dak li għexna flimkien matul dawn l-aħħar xhur żgur li kien bħal ħolma li kienet ilha mixtieqa, iżda għal xi raġuni jew oħra, qatt ma kien hemm min verament isus warajha sabiex isseħħ u timmaterjalizza ruhha. Bħalma l-bniedem ikollu l-ħolm personali tiegħu u jkun irid iwettaq dak li l-ġewwieni tiegħu ikun mixtieq għalih, hekk ukoll dawk li verament iħobbu l-knisja u jixtiequ jarawha aħjar dejjem holmu li din tista' tkun isbaħ minn kif konna nafuha sa ftit tax-xhur ilu.

Parentesi żgħira, qiegħed ngħid hekk għax l-istorja turina bil-fatti illi tul iż-żminijiet, il-knisja parrokkjali ta' Hal Luqa sofriet u għaddiet minn għadd ta' esperjenzi, b'uhud minnhom irreparabli, kemm minħabba l-gwerra l-kbira kif ukoll minħabba l-fatt illi

kien hemm min kien moħħu aktar x'se jiggwadanja minnha milli x'se jagħtiha. Dan kollu wassal sabiex waqt li rħula oħra kienu qed izejnu l-imqades tagħhom bl-isbaħ opri ta' artisti kontemporanji, il-ħalluqin kienu għadhom qed isibu saqajhom wara l-bini mill-ġdid ta' dan it-tempju kbir iddedikat lil Sant'Andrija. Għax minkejja kollox, il-poplu dejjem ħabb lil Sant'Andrija u għamel ħiltu kollha sabiex jerga' jibnilu l-isbaħ tempju għall-ġieħ u l-glorja t'Alla l-imbierak.

Kif semmejt fl-introduzzjoni, dawn l-aħħar xhur kienu xhur ta' żvilupp u bidla sħiħa f'dak li jirrigwardja l-opri artistici tal-parroċċa. Qiegħed nirreferi għal tliet proġetti kbar illi kienu ilhom mixtieqa u llum saru realtà, grazzi għall-benefatturi qalbiena u għall-

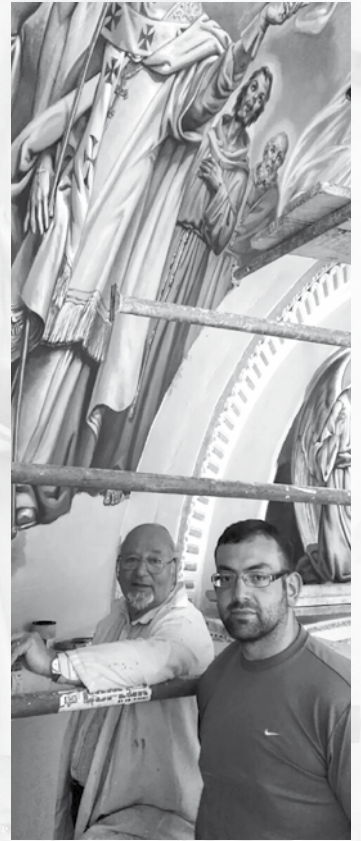
hidma volontarja ta' diversi persuni li taw hafna mill-hin tagħhom sabiex dan kollu seta' jsehh. Personalment għandi hafna u hafna esperjenzi x'nikteb u nirrakkonta, iżda nħoss li għadu mhux il-waqt li nagħmel dan pubblikament. Għalhekk se nuża din il-kitba bħala eloġju għal dak li għexna flimkien, għax tassew għexna żmien sabiħ li kompli għaqqad lill-parroċċa bħala familja waħda.

Bħal daż-żmien sena konna qed nistennew bil-herqa l-linef il-godda li kellhom iżejnu ż-żewġ kappelluni tal-knisja parrokkjali. Min qatt kellu jgħidli li xi darba din il-ħolma kellha ssir verament realtà. Grazzi għall-benefattrici, dawn iż-żewġ linef kbar tal-kristall ġew ordnati minn barra u waslu eżatt fil-hin sabiex kienu lesti armati għall-festa tas-sena l-oħra. Ġmielhom ma tistax tiddekrivih. Id-disinn tagħhom jikkumplimenta tajjeb mal-linef li diġà kellna fil-korsija, iżda saru xi modifikazzjonijiet sabiex ikunu aktar adattati. Tant hu hekk illi taw dehra sinjorili lill-knisja armata bl-isbaħ armar għall-jiem tal-festa. Ħafna nies ġew sabiex jaraw is-sbuħija tagħhom, għax tassew paxxew l-għajnejn ta' kull min rahom. Dawn iż-żewġ linef ġew imbiekka mill-Eċċellenza Tiegħu Mons. Pawl Cremona O.P., Arcisqof Emeritu, fejn dakinhar stess huwa rregala lill-istess parroċċa l-mitra bl-istemma ta' Sant'Andrija li s-Socjetà *L'Unione* kienet tagħtu b'rigal lura fl-2007 bħala sinjal ta' ħbiberija u rispettu bejn il-familja Cremona u s-Socjetà tagħna. Tassew kienu mumentu sbieħ li għexna flimkien. Sfortunatament, inqalghu xi ntoppi f'dak li jirrigwardja l-materjal tal-istess linef, fejn ġie nnutat illi l-kwalità ta' ċertu ħġieġ ma kienx kif mixtieq. Għalhekk ittiehdet id-deċiżjoni għaqlija li dawn jergħu jizzarmaw bil-galbu wara li għaddiet il-festa sabiex il-materjal difettuż jinbidel u b'hekk ikun żgurat illi l-linef ikunu tal-iprem kwalità kif jixraq lill-knisja tagħna. Fiducjuzi li ma ndumux ma narawhom lesti mill-gdid fil-glorja kollha tagħhom.

Waqt li kien għaddej dan kollu, il-proġett tal-kor baqa' għaddej b'ritmu mgħaġġel. Kemm konna ilna ngħidu li l-proġett miexi, u n-nies jistaqsu imma fiex wasal? Min ma kienx jara b'għajnejh kellu mitt elf raġun jistaqsi u forsi anke jiddubita minn dan kollu. Iżda min bħali kien involut f'dan il-proġett sa mill-konċepiment tiegħu f'Settembru tal-2010, kien qed jara b'għajnejh u jmiss b'idejh dak kollu li kien qed isir sabiex isaqaf tal-kor jieħu d-dehra li jixraq. Illum nistqarr li t-triq ma kinitx faċli. Kienu jiġu mumentu fuqi l-ewwel wiehed li kont naqta' qalbi li xi darba naslu, għax għal ġimgħat shaħ dan il-proġett kien waqaf u ħadd aktar ma kien lest jgħaddi minn dan l-intrigu

kollu. Kien żmien iebes. İzda llum ngħid grazzi lil Alla l-imbieriek li fil-providenza Tiegħu ippermetta li l-parroċċa jkollha żewġ kappillani twajba li dejjem emmnu f'dan il-proġett, minkejja d-diffukaltijiet kollha. Minn hawn insellem lil Dun Karm Camilleri, illum Monsinjur, u lil Dun Gordon Refalo, għax li kieku ma kinux huma, kieku llum għadna qed naraw iż-żebgħa tfarfar mis-saqaf tal-kor, kif kien hemm min, minn fost il-parruċċani midhla tas-sagristija, xtaq li jibqa' hekk!

Imxejna ġurnata b'ġurnata, ħdimna bil-għaqal, ħadna l-pariri u llum qed ingawdu din l-opra tal-arti mill-isbaħ li kompliet sebbhet lit-Tempju Andrian. Irrid nifraħ u niringrazzja lill-ħbieb personali u artisti Pawlu Camilleri Cauchi, Joseph Micallef u John Pace li kollettivament tawna dan il-ġmiel artistiku li jinzel tajjeb mal-estetika tal-knisja. Nista' ngħid illi l-esperjenza personali ma' dawn l-artisti għallmitni ħafna u llum ninsab grat li kelli x-xorti li nkun magħhom f'dawn il-mumentu sbieħ. Min jaf kemm tkellimna u ddiskutejna flimkien sabieħ wasalna s'hawn. Żgur illi ma jiddispjacinix ta' dan kollu. Anzi nrodd ħajr lil Alla l-imbieriek talli tani dawn l-esperjenzi sbieħ li għext flimkien ma' shabi kollha li konna nħufu fil-kuritur tal-knisja ta' kuljum u li kellna l-istess twemmin. Lil dawn kollha ngħidilhom grazzi minn qalbi għax lilhom dejjem sibt meta kont għoddni qtajt qalbi. Irrid ukoll nifraħ u niringrazzja lill-Kappillan preżenti Kan. Michael Zammit li kellu l-privileġġ singulari li jiffinalizza u jinawgura dan il-proġett maestuż, lil Dun Renè Camilleri u l-kleru kollu tal-parroċċa tas-sostenn tagħhom, lill-benefatturi u lil dawk kollha li offrew l-armar kollu biex dan ix-xogħol seta' jsir bl-inqas spejjeż possibbli.

Issa fejn se nkomplu? Rajna l-armar tat-travi li diġà telgħu fil-korsija, sinjal tajjeb. İzda dan mhux biżżejjed. Kull min huwa ta' rieda tajba jaf illi l-knisja jixirqilha l-aħjar, u dan jista' jsir biss bil-għajnuna u l-ġenerożità tal-poplu. Għalhekk nagħmel appell lil dawk kollha li jistgħu sabieħ jagħtu s-sehem tagħhom biex jekk Alla jrid, fi żmien qasir naraw is-saqaf tal-korsija mpitter ukoll. Il-ħsibijiet u l-pjanijiet huma lesti ... jonqos biss li jiġu attwati. Kuragġ ħalli naslu!

Wasalt kważi fit-tmiem ta' dawn il-kelmejn u hallejt lill-Irxoxt apposta għall-aħħar. Żgur mhux għax haqqu l-aħħar post, iżda għax kien hu li l-aktar li ġab ferħ, paċi u entuzjażmu fost il-poplu Ħalluqi. Din ix-xbieha mill-aktar imponenti ta' Kristu rebbieħ fuq il-mewt nistgħu nġhidu li tejbet iċ-ċelebrazzjonijiet tal-Għid il-Kbir, li qabel kienu jsiru b'inqas pompa. Lil hinn mis-sbuħija tal-istatwa, din ix-xbieha ġabet magħha sens ta' ferħ u għaqda fost il-familji u llum saret parti ċentrali mill-wirt kulturali ta' Ħal Luqa. Din l-opra mnaqqxa fl-injam mill-ħbieb artisti Michael u Adonai Camilleri Cauchi fl-2018 hija tassew punt ta' riferiment għall-arti ta' żminijietna. Fiha l-artisti għarfu tajjeb is-sugġett, ħarġu l-qawwa kollha tagħhom u xejnu kull dubju li seta' kien hemm li l-artist Malti mhux kapaċi joħloq arti sagra ta' livell għoli. Haqqhom kull tifhir.

L-istess bħall-pittura u d-dekorazzjoni tas-saqaf, kelli x-xorti nara din il-ħolma titwieled mix-xejn fi żmien il-Kappillan Dun Gordon Refalo f'April 2015. Kien hu li mexxa 'l quddiem dan il-ħsieb umli tagħna lill-awtoritajiet, u bil-għajjnuna ta' Dun Renè Camilleri u aktar tard tal-Kan. Michael Zammit, wasalna fejn xtaqna. Minn ftit ħsieb u skambju ta' ideat, għal ftit tafal u wara għall-injam u issa mlibbes libsa dehbiena kif jixraq lil din ix-xbieha kapulavur ta' Kristu Rxoxt. U la semmejna d-deheb irrid nifraħ minn qalbi lill-ħbieb tiegħi l-induratur Publio Magro, mgħejjun mill-alliev tiegħu Carmel Cassar, li tawna biċċa xogħol impekkabbli. Il-proċess kien wieħed metikoluż u li kien jirrikjedi ħafna preċiżjoni u paċenzja. Iżda żgur li r-riżultat miksub kien fuq fomm kulhadd hekk kif nhar Ħadd il-Għid filgħodu x-xbieha ta' Kristu Rxoxt feġġet fil-bieb il-kbir tal-knisja. Ma nistax ma nsemmix ukoll il-ġmiel ta' karnaġġjon li pittru l-artisti bravi Michael u Adonai Camilleri Cauchi. Dak il-ġmiel ta' wiċċ illi l-ebda kelma jew aġġettiv ma jista' jiddeskrivi. Tassew kapulavur fil-vera sens tal-kelma. Radd il-ħajr lill-benefatturi kollha li bis-saħħa tagħhom qed ingawdu din l-opra tant għażiża. Inhegġeġ sabiex aktar benefatturi jersqu 'l quddiem u jikkontribwixxu sabiex dan il-proġett jitlesta wkoll ħalli tabilhaqq ikollna waħda mill-isbaħ xbihat ta' Kristu Rxoxt f'pajjiżna. U dan mhux qed nġhidu jien biss ... imma qed jgħiduh il-ħafna!

Nagħlaq dawn il-kelmejn tiegħi b'messaġġ pożittiv; ejjew inkomplu nagħtu lill-knisja parrokkjali dak li verament jixirqilha – libsa sabiħa u eleganti. Fuq kollox ejjew nibqgħu

nħarsu l-patrimonju kulturali-religjuż u artistiku ta' pajjiżna għax dan huwa parti intrinsika mill-identità tagħna. Jekk xi darba naslu biex nitilfu dan kollu, inkunu tliġna r-ruħ ġewwienna tagħna li lilna tagħtina l-eżistenza tagħna. Wasslu dan il-messaġġ lil ta' madwarkom u tassew ikollna soċjetà responsabbli aktar minn qatt qabel.

Ħajr lil dawk kollha li ħolmu u emmnu f'dawn l-istess ħsibijiet u kienu hemm parti mill-istorja! Tassew għexna flimkien l-isbaħ żmien tal-parroċċa!

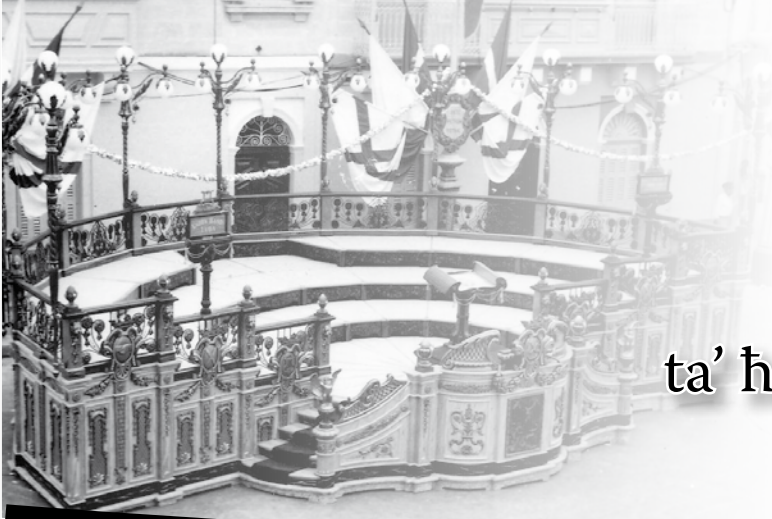
kullhadd 11/05/20

ŻEWĠ UNURI PIROTEKNIĊI F'HAL LUQA

'Double' għall-kamra tan-nar Sant'Andrija ta' Hal Luqa

INTERVISTA MA' DILETTANTI MILL-KAMRA TAN-NAR SANT'AN TAL-BANDA UNJONI TA' HAL LUQA D'WAR IŻ-ŻEWĠ UNURI MIB FIL-FESTIVAL TAN-NAR TAL-AJRU U TA

Memorji Sbieħ ta' ħames snin ilu...

Damian Psaila

Is-sena 2014 se tibqa' stampata fil-moħħ ta' kull partitarju tal-Banda L-Unjoni, u tibqa' maghrufa bhala s-sena li fiha s-*Saint Andrew's Fireworks Factory* giet inkurunata rebbieħa assoluta kemm fil-festival tan-nar tal-art mekkanizzat u anke fil-festival tan-nar tal-ajru.

Wara li fl-2007 l-istess kamra tan-nar rebħet l-ewwel edizzjoni tal-festival tan-nar tal-art mekkanizzat, il-pass naturali għal din l-għaqda kien li nieħdu sehem anke fil-festival tan-nar tal-ajru. Però dan ma kienx biżżejjed u għalhekk b'hegħga kbira ġie deċiż li s-*Saint Andrew's Fireworks Factory* tipparteċipa wkoll fil-festival tan-nar tal-art mekkanizzat.

Kif għaddiet il-festa tal-2013, flimkien fassalna l-programm tan-nar li kellu jinħaraq fiż-żewġ festivals. Għalhekk kull membru għamel l-almu kollu tiegħu sabiex ix-xogħol pirotekniku jkun ta' unur kif misthoqq lis-Socjetà tagħna. Il-preparamenti għall-festival tan-nar tal-ajru laħqu l-qofol tagħhom fis-26 ta' April 2014, iżda minħabba riħ qawwi, il-festival kellu jiġi pospost għall-għada. Wara li nħaraq ix-xogħol tan-nar, konna ferm kuntenti bil-wirja sabiħa li offrejna lill-udjenza li mliet ix-xatt ta' Buġibba. L-entuzjażmu fina kompli jikber meta fost il-kummenti tal-udjenza tisma' "Prosit x'ħarqa oriġinali dik!" X'Sodisfazzjon ħassejna meta l-ġurija ħabbret l-isem tas-*Saint Andrew's Fireworks Factory* bhala l-kamra tan-nar rebbieħa! Żgur li jibqa' mument indimentikabbli.

Hekk kif għaddew iċ-ċelebrazzjonijiet spontanji, ergajna middejna għonqna għax-xogħol sabiex jitkomplew l-aħħar preparamenti għall-festival tan-nar tal-art mekkanizzat. Dan il-festival inżamm fit-3 ta' Mejju 2014 fuq il-fosos tal-Furjana. B'wirja oħra spettakolari, paxxejna l-udjenza bil-funtani tal-kulur u l-effetti li ħloqna. L-għada l-Ħadd 4 ta' Mejju l-istennija għat-ħabbira tar-rizultat kienet kbira. Hekk kif tħabbar ir-rizultat malajr xterdet il-kelma li ta' Hal Luqa għamli d-*double* u rebħu anke il-festival tan-nar tal-art mekkanizzat.

Sabiex jiġi ċelebrat dan ir-rizultat hekk sabiħ u uniku fl-istorja, inżamm marċ fis-16 ta' Mejju mat-toroq ta' Hal Luqa, bis-sehem tal-Banda L-Unjoni u għadd ta' partitarji. Iċ-ċelebrazzjonijiet laħqu l-qofol tagħhom meta s-*Saint Andrew's Fireworks Factory* giet ippremjata b'Rekord Nazzjonali fejn din l-għaqda hija l-unika għaqda tan-nar li rebħet żewġ unuri pirotekniċi f'inqas minn sitt ijiem!

Għalhekk aħna kburin tassew b'dan il-każin ... u kburin ukoll bl-Għaqda tan-Nar tagħna li tagħmel ġieħ u unur lil Hal Luqa.

Viva Sant'Andrija!

Viva l-Għaqda tan-Nar li ġġib isem il-Patrun - *Saint Andrew Fireworks Factory*!

Is-Socjetà *L'Unione* wara t-Tieni Gwerra Dinjija

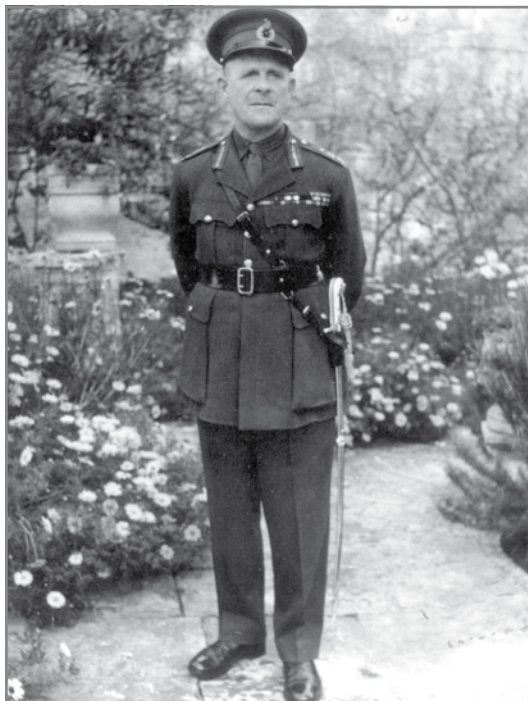
75 sena ilu ...

Frans Galea

Fil-gurnal *Il-Berqa* tal-21 ta' Diċembru 1943 dehret il-lista tal-każini li fihom kellha tiġi esebita x-xabla prestigjuża mogħtija lil Field Marshal Viscount John Standish Gort. Din inżammet għall-wiri fil-Librerija Pubblika tal-Belt Valletta u wara bdiet tittiehed fil-każini tal-banda rispettivi biex minn hemm titgawda u tiġi apprezzata mill-pubbliku. Fil-fatt, ix-xabla kienet esebita fil-każin tal-Banda *L'Unione* f'Jannar tal-1944. Din l-għotja saret fuq inizzjattiva tal-President u s-Segretarju tal-Każin Banda San Filep ta' Haż-Zebbuġ, meġhuna mill-President Onorarju tagħhom il-Prof. Philip Farrugia. Il-flus għal din l-għotja ngabru mill-każini kollha tal-baned kif ukoll mingħand xi każini soċjali. Il-prezentazzjoni tax-Xabla lil Lord Gort għall-hidma tiegħu b'risq il-poplu Malti u Għawdxi saret fil-pjazza ta' Haż-Zebbuġ nhar il-Ħadd 12 ta' Marzu 1944. Rappreżentanti mill-każini tal-baned flimkien ma' għadd ta' persuni distinti, fosthom l-Arċisqof Mikiel Gonzi attendew għal dan l-avveniment.

Il-Ħadd 1-1 ta' Ottubru 1944 saret l-ewwel quddiesa solenni ta' Dun Gwann Agius li kien joqgħod fi Triq ir-Rixtelli. M'għandna l-ebda tagħrif dwar jekk daqqitx xi banda, iżda invit li ġie f'idejna juri li l-kumitat u l-membri tal-Banda *L'Unione* kienu mistiedna għaċ-ċerimonja u li jattendu d-dar tiegħu fit-tlett ijiem ta' wara.

Avviż dwar tombla li kellha ssir nhar il-Ħadd 3 ta' Diċembru 1944 u li deher fil-gurnal *Il-Berqa* ta' jumejn qabel kien jgħid ukoll li waqt din l-attività fil-Misraħ tal-Knisja kienet se tiegħu sehem il-*Union Jazz Band* tal-każin. Il-*Jazz Band* giet imwaqqa mill-assistent direttur u segretarju tal-kumitat, is-

Lord Gort f'Malta

Sur Egidio (Gigi) Zammit bl-iskop li ddoqq mużika varjata għal ċerti okkażjonijiet bħal fieri u tombli, u hekk ma jkollhomx għalfejn jaqilgħu l-banda kollha. Is-Surmast Zammit harreg bosta allievi u kien klarinettista prim, idoqq l-*accordion* mal-*Jazz Band* iżda kapaċi wkoll fuq il-kitarra, il-pjanu u s-settijiet kollha tas-*saxophones*. Billi kien assistent fi żmien is-Surmast Charles Xuereb, jidher li l-Banda *L'Unione* mxiet ħafna 'l quddiem u komplet iżżid mal-fama li kellha, bil-ħila ta' dawn iż-żewġ surmastrijiet intelligenti u ħawtiela.

Maestro Charles Xuereb, iben Enrico u Tonina mwielda Abela, twieled il-Furjana nhar it-18 ta' April 1900. B'missieru solista bil-kurunetta mal-Banda *King's Own* tal-Belt Valletta, kien pass naturali li Charles jixhet l-ewwel passi tiegħu fl-istess direzzjoni. Ta' tlettax-il sena ngagġa mal-K.O.M.R. u fl-ewwel gwerra dinjija daqq mal-banda tal-Militia biex iferraħ is-soldati midruba. Fl-1922 daħal bhala mużiċista u għalliem tal-mużika mal-flotta navali Ingliża, u għal bosta snin baħħar fuq bosta bastimenti madwar l-Awstralja u New Zealand.

F'dawk is-snin fejn kienet drawwa li jdoqqu l-*massed bands*, Charles kien jinħatar bhala surmast. F'din il-karriera s-Surmast Xuereb laħaq l-oġġla quċċata sa ma rtira fl-1931. F'Novembru 1931 gie ffurmat il-battaljun tat-*Territorials* tal-K.O.M.R. u s-Surmast Xuereb intgħazel biex imexxi l-bandisti u dam iwettaq dan ix-xogħol sa tmien it-tieni gwerra dinjija. Billi fi żmien ta' paċi t-*territorials* ikunu mpenjati biss għal

Mro Charles Xuereb

xi ġimagħtejn fis-sena, Charles Xuereb kien jaħdem bħala skrivan mal-*Milk Marketing Undertaking* (M.M.U.). Is-Surmast Xuereb kellu mpenji oħrajn fil-qasam mużikali fosthom ma' diversi baned lokali, knejjes u saħansitra bejn l-1935 u l-1938 kien solista mat-Teatru Rjal. Kien f'dan l-istess perjodu li daħal bħala direttur mużikali tal-Banda *L'Unione* ta' Ħal Luqa. L-għażla ta' dan is-surmast saret fuq rakkomandazzjoni ta' sitt bandisti Ħalluqin li kienu jdoqqu wkoll mal-banda tal-K.O.M.R., u għalhekk kienu midħla tal-ħiliet tas-Surmast Xuereb.

Billi fis-snin tal-gwerra l-banda ftit li xejn daqqet fil-pubbliku, is-servizz memorabbli mogħti mill-Banda *L'Unione* fiż-żjara storika tar-Re Ġorġ VI nhar it-Tnejn 21 ta' Ġunju 1943 baqa' mfaħħar. Dakinhar, taħt it-tmexxija tas-Surmast Xuereb, il-Banda daqqet il-*God Save the King* f'tarf ir-raħal ta' Ħal Luqa. Tul is-snin, is-Surmast Xuereb ingħata unuri prestiġjuzi l-aktar għat-tmexxija ta' programmi mużikali fiċ-ċerimonji u ċelebrazzjonijiet ufficjali, fosthom mingħand il-General Schreiber. Mgħobbi b'bosta xogħol u mpenji, is-Surmast Xuereb kellu jħalli l-Banda *L'Unione* wara tmiem il-gwerra fl-1945, iżda sa dak iż-żmien kien ikkompona xi marċi militari għas-Socjetà Filarmonika *L'Unione*, u magħhom ukoll introduċa l-mużika Ingliża li ndaqqet b'suċċess fil-pubbliku. Dik il-ħabta il-banda kellha lis-Sur Giuseppe Portelli bħala assistent li kien jithallas żewġ liri fix-xahar u hađem qatigħ biex rawwem bosta allievi.

Għal ftit snin, is-Surmast Xuereb ha ħsieb il-Banda San Mikiel ta' Haż-Żabbar, kif ukoll *jazz band* fil-*Vernon Club* il-belt Valletta. Fis-sena 1957 is-Surmast Xuereb emigra lejn l-Awstralja ma' martu u l-erba' uliedu u kien jaħdem mal-kumpanija tat-telefon P.M.G. Iżda b'daqshekk ma kienx ifisser li tbiegħed mill-mużika anzi kellu bosta suċċessi fosthom fl-1962, meta mexxa orkestra kbira li akkumpanjat kumpanija Russa tal-*ballet*. Is-Surmast Xuereb miet nhar il-Ġimgħa 28 ta' April 1989 u ġie midfun fil-*Catholic Garden Cemetery* ta' Kemps Creek fi New South Wales l-Awstralja.

Fis-seduta tal-kumitat li saret nhar it-23 ta' Ottubru 1944 ġew magħżula s-Sur John Schembri ta' 27 Triq San Pawl u Andrew Farrugia ta' 118 Triq San Ġużepp sabiex jattendu

għall-Assemblea Nazzjonali. Hekk insibu fiż-żamma tal-kontijiet tal-kaxxier, li fis-27 ta' Mejju 1946, is-Socjeta *L'Unione* ikkontribwiet żewġ liri għall-fondi tal-Assemblea Nazzjonali.

Għas-sena 1944 insibu li l-Banda *L'Unione* kellha diversi avvenimenti ewlenin. Taw sehemhom waqt il-purčissjoni tal-Ġimgħa l-Kbira f'April u f'Mejju żaru l-Gudja għall-festa tal-Madonna tal-Warda. F'Awwissu *L'Unione* kellha żewġ programmi oħra fil-Gudja għall-festa tal-Assunta. Marret iddoqq nhar id-9 ta' Awwissu lejlet il-festa ta' San

Lawrenz. Dakinhar filgħaxija, flimkien mal-Banda Beland taż-Żejtun, daqqet marċi brijużi fit-toroq ewlenin u programm mużikali fil-pjazza. Hargħa oħra kienet għall-festa tal-Madonna tal-Grazzja f'Haż-Żabbar. Dakinhar il-Banda *L'Unione* kellha 52 bandist Halluqi u l-entuzjażmu tagħhom kien apprezzat hafna mill-pubbliku preżenti.

Wara li tat is-sehem annwali tagħha fil-festa tal-Madonna taċ-Ċintura fir-raħal stess, kien imiss li tferraħ lill-Halluqin nhar id-9 ta' Dicembru 1944, lejlet il-festa ta' Sant'Andrija permezz ta' marċi brijużi fit-toroq u programm mużikali fil-misraħ. Fil-jum tas-Sibt, il-Banda *L'Unione* daqqet dan il-programm:

Terzetto Finale	La Gioconda	Ponchielli
Fantasia	I Vespri Siciliani	Verdi
Intermezzo	L'Amico Fritz	Masacagni
Sinfonija	William Tell	Rossini

Filwaqt li l-attività tat-tombla kompliet issir fil-każin jew fil-misraħ, dejjem b'risq il-każin, ġieli kienet issir xi fiera, u f'okkażjoni minnhom jissemma wkoll l-Arbli ta' Mejju. Minbarra li kienet tieħu sehem il-*Jazz Band* tal-Unjoni, spiss kienet tiġi mistiedna xi banda oħra, speċjalment dik tal-Gudja. Żdied servizz iehor, dak tal-eżercizzi spiritwali qabel il-Ġimgħa Mqaddsa ta' kull sena, li fl-istess waqt gab ċertu inkwiet għas-socjetà. Gara li s-socjetà kienet tħobb tagħzel patri Kapuċċin Frangiskan għal dawn l-eżercizzi u l-qrar, iżda l-kappillan ta' Hal Luqa ħass li din kienet l-għażla tiegħu. L-aġar sitwazzjoni kienet fl-1947 meta l-eżercizzi lanqas kienu se jsiru. Aktar tard fl-1950 l-għażla tal-predikaturi tant urtat liż-żewġ każini li laqqgħu l-kumitati flimkien u baġtu ittra lill-Arcisqof Mikiel Gonzi dwar l-indhil żejjed u nuqqas ta' konsultazzjoni mill-kappillan. Huma għarrfuh li għal dik is-sena l-ebda każin ma kien se jipprovdi s-servizz tal-eżercizzi spiritwali.

Is-Surmast Gaetano Grech

Jessica Ellul

Is-Surmast Gaetano Grech twieled l-Isla nhar id-19 ta' Settembru 1855 u miet fl-1938. Il-ġenituri tiegħu kienu Angelo u Tereža kunjomha xebba Fiammingo. Huwa kellu lil huħ arċipriet tal-Birgu u dam bejn is-snin 1897 – 1926. L-ewwel taġġlim li Gaetano ħa fil-mużika kien mingħand zijuh Mons. Giorgio Fiammingo fejn tgħallem il-klarinet u l-vjolin. Eventwalment insibu li wkoll kien kiteb xogħlijiet għall-dawn l-istrumenti partikolari. B'uhud mix-xogħlijiet jinstabu fid-diversi soċjetajiet li fihom kien Surmast Direttur, fosthom Ħal Luqa. Gradwalment Gaetano Grech kompli javvanza fil-mużika u studja F. Mallia Cassar, G. Bellizzi, P. Vassallo and G. Fiamingo. Fil-ħajja privata tiegħu huwa żżewweġ lil Ġuditta Vella li twieldet fl-1852, fil-Kon-Katidral ta' San Ġwann il-Belt Valletta li wkoll ħalliet din id-dinja fl-istess sena li ħalla din id-dinja hu. Huwa baqa' jgħix fil-Belt għall-bosta snin fejn rabba familja bl-akbar għożża u fil-biża' ta' Alla.

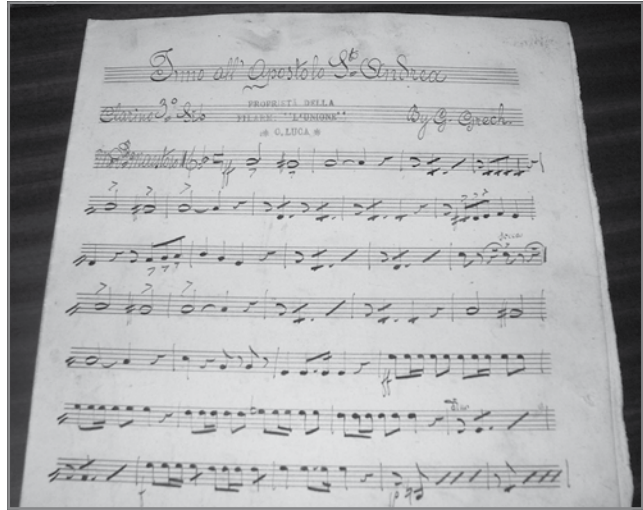

Baned Maltin li taġġhom kien Surmast:

- Banda *La Valette* tal-Belt (1888-1889)
- Banda *Prince of Wales Own* tal-Birgu (1890-1892)
- Banda *Queen's Own* tal-Isla (1905-1912)
- Banda *San Ġorġ* ta' Bormla (1887-1889)
- Banda *Duke of Edinburgh* tal-Birgu (1889-1905, 1909-1910)
- Banda *L'Unione* ta' Ħal Luqa (1891-1904)
- Banda Sant'Andrija ta' Ħal Luqa (1889-1890)
- Banda *L'Isle Adam* tar-Rabat, Malta (1894-1911, 1913-1921)
- Banda *La Stella* tar-Rabat, Ghawdex (1902-1905)

Għal xi żmien mexxa l-Banda tar-Regiment Skoċċiż stazzjonat f'Verdala, Bormla. Huwa kiteb mużika ta' natura profana kif ukoll sagra. Fl-1902 waqt iż-żjara statali li r-Re Dwardu VII għamel f'Malta, Mro. Grech mexxa banda ta' 600 ruħ li daqget għal dik l-okkażjoni. Kienet esperjenza memorabbli għall-fatt li r-Re nnifsu ikkomplimentah.

Successi oħra huma l-Innu All'Immortale Pio IX u l-overture La Figlia del Re Peppino li kien indaqq waqt il-Colonial Exhibition ġewwa Londra. Id-Duke of Edinburgh għoġbu jonora lis-Surmast Grech mhux biss billi aċċetta biċċa xogħol tiegħu, Pensiero Melanconico', iżda wara li semgħu jdoqq il-vjolin ried iżommu miegħu bħala Direttur tal-Orkestra u wiegħdu li jdaħħlu wkoll fl-Orkestra ta' Sandringham Palace magħmula mill-aqwa Mużiċisti tal-Imperu. Kienet opportunità tad-deheb għalih biex jikseb fama internazzjonali imma r-rabta kbira li kellu ma' familta wasset lis-Surmast Grech jiċċad l-aqwa okkażjoni ta' ħajtu.

Is-Surmast Gaetano Grech, magħruf bħala 'ta' Palazzi' kiteb diversi kompozizzjonijiet għall-Filarmonika L'Unione ta' Hal Luqa. Fost l-oħrajn insibu l-Inno di Gloria a Sant'Andrea Apostolo, L-Inno Marcia a Sant'Andrea, għadd ta' marci brijuzi, muzika sinfonika, muzika da camera u responsorji tal-Gimgha Mqaddsa.

Mro Gaetano Grech kien onorat mis-Socjetà tal-Arti, Manifattura u Kummerċ f' Malta u fi Sqallija mir-Real Circolo Bellini ta' Catania meta ħatritu Membru Akkademiku tagħha u ddekoratu b' midalja tal-fidda. Waqt li kien għadu qieghed jikkomponi l-opra Le prime crociate, wara li kien spicċa l-ewwel att tagħha, Mro. Grech ħalla din id-dinja. Huwa jinstab midfun fic-ċimiterju tal-Addolorata ġewwa Raħal Ġdid.

Referenzi

Soċ. Fil. L'Unione (Arkivji)

L-Ewwel Kappillani tal-Parroċċa ta' Ħal Luqa

Mario Fenech

Ser inkompli fejn ħallejt bl-artiklu tiegħi tas-sena l-oħra fejn tajt ħarsa mill-qrib lejn l-ewwel kappillani li mexxew il-Parroċċa ta' Ħal Luqa waqt l-ewwel snin tat-twaqqif tagħha. L-aħħar kappillan li ktibt dwaru kien Dun Mario Michele Mifsud li dam imexxi lill-parroċċa ta' Ħal Luqa sa Diċembru tas-sena 1724.

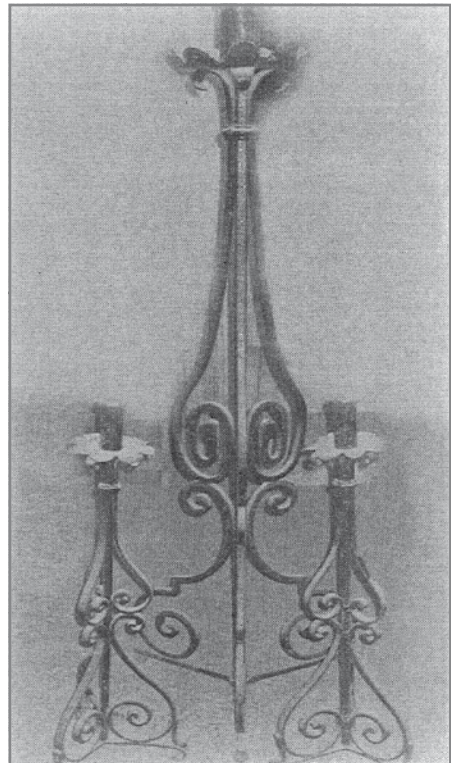
It-tmien kappillan kien Dun Antonio Casha minn Ħal Qormi. Ġie maħtur kappillan b'digriet mill-Isqof Mons. Alpheran de Bussan. Beda l-ħidma pastorali fir-raħal f'Novembru tas-sena 1737 u dam kappillan sa Novembru tas-sena 1759.

Id-disa' kappillan ta' Ħal Luqa kien Dun Michele Masta. Kien minn Ħal Luqa u nħatar kappillan mill-Isqof Mons. Bartolomeo Rull. Ħa l-pussess tiegħu f'Settembru tas-sena 1760. Miet fl-10 ta' Diċembru 1725 fl-età ta' 78 sena. Kien l-ewwel kappillan tal-parroċċa ta' Ħal Luqa li beda juża r-rukkett u l-muzzetta.

L-ghaxar kappillan tal-poplu tar-raħal ta' Ħal Luqa kien Dun Tommaso Scicluna mir-raħal ta' Ħal Għaxaq. Kien duttur tas-Sagra Teologija. Inħatar kappillan mill-Isqof Vincenzo Labini. Ħa l-pussess tal-parroċċa fi Frar tas-sena 1796. Fis-sena 1801 inħatar kappillan tal-parroċċa ta' Ħaż-Żebbuġ.

Il-ħdax-il kappillan tal-parroċċa ta' Sant'Andrija ta' Ħal Luqa kien Dun Vincenzo Buhagiar li kien maħtur mill-Isqof Vincenzo Labini. Ma tantx dam fil-kariga għaliex mezza l-parroċċa mix-xaħar ta' Frar tas-sena 1802 sa Lulju tas-sena 1803.

Il-kappillan ta' warajh kien Dun Ġuzeppi Sultana miż-Żurrieq, maħtur ukoll mill-Isqof Vincenzo Labini. Ħa l-pussess tal-parroċċa f'Awwissu tas-sena 1803. Kien diġà

Gandlieri tat-Tubru

Sopraporta Antika

Gandlieri tal-injam

serva ta' Vigarju Kurat tal-parroċċa ta' Hal Luqa. Miet nhar 1-4 ta' Novembru 1847. Dan il-kappillan Sultana, matul is-snin twal li mexxa lill-parroċċa, dejjem wera lill-poplu kollu tar-raħal kemm kien ġentili fil-mod li bih ħadem.

It-tlettax-il kappillan tal-parroċċa kien Dun Francesco Buttigieg. Kien mir-raħal tal-Qala f'Għawdex. Kien il-kappillan tal-parroċċa ta' Ħad-Dingli fis-sena 1847 meta l-Isqof Mons. Caruana ħatru kappillan tal-parroċċa ta' Hal Luqa. Iċ-ċerimonja tal-pussess tiegħu saret nhar id-9 ta' Lulju 1848. Ma nafux għaliex dan il-kappillan dam imexxi l-parroċċa ta' Hal Luqa għal ftit taż-żmien biss għaliex f'Jannar tas-sena 1849 ġie maħtur kappillan tal-parroċċa tax-Xagħra f'Għawdex.

Dawn il-kappillani li mexxew il-parroċċa ta' Hal Luqa matul l-ewwel snin tat-twaqqif tagħha, ħadmu bla waqfien biex jiehdu ħsieb il-bżonnijiet spiritwali tal-poplu tar-raħal.

Ħadmu wkoll biex għanew il-knisja b'opri sagri sbieħ fi żmien meta l-poplu kien jgħix fil-faqar. Għaldaqstant dawn l-opri saru b'sagrificċji kbar u fuq kolloxx b'imħabba kbira li minn dejjem kellhom in-nies tar-raħal ta' Hal Luqa lejn il-patrun tagħhom Sant'Andrija Appostlu.

Il-Festa t-tajba lil kulhadd.

*Party
ghat-Tfal
fi żmien
il-Ghid*

Dun Renè Camilleri

Erbghin sena fl-Għalqa tal-Mulej

Neil Zammit

Il-President u l-Kumitat tas-Socjetà Filarmonika *L'Unione* jifirhu lir-Rev. Dr Renè Camilleri f'għeluq l-erbghin anniversarju mill-Ordinazzjoni Presbiterali tiegħu.

Teologu u għalliem, imwieled Ħal Luqa fid-29 ta' Ottubru tal-1953, iben Tumas u Francesca née Ellul. Ha l-edukazzjoni tiegħu fl-iskola primarja ta' Ħal Luqa u wara kompla bl-istudji tiegħu fil-Liceo u aktar tard fl-Università ta' Malta. Fil-21 ta' April, 1979 gie ordnat saċerdot u kompla bl-istudji tiegħu ġewwa Ruma fejn kiseb id-Dottorat fit-Teoloġija Dommatika mill-Università Pontifiċja Gregorjana fl-1987. Ftit

wara huwa nħatar lettur fl-Università ta' Malta u wara sar ukoll Kap tad-Dipartiment tat-Teoloġija fi ħdan l-istess Università. Serva bħala lettur tat-Teoloġija fl-Università ta' Malta għal numru ta' snin, waqt li ha sehem f'numru ta' konferenzi marbuta mat-Teoloġija, il-Formazzjoni tal-Lajċi u l-Media u ppublika numru ta' studji.

Huwa kien inħatar bħala Delegat tal-Arcisqof għall-Katekezi mill-Arcisqof Pawl Cremona O.P., kif ukoll Vigarju Episkopali għall-Evangelizzazzjoni fi ħdan l-Arcidjoċesi ta' Malta mill-Arcisqof preżenti Mons. Charles J. Scicluna, iżda kellu jtemm dawn il-karigi minħabba raġunijiet diversi. Għal numru ta' snin ta s-servizz tiegħu fil-parroċċa ta' Ħal Luqa u kien ta' għajjnuna pastorali għall-membri tal-kleru u l-parruċċani.

Inroddulu ħajr għal dak kollu li wettaq b'risq il-komunità parrokkjali ta' Ħal Luqa u l-Knisja f'Malta, filwaqt li nwegħduh it-talb tagħna lkoll.

**Prezentazzjonijiet mill-festa
tas-sena l-oħra ...**

L-E.T. Marie-Louise Coleiro Preca

*Mahtura President Onorarju
tas-Socjetà L'Unione*

Neil Zammit

Fis-Seduta Ġenerali li għaddiet, il-Kumitat Ċentrali flimkien mal-membri kollha preżenti unanimament qablu mal-mozzjoni mressqa sabiex l-E.T. Marie-Louise Coleiro Preca tinħatar bħala President Onorarju tas-Socjetà *L'Unione* ta' Ħal Luqa. Dan bħala rikonoxximent u ringrazzjament tal-ħbiberija u r-rispett li hija dejjem kellha lejn is-Socjetà tagħna u l-membri fi ħdanha.

Il-Kumitat għaldaqstant irodd ħajr pubblikament lis-Sinjura Coleiro Preca, President Emeritu ta' Malta, għax-xogħol fejjiedi li hija wettqet tul il-presidenza tagħha. Kienu ħames snin ikkaratterizzati minn enerġija pożittiva favur dawk l-aktar vulnerabbli u dawk kollha li b'xi mod jew ieħor hassewhom emarginati mis-socjetà. Ħames snin ta' avvenimenti li ħallew marka fl-istorja ta' pajjiżna. Mhux anqas ħallew ukoll marka fl-istorja tas-Socjetà tagħna, għax dejjem sibna l-bieb miftuħ kull meta kellna bżonn xi għajjnuna sabiex inkomplu b'ħidmitna b'risq il-kultura f'pajjiżna.

Ta' dan kollu inroddulha ħajr mill-qalb u nawgurawlha aktar snin ta' ħidma b'risq il-poplu Malti u Għawdxi. Grazzi Eċċellenza!

Vokazzjoni Museumina

Benyon Borg

Il-vokazzjoni Museumina bħal kull vokazzjoni oħra mhijiex xi haġa li tiddeċidiha mil-lum għal għada imma hemm bżonn li wiehed jahseb, jitlob u jiddixxerni sewwa fuqha. Din nistgħu nqabbluha ma' sigra żgħira li tiġi miżrugħa fi ġnien. Din biex tista' tkompli tikber għandha bżonn lil min jieħu hsiebha; isaqqiha, jiżborha, eċċ. Imma biex tikber u tagħmel il-frott hemm bżonn li din tnizzel l-għerug tagħha fil-fond.

L-istess nista' ngħid fuq il-vokazzjoni tiegħi. Minn meta kont żgħir bdejt nattendu fil-Qasam tal-MUSEUM ta' Hal-Luqa u rċivejt it-tagħlim u l-formazzjoni minn soċji li għarfu din il-vokazzjoni u kienu jgħixuha. Għalhekk jien stajt nitgħallem minnhom permezz tal-eżempju tajjeb tagħhom. Soċju partikolari li ħalla marka fija u li għinni nagħraf iktar din il-vokazzjoni Museumina huwa s-soċju Tuse' Mallia.

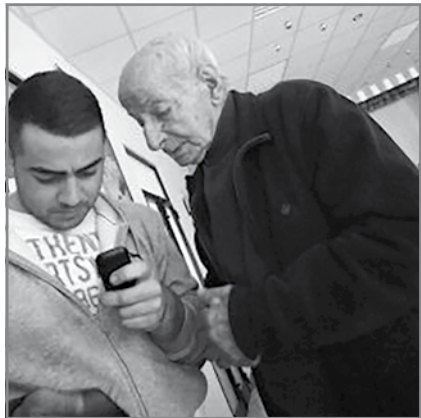
Meta kont tiltaqa' miegħu dejjem kont tarah b'dik it-tbissima fuq wiċċu u li għalkemm kien diġà kbir fl-età, kont tara fih entużjażmu kbir daqs li kieku qiegħed tara quddiemek xi persuna żagħżuġha. Minkejja d-diffikultajiet u problemi li kien jgħaddi minnhom dejjem kont tarah lest li jagħti d-daqqa t'id tiegħu u dan mhux jien biss nista' nixhdu, imma anke tfal, żgħażaġh, adulti u soċji li kellhom il-grazzja li jiltaqgħu ma' Tuse'.

Niftakar meta s-Superjur ġie fuqi u staqsini jekk xtaqtx nilhaq kandidat, it-tweġiba ma kienetx faċli imma niftakar li kont aċċettajt. Minn hawn bdiet l-esperjenza tiegħi bħala kandidat fejn komplejt nirċievi l-formazzjoni permezz tal-Kors tar-Responsorju. Dawn huma laqgħat ta' kull nhar ta' Sibt, fejn flimkien ma' kandidati minn oqsma oħra madwar Malta stajna flimkien naqsmu u nitgħallmu flimkien aktar dwar din il-vokazzjoni Museumina.

Kienu ħames snin li għinuni nkompli niddixxerni biex nagħraf verament dak li Alla qiegħed isejjaħli għalih. Żewġ esperjenzi matul dan il-kors tar-Responsorju li għinuni ħafna nikber f'din il-vokazzjoni kienu meta għamilt sitt ġimġhat flimkien mal-Qasam taż-Żurrieq u tliet ġimġhat fl-Oqsma ta' Korċe u Durres ġewwa l-Albanija; esperjenzi li

għinuni nagħraf li din il-vokazzjoni titlob ukoll li taċċetta dak li s-Socjetà Museumina tkun qiegħda titlob minnek, anke li tħalli raħal twelidek biex tmur f'oqsma oħra madwar Malta u anke barra minn Malta. Minn Ħal Luqa għandha s-soċju John Micallef, li huwa d-Delegat tas-Superjur Ġenerali għall-oqsma tal-Awstralja, li ħalla Malta biex jaqdi l-hidma tiegħu għewwa l-Awstralja. Għalhekk tajjeb li niftakru fih ukoll fit-talb tagħna.

Meta nħares lura u niftakar dwar x'wassalni biex ninkorpora fis-Socjetà Museumina f'moħħi tigini s-sentenza tal-Fundatur tagħna San Ġorg Preċa li bħala soċji godda konna għażilna għall-inkorporazzjoni tagħna li tgħid hekk: "Nipproponu li noffru bil-gost kollu lilna nfusna lil Alla".

Għalhekk biex nikkonkludi nixtieq naqşam magħkom dan il-ħsieb li għinni nagħraf u naċċetta dak li Alla kien qiegħed isejjahli għalih. L-ewwel raġuni hija li ħassejt li Alla li kien qiegħed isejjahli għal missjoni tant sabiħa. Missjoni li jafda f'idi l-formazzjoni ta' tant tfal u adoloxxenti li huma fil-kura tiegħi. U allura kien Alla li sejjahli; li għażilni. It-tieni raġuni hija li Alla għinni nagħraf is-sabiħ ta' din il-vokazzjoni li nkun mdawwar b'tant tfal li mqar il-preżenza tagħhom iġġib ħafna ferħ u entużjażmu fil-qasam. Sempliċi tbissima ta' tifel kapaċi tnessi d-diffikultajiet li tkun iltqajt magħhom matul il-ġurnata. Fl-aħħar niringrazzja l'Alla ta' diversi persuni li Huwa tani biex jissapportjawni matul din il-vokazzjoni. Minn qalbi nixtieq niringrazzja lil familjari, soċji, ħbieb u diversi persuni oħra li kienu t'għajjnuna biex nagħraf din is-sejha u biex inkompli nwettaq l-missjoni li Alla fdali f'idejja.

Filwaqt li minn qalbi f'isem is-soċji tal-Qasam ta' Ħal Luqa nawguraw l-festa tajba lil Ħal Luqin kollha, nitlobkom li żzommuna fit-talb tagħkom halli aktar zgħażaġh jagħrfu u jaċċettaw s-sejha li Alla qiegħed jagħmlilhom u biex is-Socjetà tal-MUSEUM tkompli twettaq il-hidma tagħha kemm f'Malta u anke barra minn Malta.

Messaġġ mill-
**Luqa Saint Andrew's
Football Club**

Andrea Chircop

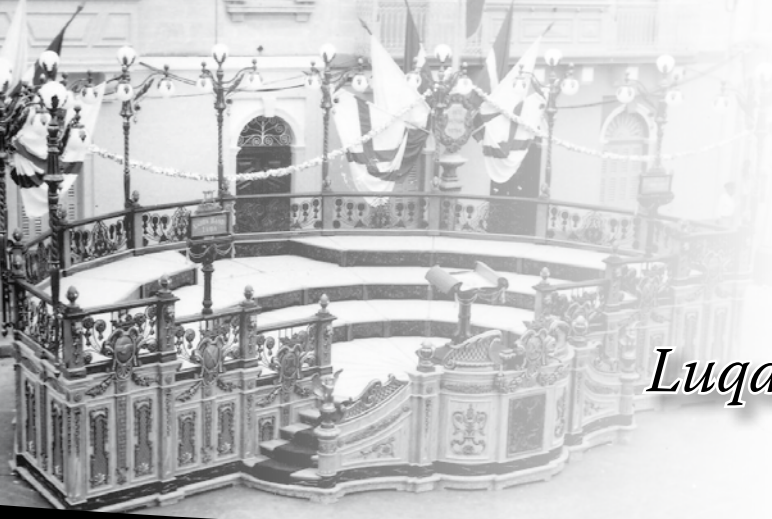
Għezież ħbieb Halluqin,

Ninsab tassew onorat li f'isem il-klabb tar-raħal tagħna qieghed niktbilkom dan il-messaġġ wara staġun tant impenjattiv u ta' suċċess.

Matul dan l-istaġun, grazzi għall-fiduċja tal-kumitat, ergajt ġejt inkarigat sabiex immexxi lit-tim tal-*minors* u nassisti lill-kowċ tat-tim tal-kbar. Kienet sena b'ħafna ostakli, iżda xejn ma qatgħalna qalbna u minkejja xi diżappunti li stajna evitajna, għall-grazzja t'Alla, xorta irnexxilna nispiċċaw l-istaġun bl-oġgettivi milħuqa. F'dan l-istaġun, it-tim tal-*minors* rebaħ 17 minn 18-il loġħba u tilef loġħba waħda biss, biex b'hekk rebaħ il-kampjonat u ġie promoss għal Sezzjoni Ċ. Sa mill-ewwel sessjonijiet ta' taħriġ, il-players urew li se jaħdmu għal dan l-oġgettiv u r-rebħ konvinċenti fl-ewwel loġħbiet komplew juru li dan l-oġgettiv seta' jintlaħaq.

Oġgettiv milħuq iehor għall-klabb tagħna kien li għat-tieni sena konsekuttiva, it-tim tal-kbar irnexxielu jzomm postu fit-tieni diviżjoni. Għat-tielet staġun konsekuttiv it-tim tal-kbar beda l-istaġun taħt it-tmexxija tal-kowċ Iro Curmi, fejn komplja jaħdem fuq dak li bena mal-kumitat fl-aħħar staġuni. Fl-aħħar tmien loġħbiet, it-tim għadda taħt it-tmexxija tal-*headcoach* tan-*nursery* Johan Micallef, li komplja ma dak li beda kowċ Iro u bis-saħħa tal-punti miksuba grazzi għat-tmexxija ta' dawn iż-żewġ kowċis, it-tim tal-kbar reġa' assigura postu fit-tieni diviżjoni. Kienet glieda missielta sal-aħħar loġħba, iżda dak li sa ftit ġimġhat qabel deher impossibbli, sar possibbli meta b'punt miksub fl-aħħar loġħba kontra Zabbar, it-tim assigura postu. Dawn kienu żewġ oġgettivi li ntlahqu u tawna sodisfazzjon u pjaċir, iżda l-akbar tragward li żgur komplja jagħmilna kburin tul dan l-istaġun kien li komplejna naraw kontinwazzjoni ta' plejers mit-timijiet tan-*nursery* u l-*minors* tagħna għal mat-tim tal-kbar b'ħafna minnhom ikunu fost l-aktar plejers protagonisti tal-istaġun. Dawn it-tragwardi kollha jawguraw tajjeb għall-futur tal-klabb ta' raħalna.

Minn qalbi f'ismi, f'isem sħabi, l-*coaches*, *technical staff*, plejers u fuq kollox il-President u l-Kumitat tal-klabb tagħna nixtieq niringrazzja lilkom il-Halluqin tas-sapport li tagħtuna u nawguralkom il-festa t-tajba. Grazzi lil kulhadd!

Kelmtejn mill- Luqa Youth Nursery

Matul din l-aħħar sena, il-Luqa Youth Nursery kompliet tibni fuq is-suċċessi li kisbet matul is-snin ta' qabel. Aħna li aħna involuti fin-Nursery ma nkejlux is-suċċess b'kemm nirbħu loġħob, jew tazzi. Aħna nkejflu s-suċċess meta naraw tfal u żgħażaġh jattendu għat-taħriġ u għal-loġħob kemm ta' ħbiberija, kif ukoll kompettitivi b'mod regolari u b'mentalità fejn l-għan hu li nifirħu jekk nirbħu imma nkunu lesti nitgħallmu meta r-rebħ ma jasalx.

L-entuzjażmu tat-tfal u ż-żgħażaġh flimkien mal-paċenzja tal-ġenituri u l-perseveranza tal-kowċis jimlew lilna l-amministraturi b'kuraġġ u b'determinazzjoni li dak li qeġhdin naħdmu għalih qiegħed iħalli l-frott. Il-loġħba tal-futbol, bħal sport ieħor, tgħallimna ħafna valuri: id-dixxiplina, naħsbu għall-ġid komuni, naħdmu f'tim, nirrispettaw lill-avversarji tagħna, u fuq kollox li meta l-affarijiet ma jiġux kif nixtiequ ngħollu rasna u għalkemm noħorġu telliefa nkunu tgħallimna l-lezzjonijiet li minnhom insaħħu l-karattru tagħna.

Din is-sena sar tibdil fis-set up tan-nursery. Lejn nofs l-istaġun il-Head Coach tan-nursery is-Sur Johan Micallef, ġie maħtur coach tat-tim tal-kbar filwaqt li s-Sur Rigers Ceka ġie maħtur bħala Head Coach ġdid. Inħass il-bżonn li biex jintlahqu b'mod tajjeb is-sezzjonijiet mill-Under 11 l-isfel is-Sur Mark Said ikun maħtur Assistant Head Coach. Hekk kif itemm l-istaġun is-Sur Carmel Muscat inħatar Chairman sabiex ikompli fuq il-ħidma ta' Chairman ta' qabel is-Sur Anthony Sciberras. Hawnhekk nixtiequ niringrazzjaw lis-Sur Anthony Sciberras tal-ħidma fejjieda tiegħu fi ħdan il-Luqa Youth

Nursery u nawguraw lil dawn il-persuni u lil kull min hu involut fil-Luqa Youth Nursery, kull suċċess għall-istaġun li se jibda fi ftit tal-ġimgħat oħra.

In-nursery għandha bosta sezzjonijiet. Nibdew bil-grupp taż-żgħar, ABC – Agility Balance Coordination. Dawn jiltaqgħu darba fil-ġimgħa u l-għan ta' dan il-grupp hu li sa minn età żgħira, innisslu fit-tfal sens u attitudni pożittiva lejn l-attività fizika. Warajhom hemm is-sezzjonijiet Under 7 u Under 9. Hawnhekk it-tfal jibdew jitharrġu iżjed fit-teknika tal-ballun. Ikollhom taħriġ darbtejn fil-ġimgħa u minn żmien għal żmien b'mod regolari isiru loġhbiet ta' hbiberija. Imbagħad hemm is-sezzjonijiet Under 11 u Under 13 fejn ma' dawn it-tfal minbarra t-taħriġ fit-teknika tal-ballun jibdew jitgħallmu t-tattika tal-loġhba. Dawn it-tfal ikollhom taħriġ tliet darbiet fil-ġimgħa u meta niġu għall-Under 13, minbarra loġhbiet ta' hbiberija organizzati mill-kowċis, ikollhom ukoll loġhbiet kompetittivi. Il-loġhob kompetittiv jintensifika għas-sezzjonijiet Under 15 u Under 17. Għaldaqstant dawn iż-żewġ grupp jiltaqgħu tliet darbiet fil-ġimgħa u xi drabi anke iżjed u jingħataw taħriġ individwali biex itejbu it-teknika bil-ballun, kif ukoll taħriġ bħala tim sabiex jissahħu fit-tattika tal-loġhba. Ma' dawn il-gruppi imbagħad isir enfazi fuq żvilupp fiziku kif ukoll minn żmien għal żmien jingħataw lezzjonijiet minn nies professjonisti dwar dieta u stil ta' ħajja sana.

Minn żmien għal żmien in-Nursery torganizza attivitajiet soċjali għat-tfal u l-ġenituri. Insemmu l-Christmas gathering u l-Presentation Night. Din tal-aħħar issir fl-aħħar tal-istaġun. Matul din il-Presentation Night, in-Nursery tiringrazzja lill-plejers tagħha, kowċis, amministraturi u helpers, tal-istaġun li jkun għadu kif intemm. Matul is-sena ukoll jiġu organizzati tournaments fejn nurseries oħrajn ikunu mistiedna jilagħbu mat-tfal tagħna. Dan il-loġhob isir jew il-Complex pitch, jew il-grawnd f'San Vincenz. Dawn huma okkażjonijiet importanti kemm għat-tfal u anke l-kbar għax minnhom nkunu nafu fejn ninsabu bħala livell u x' hemm bżonn niringaw. Barra minn hekk in-Nursery tieġu ħsieb torganizza ġiti ta' futbol barra minn Malta. Matul is-Sajf 2018, is-sezzjoni Under 9 marru jagħmlu training camp Sqallija, filwaqt li s-sezzjoni Under 15 marru għal training camp Manchester. Minn dawn it-training camps kemm it-tfal kif ukoll il-kowċis ikollhom okkażjoni jitgħallmu aspetti differenti fil-loġhba tal-futbol u jiġu lura b'iżjed esperjenza.

Matul is-Sajf imbagħad ikun organizzat is-Summer Camp fejn it-tfal jiltaqgħu darba fil-ġimgħa għal taħriġ. Din is-sena dan is-Summer Camp se jibda jkun kull nhar ta' Tlieta u se jibda fit-2 ta' Lulju 2019. Dan hu miftuħ għat-tfal li huma taħt it-13-il sena.

Niħdu din l-okkażjoni sabiex niringrazzjaw lil kull min b'xi mod jew ieħor jgħin fil-Luqa Youth Nursery u nawguraw lil Ħal Luqin kollha l-Festa t-Tajba.

Viva Sant' Andrija.

L-Air Scouts ta' Hal Luqa

Mario H. Calleja

Wasal Lulju u reġet waslet il-Festa tagħna. Ġejt mistieden għall-ewwel darba biex nikteb kelmtejn għal fuq dan il-ktejjeb tant interessanti li jiġi ppreparat mis-Socjetà Filarmonika 'L-Unjoni' AD 1880. Ta' din l-opportunità niringrazzja lil-Kumitat kollu tas-Socjetà u nifirhilmom tax-xogħol importanti li jagħmlu fir-raħal tagħna. Huwa pjaċir kbir tiegħi li ġejt mogħti din l-opportunità biex nigħid lill-qarrejja xi haġa fuq il-Grupp u x'inhuma l-miri tagħna.

Il-Grupp fil-fatt kien iffurmat xi snin ilu però minħabba ċirkostanzi li ma kinux fil-kontroll tagħna baqa' żgħir fin-numru u ma kibirx daqs kemm kien mistenni. F'Awwissu tal-2018 il-Grupp għadda f'idejn tmexxija ġdida u minnufieħ bdejna xogħol biex nippjanaw espansjoni fil-membri sew fin-numru u sew fl-etajiet. Illum għandna membri minn etajiet ta' 6 snin sa 16-il sena, bniet u subien. Haġa li ħassejna li kellna nagħmlu

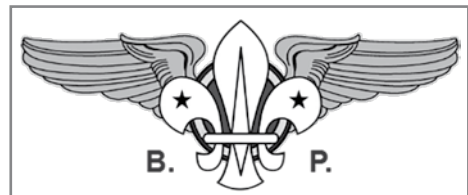

hu li nbiddu l-kuluri tal-maktur (*scarf*) biex ikun aħmar u abjad, il-kuluri ta' Ħal Luqa. Kompletta billi organizzajna numru ta' attivitajiet ta' Scouting biex jikber it-tagħlim u l-prattika tal-membri tagħna. Għal membri l-kbar fl-età saru attivitajiet bħal Weekend Camp, Cookout waqt Night Hike u anke morna abseiling. Ma jistax jonqos li jsir ukoll Leadership Training biex nibdew niffurmaw u nippreparaw il-membri tagħna għal gejjieni u għal meta l-Grupp jibda jikber iżjed fin-numru.

Il-Grupp tagħna huwa speċjali għal fatt li huwa Grupp ta' Air Scouts u dan peress li r-raħal ta' Ħal Luqa huwa viċin tal-Ajruport Internazzjonali ta' Malta. L-Iscouts barra li jitgħallmu skills essenzjali jiġu wkoll mgħallma sugġetti relatati direttament mal-ajru u infatti għandna ammont kbir ta' materjal li jintuża mill-*Air Cadets* tar-Royal Air Force. Barra minn hekk bħala Air Scouts il-membri tagħna jittiehdu għal attivitajiet li għandhom x'jaqsmu hafna mal-ajru u dawn jinkludu, żjarat l-Ajruport bħal pereżempju il-Control Tower u l-Air Traffic Control, żjara l-Aviation Museum f'Ta' Qali fejn hu maħsub li jkun qed jitgħallmu aktar fuq l-istorja tal-Avjazzjoni Maltija u barra minn hekk jagħtu wkoll servizz lil dan il-Mużew. Żjarat oħra li għandna f'moħħna huma wkoll marbutin mal-industrija tal-avjazzjoni li f'pajjizna qiegħda kulma tmur tikber.

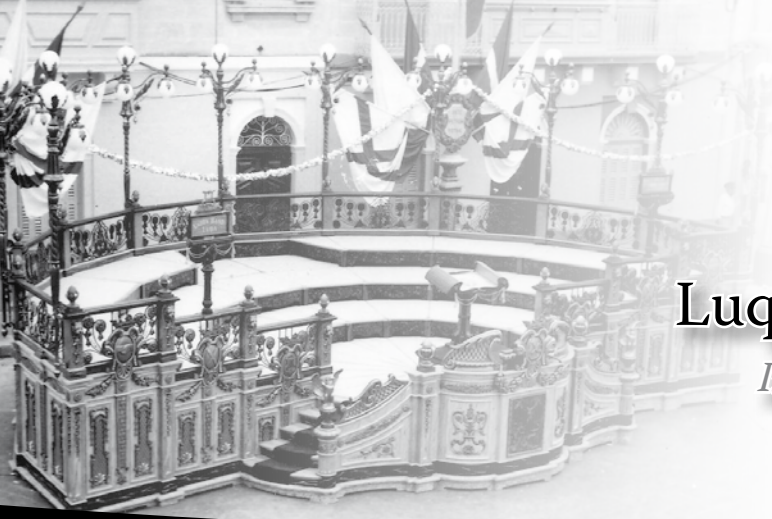
Il-Grupp tagħna jiffirma parti mill-Baden Powell Scouts Malta (BPSM) li hija affiljata mal-World Federation of Independent Scouts (WFIS). Bhalissa qed jiehu ħsieb il-Grupp is-Sur George Mangion li huwa ċ-Chief Scout u jien, is-sottoskritt, li għandi l-kariga ta' Training Commissioner. Ahna t-tnejn inservu fuq skala nazzjonali fil-BPSM imma ħassejna li għandna niddedikaw l-isforzi tagħna biex nibnu Grupp b'saħħtu ġewwa Ħal Luqa. Bejnietna għandna l-mira li fl-aħħar mill-aħħar, Ħal Luqa jkollu Grupp tal-Iscouts immexxi mil-Luqin stess u li jkun qed jagħti servizz liż-żgħażaġh tar-raħal u ta' madwaru ta' ċerta kwalità mhux komuni fid-dinja tal-Iscouts.

Biex nilhqu dawn il-miri, l-isfidi huma hafna u sintendi waħda mill-iżjed importanti hija li hemm bżonn li nikbru fin-numru. Barra minn hekk, hemm bżonn li jkollna aktar għajnuna ta' adulti nisa jew irġiel minn tmintax-il sena 'l fuq. Hemm hafna modi kif adult jista' jagħti sehemu, imma jekk jagħzel li jservi bħala Leader ikun irid jirċievi taħriġ neċessarju qabel ma jkun jista' jservi f'dan ir-rwol. Għaldaqstant min hu nteressat għandu jikkuntattjani fuq il-paġna Facebook "Luqa Baden Powell Air Scouts".

Ngħalaq billi nerga' niringrazzja lis-Socjetà Filarmonika 'L-Unjoni' AD 1880 tal-ispazju li ġentilment ippermettew lil-Grupp. Jiena ċert li maż-żminijiet dan il-ktejjeb qiegħed isir mezz ta' referenza u storja mhux biss għas-socjetà nnifisha imma wkoll għal-lokal kollu.

Nawgura lil-Luqin kollha l-Festa t-tajba mimlija ferħ u briju.

Luqa Youth Centre

Iż-Żgħażaġh f'Hal Luqa

Nicolette Aquilina

Sena wara sena, il-bibien tal-Luqa Youth Centre jinfetħu kull ġimgħa, u ż-żgħażaġh li jagħmlu l-grizma jiġu milqugħa b'idejn miftuħin. Ukoll, fl-aħħar Hadd ta' kull xahar fl-10.30am ikun hemm quddiesa għaż-żgħażaġh kollha tal-paroċċa biex inpoġġu flimkien.

X'jiġri ċ-Ċentru?

Il-laqgħat ta' informazzjoni ġenerali u formazzjoni spiritwali isiru fiċ-Ċentru Parrokkjali. Qabel kull laqgħa, nqattgħu għaxar minuti ta' talb u riflessjoni flimkien.

Barra minn hekk, daqs darba f'xahar ikun hemm xi tip ta' attività, fejn noħroġu barra miċ-Ċentru u ngawdu 'l xulxin f'ambjent differenti.

Dawn xi laqgħat u attivitajiet li saru fil-passat (u hemm ftit li jsiru ta' kull sena):

Laqghat: il-Ġimgħa fit-8.15pm

Teamwork

Il-Fidi

L-Istorja ta' Ħal Luqa

Drogi

(fejn jiġu Pulizija jitekllmu fuq is-sugġett)

First Aid (fejn jiġu nurses)

Ċentrubank (Xarabank b'sugġetti ta' diskussjoni għaż-żgħażaġh)

Attivitajiet

Weekend Live-in kull sena

Parties tal-Milied u Sajf

Dawra dgħajsa Kemmuna u Ghawdex

Treasure Hunts

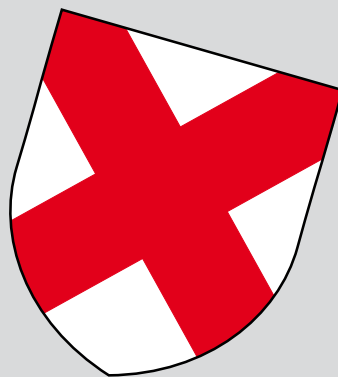
BBQs

Baħar

Nittamaw li naraw hafna nies ġodda das-Sajf, hekk kif nippreparaw għal-Lejla Sajfija fl-24 t' Awwissu, lejl mimli briju, kant, żfin, reċtar, u l-ikel ma jonqosx!

Nifirħu liż-żagħżuġh **Nico Sciberras**
li ta' età żgħira rebaħ u kklassifika tajjeb
f'diversi kompetizzjonijiet lokali fl-isparar.
Nawgurawlu aktar suċċess ...

Nawguraw il-ħidma t-tajba lis-Sindku u l-Kunsilliera kollha li ġew eletti f' Mejju 2019

Ad Multos Annos

Il-President u l-Kumitat
tal-Filarmonika *L'Unione*
jifirġu lil

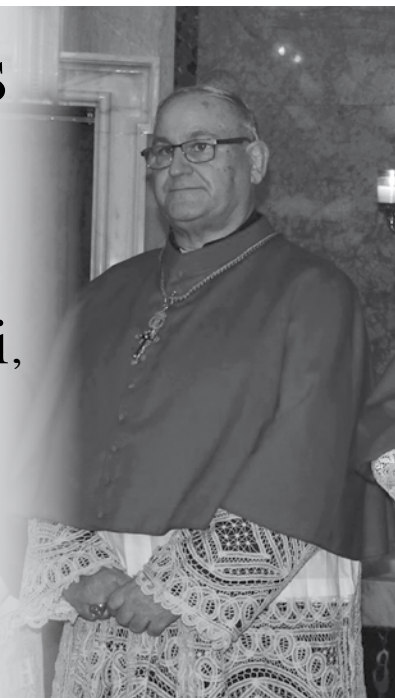
Rev. Franco Fenech
fl-okkażjoni tal-25 anniversarju
mill-ordinazzjoni presbiterali
tiegħu

Ad Multos Annos

Il-President u l-Kumitat
tal-Filarmonika *L'Unione*
jifirġu u jawguraw

lill-Kan. Karm Camilleri,
eks kappillan tal-Parroċċa
ta' Hal Luqa,
fil-ħatra tiegħu
ta' Monsinjur tal-Katidral.

Nawgurawlu u nitolbu għalih.

Is-Socjetà Filarmonika L-Unjoni
wriet il-qalb generuża tagħha mal-Familja Theuma
wara l-incident ikrah li ħakimhom is-sena l-oħra.

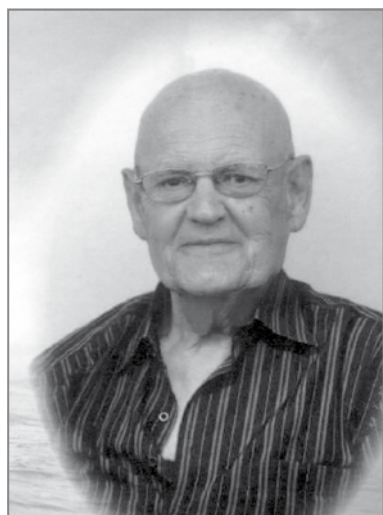
Grazzi għall-generożità kbira tal-membri kollha
li kkontribwew għal dan il-għan nobbli.

Tislima lil Frankie Ciappara

*President Onorarju tas-Socjetà
Filarmonika L-Unjoni*

Neil Zammit

Kien is-Sibt 23 ta' Ġunju 2018, meta b'niket u b'sogħba kbira thabbret il-mewt ta' Frankie Ciappara, President Onorarju tas-Socjetà. Huwa ħalla jibku t-telfa tiegħu lill-familjari kollha, ħbieb u membri tas-Socjetà L-Unjoni.

Imwieded fl-1938, Frankie sa minn ċkunitu kellu inklinazzjoni speċjali lejn is-Socjetà tagħna peress li missieru, Ġakbu serva bħala President tas-Socjetà L-Unjoni bejn l-1947 u l-1949. Huwa żżewweg u baqa' jgħix Ħal Luqa flimkien ma' martu Agnes u wliedhom James, Carmelino, Iren u Fiona. Frankie gie elett fil-Kumitat tas-Socjetà L-Unjoni għall-ewwel darba fl-1967 bħala membru. Matul is-snin, huwa okkupa diversi karigi fosthom dik ta' Assistent Kaxxier, Kuratur, Assistent Segraterju u spiċċa mill-kumitat bħala Viċi President fl-2003. F'din l-istess sena, huwa gie maħtur bħala President Onorarju tas-Socjetà bħala apprezzament għax-xogħol utli li wettaq b'risq is-Socjetà tul dawn is-snin kollha. Frankie ħadem ħafna fil-każin u dejjem kont tarah imidd idu għal dak kollu li jkun hemm bżonn. Saħansitra, baqa' jgħin sal-aħħar fix-xogħol ta' manutenzjoni tal-każin. Kien jgħin ukoll fl-armar tal-festa, u minkejja l-età li kellu, xorta baqa' jagħmel l-almu kollu tiegħu sabiex ikun dejjem preżenti waqt li jkun qed jintrama l-armar kollu tal-pjazza. Sfortunatament, meta saħħtu bdiet tbatti, kellu jirtira minn dan kollu, iżda xorta baqa' jżomm l-appuntament annwali tiegħu sabiex waqt il-marċ ta' Sant'Andrija, itella' l-istatwa fuq il-pedestall tagħha permezz tal-mutur.

Minbarra l-impenn u l-hidma kbira li wettaq għall-Każin L-Unjoni, huwa serva wkoll bħala Prokuratur tal-Fratellanza tal-Madonna taċ-Ċintura u għal zmien twil kien jieħu ħsieb jorganizza l-festa taċ-Ċintura. Fil-fatt huwa kien l-aħħar prokuratur tal-fratellanza qabel il-beni tagħha għaddew f'idejn l-amministrazzjoni tal-Knisja.

Kien għalhekk xieraq illi proprju nhar it-Tnejn 25 ta' Ġunju 2018 wara nofsinhar, il-Banda L-Unjoni ħadet sehem fil-korteo funebri b'daqq ta' marċi funebri bħala tislama u

apprezzament lil Frankie Ciappara. Ghadd ta' membri u ħbieb tal-Filarmonika L-Unjoni attendew għall-funeral tiegħu sabiex jagħtuh l-aħħar tislima kif kien jixraqlu.

F'isem il-President u l-Kumitat tas-Socjetà Filarmonika L-Unjoni nagħtu l-kondoljanzi sinciera lill-familja Ciappara.

Agħtih O Mulej il-Mistrieħ ta' Dejjem.

Tislma lil Patri Timotju Azzopardi O.Carm

Raoul Briffa

Nhar il-Gimgha l-Kbira, fid-19 ta' April thabret il-mewt ta' Patri Timotju, religjuz iben il-Parroċċa tagħna. Timotju tweled ġewwa Ħal Luqa nhar it-13 ta' Ottubru, 1926. Wara li ġie edukat fl-iskola primarja tar-raħal, il-Kulleġġ De la Salle u l-iskola tal-Apprentisti fid-Dockyard, fl-1945 daħal fi hdan l-Ordni Karmelitana. Sena wara fl-1946 huwa pprofessa u ġie ordnat saċerdot fl-1952.

Fatt interessanti dwar Patri Timotju hu li kellu ħajra kbira għall-mużika, fejn kiseb Ċertifikat mill-London College of Music u mir-Royal School of Music ta' Londra. Kien akkwista l-liċenzja mill-Istitut Pontifiċju tal-Mużika Sagra ta' Ruma. Patri Timotju ġie maħtur bhala l-ewwel Kappillan tal-Parroċċa tal-Madonna tal-Karmnu ġewwa l-Fgura, fl-1965 malli saret Parroċċa. Dam f'din il-kariga sas-sena 1979.

Dawn l-aħħar snin Patri Timotju kien residenti fid-Dar tal-Kleru, però xorta kien dejjem jattendi għaċ-ċelebrazzjonijiet tal-Parroċċa. Kien saċerdot ihobb it-tradizzjoni tal-knisja u dejjem ħabb il-Parroċċa tagħna u ra kif jagħti sehmu mill-aħjar li jista' minkejja l-età tiegħu.

Inghatatlu l-aħħar tislma fil-Parroċċa tal-Fgura nhar it-Tlieta 23 ta' April.

F'isem il-President u l-kumitat tas-Socjetà Filarmonika L-Unjoni nagħtu l-kondoljanzi lill-familja kollha tiegħu u lil hutu r-religjuzi.

Strieħ fis-sliem.

Tislima lil Carmelo Psaila

*President Onorarju
tal-Filarmonika L'Unione*

Neil Zammit

Nhar it-Tlieta 16 ta' Ottubru thabbret il-mewt tas-Sur Carmelo Psaila minn Hal Luqa. Għal diversi snin serva fil-Kumitat Ċentrali tas-Socjetà *L'Unione* u kien pijunier fl-iżvilupp tal-armar tal-festa ad unur Sant'Andrija Appostlu.

Karmnu *is-So*, kif kien magħruf fostna, kien membru attiv tas-Socjetà tagħna u ħadem sabiex jara l-festa ta' Sant'Andrija Appostlu timxi 'l quddiem f'dak li jirrigwarda l-armar. Fil-fatt, huwa kien wieħed mill-ewlenin li ta s-sehem tiegħu fil-ħidma u l-inawgurazzjoni tal-planċier artistiku ħamsin sena ilu. Aktar tard, huwa kien strumentali sabiex sar ħafna mill-armar li naraw illum fil-granet tal-festa, flimkien ma' membri ħabrieċa oħra li hallewna. Insemmu l-pilandri, it-trofej, il-pedestalli, il-kolonnii u tant oħrajn. Karmnu kien kapaċi ħafna fl-irĥamar, u baqa' magħruf mad-dilettanti tal-festi Maltin għall-irĥamar sabiħ li kien jaf jagħmel.

F'isem il-President u l-Kumitat tal-Filarmonika *L'Unione* kif ukoll il-membri, nagħtu l-kondoljanzi sinciera lill-familjari kollha, filwaqt li nitolbu għal ruħu sabiex issib il-mistrieħ ta' dejjem.

Grazzi ta' kollox Karm!

Tislma lil Lino Cremona

Membri Onorarju tas-Socjetà L'Unione

Neil Zammit

Fl-24 ta' Marzu li għadda tħabbret il-mewt tas-Sur Lino Cremona, President Onorarju tas-Socjetà *L'Unione*.

Imwield il-Belt Valletta fl-1944, Lino kompli bil-ħbiberija reċiproka mas-Socjetà tagħna u rabat ismu magħha flimkien ma' ħutu l-oħra fosthom l-Eċċ. Tiegħu Mons. Pawl Cremona O.P. għall-fatt illi l-antenat tiegħu Vincenzo Cremona kien wiehed mill-fundaturi u t-tieni President tal-Filarmonika *L'Unione* fis-seklu dsatax.

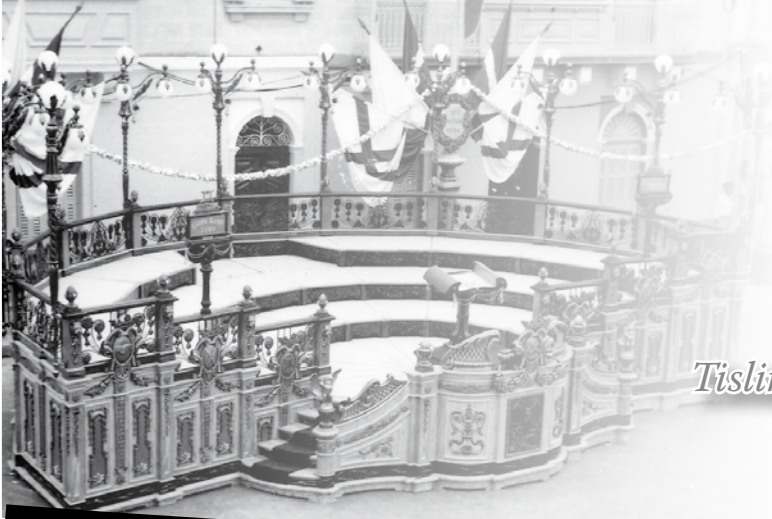
Għaldaqstant, biex tibqa' mfakkra din ir-rabta storika bejn il-familja Cremona u s-Socjetà *L'Unione*, Lino flimkien ma'

ħutu kienu irregalaw bust ta' Vincenzo Cremona lura fl-2007, xogħol il-mibki artist Joseph Chetcuti. Dan il-bust gie mbierek minn Mons. Arcisqof Cremona fil-preżenza tal-ġenituri tiegħu u ħutu l-oħra. Tassew li dan il-ġest sabiħ se jibqa' mfakkar għal kemm itul iż-żmien.

Filwaqt li nitolbu għal ruħu u nagħtu l-kondoljanzi profondi lill-qraba u l-familjari kollha, inroddulu ħajr pubblikament għal darb'oħra ta' dak kollu li għamel b'risq is-Socjetà tagħna.

Grazzi Lino!

Renzo Gauci

Tislina lil Artist u Habib ...

Neil Zammit

Mhux faċli tikteb fuq xi hadd li kont taf, meta konxju illi mhux se terġa' tara b'għajnejk. Izda trid jew ma tridx, dik hi r-realtà tal-ħajja u kulhadd hu msejjaħ sabiex jerfa' salibu u jterraq fi triqtu. Bħala Nsara mgħammdin fi Kristu nemmnu illi wara din il-ħajja hemm xi haġa oħra, xi forma ta' ħajja oħra, tant li waqt li nkunu hawn f'din id-dinja rridu naħdmu sabiex dak li jiġi wara l-mewt ikun aħjar. Hekk għamel seħibna Renzo, li l-Mulej għogbu jsejjaħlu f'Settembru li għadda wara marda qalila.

Halla jibku warajh lil bosta familjari, ħbieb u 'l dawk kollha li bħalu jhobbu l-patrimonju artistiku-religjuż ta' pajjiżna.

Lil Renzo ilni nafu s-snin. Kont għadni student fl-Università ta' Malta meta ltaqajt għall-ewwel darba miegħu fl-*istudio* li kellu biswit id-dar ġewwa Ħal Tarxien. Niftakar kont mort inkellmu sabiex jaħdimli sett vari tal-Ġimgha l-Kbira replika fuq ta' Ħal Luqa. Ma qallix le, u minn hemm bdiet triq twila li sfortunatament ma kellhiex tintemm. Renzo kien hađem hađna għall-knisja ta' Ħal Luqa u l-Kazin *L'Unione*. Fost l-oħrajn huwa kien ġie nkarigat sabiex jirrestawra jew jibdel hađna mill-vari tal-Ġimgha l-Kbira kif ukoll sett ta' erba' evangelisti li jzejnu z-zuntier tal-knisja fil-jiem tal-festa.

Izda apparti dan kollu, kull meta kont immur għandu, ta' spiss konna nqattgħu

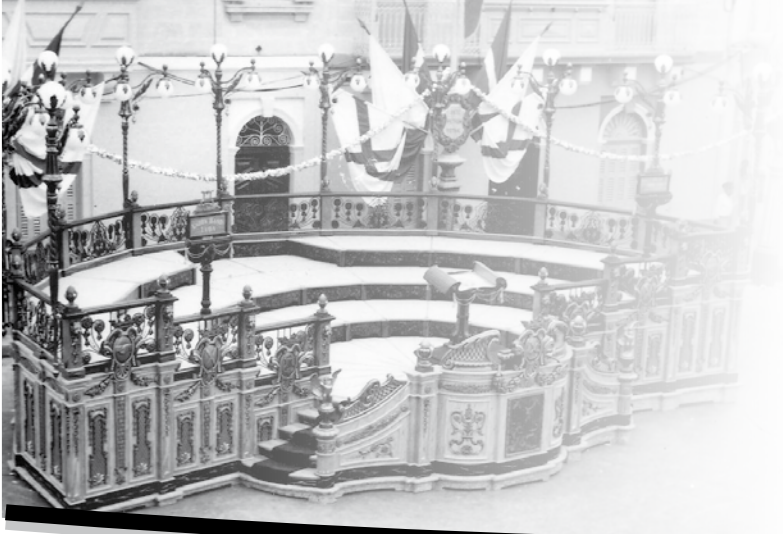

ħafna mill-ħin nitkellmu fuq il-knisja tagħna u s-sbuħija tagħha. Kien jaffaxxina ruħu bl-arkitettura tagħha u l-opri li jzejnaha. Kien jinteressa ruħu ħafna fl-arti li hallew ta' qabilna. Kont tieħu gost titkellem miegħu u kien jistaqsi ħafna dwar x'qed nagħmlu. B'dik in-nofs dahka fuq fomm, qabel inħallu lil xulxin, kien jawgura sabiex inkomplu b'din il-ħidma tagħna ħalli nsebbħu l-knisja dejjem aktar.

Dawn l-inkontri sbieħ kellhom jieqfu ħesrem minħabba l-mard li ħakmu. Wara gimgħat šah l-isptar jissielet għal ħajtu, ġriet l-aħbar li kien ħalliena. Tlifna artist umli u ħabib. Tlifna mghallem bravu. Malta tilfet wieħed minn uliedha li tassew għamlilha ġieħ bl-arti tiegħu.

Filwaqt li niftakru fih fit-talb tagħna, nagħtu l-kondoljanzi lil martu Anna, lil uliedu u l-familjari kollha. Il-memorja tiegħu tibqa' għal dejjem.

Strieħ fis-sliem ħabib...

Obitwarju

Salvu Scorfna
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fis-7 ta' Marzu 2018
fl-età ta' 77 sena.

Frankie Ciappara
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fit-23 ta' Gunju 2018
fl-età ta' 81 sena.

John Buhagiar
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fit-30 ta' Gunju 2018
fl-età ta' 72 sena.

Andreana Micallef
li marret tiltaqa'
mal-Mulej
fid-19 ta' Lulju 2018
fl-età ta' 51 sena.

Joseph Seychell
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fl-4 ta' Awwissu 2018
fl-età ta' 79 sena.

Anthony Coleiro
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fit-22 t' Awwissu 2018
fl-età ta' 81 sena.

Carmelo Psaila
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fit-16 ta' Ottubru 2018
fl-età ta' 89 sena.

Nazzareno Zammit
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fit-18 ta' Novembru 2018
fl-età ta' 76 sena.

Maria Dolores Bajada
li marret tiltaqa'
mal-Mulej
fis-7 ta' Dicembru 2018
fl-età ta' 81 sena.

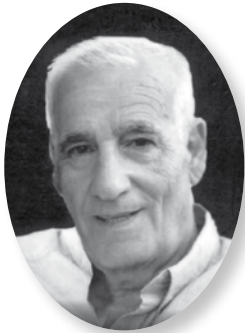
Ċettina Camilleri
li marret tiltaqa'
mal-Mulej
fis-26 ta' Dicembru 2018
fl-età ta' 62 sena.

Melita Psaila
li marret tiltaqa'
mal-Mulej
fit-2 ta' Jannar 2019
fl-età ta' 84 sena.

Emanuela Bonnici
li marret tiltaqa'
mal-Mulej
fil-31 ta' Jannar 2019
fl-età ta' 87 sena.

Charlie Vassallo
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fil-14 ta' frar 2019
fl-età ta' 67 sena.

P.P. Theuma
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fil-25 ta' Frar 2019
fl-età ta' 96 sena.

Joseph Farrugia
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fil-1 ta' Marzu 2019
fl-età ta' 69 sena.

Nelly Briffa
li marret tiltaqa'
mal-Mulej
fil-1 ta' Marzu 2019
fl-età ta' 83 sena.

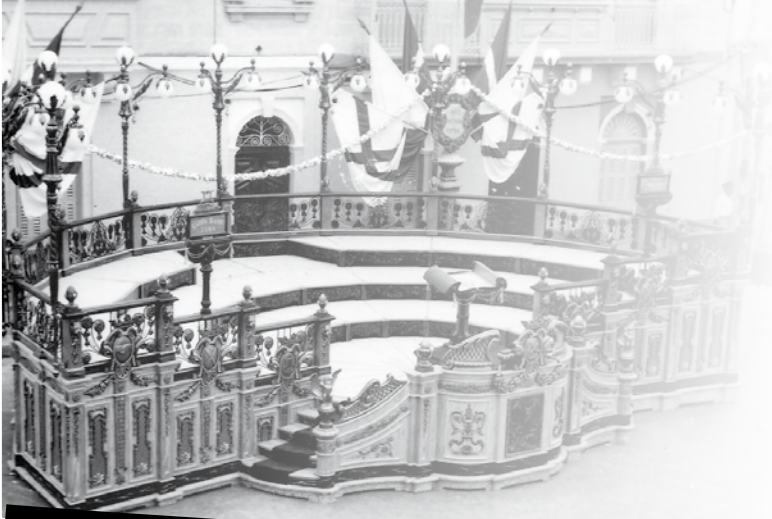
Giovanna Zahra
li marret tiltaqa'
mal-Mulej
fid-19 ta' April 2019
fl-età ta' 92 sena.

Emmanuele Damato
li mar jiltaqa'
mal-Mulej
fit-23 t' April 2019
fl-età ta' 86 sena.

Giovanna Brincat
li marret tiltaqa'
mal-Mulej
fil-14 ta' Ġunju 2019
fl-età ta' 75 sena.

Sant'Andrija

Gertrude Gerada

Waslet il-festa tagħna
Ta' Sant'Andrija l-qaddis
Aħna l-Halluqin
Bih aħna mkabbrin.

Sant'Andrija qaddis kbir
Dejjem mexa wara Ġesù
Kien sajjied jaqbad il-ħut
Għamlu sajjied għalina l-midinbin.

Sant'Andrija dejjem prietka seewa
U lil kulhadd jieħu bil-ħlewwa
Kellu nies kontra tiegħu
Imma l-Mulej dejjem kien miegħu.

Sant'Andrija ħa martirju kbir
Nezzgħuh u sawtuh
Ħa passjoni bħall-Mulej
Għax fuq salib miet bħall-Feddej.

Sant'Andrija dejjem jgħallem is-sewwa
U kkonverta ħafna nies
Kien jgħallem l-verità
U ħaduha kontra tiegħu bis-serjetà.

Għandna qaddis kbir
Ħal Luqa mkabbrin bih
Lilu nagħtu kull gieħ
U fiduċja kbira għandna għalih.

Lilu nagħmlu festa kbira
Bil-banda u l-isparar
Minn fejn jgħaddi jzejjen triq
U toroq kollha mixgħulin għalih.

Folla kbira fil-festa jkun haw'
Nies jġu minn kullimkien
Jġu anke l-girien
U l-festa m'hawn bħalha mkien.

Għandna żewġ baned
Idoqqu u jferrħu lil kulhadd
Inzejnu t-toroq kollha
Pjaċir in-nies tieħu u b'ħafna folla.

It-toroq kollha mzejjnin
Bil-pavaljuni u mixgħulin
Minn fejn jgħaddi jzejjen triq
Avolja raġel xiħ.

Il-knisja mzejjna b'damask sabiħ
It-toroq imzejjnin ukoll
Għandna żewġ każini kbar sbieħ
U festa nagħmlulu minnufih.

Il-patron tagħna għandu mħabba kbira
Festa nagħmlulu ġo din il-gżira
Bil-marċi u nar indawruh
U ċapċip kbir aħna nagħtuh.

Mela viva l-patron tagħna
Festa kbira nagħmlulu
U minn qiegħ qalbna nsellmulu.

Min irreklama f'din il-pubblikazzjoni

Advent Lift Services Ltd.....	24	Horace Enterprises	152	Philip Agius & Sons Ltd	26
AG Waterproofing	36	Husyl Household	102	Phoenicia Bar & Take Away	14
Alfred Baldacchino Ltd.....	82	Hygrade Butcher	116	Phone Booth.....	110
Andrew's Car Centre.....	52	J. Cassar Aluminium	50	Rosy's Unisex Salon	150
Atomic Garage	108	J.B. Concrete Mix	150	S&L Import & Export Ltd	135
B&G Hardware Store.....	46	J.B. Glass Work	104	Santa Marija Service Station.....	144
Beauty Elegance.....	40	J&S Store	130	Sefora's Nail Tech	114
Bernard ta' Twanny tal-Haxix.....	22	Jake's Chair & Tables	18	Siljoe garage.....	79
Big Save Footwear	30	James Agius		Silvercraft Products Ltd	82
Borg Bros	58	Woodworks Ltd.....	98	Six Bar	148
BOV	56	Jane's Hair Salon.....	100	Starting Point	67
Brightside Band	224	Jerry's Silencer Repairs.....	132	Stephen Mini Market	114
C&H Bartoli.....	156	Jessie Café.....	218	Storm.....	88
Carly's	108	Josef Penza.....	70	Sunicrust Bakery	208
Cassarini Restaurant.....	48	Karavan	22	T. Spiteri Mini Ready-Mix.....	10
Centre Stage	88	Karmnu tal-Haxix	103	Ta' Matti	26
Cheveux Classique	148	Kenda Roofing		Tahabel Ltd	139
City Sightseeing Malta Ltd	56	and Waterproofing.....	94	Take Off Bar & Restaurant	18
Computer Bargains	110	Lawrence Cassar Ltd.....	inside back	Tal-Familja Restaurant	207
Construct Furniture	12	Lorenza Bazaar	141	Tal-Parrina Confectionery.....	52
Curtain Raiser	64	Luqa St. Andrew's FC		TEC Malta.....	72
Dalton's Chauffeur Services.....	68	Youth Nursery	28	Telstar Butcher	inside front
Daniel Woodworks.....	130	Luxury Soap	30	Tesor.....	24
Dar Services Ltd	16	M. Cauchi Hardware Store	86	The Convenience Shop	128
DermaMia	84	Magri Autocare	54	The Core	
Dione Mini Bus Service.....	10	Malcolm Mifsud		- Beauty & Wellbeing	204
DLEDS.....	36	- Funeral Services	32	The Everything	
Elbros	152	Marbel Innovation	208	Wedding Organizer	78
Emmanuel Cauchi		Marindex Trophies	183	The Gallery	184
- Photographer	78	Mark's Garage.....	132	The GoodFellas Pizza & Grill.....	93
Emmanuel Gatt	100	Massa Handyman Service.....	60	The X Zone	92
Emtes Stationery	116	Mazini	136	Thermaseal Limited	47
eretric ltd	20	MG	32	Thomas Smith	4
FGP		Muftieh.....	84	Two 9 Six	102
- The Garage Door People	128	Nardu tal-Haxix	136	V. Spiteri & Sons Ltd	38
Flower Touch	70	O.K. Bar	34	Vigo.....	144
Frankie Green Grocer	86	Pac Man's Take Away	42	Vision 2000	72
G. Darmanin Service Station	218	Palazzo Preca	222	Welcome Bar & Grill	76
Gauci Borda & Co. Ltd	14	Paperway Stationery	131	Yo Bet It	224
Gori Butcher.....	48	Paul Scorfna		Zneiber	104
Gutz Fashion.....	66	- Funeral Services	44		
Henry Galea	204	Paul's Store.....	220		